



Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

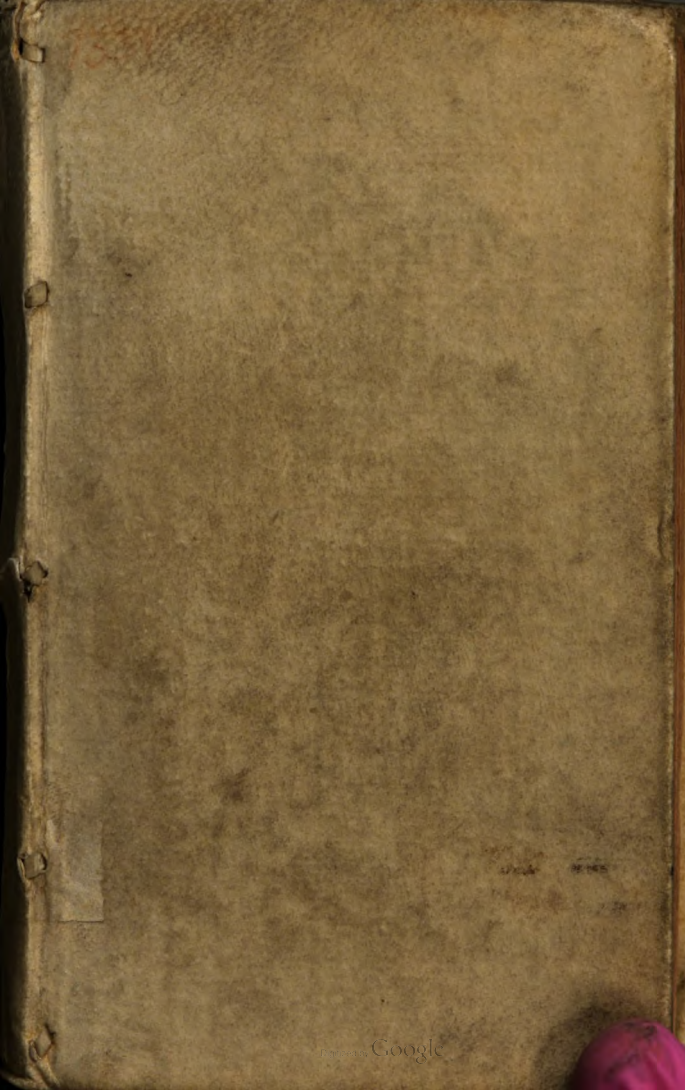
Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>



a

1141
G. 41

Maatsoh. d. Nederl. Letterk.
te Leiden.

G. van J. T. B. N.
1845.

K O R T E
WEGWYZER
D E R

ENGELSCH E TAALE;

Behelzende de noodigste en weezendlykste
Letterkonstige Regelen, om spoedig
zonder veel moeite tot kennisse
dier Taale te geraaken.

A COMPENDIOUS
G U I D E

To the

ENGLISH LANGUAGE;

Containing the most necessary and essential
Grammar-Rules, whereby one may speedily
& without much difficulty attain
to the knowledge of the aforesaid
Language.

Door WILLEM SEWEL.



NED.

Te AMSTERDAM,

By JACOB TER BEEK, bezyden de
Beurs, in de Gekroonde Bybel. 1748.

THE NATIONAL HISTORICAL
ARCHIVES
COLLEGE PARK, MARYLAND
20740-6001
301-837-1900

RECORDS MANAGEMENT SERVICE
1900 M STREET, N.W.
WASHINGTON, D.C. 20540
202-512-2200

A A N D E N

LEEZER.



Erwacht niet, Leezer, dat ik U met een lange en grootſche aanspraak zal ophouden; ik heb in dit gantsche Werkje getracht kort te zyn; dies zoud het een wanschkelyk gestél wezen, indien ik met een wydlopige Voorrede breed van de nuttelykheid deezer **SPRAAK-KONST** opſneede. Alles, wat ik voor heb u te zeggen, komt hierop uit, dat my nóg heugt, hoe verdrietig 't my voorquam, toen ik jong was, myn hoofd te breeken met het doorlezen van een party régelen, die meer dienden om eenen Leerling te verbyſteren, dan om hem voort te helpen. Want de hedendaagsche taalen, inzonderheid de Engelsche, in alles naar de Latynsche *Grammatica* te schikken, is voor zulke, die Latyn kennen, van weinig óf geen dienst, en voor anderen, die van die taale onkundig zyn, een groote verhin-
dering.

AAN DEN LEEZER.

dering. Hierom heb ik getracht beknóptelyk, 't gene dat noodigft geweeten dient, voor iemand, wien 't niet gebeuren mag het Engelsch door verkeerung met Engelschen te leeren, op 't papier te stellen; om daar door een gemaklyker leermiddel aan de hand te geven, dan daar men zich voor dezen mede heeft moeten behelpen. Meer moeite heeft my dit gekóft, dan veele zullen denken; dóch ik zal my dat getroosten, doordien ik my verzekerd houde, dat andere uit deezen mynen arbeid groot nut zullen kunnen trekken. Dit is alles, wat ik hier mede beoog; want voordeel steekt 'er voor my niet in: en zo de Leerling hier door op een ligte wyze aangeleid wordt, dan houd ik my vol-daan.

W. S.

K O R T E
WEGWYZER
D E R
ENGELSCH E TAALE.

DE Engelschen hebben dezelfde letteren als de Nederduitschen, dóch zy noemenze anders; weshalven ik der zelve klank zo nâ in geschrifte zal trachten uit te drukken. als 't my moogelyk is.

A word by hen niet zo volmondig genoemd als by ons, maar met een blaetende klank, aldus *Æ*. B, bi. C, ci. D, di. E, i. F, ef. G, dsji. H, ætjij. I, y. K, kæ. L, el. M, em. N, en. O, o. P, pi. Q, kuuw. R, er. S, es. T, ti. U, joew. W, dubbeljoew. X, ix. Y, wy. Z, iszerd,

Onder deeze zyn A, E, I, O, U. *Vokaalen* óf *klinkers*: dóch J. en V. zyn *Consonanten* óf *Medeklinkers*: en Y is een *Klinker* en *Medeklinker*, gelyk blykt in de woorden *Yard*, *yoke*, *sky*, en *marry*, lees *faard*, *jook*, *sky*, *marri*.

NAdemaal nu de Spelling en uitspraak der Engelschen zeer veel van de Nederduitsche verscheelt, heeft het my niet ondienstig gescheenen, om in 't kort eenige onderrechtin-

6 KORTE WEGWYZER

gen daar van te geeven; alhoewel ik echter bekennen moet, dat 'er verscheidene klanken zyn, die men onmoogelyk door eene beschryvinge volmaaktelyk kan uitdrukken; dóch ik zal daar in zo ná komen als 't my doenlyk is. 't Waare ondertusschen te wenschen, dat de Engelschen zelve zich eens zodanig bevytigden om hunne Spelling te beschaaven, en de overtóllige letteren te verbannen, als de Franschen en Hóllanders hebben gedaan; dóch 't schynt wel, dat zy den dienst, die daar in zoude steeken, nóg zo zeer niet hebben aangemerkt, als de zaak wel vereischte. Niettemin moet men bekennen, dat zy niet ganschelyk in dit stuk leedig gestaan hebben, want in 't leezen van oude boeken viadt men nóg merkelyk meer overtollige letteren, dan in deze, die hedensdaags gedrukt worden; gelyk blykt in de woorden *Goe, childe, minde, righteousness, moneth, &c.* die men nu ter tyd speld: *Go, child, mind, righteousness, month.* Zo schryft men nu ook zomtyds *Barden, murder, fadom*, in plaats van *Burthen, murther, fathom*; desgelyks, *Complete, extreme, supreme*, voor *compleat, extreem, supream*; en *Hony, mony, peny, chance, gard, &c.* in plaats van *honey, money, penny, chance, guard.* 't Verdubbelen der Medeklinkeren aan 't end is ook tegenwoordig zo veel niet in 't gebruik als voor dezen; want men ziet al dikwils, *Pen, war, &c.* in plaats van *Penn, warr,* hoewel echter

des ENGELSCHEN TAAL. 7

verschiedene onder de Engelschen het laatste beter oordeelen. Zo ziet men nu ook al veel *Easy*, *jealousy*, &c. in plaats van *ease*, *jealousie*: *Thief* in plaats van *steef*; *Spite* in plaats van *spight*; en *Roll* in plaats van *rowl*. Zommige beginnen ook *Cloke*, *smoke*, *sops*, in plaats van *cloak*, *smoak*, *saap* te spellen, maar 't is evenwel nóg niet algemeen; maar *tho* in plaats van *though* is reeds vry gemeen geworden. Dóch 't komt aan vreemdelingen geweldig misselyk voor, als zy hooren dat de uitspraak zo byster veel van de spellinge verschceelt, dat 'er byna geen overeenkomst is; gelyk als *Henkersjer* voor *Handkerchief*; *Sarsen* voor *Chirurgien*; *Fleem* voor *Phlegm*; *Piepel* voor *People*; *Vittels* voor *Victuals*; *Huffif* voor *Housewife*; en *Sennyt* voor *Sevennight*. Maar dewyl dit wat in 't grós gezegdis, zo zal ik liever letter voor letter eens doorloopen, en beginnen met de

A. Deze letter word by de Engelschen genoemd *Æ*, en heeft veeltyds de klank van 't geblaet der schapen, zynde dit dezelfde klank, die men hoort in de Nederduitsehe woorden, *waereld*, *paerd*, *kaers*, *zwaerd*, enz. gelyk als *Age*, *grace*, *name*, *place*, *fable*, *create*, &c. lees *adsj*, *gras*, *nam*, *plas*, *fabel*, *creat*: Echter wordt zy in zommige woorden byna als in 't Hóllandsch uingesprooken, gelyk *Man*, *animal*, *bas-*

8 KORTE WEGWYZER

tard, singular, particular, mutual, altar, was, water, damnable, (in welk woord de laatste *e* schier niet gehoord wordt) *ap-phy, arrest, assist*, enz. In zommige woorden wordtze als *ae* uitgesproken, gelyk als *All, also, bald, falso, halter, quart, quarter, war*: lees *Aal, aalso, baald, faalt, haalter, quaart, quarter, waar*. Men vind ook woorden, daar ze zo kort wordt uitgesproken, dat men 'er geen andere klank van hoord dan die van een flaauwe *E*, gelyk als *Miracle, courage, damnable, spectacle*, lees *Mirrekel, korrredsje, damnebel, spektel*. En in zommige woorden wordt ze niet gehoord, als *Bread, dealt, earth, head*, lees *Bred, delt, erth, hed*; dóch *to Read, leezen*, spreekt men byna uit *Ried*; en *Read, geleezen*, spreekt men uit *Red*.

AE is niet gebruikelijk als in eigene naamen; óf woorden, van 't Latyn' afkomstig, gelyk *Ænéas, Æquator, ætherial, aërial*, en wordt uitgesproken als *E* in 't Neerduitsch.

AI heeft mede omtrent dezelfde klank als 't geblaet der schapen, als *Aid, ail, aim, airy, brains, chain, dairy, despair, fair, bail, plain, repair, stait*: lees *Æd, el, æm, bræns, tjsan, dery, desper, fer, hal, plæn, reper, stæn*: dóch 't woord *Raisins* spreekt men uit *reezins*; hier van zyn ook uitgezonderd de woorden, *Certain, fountain, mountain, villain*, lees *Serten, founten, mounnten, villen*.

AU

AU wordt byna uitgesproken als AA, gelyk *Aunt*, *daunt*, *August*, lees omtrent *Aant*, *daant*, *Aagust*.

AW klinkt ook als AA, gelyk *Aw*, *owl*, *bawd*, *bawl*, *law*: lees byna *Aa*, *aal*, *baad*, *baal*, *laa*.

AY heeft het zelfde geluid als AE in 't Engelsch; gelyk *Day*, *may*, *stay*, *way*: lees *Dæ*, *mæ*, *stæ*, *wæ*.

B wordt uitgesproken als by ons, uitgezeid in de woorden, *Debt*, *debtor*, *indebted*, daar zy niet genoemd, maar de klank der *t* verdubbeld wordt; want men zegt *Dett*, *dettor*, *indedded*: ook wordt ze schier niet gehoord in de woorden *Climb*, *comb*, *doubt*, *dumb*, *limb*, *subtil*, *tomb*, *womb*: lees ten naaften by *Klym*, *koom*, *dout*, *dom*, *lim*, *futtel*, *toem*, *woem*.

C, staande voor *e* óf *i*, wordt uitgesproken als C, en voor *a*, *o* en *u* als een K; ook spreekt men ze uit als een *k*, wanneer zy een sillaab eindigt, gelyk als *Accoast*, *occur*, *victory*, lees *akkoost*, *okkur*, *vikteri*; maar *Accés*, *accident*; lees *Aksés*, *áksidens*.

CH heeft een klank, die ons ongewoon is, en men niet beter als door deze letteren 'TSJ', eens galms uitgesproken, aan onze Landsluiden kan verbeelden, en wordt gehoord in de woorden, *Chamber*, *charter*, *cherry*, *child*, *choice*, *chosén*, *chuse*: lees *Tsjamber*, *tsjaarter*, *tsjerri*, *tsjyld*, *tsjugs*,

10 KORTE WEGWYZER

tsjosten, tsjous: als ook in *Arch, Archbisbop, bench, each, breach, broach, rich, clinch, much, such, which, church*: lees *Aartsj, Aartsj-bisbop, bentsj, eetsj, breetsj, brootsj, vitsj, klimtsj, mutsj, futsj, whitsj, tsjurtsj*. In zommige woorden wordt 'er een *t* bygevoegd, zonder dat men echter eenige zonderinge verandering in de uitspraak verneemt; gelyk in *Catch, fetch, ditch, kitchen, wotch*: lees *Katsj, fetsj, ditsj, kitsjin, wotsj*. Maar 't woord *Anchor* wordt uitgesprooken *anker*; en de woorden *Antioch, Archangel, karakter, eunuch, Christ, Christian, chronicle*, worden uitgesprooken *Antioek, Arkangel, karakter, esnuk, Kryst, Kristian, krónnikel*; en voor *Schism*, lees *sjism*.

CL wordt schier uitgesprooken als **TL**, gelyk *Clause, close, clever, clear, clock, clout*, lees byna *Tlaas, tboos, tlijver, tliet, tlok, tloet*.

D wordt uitgesprooken als by de **Hóllanders**.

E Achter aan een woord komende wordt niet uitgesprooken, als *Care, face, make, pale, extreme, hence, close, love, done, house, mine, life, hire, use, malice, justice*; lees *Kar, fas, mak, apal, extreem, lens, vloos, lof, don, hons, mys, lys, byr, uws, mallis, djustis*. Hier van zyn uitgezonderd de woorden *Jesse, Manassé, Epitome, Phebe, Penelope, Jubilé*. Ook word ze dikwils in 't midden van een woord verzwèegen, als in *Safety, timely, vidéness, vintes*, lees *Sæfti, zym-*

der ENGELSCH E TAALE. II

syms, *wydnas*, *syms*. Niettemin staat aan te merken, dat de *sillaab*, gaande voor een *E*, die men verzwylgt, daar door verlengd wordt, als blykt in *Dame* eene *Vrouw*, en *Dam* een *darn*; to *Gape* gaapen, en *gap* een opening óf gat: *Mile* een myl, *Mil* een moolen; *Tune* een toon óf galm, en *Tun* een ton; *Wine* wyn, en *to win* winnen; lees derhalven *Dam*, *gap*, *myl*, *tun*, *wyn*.

In zommige woorden wordt ze in de uitspraak verplaatst, als *Acre*, *sepulchre*, *fickle*, *fire*; lees *Aker*, *sepulker*, *fikkel*, *fyër*.

In verscheidene woorden klinkt ze als *I*, gelyk *Be*, *be*, *she*, *me*, *we*, *even*, *evening*, *evil*, *bere*; lees *Bi*, *bi*, *sji*, *mè*, *wi*, *iven*, *ivening*, *isvel*, *bier*. In andere klinkt ze weer heel sterk als *E*, gelyk *Smell*, *felt*, *dóér*, *refér*; en in vele woorden wordt ze verbeeten, als *Moved*, *loved*, *destroyed*, *disposed*, *denied*, die men veeltyds uitspreekt, *Mov'd*, *lov'd*, *destroy'd*; *dispos'd*, *deny'd*.

Ook klinkt ze in zommige woorden als *U*, gelyk *Few*, *new*, *sewet*; lees *Fuw*, *nuw*, *suwet*.

EA wordt uitgesproken als **EE**, gelyk *Bear*, *cleen*, *comeal*, *spak*; lees *Beer*, *cleen*, *konseel*, *speek*, Echter worden eenige woorden daarvan uitgezonderd, gelyk *Breath*, *death*, *cleanse*, *feather*, *head*, *heaven*, *leather*, *meadow*, *measure*, *ready*, *realm*; lees *Breth*, *deeth*, *fens*, *fosker*, *bed*, *befoen*, *lesker*, *mod-*

12 KORTE WEGWYZER

meddow, *meszuur*, *reddi*, *râlm*. Dóch *Clear*, *dear*, *near*, *appear* spreekt men byna uit *Tlier*, *dier*, *nier*, *appier*. En *Beauty* spreekt men schier uit *buuwti* or *bjuti*.

E wordt uitgesproken als **IE**, gelyk *Eel*, *bee*, *see*, *bleed*, *need*, *feed*, *feel*, *keep*, *sheep*, *fleet*, *street*; lees *Iel*, *bie*, *sie*, *blied*, *nied*, *fied*, *fiel*, *kiep*, *sjiep*, *fliet*, *striet*; en voor *Breech*, lees *Brittsj*.

E wordt uitgesproken byna als **Æ**, als in *Leisure*, *weight*, *streight*, lees *Læsuur*, *wæt*, *stræt*.

E wordt uitgesproken als **UW**, gelyk blykt in de woorden *Brew*, *few*, *new*; lees *bruuw*, *fuuw*, *núuw*.

F wordt uitgesproken als by de Hóllanders.

G (die de Engelschen *Dsjie* noemen) komen de voor **A**, **O**, en **U**, wordt schier uitgesproken als by ons; dóch echter niet zo scherp, zynde de klank tusschen **G** en **K**, als in de woorden *Galley*, *garland*, *garret*, *gastly*, *go*, *God*, *gospel*, *gout*, *gul*, *gam*, *gun*; *guilt*, *gut*: dezelfde klank heeft zy ook voor een Medeklinker, gelyk als in *Glad*, *glafs*, *glib*, *glory*, *glutton*, *gnat*, *gnaw*, *gracious*, *grast*, *grant*, *grass*, *grief*, *gristle*, *grocer*, *ground*, *grumble*. Uitgezeid dat men ook menigmaal **GL** schier uitspreekt als **DL**. Gelyk in 't vervólg zal gezegd worden.

Maar **G** voor **E** of **I** wordt uitgesproken als

der **ENGELSCH**E TAAL. 13 :
als *DSJ* in éenen galm, als in de woorden
*General, gentle, George, giant, ginger, lan-
guage, badge, bridge, buge, knowledge,
lodge, lodging, judge, grudge, fringe, stran-
ge*; lees *Dsjeneral, dsjentel, dsjordsj*; *dsjxant,
djindsjer, langwidsj, badsj, bridsj, know-
ledsj, lodsj, lodsjing, dsjudsj, grudsj,
frindsj, strænds*.

Niettemin worden eenige woorden hier
van uitgezonderd, en uitgesproken by na
als *G* by ons, gelyk als *Geer, geese, gelded,
get, beget, forget, together, anger, dagger,
bunger, monger, finger, linger, tiger, gib-
berish, giddy, giggle, gilded, begin, gird,
girdle, girl, give, forgive, druggist*. Als
ook die woorden, welke van een werk-
woord, dat in de (*) Onbepaalende wyze
in *G* eindigt, afkomstig zyn; gelyk *Hanged,
hangings, van to Hang*; en *Singer, singing,
van to Sing*; *Begger, begging, van to Beg*:
mitsgaders woorden van vermeerderinge óf
vergrootinge, welker oorspronkelyk woord
in *g* eindigt, als *Bigger, biggest, van big*;
longer, longest, van long; *stronger, stron-
gest van strong*.

G voor *N* wordt niet of heel flauw uit-
gesproken, als in *Reign, forreign, feign*;
lees *Ræn, forræn, fæn*. Doch in *Gnash,
gnat, gnaw*, wordt ze zo flauw gehoord,
dat

(*) *Modus infinitivus.*

14. KORTE WEGWYZER

dat men eerder een klank van een D daar voor schynt te bespeuren, wordende die woorden byna uitgesprooken, *Dnasj*, *dnat*, *dnaw*.

GH voor aan een sillaab komende wordt schier uitgesprooken als G by ons; gelyk in de woorden *Ghefs*, *ghoft*. Dóch een sillaab sluitende, als 'er een U voorgaat, zo verneemt men de klank daar van niet, maar de U wordt uitgesprooken als een V, gelyk in *Rough*, *enough*, *cough*, *laugh*, *draught*, zegt men byna *Rov* óf *ruf*, *eneuv*, *kóv*, *laav*, *draavt*; evenwel worden de woorden *Haughty*, *naughty*, *daughter*, byna uitgesprooken *Hauti*, *naati*, *daater*. En de woorden *High*, *nigh*, *eight*, *weight*, *inveigh* spreekt men uit *Hy*, *ny*, *et*, *wat*, *invai*. De woorden *Though*, (voor 't welk men nu ook al veel *thô* schryft) *ought*, *bough*, worden schier uitgesprooken, *tho*, *oot*, *boo*: dóch *bought*, *wought*, *fought* kan men bezwaarlyk door eene beschryving uitdrukken, wordende de G niet alleen niet uitgesprooken, maar aan de O U ook een klank bygezet, waar onder men iets van een A schynt te verneemen.

G aan 't einde van een woord heeft de zelfde klank omtrent, als by ons in de woorden *Ding*, *jong*, *xong*; evenwel zyn 'er andere woorden, waarin ze maar flauw gehoord wordt, als *Loving*, *Billings*, &c.

GL

GL wordt schier uitgesprooken als DL, als *Glad, glass, glean, glister, glib, glory, glove, glue*; lees byna *Dlad, dlaas, dleem, dlisten, dlib, dlory, dlóf, dluuw*.

GN klinkt byna als DN, gelyk in *Gnaw, gnash, gnat*; lees omtrent *Dnaa, dnasj, dnat*.

H, die by de Engelschen *Heir* wordt genoemd, heeft doorgaans dezelfde klank als by ons; echter wordt ze in de woorden *Heir* en *hour* niet, en in 't woord *Honest* weinig gehoord. Van CH en Gtl is reeds op zyne plaats gezegd. PH wordt uitgesprooken als een F. RH wordt met een geblaas uitgesprooken, als *Rhoun*. SH wordt uitgesprooken als SJ, gelyk *Shabby*, lees *Sjabbi*: zie onder de S. TH heeft een vreemde klank: zie onder de T. WH wordt ook met een geblaas uitgesprooken, als *Whistle*.

I wordt by de Engelschen Y genoemd, en ook veelyds uitgesprooken als Y; gelyk in *Ice, child, mild, blind, kind, mind, light, night, right, fight, idle, bible, tisle, iron, private, climb, Christ, isle, island, pride, stide, time, crime, guise, guise*; lees *Is, isjyt, blynd, kynd, mynd, lys, nys, ryt, syt, ydel, bybel, tyt, yron, pryot, zlym, kryst, yt, yland, pryd, slyd, tym, kryn, gyl, gys*. Niettemin behoudt ze in veel woorden

ook

16. KORTE WEGWYZER

ook de klank van *I*, als *Visible, children, Christian, sin, firmament, sing, sting, fling, sinner, skinner, &c.* En men zou schier mogen zeggen, dat zy maar alleen als *I* moet uitgesprooken worden, wanneer de *sillaab* door een *E* achter de Medeklinker komende; (óf door eenige andere letter, die niet uitgesprooken wordt, gelyk de *G* in 't woord *Light*) verlengd wordt, als in *Life, wise, idle, &c.* lees *Lys, wyf, ydel*: want belangende de woorden *Child, mild, blind, &c.* men vindt in oude boeken, dat dezelve niet alleen plachten gespeld te worden *Chyld, mynd, blynd*, maar ook *Childe, minde, blinde*. Dóch deeze régel heeft ook haare uitzondering, als blykt in de woorden *to Give, to live*, lees *Giv, liv*. Voorts klinkt ze in de woorden, *Sir, stir, dirt, first, third, bird, sbirt*, byna als een doffe *U*; en 't woord *Hither* spreekt men uit *Hedder*, *Girl* als *gerl*, en *virtue* als *vertuw*.

J spreken de Engelschen even eens uit als zy de *G* voor een *E* óf *I* uitspreken, te weeten als *DSJ*, gelyk *Jack, jaw, jest, Jerw, jig, join, journey, joy, judge, jump, just*; lees *Dsjak, dsjaa, dsjest, dsjuuw, dsjig, dsjuyn, dsjurny, dsjay, dsjudsj, dsjump, dsjust*.

K wordt uitgesprooken als by ons; dóch wanneer 'er een *N* naa vólgt, zo te zeggen, niet gehoord, maar schier als een *T*
uit-

uitgesprooken , als in *Knife, know*, lees byna *Tnyf, knoo*.

L heeft de zelfde klank als by ons , uitgezeid dat zy in eenige woorden doorgaans niet wordt uitgesprooken , gelyk als in *Chalf, half, chalk, talk*, waar voor men meesten tyds zegt, *Kaaf, haaf, tsjaak, taak*; zo zegt men voor de woorden *Could, would, should* ook veeltys *Koed, woed, sjeed*.

M klinkt eveneens als by ons.

N wordt uitgesprooken als by ons, uitgezeid dat ze in de woorden *Damn, column, autumn, solemn*, maar flauw gehoord wordt.

O heeft verscheidenerlei klanken; want in de woorden *Hose, rose, globe, robe, force*, wordt hy lang uitgesprooken , als *Hoos, roos, gloob, roob, foors*; maar in de woorden *Come, some*, klinkt hy dof, als *kem, som*. Dóch in de woorden *Love, gloue, dove, above*, heeft hy een harde klank, als, *Lóf, dlóf, dóf, abóf*.

In sommige woorden is de klank eenigfins gemengd, byna als of 'er een *A* onder gehoord wierd, als *God, red, bot, box, born, frost, lost, bodkin*.

In de woorden *Comb, port, sport, both, ghost, most, post, roft, toft*, wordt hy lang uitgesprooken , als *Koem, poort, spoort, booth, gooft, moest, poost, reest, toost*.

In sommige woorden is de klank als **OU** by ons; gelyk in de woorden *Bold, bolts, cold,*

18 KORTE WEGWYZER

old, gold, roll; lees Bould, boals, kould, gould, roul.

In de woorden *Rome, lofe, move, prove, do, so, behove, tamb, womb*; hoort men de klank van de Nederduitſche OE; want men zegt, *Room, loes, move, prove, doe, toe, behove, toem, woem.*

En in de woorden, *Tolk, magges, anchor, wimmen*, wordt hy gantſch niet gehoord, want men zegt, *Jelk, magges, anker, wimmen.*

O A wordt uitgefprooken als OO in 't Neerduitſch, als blykt in de woorden *Ook, oaf, oarb, oars, boar, boat, cloak, coack, soat, load, loaf; lees Ook, oor, oorb, oors, boor, boot, klook, kwotsy, koot, lood, loof.* Doch de woorden *Groat, broad, abraad*, ſpreekt men byna uit *Graad, braad, abraad*; en voor 't woord *Oaf meal* zegt men *Atmeel.*

O E klinkt zomtyds als by ons, als in *Shoe, doe; lees Sjoer, doe*: maar *Foe, toe* wordt uitgefprooken, *Foe, toe*. Doch in de woorden, *Oeconomy, oecumenital, &c.* die van 't Griekſch herkomstig zyn, wordt de O niet gehoord, en de E maar uitgefprooken.

O I wordt ſchier uitgefprooken als UT by ons, gelyk in de woorden *Oil, ointment, annoint, void*, voor welke men byna zegt, *Uyl, uyntment, annuynt, vuyd.*

OO wordt uitgefprooken als OE in 't Neerduitſch

der ENGELSCH E T A A L E.

duitsch ; als blykt in de woorden *Book, boop, fool, stool, wood, stout, moor, floor, doorn, room*; lees *Beek, Does, feel, steel, weeld, stoed, moos, saer, doern, roem*.

Doch de woorden, *Wool, blood, good* spreekt men met een doffe klank uit, byna als *Wul, blud, gud*, wanneer men de *U* op zyn Hoogduitsch uitspreekt. En 't woord *Door* klinkt even als by ons.

O *U* wordt zomtyds uitgesproken als by ons, gelyk blykt in de woorden *Our, out, ounce, cloud, about, stout, mouth, mould, foul, house, mouse, louse, souldier, shoulder*; lees *Our, out, ours, cloud, about, stout, mouth; mould, foul, house, mouse, lous, souldjer, sjouldet*.

In zommige zulke woorden hoort men byna niets van de *U*, gelyk in *Four, course, scourge, though, courage*, waar voer men schier zegt, *Four, koors, skootdsj, theo, korrredsjs*.

In andere daarentegen wordt de *O* schier niet gehoord, gelyk in *Country, courtesy, journey, young, neighbour, vicious, malicious, righteous, treacherous*; lees *kuntri*, enz.

In veele woorden hoort men ook de klank van *O E*; zo als die by ons uitgesproken wordt, als in *Yow, your, could, should, would, youth, source*; lees *Joew, joewr, koeld, sjæld, woeld, joewth, soers*. De woorden *Blood, stand, trouble, doublet,*

Klin-

klinken eenigfins als een doffe O; als *blod, flod, trobbel, dobbel*, daar in 't tegendeel de woorden *Courage, flourish, nourish* schier uitgesproken worden, *Korreds', flarris', norris'*.

In de woorden *Ought, nought, brought, bought, fought, thought, wrought*, wordt de UG niet gehoord, en de O zo breed uitgesproken als of 'er een A onder vermengd was. De uitspraak van 't woord *Cough* vereischt mondeling onderwys en zweemt naar *kaaf*, voor *Borough* en *thorough* lees *Borre* en *thorre*, or *throe*. Voor *Rough, tough, enough* lees byna *ruf, tuf, enuf*, mits dat men de U op zyn Hoogduitsch uitspreke.

O W wordt zomtyds uitgesproken als O O, gelyk in *Low, sow, know, snow, slow, own*; lees *Leo, soo, tnoo, snoo, sloo, oon*. Dóch de woorden *cow, owl, bowl, fowl, towel, tower, scowr*, spreekt men uit *kouw, oul, boul, foul, touwel, touwer, skour*: maar in de woorden, *Follow, sorrow, window* wordt de W weinig gehoord.

O Y heeft omtrent dezelfde uitspraak als van O I is gezegd, als in *Oyl, joyce*; lees omtrent *Uyl, redsjuys*: echter hoort men in de woorden *Boy, joy* byna de klank van *Baai, dsjaai*.

P wordt uitgesproken als by ons, doch in de woorden, *Psalm, tempt, temptation, receipt, &c.* niet gehoord.

Q wordt

Q wordt als by ons uitgesprooken, uitgezeid in de woorden *Exchequer, publique, antique, relique*, waar voor men zegt *Exsjekker, publik, antik, relik*.

R heeft geen andere klank dan by ons.

S heeft doorgaans de eigenste klank als by ons, dat is te zeggen met een fiffend geluid, gelyk de Vriezen die meest altyd uitspreken, en welke klank bespeurd wordt in de Nederduitsche woorden, *Sap, sans, sedert, servet, sober, som, suf, suiker, suyzelen*. Niettemin heeftze in 't midden van zommige woorden een platte klank, te weten die van de *Z*, als blykt in *Incision, provision, usual, leisure, osier, hosier, crozier*, waar voor men zegt *Incisjon, provisjon, (of anders incisjon, provisjon,) uzual, lazuur, oxier, bozier, crozier*: zynde dit die platte klank, welke men verneemt in de Nederduitsche woorden, *Zaag, zee, zien, ziel, zoet, zuur*.

In de woorden *Isle, Island, Viscount*, wordt de *S* niet uitgesprooken, want men zegt *Il, Yland, Vikount*.

S **H** wordt uitgesprooken als *S* *H* eens galms by ons, gelyk blykt in de woorden *Shade, shal, sharp, she, shear, shew, shift, ship, shoe, shoot, shore, shot, shoulder, shrine, shun, shut, shy, lash, flesh, fish*; lees *Sjad, sjal, sjarp, sjie, sjeer, sjuurw, sjift, sjip, sjoe, sjoes, sjoer, sjoa, sjoulder, sjryn, un,*

22 KORTE WEGWYZER

sijn, sijn, sijn, lasj, flesj, fisj.

T wordt even als by ons uitgesproken; maar in veele woorden, van 't Latyn afkomstig, neemt zy de klank van S aan, als in *Action, corruption, generation, protection, temptation, patience, martial, nuptial, essential, licentious, equinoctial, ingratiat*; lees *Action, corruption, &c.* zo ook voor *Egyptian, stationer*; lees *Eed-sijpsian, stationner.*

Doch in de woorden, daar een S even voor de T komt, behoud de T haar eigen klank, als in *Christian, bestial, question*; als ook in de woorden *Pitied, van pity; mightier, van mighty; untied, van ty; oportunities, van opportunity.*

TH heeft een klank, die men door geen beschrijving kan uitdrukken, en moet alleen door 't gehoor geleerd worden, alles wat men 'er van kan zeggen, is, dat men de tong in 't uitspreken als met een geblaas tegen de tanden dient te stooten. Onder tusschen is 't zeker, dat dit voor de Hollanders de zwaarste klank is, die zy in 't Engelsch ontmoeten. En staat aan te merken, dat dezelve in zommige woorden ruim zo veel naar een D als naar een T zweemt, als in *The, thee, this, that, thine, there, than, them, then, though, thus, farthing, father, mother, brother, other, eisher, hisher, thisher, farther, &c.* Doch de

woorden *Thank*, *chief*, *thimble*, *think*, *thread*, *throw*, *thumb*, *thirst*, *thigh*, *thistle*, *hath*, *breath*, *with*, *cloth*, *hoob*, *haalah*, *beigbeb*, *strengtb*, *faith*, *tooth*, *month*, *snath*, &c. worden scherp uitgesproken.

U wordt meestendeels als by ons uitgesproken; echter zyn 'er woorden, in welke zy de klank van een doffe O heeft, als *Humble*, *under*, &c. en 't woord *Chuse* wordt schier uitgesproken, *Tsjoes*; 't woord *Bury* als *Berri*; en *Busy* als *Bissy*: *Guard* spreekt men schier uit *gaard*; voor *Guest*, *guest*, lees omtrent *Ges*, *gest*; voor *Buy* lees schier *By*; voor *Neutral*, *nutral*; voor *True*, *truuw*; voor *use*, *juss*; en voor *Lieutenant* lees *listennant*.

U wordt verscheidenlyk uitgesproken: voor *Fruit*, *suit*, *suitable*, lees *Fruuwus*, *sunt*, *suutebel*; voor *Juice* lees *djuys*; en voor *Guile*, *beguile*, *guise*, *disguise*, lees schier *Gyl*, *begyl*, *gys*, *disgys*: dóch voor *Build* zegt men gemeenlyk *Bild*.

W wordt als by ons uitgesproken, dóch voor een R komende, schier niet gehoord, als in *Wrap*, *wrest*, *wrestb*, *write*, *wrong*, &c. Ook wordt ze in 't woordtje *Two* niet gehoord, want men zegt daar voor *Tee*, noch ook in *Answer*; lees *anser*.

W **H** wordt met een geblaas uitgesproken, 't welk men door 't gehoor dient te leeren, als *Whet*, *whet*, *whet*, *whistle*, *whistle*, *whi-*

24 KORTE WEGWYZER

while, whose, &c. doch voor *Where* zegt men *Hoor*.

Voorts staat aan te merken, dat de *W* by de Engelschen dikwils de plaats van een Klinkletter beslaat, als in *New, jew, jewel, shew, view, gown*; lees *Nauw, dsjuuw, dsjuuwel, sjuuw, vieww, gown*.

X wordt uitgesproken als by ons, gelyk als *Ax, wax, fix, box*.

Y, komende voor aan een woord of fillaab, wordt uitgesproken als *J* in 't Hollands, als in de woorden *Yard, year, yellow, yes, yield, yoke, you, young, beyond*; lees *Faard, jeer, jellow, jis, jield, jook, joew, jong, beyond*. Doch gebruikt wordende als een Klinkletter, heeft zy veeltids dezelfde klank als by ons. Als in *By, sky, cry, wry, deny, reply*.

Niettemin heeft zy in zeer veel woorden achter aan komende geen andere klank als

I by ons, gelyk in *Marry, tarry, berry, cherry, vary, hurry, fancy, any, angry, army, ready, very, query, witty, duty, city, bouzty, charity, majesty, country, constancy, fervency, &c.*

Z heeft dezelfde klank als by ons, dat is te zeggen plat, en niet scherp als de *S*. als in *Zeal, gazing, amazed, brazier*; lees *Zeel, gazing, amæzed, bræziër*.

Hebbende nu dus alle de Letters doorgeloo-

pen, zal ik tot een besluit nog zeggen, dat een Medeklinker in't midden van een woord dikwils in't Engelsch wordt uitgesproken als of die dubbel stondt. Als blykt in de woorden *Deliberate*, *second*, *prodigal*, *meadow*, *modest*, *colour*, *salad*, *formality*, *blemish*, *vanish*, *hony*, *mony*, *measure*, *city*, *satin*, *travel*, *lavish*, *Devil*, *river*, *lover*; lees *Delibberet*, *sekkond*, *proddigal*, *meddow*, *móddeft*, *kollor*, *sallad*, *formallity*, *blemmisj*, *vannisj*, *bonni*, *monni*, *meszuur*, *citti*, *sattin*, *trafvel*, *lafvisj*, *difvel*, *rifver*, *lofver*.

Van de SPRAAKDEELEN.

DUs veel in't kort van de Letteren: om nu tot de *Spraakkunst* te komen, kan men zeggen, dat de *Spraakkundigen* alle de woorden in achterlei soorten verdeelen, noemende die op't Latyn *Partes orationis*, en op't Engelsch *Parts of speech*, waar voor men in't Duitsch zegt *Spraakdeelen*; wordende die by de Engelschen genoemd, *Noun*, *Pronoun*, *Verb*, *Participle*, *Adverb*, *Conjunction*, *Proposition*, *Interjection*, en by de Nederduitschen *Naamwoord*, *Voornaamwoord*, *Werkwoord*, *Deelwoord*, *Bywoord*, *t'Zamenvoegsel*, *Voorzetsel*, *Tusschenwerpsel*. Hierby komen nog de *Particles* of *Ledekens*, als *A* of *an*, welke voor een *Naamwoord* gesteld worden, gelyk *a Man*, een *Man* of *mensch*, *an house*, een *huys*; en voorts *The*, *this*, *that* (betékenende op't

Duitsch *De* en *het*, *deez*e en *dit*, *die* en *dat*; en *to*, 't welk voor de *Werkwoorden* in de *Onbepaalde wyze* wordt gebruikt.

Van de NAAMWOORDEN.

Naamwoorden zyn woorden, waar van men zich bedient om alle zaaken en hoedanigheden, die ons voorkomen, eenen naam te geeven of te noemen, als *an Animal* een dier, *a Creature* een schepsel, *a Tree* een boom, *the Sea* de zee, *Wrath* gramschap, *Honour* eere, *Grace* genade, *Good* goed, *Green* groen, *Great* groot, enz.

Deeze *Naamwoorden* verdeelt men in *Zelfstandige* en *Byvoeglyke*.

De *Zelfstandige* zyn woorden, die op zich zelve bestaan, en waar voor men de *Lédekens* *de*, *het*, of *een* kan zetten; als *the air* de lucht, *the earth* de aarde, *the water* het water, *the fire* het vuur, *the sun* de zon, *a King* een Koning, *a fish* een visch, *warmth* warmte, *Piety* godvruchtigheid, *Favour* gunst.

De *Byvoeglyke Naamwoorden* zyn hoedanigheden der *Zelfstandige*, gelyk als *white* wit, *Light* ligt, *heavy* zwaar, *wet* nat, *hot* heet, *mighty* magtig, *great* groot. Doch hier staat aan te merken, dat twee *Zelfstandige Naamwoorden* zomtyds t'zamen gevoegd worden, waar van het één de plaats van een *Byvoeglyk Naamwoord* bekleedt, als *a Scarlet-coat*, een Scharlaken-rok, *Silk-stockings*, Zyde-kousen, *Brass-*

Brass-money, Koper-geld. Maar eer ik meer van de *Byvoeglyke* handel; zal ik eerst spreken

Van de ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN in 't byzonder.

Uit veele *Zelfstandige Naamwoorden* dan spruiten weder andere, gelyk van

<i>Fish</i> , Visch.	<i>Fisher</i> , Visscher.
<i>Game</i> ; Spel.	<i>Gamester</i> , Speeler.
<i>Glove</i> , Handschoen.	<i>Glover</i> , Handschoenmaaker.
<i>Pot</i> , Pot.	<i>Potter</i> , Pottbakker.
<i>Seam</i> , Naad.	<i>Seamster</i> , Naaister.
<i>Garden</i> , Tuin.	<i>Gardener</i> , Tuinier.
<i>Law</i> , Wet, de Rechten.	<i>Lawyer</i> , Rechtsgeleerde.
<i>Astrólogy</i> , Starrekunde.	<i>Astróloger</i> , Starrekundige.
<i>Géography</i> , Aardbeschryving.	<i>Geographer</i> , Aardryksbeschryver.
<i>Love</i> , Liefde, min.	<i>Lover</i> , Minnaar, Liefhebber.

Van zommige *Zelfstandige Naamwoorden* worden andere gevormd, die uitgaan in *ian*, als

<i>Grammarian</i> , Spraakkundige, Spraakkonstenaar, van
<i>Grammar</i> , Spraakkonst.
<i>Physician</i> , Geneesmeester, arts, van
<i>Physick</i> , Medicyn.

28 KORTE WEGWYZER

Mufician, Zangkonfenaar, muzikant, van
Mufick, Zangkonft, muzyk.

Sommige eindigen in *ift*, als van
Drugs, Droogeryen. *Druggift*, Droogift.
Query, Vraag. *Querift*, Vraager.

Ook eindigen eenige *Naamwoorden* van
waardigheid in *fbip*, als van

Lord, Heerè. *Lordfbip*, Heerschap.
Master, Meester. *Masterfbip*, Meesterschap.
Apostle, Apostel. *Apostlefbip*, Apostelschap.
Admiral, Admi- *Admiralfbip*, Admiraal-
raal. fchap.

Echter komt het woord *Hardfbip*, moeite
of ongemak, van het *Byvoeglyk Naamwoord*,
Hard, moeiljelyk, zwaar.

Men vindt 'er ook die in *head* eindigen, als
God, God. *Godhead*, Godheid.
Maid, Maagd. *Maidenhead*, Maagdom.

Andere gaan in *hood* uit, als
Brother, Broeder. *Brotherhood*, Broeder-
fchap.
Man, Man, mensch. *Manhood*, Mannelyke
ftaat, mensheid.
Child, Kind. *Childhood*, Kindsheid.
Widow, Weduw. *Widowhood*, Weduw-
fchap.
Knight, Ridder. *Knighthood*, Ridder-
fchap.

Doch

der ENGELSCH E TAALE. 29

Doch het woord *Falsehood*, Valsheid, komt van 't *Byvoeglyk Naamwoord*, *False*, Valsch.

Desgelyks komen van zommige *Zelfstandige Naamwoorden* eenige, die in *dom* eindigen, als van

King, Koning. *Kingdom*, Koningryk.
Duke, Hertog. *Dukedom*, Hertogdom.
Martyr, Martelaar. *Martyrdom*, Marteldom.
Christian, Christen. *Christendom*, Christenryk,
 Christendom.

En van 't *Byvoeglyk Naamwoord*, *Wise*, Wys, komt *Wisdom*, Wysheid.

Men heeft ook een eindiging in *rick*, als
Bishop, Bisschop. *Bishoprick*, Bisdome.

Voorts zyn veele *Zelfstandige Naamwoorden* afkomstig van *Byvoeglyke*, uitgaande in *ness*, als van

Black, Zwart. *Blackness*, Zwartheid.
Blind, Blind. *Blindness*, Blindheid.
Careless, Zorgeloos. *Carelessness*, Zorgeloosheid.
Great, Groot. *Greatness*, Grootheid.
Weak, Zwak. *Weakness*, Zwakheid.
Wilfull, Moedwillig. *Wilfulness*, Moedwilligheid.

Daar zyn ook andere, die uit *Byvoeglyke* spruiten, doch met wat meer verandering, uitgaande in *th*, als van

30. KORTE WEGWYZER

<i>Long</i> , Lang.	<i>Length</i> , Lengte.
<i>Strong</i> , Sterk.	<i>Strengtb</i> , Sterkte.
<i>Dear</i> , Dier.	<i>Deartb</i> , Dierte.
<i>Deep</i> , Diep.	<i>Depth</i> , Diepte.

Men vindt 'er ook onder deezen uitgang die van *Werkwoorden* komen, als *Growth*, Wasdom, van *to Grow*; wassen, groeijen.

Eindelyk worden 'er zeer veele *Naamwoorden*, betékenende den doener van iets, uit *Werkwoorden* gemaakt, als van

<i>to Give</i> , Geeven.	<i>Giver</i> , Geever.
<i>to Make</i> ; Maaken.	<i>Maker</i> , Maaker.
<i>to Command</i> , Beveelen.	<i>Commander</i> , Bevelhebber.
<i>to Love</i> , Liefhebben.	<i>Lover</i> , Liefhebber.
<i>to Sing</i> , Zingen.	<i>Singer</i> , Zinger.
<i>to Punish</i> , Straffen.	<i>Punisher</i> , Straffer.

En uit meest alle *Werkwoorden* spruit een *Naamwoord* ('t welk ook met ééne een *Deelwoord* is,) uitgaande in *ing*, als

<i>to Fight</i> , Vechten.	<i>Fighting</i> , Vechting, vechtende.
<i>to Gild</i> , Vergulden.	<i>Gilding</i> , Verguldsel, vergulding, verguldende.
<i>to Chide</i> , Kyven.	<i>Chiding</i> , Gekyf, kyvende.

Ook komen uit eenige *Werkwoorden* zommige *Naamwoorden*, uitgaande in *ment*, als van

<i>to Command</i> , Gebieden.	<i>Commandment</i> , Gebod.
<i>to Govern</i> , Regeeren.	<i>Góvernment</i> , Regeering.

der ENGELSCH E TAALE. 31

to Judge, Oordeelen. *Judgement*, Oordeel.
to Manage, Bestieren, *Management*, Bestier,
 beleggen. bewind.

Voorts zyn 'er eenige *Naamwoorden* in *th* uitgaande, die ook van *Werkwoorden* afkomstig zyn, als van

to Die, Sterven. *Death*, de Dood.

to Draw, Trekken. *Draught*, Teug.

to Fly, Vliegen, vlugten. *Flight*, Vlucht.

to See, Zien. *Sight*, Gezigt.

Wat de verandering van 't GENUS of GESLACHT aangaat, dat laat de Engelsche taal zo niet toe, als de Nederduitsehe, zulks dat de Engelschen tot onderscheidinge zich veeltyds van de *Voornaamen*, *He* en *She*, bedienen; als

a He-cousin, een Neef. *a She-cousin*, een Nicht.

a He-cat, een Kater. *a She-cat*, een Kat.

Hierby zou men ook mogen voegen

a Man-servant, een Dienstknecht.

a Maid-servant, een Dienstmaagd.

a Cock-sparrow, een Musch ('t mannetje.)

a Hen-sparrow, een Musch ('t wyfje.)

a Buck-rabbit, een Rammelaar ('t mannetje van een konyn.

a Doe-rabbit, een Voedster ('t wyfje van een konyn.)

Niettemin heeft men eenige woorden, die, door

32 KORTE WEGWYZER

door een uitgang in *ess*, het *Vrouwelyk geslacht* betékenen, als van

<i>God</i> , God.	<i>Goddeff</i> , Godin, Godeffe.
<i>Duke</i> , Hertog.	<i>Dutchess</i> , Hertogin.
<i>Emperour</i> , Keizer.	<i>Empress</i> , Keizerin.
<i>Prince</i> , Prins.	<i>Princess</i> , Princés.
<i>Master</i> , Meester.	<i>Mistress</i> , Meesterés.
<i>Priest</i> , Priester.	<i>Priestess</i> , Priesterin, Paa- pin.
<i>Lion</i> , Leeuw.	<i>Lioness</i> , Leeuwin.

Doch daar zyn ook verscheide *Naamwoorden*, die geen overeenkomst met malkanderen hebben, als

<i>Man</i> , Man.	<i>Woman</i> , Vrouw.
<i>King</i> , Koning.	<i>Queen</i> , Koningin.
<i>Horse</i> , Paerd.	<i>Mare</i> , Merry.
<i>Boy</i> , Jongen.	<i>Girl</i> , Meisje.
<i>Dog</i> , Hond.	<i>Bitcb</i> , Teef.
<i>Buck</i> , Hert.	<i>Doe</i> , Hinde.

De **GETALLEN** der *Zelfstandige Naamwoorden* zyn tweederlei, *Eenvoudig* en *Meervoudig*, als.

<i>King</i> , Koning.	<i>Kings</i> , Koningen.
<i>Book</i> , Boek.	<i>Books</i> , Boeken.
<i>Queen</i> , Koningin.	<i>Queens</i> , Koninginnen.
<i>Tree</i> , Boom.	<i>Trees</i> , Boomen.

Zommige worden, door 't *Meervoudig* gezal te noemen, een sillaab verlengd, als

<i>Church</i> , Kerk.	<i>Churches</i> , Kerken.
<i>Box</i> , Doos.	<i>Boxes</i> , Doozen.

Hedg,

<i>Hedge</i> , Heg.	<i>Hedges</i> , Heggen.
<i>Cross</i> , Kruys.	<i>Crosses</i> , Kruiffen.
<i>Fish</i> , Viſch.	<i>Fishes</i> , Viſſchen.
<i>Witness</i> , Getuige.	<i>Witnesses</i> , Getuigen.

De gene, welker *Eenvoudig getal* in *f* of *ſe* eindigt, verwiffelen die letteren in *t* *Meervoudig* voor *ves*, als

<i>Knife</i> , Mes.	<i>Knives</i> , Meſſen.
<i>Life</i> , Leeven.	<i>Lives</i> , Leevens.
<i>Wife</i> , Wyf.	<i>Wives</i> , Wyven.
<i>Calf</i> , Kalf.	<i>Calves</i> , Kalveren.
<i>Loaf</i> , Brood.	<i>Loaves</i> , Brooden.
<i>Wolf</i> , Wolf.	<i>Wolves</i> , Wolven.

Die in *Tuitgaan*, worden dus veranderd:

<i>Berry</i> , Beezie.	<i>Berries</i> , of <i>Berry's</i> , Beeziën.
<i>Heresy</i> , Kettery.	<i>Heresies</i> of <i>Hereſy's</i> , Ketteryen.

Ook zyn 'er eenige, die van den gemeenen Regel geheel afwyken, als

<i>Brother</i> , Broeder.	<i>Bretheren</i> , Broeders.
<i>Man</i> , Man.	<i>Men</i> , Mannen.
<i>Woman</i> , Vrouw.	<i>Women</i> , Vrouwen.
<i>Child</i> , Kind.	<i>Children</i> , Kinderen.
<i>Chick</i> , Kuiken.	<i>Chicken</i> , Kuikens.
<i>Ox</i> , Os.	<i>Oxen</i> , Oſſen.
<i>Cow</i> , Koe.	<i>Kine</i> , Koejen.
<i>Mouse</i> , Muis.	<i>Mice</i> , Muizen.
<i>Louse</i> , Luis.	<i>Lice</i> , Luyzen.
<i>Die</i> , Dobbelſteen.	<i>Dice</i> , Dobbelſteenen.
<i>Foot</i> , Voet.	<i>Feet</i> , Voeten.

34. KORTE WEGWYZER

<i>Goose</i> , Gans.	<i>Geese</i> , Ganzen.
<i>Penny</i> , Penning.	<i>Pence</i> , Penningen.
<i>Tooth</i> , Tand.	<i>Teeth</i> , Tandem.

Eenige *Zelfstandige Naamwoorden* hebben geen *Meervoudig getal*, als *Gold* Goud, *Silver* Zilver, *Copper* Koper, enz. *People*, Vólk, *Hunger* Honger, *Milk* Melk, *Butter* Bóter, *Grass* Gras, *Hay* Hooi, enz.

Andere daarentegen hebben geen *Eenvoudig getal* in 't Engelsch, als

Ashes, Assche.

Bowels, } *Ingewand.*
Entrails, }

Dregs, Grondsóp, droefflem.

Breeches, Broek.

Bellows, Blaasbalg.

Siffers, } *Schaer.*
Shears, }

Snuffers, Snuyter.

Tongs, Tang.

Nu zou de órder schynen te vereyfschen om van de **WOORDENBUYGING** óf **DECLINATIO** te handelen: Maar ey lieve, waartoe den *Leerling* gequeld met iets, dat niet in 't Engelsch is? want of schoon het *Latyn* zodanige *Buygingen* der *Naamwoorden* heeft, zo is 't echter ongerymd, zodaanig een *Leerwyze* voor te schryven in een taal, die niets zulks heeft; waarby nog komt, dat indien iemand geen *Latyn* geleerd heeft, het hem
nood-

noodzaakelyk een verbyftering moet veroorzaaken, indien men hem voorpraat van een *Nominativus, Genitivus, Dativus, Accusativus, Vocativus*, en *Ablativus*, daar doch in alle die *Casus* of gevallen geen verandering in de Engelsche Naamwoorden is, en alles, 't welk in 't Latyn door de *Bygging* betekend wordt, in 't Engelsch door 't byvoegen der *Lédekens* wordt uytgedrukt. Om dit te klaarder te toonen, zal ik het Latyns woord *Rex*, Koning, eens *declineeren*, en de Engelsche en Nederduytsche betekenis daar nevens voegen, op dat zo wel de Latynisten, als zy, die onkundig in die taal zyn, te gelyk moogen zien, dat de *Declinatio* in 't Engelsch niet te pas komt, dewyl 't woord zonder verandering blyft, en alleen eenige *Lédekens* en *Voorzetsels* daar by gevoegd worden.

't Eenvoudig getal.

Nom. *Rex*, a King, or the King, een Koning of de Koning.

Gen. *Regis*, of a King or of the King, eens Konings of des Konings.

Dat. *Regi*; to a King or to the King, aan eenen Koning, aan den Koning of den Koning.

Acc. *Regem*, a King or the King, eenen Koning of den Koning.

Voc. O *Rex*, O King, O Koning.

Abl. *Rege*, From a King, or from the King, van eenen Koning of van den Koning.

't *Meervoudig getal.*

Nom. Reges, *Kings* or *the Kings*, Koningen
 óf de Koningen.

Gen. Regum, *of Kings* or *of the Kings*, der
 Koningen.

Dat. Regibus, *to Kings* or *to the Kings*, aan
 de Koningen óf den Koningen.

Acc. Reges, *Kings* or *the Kings*, Koningen
 óf de Koningen.

Voc. O Reges, O *Kings*, O Koningen.

Abl. Regibus, *From Kings*, or *from the Kings*,
 Van Koningen óf van de Koningen.

Dus gaat het in alle de andere *Naamwoor-*
den, bestaande de verandering maar alleen in
 't byvoegen der *Lédekens*. Dies acht ik het
 ten eenemaal noodeloos alhier iets meerder
 van de *Declinatio* te spreken. Echter zou
 men moogen zeggen, dat de Engelsche *Naam-*
woorden in 't *Eenvoudig getal*, even als de *Ne-*
derduytsche, eenen *Genitivus* hebben, door
 het byvoegen van 's, als *the King's Officers*,
 des Konings Amptenaars. Dóch dewyl de
 Engelschen in 'dat *Geval* voor de s altyd een
Apustrophus óf Uytlaatings teeken, aldus ('s),
 stellen, zo schynt 'er eenige reden om te geloo-
 ven dat de ('s) staat in plaats van *his* zyn óf
 zyns: en evenwel vervalt die aanmerking wan-
 neer men in acht neemt, dat die ('s) ook, als
 men van Vrouwen spreekt, gebruykt wordt,
 als *the Queens robe*, 's Koningins tabberd.

Om

Om nu 't gebruyk deezer verandering eens duydelyk voor oogen te stellen, zal ik een yder Geval met een exempel verklaaren, aldus:

En Rex!

Lo there's the King!

Zie daar is de Koning!

Subditi Regis,

The Subjects of the King,

Des Konings onderdaanen

Regi dedicatum,

Dedicated to the King,

Opgedraagen aan den Koning; of den Ko-

ning toegeëygend.

Regem vidi,

I have seen the King,

Ik heb den Koning gezien!

Ausculta ô Rex,

Hearken ô King,

Luyfter toe ô Koning.

A Rege accepi,

I have receiv'd it from the King,

Ik heb 't van den Koning ontfangen.

Uyt dit voorbeeld ziet men, dat het woord *King* altyd het zelfde blyft, zonder verandering.

Hebbende dan dus kortelyk aangewezen, waarin de gewaande *Declinatio* in het Engelsch bestaat, gaa ik over tot de

BYVOEGELYKE NAEMWOORDEN,

Welke verscheidenerley uitgangen hebben, als in *al*, gelyk

DE KORTE WEGWYZER

Corporal, Ligthaamlyk. *Eternal*, Eeuwig.
Spiritual, Geestelyk. *Temporal*, Tydelyk.

In *able* en *ible*; als

Abominable, Verfoejelyk. *Terrible*, Schrikkelyk.
Desirable, Wenschelyk. *Vendible*, Verkoopelyk.

Palpable, Taftelyk. *Visible*, Zigtelyk,
 zichtbaar.

Voorts is 'er een groote meenigte, die aan geens zekeren uytgang gebonden zynde; ook niet onder één hoofd kunnen gebragt worden, als

Broad, Breed.

Deep, Diep.

Dear, Dier.

Long, Lang.

High, Hoog.

Merry, Vrolyk.

Narrow, Smal.

Shallow, Ondiep.

Cheap, Goedkoop.

Short, Kort.

Low, Laag.

Sad, Droevig.

Dóch die van de *Zelfstandige Naamwoorden* afkomstig zyn, kunnen onder eenige vaste uytgangen betrokken worden, te weeten sommige in *full*, als

Beautiful, Schoon.

Careful, Zórgvuldig.

Faithful, Getrouw.

Mindful, Indachtig.

VAN

Beauty, Schoonheid.

Care, Zórg.

Faith, Geloof,
 trouw.

Mind, Zin, ge-
 meed.

Plen-

der ENGELSCH E TAAL.

<i>Plentiful</i> , Overvloedig.	VAN	<i>Plenty</i> , Overvloed.
<i>Wifull</i> , Moedwillig.	DEEN	<i>Will</i> , Wil.

In *son*, als

<i>Burthensom</i> , Lastig.	VAN	<i>Burthen</i> , Last.
<i>Cumberfom</i> , Bestommerend.	DEEN	<i>Cumber</i> , Bestommering.
<i>Troublefom</i> , Moeijelyk.	DEEN	<i>Trouble</i> , Moeite.
<i>Humourfom</i> , Eenzinnig.	DEEN	<i>Humour</i> , Aardzin.

In *y*, als

<i>Airy</i> , Luchtig.	VAN	<i>Air</i> , Lucht.
<i>Bloody</i> , Bloedig.	DEEN	<i>Blood</i> , Bloed.
<i>Dirty</i> , Slikkerig.	DEEN	<i>Dirt</i> , Slik.
<i>Guilty</i> , Schuldig.	DEEN	<i>Guilt</i> , Schuld, misdaad.
<i>Hairy</i> , Haairig.	DEEN	<i>Hair</i> , Haair.
<i>Lowfy</i> , Luyzig.	DEEN	<i>Louse</i> , Luys.
<i>Witty</i> , Vernuftig.	DEEN	<i>Wit</i> , Vernuft.

In *ly*, als

<i>Bodily</i> , Ligchaamelyk.	VAN	<i>Body</i> , Ligchaam.
<i>Brotherly</i> , Broederlyk.	DEEN	<i>Brother</i> , Broeder.
<i>Earthly</i> , Aardsch.	DEEN	<i>Earth</i> , Aarde.
<i>Godly</i> , Gódzalig.	DEEN	<i>God</i> , GóD.
<i>Heavenly</i> , Hemelsch.	DEEN	<i>Heaven</i> , Hemel.
<i>Lovely</i> , Lieflyk.	DEEN	<i>Love</i> , Liefde.

In *en*, als

<i>Earthen</i> , Aarden.	VAN	<i>Earth</i> , Aard.
<i>Golden</i> , Gouden.	DEEN	<i>Gold</i> , Goud.
<i>Hempen</i> , Hennipen.	DEEN	<i>Hemp</i> , Hennip.

40. KORTE WEGWYZER

<i>Leaden</i> , Looden.	VAN	<i>Lead</i> , Lood.
<i>Wooden</i> , Houten.		<i>Wood</i> , Hout.
<i>Woollen</i> , Wollen.		<i>Wool</i> , Wol.

In *ish*, als

<i>Aguish</i> , Koortsachtig.	VAN	<i>Ague</i> , Koorts.
<i>Blackish</i> , Zwartachtig.		<i>Black</i> , Zwart.
<i>Childish</i> , Kinderachtig.		<i>Child</i> , Kind.
<i>Foolish</i> , Zótachtig.		<i>Fool</i> , Zót.
<i>Greenish</i> , Groenachtig.		<i>Green</i> , Groen.
<i>Reddish</i> , Roodachtig.		<i>Red</i> , Rood.
<i>Sweetish</i> , Zoetachtig.		<i>Sweet</i> , Zoet.
<i>Theevish</i> , Diefachtig.		<i>Thief</i> , Dief.
<i>Waterish</i> , Waterachtig.		<i>Water</i> , Water.
<i>Whitish</i> , Witachtig.		<i>White</i> , Wit.
<i>Whorish</i> , Hoerachtig.	<i>Whore</i> , Hoer.	

In *cal*, als

<i>Angelical</i> , Engels.	VAN	<i>Angel</i> , Engel.
<i>Canonical</i> , Regelmatig.		<i>Canon</i> , Regel.
<i>Musical</i> , Zangkonstig.		<i>Musick</i> , Zang- konst.

In *ous*, als

<i>Couragious</i> , Moedig.	VAN	<i>Courage</i> , Moed.
<i>Dangerous</i> , Gevaarlyk.		<i>Danger</i> , Gevaar.
<i>Marvellous</i> , Wonder- baar.		<i>Marvel</i> , Wonder.
<i>Plentous</i> , Overvloedig.		<i>Plenty</i> , Overvloed.
<i>Virtuous</i> , Deugzaam.		<i>Virtue</i> , Deugd.
<i>Zealous</i> , Yverig.		<i>Zeal</i> , Yver.

Voorts gebruiken de Engelschen ook de uytgang *less*, even als de Nederduytschen *loos*,

der ENGELSCHER TAAL 43

loos, om de beroofdheid van iets te betekenen, als

<i>Beardless</i> , Baardeloos.	<i>Beard</i> , Baard.
<i>Blameless</i> , Onopspraakelyk, onbesproken.	<i>Blame</i> , Schult, opspraak, blaam.
<i>Careless</i> , Zorgeloos.	<i>Care</i> , Zorg.
<i>Comfortless</i> , Troosteloos.	<i>Comfort</i> , Troost.
<i>Doubtless</i> , Ontwifelbaar, zonder twyfel.	<i>Doubt</i> , Twyfel.
<i>Fatherless</i> , Vaderloos.	<i>Father</i> , Vader.
<i>Friendless</i> , Vriendeloos.	<i>Friend</i> , Vriend.
<i>Nameless</i> , Naameloos.	<i>Name</i> , Naam.
<i>Senseless</i> , Zinneloos.	<i>Sense</i> , Zin.
<i>Supperless</i> , Zonder avondmaal.	<i>Supper</i> , Avondmaal.

Eindelyk gebruyken de Engelschen ook het Voorzetsel *an*, in plaats van het Nederduytsch *on*, als

Unadvised, Onbedacht. *Unchaste*, Onkuysch.
Unclean, Onreyn. *Unheard*, Ongehoord.

VAN DE VERGELYKING óf COMPARATIO.

De *Byvoeglyke Naamwoorden* worden desgelyks langs graaden of trappen van *Vergelykinge* (*Comparatio*) opgevoerd, om de eigentlyke hoedaanigheid der zaken te beter uit te drukken. Deze trappen zyn drierley, als

I. De *Stellige*, (*Positivus*) die de zaak slechts neêrstelt zo als ze is, gelyk *Great*, groot.

II.

II. KORTE WEGWYZER

II. De *Vergelykende*, (Comparativus) welke by de *stellige* vergeleeken zynde, de hoedaanighde een trap verder voert, als *Greater*, *grooten*.

III. De *Overtreffende*, (Superlativus) welke de twee voorgaande overtreft, en de zaak tot de hoogste graad opvoert, als *Greatest*, de grootste. Zulx dat dan de *Vergelykende* trap door *er*, en de *Overtreffende* door *est* uitgedrukt word, by voorbeeld:

<i>Stellige.</i>	<i>Vergelykende.</i>	<i>Overtreffende.</i>
<i>Big</i> , Groot.	<i>Bigger</i> , Grooter.	<i>Biggest</i> , Grootste.

<i>Hard</i> , Hard.	<i>Harder</i> , Harder.	<i>Hardest</i> , Hardste.
<i>Rich</i> , Ryk.	<i>Richer</i> , Ryker.	<i>Richest</i> , Rykste.
<i>Wise</i> , Wys.	<i>Wiser</i> , Wyzer.	<i>Wisest</i> , Wyste.

Hier staat ondertusschen aan te merken, dat het woord *Big* de laatste *medeklinker* verdubbelt; en zo. gaat het ook met het woord *Hot*, heet; want men zegt *Bigger*, *Hotter*, *hottest*; en 't woord *Wise* neemt maar alleen *st* achter zich. Doch hiervan zyn uitgezonderd deeze *Onregelmaatige*:

<i>Good</i> , Goed.	<i>Better</i> , Beter.	<i>Best</i> , Best.
<i>Bad</i> , Quaad.	<i>Worse</i> , Erger.	<i>Worst</i> , Slimst, flimmer.

<i>Many</i> , <i>Much</i> ,	} Veel.	<i>More</i> , Meerder.	<i>Most</i> , Meest.
<i>Little</i> , weynig.		<i>Lesser</i> , minder.	<i>Least</i> , minst.

der ENGELSCH E TAALE. 47

Ondertuffchen zyn 'er echter zeer veel *Bywoeglyke Naamwoorden*, die deeze manier van *Vergelykinge* niet onderworpen zyn; inzonderheid zodaanige, welke eindigen in *al*, *ate*, *ish*, *out*, *som*, *able*, *ible*, *ant*, *ent*, *id*, enz. Doch tot denzelve gebruykt men de woordtjes *more* en *most*, als

General, Algemeen, *More General*, Algemeener, *Most general*, Algemeenst.

Obstinate, Hardnekkig, *More obstinate*, Hardnekkiger, *Most obstinate*, Hardnekkigst.

Peevish, Kribbig, *More Peevish*, Kribbigger, *Most Peevish*, Kribbigst.

Zealous, Yverig, *More zealous*, yveriger, *Most zealous*, yverigst.

Damnabale, Verdoemelyk, *More damnabale*, verdoemelyker, *Most damnabale*, verdoemelykst.

Visible, Zigtelyk, *More visible*, zigtelyker, *Most visible*, Zigtelykst.

Exorbitant, Uitspoorig, *More exorbitant*, uitspooriger, *Most exorbitant*, uitspoorigst.

Excellent, Uitnemend, *More excellent*, uitneemender, *Most excellent*, uitneemendst.

Rigid, Streng, *More rigid*, strenger, *Most rigid*, strengst.

Van de VOORNAAM-WOORDEN.

Voor naam-woorden worden aldus genoemd, om dat zy meestendeels voor

4. KORTE WEGWYZER

óf in de plaats van een *Naamwoord*, gesteld worden, wanneer de reden zulks vereischt. Dezelve zyn van verscheidenerleye soorten, naamelyk

Aanwyzende óf Demonstrativa.

Eenvoudig.

I, Ik, Me, my.
Thou, Gy, Thee, u.

He, Hy, Him, hem.
She, Zy, Her, haar.
This, Deeze, dit.
That, Die, dat.

Meervoudig.

We, Wy, Us, ons.
Ye, Gylieden, You,
ulieden.

They, Zy, Them,
hen, haar.
These, Deeze.
Those, Die, die gene.

Voorts gebruiken de Engelschen 't woordje *self* met een zeer krachtigen nadruk, aldus, *I my self, Ik zelf, Thou thy self, gy zelf, He him self, hy zelf, She her self, zy zelve, We our selves, wy zélf, You your selves, gylieden zelve, They them selves, zy zelve.*

Betrekkelijke óf Relativa.

Which, Welk, dewelke, wie.

Who, Wie, welke, Whose, wien, Whom,
wien.

What, Wat.

It, Het, het zelve. They, them, de gene,
dezelve, ze.

Be-

Bezittelyke of Possessive.

Eenvoudig.

Meervoudig.

<i>My,</i>	}	<i>Myn, my-</i>	}	<i>Our,</i>	}	<i>Ons, onze,</i>
<i>Mine,</i>		<i>ne.</i>		<i>Ours,</i>		
<i>Thy,</i>	}	<i>Uw, uwe.</i>	}	<i>Your,</i>	}	<i>U ieder, uwe</i>
<i>Thine,</i>				<i>Yours,</i>		
<i>His,</i>	}	<i>Zyn, zyne.</i>	}	<i>Their,</i>	}	<i>Hun hun-</i>
<i>Her,</i>		<i>Haar, haare</i>		<i>Theirs,</i>		<i>ne, haare,</i>
<i>Its,</i>		<i>Deszelfs, zyn.</i>				<i>heur.</i>

De Onbepaalde Voornaam-woorden zyn deezelz:

All, Alle, alles.

Every, Yder.

*Every one, een Yder,
een iegelyk.*

Any, Eenig, iemand.

Any one, } Iemand.

Any body, }

Whatever, } Al wat,

Whatssoever, } wat ook.

Some, Sommige, eenige.

Some body, Iemand.

None, Niemand.

Certain, Zeker.

Such, Zulk, zodanig.

Same, Zelfde.

Another, een Ander.

Whoever, } Al wie,

Whosoever } wie ook

Self, Zelf.

*the Self Same, de zelf-
de, de eigenste.*

*Ones self, himself, Zich
zelve.*

— Van de WERK-WOORDEN.

W*erk-woorden* zyn alzo genoemd, om dat door dezelve het zyn, de werking of doening, en de lyding van iets betekend wordt. Zy zyn eenige verandering onderworpen, die de Spraakkundigen *Vervoeging* (Conjugatio) noemen: Doch dewyl in de manier deszelfs geen zonderling verschil is van 't Nederduitsch, zo zal ik den Leerling hier niet ophouden met eene beschrijving van de *Getallen, Persoonen, Tyden en Wyzen*, dewyl een Hollander, die Engels wil leeren spreken, in zyn eigen taal reeds geleerd heeft, van het gene tegenwoordig is, niet te zeggen, dat het nog geschieden zal, of het gene toekomend is, uit te drukken door een spreekwyze, die betekent, dat het al geschied is; en daar beneven wel weet, dat *Ik, gy, hy* op een persoon, en *Wy, gylieden, zy*, op verscheidene personen opzigt heeft: En gelijk men op het Nederduitsch de *Wenschende* of *Onderzoekelyke wyze* door byvoeginge van de woordkens *dat, mogt, zoud* uitdrukt, zo geschiedt het ook in 't Engelsch. Tot welken einde ik daar van eenige voorbeelden zal ter neêrstellen, en een begin maaken met het *Helpwoord, to HAVE, Hebben.*

De TOONENDE WYZE.

(MODUS INDICATIVUS.)

De Tegenwoordige Tjd.

Eenvoudig.

Meervoudig.

I HAVE, Ik heb.		We have, Wy hebben.
Thou hast, Gy hebt.		Ye have, Gylieden hebt.
He hath, of has, Hy heeft.		They have, Zy hebben.

De Onvolkomen verleden tyd.

Eenvoudig.

Meervoudig.

I had, Ik had.		We had, Wy hadden.
Thou hadst, Gy hadt.		Ye had, Gylieden hadt.
He had, Hy had.		They had, Zy hadden.

De Volkomen verleden tyd.

Eenvoudig.

Meervoudig.

I have had, Ik heb gehad.		We have had, Wy hebben gehad.
Thou hast had, Gy hebt gehad.		Ye have had, Gylieden hebt gehad.
He has had, Hy heeft gehad.		They have had, Zy hebben gehad.

De meer als volkomen verleden tyd.

Eenvoudig.

Meervoudig.

I had had, Ik had gehad.		We had had, Wy hadden gehad.

Thou

48 KORTE WEGWYZER

<i>Thou hadst had, Gy had gehad.</i>	<i>Ye had had, Gylieden hadt gehad.</i>
<i>He had had, Hy had gehad.</i>	<i>They had had, Zy hadden gehad.</i>

De Toekomende tyd.

<i>Eenvoudig.</i>	<i>Meervoudig.</i>
<i>I shall of Will have, Ik zal hebben.</i>	<i>We shall of Will have, Wy zullen hebben.</i>
<i>Thou shalt of Wilt have, Gy zult hebben.</i>	<i>Ye shall of Will have, Gy lied. zult hebben.</i>
<i>He shall of Will have, Hy zal hebben.</i>	<i>They shall of Will have, Zy zullen hebben.</i>

Hier staat nogtans aan te merken, dat, hoewel 't by de Engelschen zeer gemeen is dit woordtje *will* voor *zal* of *zullen* te gebruiken, het echter ook daarom zeer dikwils zyne eigene betekenis behoudt; want als men op 't Engelsch wil zeggen, *Ik wil het doen*, zo zegt men: *I will do it.*

De GEBIEDENDE WYZE.

(MODUS IMPERATIVUS.)

<i>Eenvoudig.</i>	<i>Meervoudig.</i>
<i>Have of Have thou, Heb of Hebt gy.</i>	<i>Have we of Let us have, Hebbenwe of laat ons hebben.</i>
<i>Let him have, Laat hem hebben.</i>	<i>Let them have, Laatze hebben, laat hen hebben.</i>

De

der **ÉNGELSCHE** TAAL E. 49

De **WENSCHENDE** óf **ONDERVOEGLYKE** WYZE (**OPTATIVUS** *vel* **SUBJUNCTIVUS**) wordt uitgedrukt door 't byvoegen van de woordtjes *That, might, could, would*; als by voorbeeld:

De **Tegenwoordige en Onvolkomen**
verleden tyds.

Eenvoud.

<i>That</i>	{	<i>I had,</i> <i>Thou hadst,</i> <i>He had,</i>	}	<i>Dat</i>	{	<i>Ik hadt.</i> <i>Gy hadt.</i> <i>Hy hadt.</i>
-------------	---	---	---	------------	---	---

Meervoud.

<i>That</i>	{	<i>We had,</i> <i>Ye had,</i> <i>They had,</i>	}	<i>Dat</i>	{	<i>Wy hadden.</i> <i>Gylieden hadt.</i> <i>Zy hadden.</i>
-------------	---	--	---	------------	---	---

De **Onbepaalde tyd.**

Eenvoud.

<i>I might, could, should</i> <i>óf would have,</i>	<i>Ik mogt, kon of</i> <i>zoude hebben.</i>
<i>Thou mightst, couldst,</i> <i>shouldst óf wouldst</i> <i>have.</i>	<i>Gy mogt, kondet</i> <i>óf zoudt hebben.</i>
<i>He might, could, should</i> <i>óf would have,</i>	<i>Hy mogt, kon of</i> <i>zoude hebben.</i>

Meervoud.

<i>We might, could, should</i> <i>óf would have.</i>	<i>Wy mogten, konden</i> <i>of zouden hebben.</i>
---	--

C

Ye

50 KORTE WEGWYZER

I might, could, shouldst | *Gylleden mogt, konden*
of would have. | *det of zouden hebben*

They might, could, should | *Zy mogten, konden*
of would have. | *of zouden hebben.*

En zo ook in alle de andere tyden; als:

<i>I might have had,</i>		<i>Ik mogt gehad hebben.</i>
<i>I should have had,</i>		<i>Ik zou gehad hebben.</i>
<i>I could have had,</i>		<i>Ik kon gehad hebben.</i>
enz.		

De ONBEPAAELDE WYZE.

I N F I N I T I V U S.

to Have, Hebben. | *to Have had, Gehad hebben.*

Het *Deelwoord.*

Having, Hebbende. | *Having had, Hebbende gehad.*

't *Helpwoord I Am, Ik ben,* wordt aldus veranderd:

De TÖONENDE WYZE.

De Tegenwoordige tyd.

Eenvoud.

Meervoud.

<i>I AM, Ik ben.</i>		<i>We are, Wy zyn.</i>
<i>Thou art, Gy bent.</i>		<i>You are, Gylieden zyt.</i>
<i>He is, Hy is.</i>		<i>They are, Zy zyn.</i>

De

De Onvolkomen verleden tyd.

Eenvoud.

Meervoud.

I was, Ik was.

We were, Wy waaren.

Thou was, Gy waart.

Ye were, Gylieden
waart.

He was, Hy was.

They were, Zy waas-
ren.

De Volkomen verleden tyd.

Eenvoud.

I have been,

Ik heb of ben geweest.

Thou hast been,

Gy hebt of bent geweest.

He hath been.

Hy heeft of is geweest.

Meervoud.

We have been,

Wy hebben of zyn geweest.

Ye have been,

Gylleden hebt of zyt ge-
weest.

They have been.

Zy hebben of zyn geweest.

De meer als volkomen verleden tyd.

Eenvoud.

I had been,

Ik had of was geweest.

Thou hadst been,

Gy had of waart geweest.

He had been,

Hy had of was geweest.

Meervoud.

We had been,

Wy hadden of waaren ge-
weest (weest.

Ye had been,

Gylleden hadt of waart ge-
weest.

52 KORTE WEGWYZER.

They had been. | *Zy hadden of waaren geweest.*

De Tegenwoordige tyd.

Eenvoud.

I shall óf will be, Ik zal zyn }
Thou shalt óf wilt be, Gy zult zyn } *óf wezen.*
He shall óf will be. Hy zal zyn }
We shall óf will be, Wy zullen zyn }
Ye shall of will be, Gy lieden zult zyn } *óf wee-*
They shall of will be. Zy zullen zyn } *zen.*

De GEBIEDENDE WYZE.

Eenvoud.

Be thou, Wees gy.
Let him be, Dat hy zy.

Meervoud.

Be we of Let us be, Zynwe óf laat ons zyn.
Be ye, Weeft óf zyt gy lieden.
Let them be, Dat zy zyn óf laat hen zyn.

De WENSCHENDE of ONDERVOEGLYKE WYZE.

De Tegenwoordige tyd.

Eenvoud.

That { *I be,* } *Dat* { *Ik zy.*
 { *Thou beest,* } { *Gy zyt.*
 { *He be,* } { *Hy zy.*

Meer-

Meervoud.

<i>That</i>	{	<i>We be,</i>	{	<i>Wy zyn.</i>
		<i>Ye be, Dat</i>		<i>Gylieden zyt.</i>
		<i>They be,</i>		<i>Zy zyn.</i>

De Onvolkomen verleden tyd.

Eenvoud.

<i>That</i>	{	<i>I were,</i>	{	<i>Ik waar.</i>
		<i>Thou wert, Dat</i>		<i>Gy waart.</i>
		<i>He were,</i>		<i>Hy waare.</i>

Meervoud.

<i>That</i>	{	<i>We were,</i>	{	<i>Wy waaren.</i>
		<i>Ye were, Dat</i>		<i>Gylieden waart.</i>
		<i>They were,</i>		<i>Zy waaren.</i>

De Volkomen verleden tyd.

Eenvoud.

<i>When</i>	{	<i>I have been,</i>	{	<i>Ik geweest ben</i>
		<i>Thou hast been, Als</i>		<i>of heb.</i>
		<i>He hath been,</i>		<i>Gy geweest bent</i>
				<i>of hebt.</i>
				<i>Hy geweest is of</i>
				<i>heeft.</i>

Meervoud.

<i>When</i>	{	<i>We have been,</i>	{	<i>Wy geweest zyn</i>
		<i>Ye have been, Als</i>		<i>of hebben.</i>
		<i>They have been,</i>		<i>Gyl. geweest zyt</i>
				<i>of hebt.</i>
				<i>Zy geweest zyn of</i>
				<i>hebben.</i>

54. KORTE WEGWYZER.

De meer als verleden tyd.

Eenvoud.

If	{	I had been,	}	Ik geweest waare of hadde.
		Thou hadst been, Zo		Gy geweest waart of hadt.
		He had been,		Hy geweest waare of hadde.

Meervoud.

If	{	We had been,	}	Wy geweest waaren of hadden.
		Ye had been, Zo		Gyl. geweest waart of hadden.
		They had been,		Zy geweest waaren of hadden.

De Toekomende tyd.

Eenvoud.

When	{	I shall or will be,	}	Ik zyn of weezen zal.
		Thou shalt or Wannest will be, neer.		Gy zyn of weezen zult.
		He shall or will be,		Hy zyn of weezen zal.

Meervoud.

When	{	We shall or will be,	}	Wy zyn of weezen zullen.
		Ye shall or Wannest will be, neer.		Gylieden zyn of weezen zult.
		They shall or will be,		Zy zyn of weezen zullen.

De

De Onderstellende toekomstige tyd.

Eenvoud.

I should be, Ik zou zyn of weezen.
Thou shouldst be, Gy zoudt zyn of weezen.
He should be, Hy zou zyn of weezen.

Meervoud.

We should be, Wy zouden zyn of weezen.
Ye should be, Gylied. zoud zyn of weezen.
They should be, Zy zouden zyn of weezen.

De ONBEPAALED E W Y Z E.

De tegenwoordige tyd. *To be,* Zyn of weezen.
 De verleden tyd. *To have been,* Geweest te zyn.

De Deelwoorden.

Tegenwoordig. *Being,* Zynde of weezende.
 Verleden. *Been,* Geweest.
Having been, Geweest zynde of hebbende.

Hebbende dus voorbeelden gegeven van de *Vervoeging* der twee voornaamste *Helpwoorden*, zal ik, eer ik tot andere *Werkwoorden* overgaa, nóg eenige *Helpwoorden*, die in de *tyden* gebreklyk zyn, en meerder by andere *Werkwoorden* gevoegd, dan alleen gebruikt worden, alhier ter neêrstellen: naamelyk *Can, could, may, might, will, would, should, ought en must.*

*Tegenwoordig.**Eenvoud.**Meervoud.*

I CAN, Ik kan,		<i>We can</i> , Wy konnen
<i>Thou canst</i> , Gy kont,		<i>Ye can</i> , Gylied. kon.
<i>He can</i> , Hy kan.		<i>They can</i> , Zy konnen.

*Onvolmaakt verleden.**Eenvoud.**Meervoud.*

I COULD, Ik kon of konde.		<i>We could</i> , Wy konden.
<i>Thou couldst</i> , Gy kondt.		<i>Ye could</i> , Gylieden kon- det.
<i>He could</i> , Hy kon.		<i>They could</i> , Zy konden,

*Tegenwoordige.**Eenvoud.**Meervoud.*

I MAY, Ik mag.		<i>We may</i> , Wy moogen.
<i>Thou mayst</i> , Gy moogt.		<i>Ye may</i> , Gylieden moogt.
<i>He may</i> , Hy mag.		<i>They may</i> , Zy moogen.

*Onvolmaakt verleden.**Eenvoud.**Meervoud.*

I MIGHT, Ik mogt.		<i>We might</i> , Wy mog- ten.
<i>Thou mightest</i> , Gy mogt.		<i>Ye might</i> , Gylieden mogt. (ten.
<i>He might</i> , Hy mogt.		<i>They might</i> , Zy mog- ten.

Tegenwoordig.

Eenvoud.

Meervoud.

<p>I WILL, Ik wil of zal.</p> <p><i>Thou wilt</i>, Gy wilt of zult.</p> <p><i>He will</i>, Hy wil of zal.</p>	<p><i>We will</i>, Wy willen of zullen.</p> <p><i>Ye will</i>, Gylieden wilt of zult.</p> <p><i>They will</i>, Zy willen of zullen.</p>
--	---

Onvolmaakt verleden.

Eenvoud.

<p>I WOULD, Ik wilde, wou of zou.</p> <p><i>Thou wouldst</i>, Gy wildet, woudt of zoudt.</p> <p><i>He would</i>, Hy wilde, wou of zou.</p>	
---	--

Meervoud.

<p><i>We would</i>, Wy wilden, wouden of zouden.</p> <p><i>Ye would</i>, Gylieden wildet, woudet of zouden.</p> <p><i>They would</i>, Zy wilden, wouden of zouden.</p>	
--	--

Tegenwoordig.

Eenvoud.

Meervoud.

<p>I SHALL, Ik zal.</p> <p><i>Thou shalt</i>, Gy zult.</p> <p><i>He shall</i>, Hy zal.</p>	<p><i>We shall</i>, Wy zullen.</p> <p><i>Ye shall</i>, Gylied. zult.</p> <p><i>They shall</i>, Zy zullen.</p>
---	---

Onvolmaakt verleden.

Eenvoud.

Meervoud.

<p>I SHOULD, Ik zou.</p> <p><i>Thou shouldst</i>, Gy zoudt.</p> <p><i>He should</i>, Hy zou.</p>	<p><i>We should</i>, Wy zouden.</p> <p><i>Ye should</i>, Gylieden zoudt.</p> <p><i>They should</i>, Zy zouden.</p>
---	--

Ought, als:

*Eenvoud.*I OUGHT, Ik behoort, behoorde, of moet
en most.Thou oughtest, Gy behoort, behoordet, of
moet en most.He ought, Hy behoort, behoorde, of moet
en most.*Meervoud.*We ought, Wy behooren, behoorden, of
moeten en mosten.Ye ought, Gylieden behoort, behoordet, of
moet en most.They ought, Zy behooren, behoorden, of
moeten en mosten.

Must, als:

*Eenvoud.*I MUST, Ik moet of
most.Thou must, Gy moet
of most.He must, Hy moet
of most.*Meervoud.*We must, Wy moe-
ten of mosten.Ye must, Gylieden
moet of most.They must, Zy moeten
of mosten.

Hoewel nu deeze bovenstaande Gebreke-
lyke *Helpwoorden* niet de voorste in den rang
gesteld zyn, echter zou het voor den Leer-
ling niet quaalyk voegen, dezelve 't eerst te
leeren, omdat geen *Werkwoord* door alle des-
zelfs

zelfs wyzen en tyden, zonder 't behulp van eenige derzelve, kan geleyd worden, gelyk het gevolg genoegzaam zal toonen. Doch ik zal hier des Leerlings hoofd niet breeken, met volgens de Latynsche manier te zeggen, dat 'er vier *Conjugatiën* zyn; want schoon eenige zulk een verdeling hebben gemaakt, nogtans bevindt men, dat de uitzonderingen óf onregelmatige woorden zo veel zyn, dat het inderdaad ligter valt, zich met zo een gebreklyke regelmaat gantsch niet te bemoeijen, en alleen door 't gebruik te leeren, hoe de verscheidene Werkwoorden in den *Onvolkomenen* *verleden tyd* gehoeggt werden. Ik zal derhalven een voorbeeld geven van 't *bedryvend woord*, (*Activum*) *to Love*, *Beminnen*, lief hebben.

DE TOONENDE WYZE.

De Tegenwoordige Tyd.

<i>Eenvoud.</i>	<i>Meervoud.</i>
I LOVE, Ik bemin.	We love, Wy beminnen.
Thou lovest, Gy bemint.	Ye love, Gylieden bemint.
He loveth óf loves, Hy bemint.	They love, Zy beminnen.

Deeze zelfde tyd word ook met byvoeging van het woordtje *Do* uitgedrukt, met dit onderscheid nogtans, dat deeze tussamen-

60 KORTE WEGWYZER

gevoegde wyze van spreken wat krachtiger van naadruk is, gelyk ook in myn Woordenboek onder 't woord *Do* is aangewezen.

Eenvoud.

I do love, Ik bemin.

Thou dost love, Gy bemint.

He doth love, Hy bemint.

Meervoud.

We do love, Wy beminnen.

Ye do love, Gylieden bemint.

They do love, Zy beminnen.

De Onvolkomen verleden tyd.

Deeze tyd wordt ook even als de tegenwoordige op tweederlei wyze uitgedrukt, aldus:

Eenvoud.

I loved of did love, Ik beminde.

Thou lovedst of didst love, Gy beminde.

He loved of did love, Hy beminde.

Meervoud.

We loved of did love, Wy beminden.

Ye loved of did love, Gylieden beminden.

They loved of did love, Zy beminden.

De Volkomen verleden tyd.

Eenvoud.

<i>I have</i>	} loved,	Ik heb	} bemind.
<i>Thou hadst</i>		Gy hebt	
<i>He hath</i>		Hy heeft	

Meervoud.

<i>We have</i>	} <i>loved,</i>	<i>Wy hebben</i>	} <i>bemind;</i>
<i>Ye have</i>		<i>Gylied. hebt</i>	
<i>They have</i>		<i>Zy hebben</i>	

Meer als volkomen verleden tyd.

Eenvoud.

<i>I had</i>	} <i>loved,</i>	<i>Ik hadt</i>	} <i>bemind;</i>
<i>Thou hadst</i>		<i>Gy hadt</i>	
<i>He had</i>		<i>Hy hadt</i>	

Meervoud.

<i>We had</i>	} <i>loved,</i>	<i>Wy hadden</i>	} <i>bemind;</i>
<i>Ye had</i>		<i>Gylied. hadt</i>	
<i>They had</i>		<i>Zy hadden.</i>	

Toekomende tyd.

Eenvoud.

<i>I shall of will</i>	} <i>love,</i>	<i>Ik zal beminnen.</i>
<i>Thou shall of wilt</i>		<i>Gy zult beminnen.</i>
<i>He shall of will</i>		<i>Hy zal beminnen.</i>

Meervoud.

<i>We shall of will</i>	} <i>love,</i>	<i>Wy zullen</i>	} <i>beminnen.</i>
<i>Ye shall of will</i>		<i>Gyl. zult</i>	
<i>They shall of will</i>		<i>Zy zullen</i>	

De GEBIEDENDE WYZE.

Eenvoud.

Meervoud.

<i>Love óf love thou,</i>		<i>Let us love,</i>	<i>Beminnen we,</i>
<i>Bemin,</i>		<i>Let</i>	<i>us</i>

62 KORTE WEGWYZER

<p>Let him love, Dat hy beminne.</p>	<p>Love óf love ye, Be- mint Gylieden. Let them love, Dat zy beminnen.</p>
--	--

De WENSCHENDE ÓF ONDER- VOEGLYKE WYZE.

Tegenwoordige en toekomstige tyd.

Eenvoud.

<p>That I may love</p>	<p>Dat ik beminne óf mag beminnen.</p>
------------------------	--

<p>That thou mayst love</p>	<p>Dat gy bemint óf moogt beminnen.</p>
-----------------------------	---

<p>That he may love,</p>	<p>Dat hy beminne óf mag beminnen.</p>
--------------------------	--

Meerzoud.

<p>That we may love,</p>	<p>Dat wy beminnen óf moogen beminnen.</p>
--------------------------	--

<p>That ye may love,</p>	<p>Dat gylieden beminnet óf moogt beminnen.</p>
--------------------------	---

<p>That they may love,</p>	<p>Dat zy beminnen óf moo- gen beminnen.</p>
----------------------------	--

Onvolkomen verleden tyd.

Eenvoud.

<p>That I loved óf did love,</p>	<p>Dat ik beminde.</p>
--------------------------------------	------------------------

<p>That thou lovedst óf didst love,</p>	<p>Dat gy beminde.</p>
---	------------------------

<p>That he loved óf did love,</p>	<p>Dat hy beminde.</p>
---------------------------------------	------------------------

Meerz-

der ENGELSCH E T A A L E 63

Meervoud.

<i>That we loved of did love,</i>		Dat wy beminden,
<i>That ye loved of did love,</i>		Dat gylieden bemindet.
<i>That they loved of did love,</i>		Dat zy beminden,

Dus kan men ook zeggen:

Eenvoud.

<i>Tho I might love,</i>		Schoon ik beminde of mogt beminnen.
<i>Tho thou mightest love,</i>		Schoon gy beminde of mogt beminnen.
<i>Tho he might love.</i>		Schoon hy beminde of mogt beminnen.

Meervoud.

<i>Tho we might love,</i>		Schoon wy beminden of mogten beminnen.
<i>Tho ye might love,</i>		Schoon gylieden bemindet of mogtet beminnen.
<i>Tho they might love,</i>		Schoon zy beminden of mogten beminnen.

Kalkomen verleden tyd.

Eenvoud.

<i>Tho I have loved,</i>		Schoon ik bemind heb.
<i>Tho thou hast loved,</i>		Schoon gy bemind hebt,

The

4 KORTE WEGWYZER

Thó he hath loved, | *Schoon hy bemind heeft.*

Meervoud,

Thó we have loved, | *Schoon wy bemind hebben.*

Thó ye have loved, | *Schoon gylieden bemind hebt.*

Thó they have loved, | *Schoon zy bemind hebben.*

Meer als volkomen voorleden tyd.

Eenvoud.

If I had loved, | *Zo ik bemind hadt.*

If thou hadst loved, | *Zo gy bemind hadt.*

If he had loved, | *Zo hy bemind hadt.*

Meervoud.

If we had loved, | *Zo wy bemind hadden.*

If ye had loved, | *Zo gylieden bemind hadt.*

If they had loved, | *Zo zy bemind hadden.*

Toekomende tyd.

Eenvoud.

When I shall love, | *Als ik beminnen zal.*

When thou shalt love, | *Als gy beminnen zult.*

When he shall love, | *Als hy beminnen zal.*

Meervoud.

When we shall love, | *Als wy beminnen zullen,*

When

<i>When ye shall love,</i>		Als gylieden beminnen zult.
<i>When they shall love,</i>		Als zy beminnen zullen.

Tweede toekomstige tyd.

Eenvoud.

<i>When I shall have loved,</i>		Als ik bemind zal hebben.
<i>When thou shalt have loved,</i>		Als gy bemind zult hebben.
<i>When he shall have loved,</i>		Als hy bemind zal hebben.

Meervoud.

<i>When we shall have loved,</i>		Als wy bemind zullen hebben.
<i>When ye shall have loved,</i>		Als gylieden bemind zult hebben.
<i>When they shall have loved,</i>		Als zy bemind zullen hebben.

Onderstellende toekomstige tyd,

Meervoud.

<i>I should love,</i>		Ik zou beminnen.
<i>Thou shouldst love,</i>		Gy zoudt beminnen.
<i>He should love,</i>		Hy zou beminnen.

Meervoud.

<i>We should love,</i>		Wy zouden beminnen,
<i>Ye should love,</i>		Gylieden zoudt beminnen,

They

66 KORTE WEGWYZER.

They should love, | *Zy zouden beminnen.*

Tweede onderstellende toekomstige tyd.

When I should have loved, &c. | *Wanneer ik bemind zoude hebben, enz.*

Onder de *Onderweeglyke wyze* zyn ook te rekenen deeze manieren van spreken:

I could have loved, | *Ik zoude hebben kunnen beminnen.*

You couldst have loved, &c. | *Gy zoud hebben kunnen beminnen, enz.*

Dagelyks:

I would have loved, &c. | *Ik zou bemind hebben, enz.*

I might have loved, &c. | *Ik had kunnen beminnen, enz.*

De

O N B E P A A L D E W Y Z E.

De Tegenwoordige tyd.

To love, Beminnen.

De Verleeden tyd.

To have loved, Bemind te hebben.

De *Deelwoorden.*

Tegenwoordig.

Loving, Beminnende.

Verleeden.

Loved, Bemind.

Having loved, Bemind hebbende.

Dit *Bedryvend Werkwoord* (Activum) duif doorloopen hebbende, blyft nog overig te zeggen, dat het *Lydend woord* (Passivum) uytgedrukt wordt door het helpwoord *I Am*, in deezer voegen:

DE TOONENDE WYZE.

Tegenwoordige tyd.

I am loved, Ik wordt of ben bemind.

Onvolkomen verleeden tyd.

I was loved, Ik wierd of was bemind.

Volkomen verleeden tyd.

I have been loved, Ik ben of heb bemind geweest.

Meer als volkomen verleeden tyd.

I had been loved, Ik was of had bemind geweest.

Toekomende tyd.

I shall or will be loved, Ik zal bemind worden of zyn.

DE GEBIEDENDE WYZE.

Eenvoud.

Be thou loved,

Let him be loved,

| Wees gy bemind.

| Dat hy bemind wor-
| de.

48 KORTE WEGWYZER

Meervoud.

<i>Let us be loved,</i>	}	Dat wy bemind worden.
<i>Be ye loved,</i>		Weest gylieden bemind.
<i>Let them be loved,</i>		Dat zy bemind worden.

DE WENSCHENDE OF ONDERVOEGLYKE WYZE.

Tegenwoordige tyd.

<i>That I be loved,</i>	}	Dat ik bemind worde of zy.
<i>May I be loved,</i>		

Onvolkomen verleeden tyd.

<i>That I were loved,</i>	}	Dat ik bemind wierde of waare.
<i>That I might be loved,</i>		

Volkomen verleeden tyd.

That I have been loved,
Dat ik bemind geweest ben of heb.

When I have been loved,
Wanneer ik bemind geweest ben.

Meer als volkomen verleeden tyd.

That I had been loved,
Dat ik bemind geweest waare of hadde.

When I had been loved,
Wanneer ik bemind geweest waare of hadde.

Toekomende tyd.

When I shall or will be loved, Als ik bemind zal zyn of wezen.

der ENGELSCH E TAALE. 6,
De ONBEPAA LDE WYZE.

De Tegenwoordige tyd.

To be loved, Bemind worden of zyn.

To have been loved, Bemind geweest zyn
of hebben.

Het *Deelwoord*.

Loved, Bemind.

Merk. Het gene in 't *Bedryvend woord*, van 't gebruyk der *Helpwoorden*, *would*, *could*, *should*, is gezegd geweest, vindt hier ook plaats, en kan gebruykt worden als de zaak zulks vereyscht.

Vólgens dit voorbeeld moet men alle de andere *Werkwoorden Conjugeeren*: dóch echter aanmerken, dat de verandering, die de *Werkwoorden* in den *Onvolkoomen verleeden tyd* hebben, zeer verscheyden is; want het woord *Love* heeft *Loved*: maar men vindt, behalven de veelvuldige andere veranderingen, ook *Werkwoorden*, die in dat geval geen veranderingen toelaaten: als, *I beat*, Ik slaa en sloeg. *I burst*, Ik berst en borst. *I cast*, Ik werp en wierp. *I eat*, Ik eet en at. *I spit*, Ik spuw en spooeg. *I put*, Ik stel, doe, en stelde, deed. *I shut*, Ik sluyt en sloot. *To cut*, snyden. *Cut*, gesneeden, enz.

Dóch nademaal de meeste aan veranderinge onderworpen zyn, en sommige daar van onder één hoofd konnen betrokken worden, zo zyn hier de navolgende neêrgesteld;

waar

70 KORTE WEGWYZER

waar uyt den Eerling staat aan te merken, dat gelykerwys de *Onbepaalende wyze* van een *Werkwoord*, en de *eerste persoon* van den *gegenwoordigen tyd* der *Toonende wyze* één en dezelfde is, bestaande de verandering maar alleen in de byvoeging van het *Voornaamwoord I*, en 't *Ledeken zo*, (by voorbeeld, *I Love*, Ik bemin, *zo Love*, Beminnen) zo is oök meest altyd de eerste persoon der *Onvolkomen verleeden tyd*, en het *Deelwoord* der *Verleeden tyd* één en 't zelve, als *I Loved*, Ik beminde, *Loved*, Beminde, zynde echter eenige woorden daar van uitgezonderd.

I. Gelykerwys dan 't woord *Love* met een *sillaab* verlengd wordt, als *Loved*, zo zyn 'er meer *Werkwoorden*, die desgelyks een *sillaab* tot zich nemen, als:

70 *Boast*, Roemen, pochgen.

Boasted, Beroemd, gepocht.

70 *Bridle*, Breydelen.

Bridled, Gebreydeld.

70 *Maintain*, Handhaaven.

Maintained, Gehandhaafd.

70 *Mend*, Verbéteren.

Mended, Verbéterd.

70 *Signify*, Betékenen.

Signified, Betékend.

70 *Vanish*, Verdwynen.

Vanished, Verdweenen.

der ENGELSCHER TAAL. 71

II De volgende veranderingen *to* in *e*, als:

to Bleed, Bloeden.

Bled, Gebloed.

to Creep, Kruypen.

Crept, Gekroopen.

to Feed, Voeden.

Fed, Gevoed.

to Feel, Voelen.

Felt, Gevoeld.

to Keep, Bewaaren.

Kept, Bewaard.

to Meet, Ontmoeten.

Met, Ontmoet.

to Sleep, Slaapen.

Slept, Geslaapen.

to Sweep, Veegen.

Swept, Geveegt.

Hier onder zou men ook kunnen betrekken

to Cleave, Klooven.

Cleft, Geklooft.

to Leave, Verlaaten.

Left, Verlaaten.

to Lead, Leyden.

Led, Geleyd.

to Read, Leezen.

Read, ('t welk men uytspreekt *red*), gelezen.

III. Sommige veranderingen *to* in *y*, als:

to Bend, Buygen.

Bent,

72 KORTE WEGWYZER

- Bent*, Geboogen.
80 *Lend*, Leenen.
Lent, Geleend.
80 *Rend*, Scheuren.
Rent, Gescheurd.
80 *Spend*, Verteeren.
Spent, Verteerd.

IV. Sommige veranderen i in u,

- 80 *Drink*, Drinken.
Drunk, Gedronken.
80 *Fling*, Werpen.
Flung, Geworpen.
80 *Ring*, Luyen.
Rung, Geluyd.
80 *Sink*, Zinken.
Sunk, Gezonken.
80 *Spring*, Springen.
Sprung, Gesprongen.
80 *Swim*, Zwemmen.
Swom, Gezwommen.
80 *Wring*, Wringen.
Wrung, Gewrongen.
80 *Strike*, Slaan.
Struck, Geslagen.
80 *Stink*, Stinken.
Stunk, Gestonken.

V. Sommige veranderen i in ou, als:

- 80 *Bind*, Binden.
Bound, Gebonden.
80 *Find*, Vinden.

Found,

Found, Gevonden.

to Wind, Winden.

Wound, Gewonden.

VI. Sommige neemen *gibt* tot zich, be-
neffens eenige andere verandering, als:

to Bring, Brengen.

Brought, Gebragt.

to Buy, Koopen.

Bought, Gekocht.

to Catch, Vangen,

Caught, Gevangen, en *Catch'd*,

to Fight, Vechten.

Fought, Gevochten,

to Seek, Zoeken.

Sought, Gezocht.

to Think, Denken.

Thought, Gedacht.

to Teach, Onderwyzen.

Taught, Onderweezen.

to Work, Werken.

Wrought, Gewrocht.

VII. Voorts zyn 'er veel woorden, die
men niet zo wel onder een zeker hoofd be-
trekken kan, als:

to Ask, Vraagen.

Askt, Gevraagd.

to Smell, Ruyken.

Smelt, Gerooken.

to Sell, Verkoopen.

Sold, Verkocht.

74 KORTE WEGWYZER

to *Stand*, Staan.

Stood, Geftaan.

to *Dream*, Droomen.

Dreamt, Gedroomd.

to *Flee*, Vlieden.

Fled, Gevlooden.

to *Hear*, Hooren.

Heard, Gehoord.

to *Make*, Maaken.

Made, Gemaakt.

to *Behold*, Aanschouwen.

Beheld, Aangefchouwd.

to *Deal*, Handelen.

Dealt, Gehandeld.

to *Spill*, Storten.

Spilt, Gestort.

to *Lose*, Verliezen.

Lost, Verlooren.

to *Shoot*, Schieten.

Shot, Gefchooten.

to *Have*, Hebben.

Had, Gehad.

to *Withhold*, Onthouden, onttrekken.

Withheld, Onthouden, onttrokken.

to *Can*, Konnen.

Could, Kon.

to *Will*, Willen.

Would, Woud.

VIII. Eyndelyk zyn 'er eenige *Werkwoorden*, welker *Deelwoord* der *Verleden tyd* van de

de Onvolkomen verleden tyd der Toonende wy-
ze verscheelt, als:

to Blow, Blaazen.

I Blew, Ik blies.

Blown, Geblaazen.

to Grow, Groeijen.

I Grew, Ik groeide.

Grown, Gegroeid.

to Know, Kennen, weeten.

I Know, Ik kende, wist.

Known, Gekend, geweeten.

to Throw, Werpen.

I Threw, Ik wierp.

Thrown, Geworpen, gesmeeten.

to Draw, Trekken.

I Drew, Ik trok.

Drawn, Getrokken.

to Bear, Draagen.

I Bore, Ik droeg.

Born, Gedraagen.

to Swear, Zweeren.

I Swore, Ik zwoer.

Sworn, Gezwooren.

to Tear, Scheuren.

I Tore, Ik scheurde.

Torn, Gescheurd.

to Wear, Draagen, slyten.

I Wore, Ik droeg, flect.

Worn, Gedraagen; gelleeten.

Hier onder kunnen ook de volgende *Om-*

76 KORTE WEGWYZER

regelmaatige betrokken worden:

to Arise, Opstaan, opryzen.

I Arose, Ik stond op.

Arisen, Opgestaan, opgereezen.

to Beat, Slaan.

I Beat, Ik sloeg.

Beaten, Geslagen.

to Béget, Teelen.

I Begot, Ik teelde.

Bé gotten, Geteeld.

to Chide, Bekyven.

I Chid, Ik bekeef.

Chidden, Bekeeven.

to Choose, Verkiezen.

I Chose, Ik verkoos.

Chosen, Verkooren.

to Come, Komen.

I Came, Ik quam.

Come, Gekomen.

to Do, Doen.

I Did, Ik deed.

Done, Gedaan.

to Drive, Dryven.

I Drove, Ik dreef.

Driven, Gedreeven.

to Eat, Eeten.

I Ate, Ik at.

Eaten, Gegeeten.

to Fall, Vallen.

I Fell, Ik viel.

Fallen, Gevallen.

- to *Fly*, Vliegen.
I Flew, Ik vloog.
Flown, Gevloogen.
- to *Forfake*, Verlaaten.
I Forsook, Ik verliet.
Forfaken, Verlaaten.
- to *Freeze*, Vriezen.
Frose, Vroor.
Frosen, Gevrooren.
- to *Get*, Krygen.
I Got, Ik kreeg.
Gotten, Gekreegen.
- to *Give*, Geeven.
I Gave, Ik gaf.
Given, Gegeeven.
- to *Go*, Gaan.
I Went, Ik ging.
Gone, Gegaan.
- to *Hang*, Hangen.
I Hung, Ik hong.
Hang'd óf Hung, Gehangen.
- to *Hide*, Verbergen.
I Hid, Ik verbórg.
Hidden, Verbórgen.
- to *Hold*, Houden.
I Held, Ik hield.
Holden, Gehouden.
- to *Knit*, Breijen.
I Knitted, Ik breyde.
Knit, Gebreyd.
- to *Lie*, Leggen.

78 KORTE WEGWYZER

I Lay, Ik lag.

Lain, Geleegen.

to *Lay*, Leggen, neêrzetten.

I Laid, Ik leide.

Laid, Gelegd.

to *Ow*, Schuldig zyn, behooren.

I Owed, Ik was schuldig.

It Ought, Het behoorde, 't most.

to *Ride*, Ryden.

I Rid, Ik reed.

Ridden, Gereeden.

to *Run*, Loopen.

I Ran, Ik liep.

Run, Geloopen.

to *See*, Zien.

I Saw, Ik zag.

Seen, Gezien.

to *Shake*, Schudden.

I Shook, Ik schudde.

Shaken, Geschud.

to *Sow*, Zaaïen.

I Sowed, Ik zaaïde.

Sown, Gezaaid.

to *Speak*, Spreken.

I Spoke, Ik sprak.

Spoken, Gesproken.

to *Steal*, Steelen.

I Stole, Ik stal.

Stolen, Gestoolen.

to *Take*, Neemen.

I Took, Ik nam.

Taken, Genomen.

to Tread, Treeden.

I Trode, Ik trad.

Trodden, Getreeden.

to Weave, Weeven.

I Wove, Ik weefde.

Woven, Geweeven.

to Write, Schryven.

I Wrote, of *writ*, Ik schreef.

Written, Geschreeven.

Om nu nog iets van de *Afleydinge* der *Werkwoorden* te spreken, zo staat aan te merken, dat er verscheidene *Werkwoorden* uit *Naamwoorden* gesmeed worden, alleen door byvoeginge van 't Ledeken *to*, als:

to Chante, Uitvallen,
gebeuren.

to Fear, Vreezen.

to Fish, Visschen.

to Honour, Eeren.

to House, Huyzen.

to Love, Liefhebben.

to Milk, Melken.

to Oyl, Olyen.

to Quiet, Stillen.

to Rule, Regeeren.

to Sin, Zondigen.

to Trust, Betrouwen.

Chance, 't Geval.

Fear, Vreeze.

Fish, Vissch.

Honour, Eere.

House, een Huys.

Love, Liefde.

Milk, Melk.

Oyl, Oly.

Quiet, Stilte, rust.

Rule, een Regel.

Sin, Zonde.

Trust, het Betrouwen.

30 KORTE WEGWYZER

<i>to Whip</i> , Geeffelen.	UEA	<i>Whip</i> , een Geeffel zweep.
<i>to Further</i> , Vórdere- ren,		<i>Further</i> , Vóder.

Sommige veranderen een weinig, als:

<i>to Breath</i> , Ademen.	UEA	<i>Breath</i> , Adem.
<i>to Braze</i> , Verkóperen.		<i>Brass</i> , Kóper.
<i>to Glaze</i> , Verglazen.	UEA	<i>Glass</i> , Glas.
<i>to Live</i> , Leeven.		<i>Life</i> , Leeven.
<i>to Prize</i> , Waardeeren.		<i>Prize</i> , Waardy, prys.
<i>to Strive</i> , Stryden, stribbelen.		<i>Strife</i> , Stryd.

En andere zyn 'er, die, door byvoeging van de Sillaab *en*, uit *Byvoeglyke Naamwoorden* in *Werkwoorden* veranderd worden, als:

<i>to Blacken</i> , Zwarten.	UEA	<i>Black</i> , Zwart.
<i>to Harden</i> , Verharden.		<i>Hard</i> , Hard.
<i>to Hasten</i> , Haasten.	UEA	<i>Haste</i> , Haast.
<i>to Lengthen</i> , Verlengen.		<i>Length</i> , Lengte.
<i>to Moistens</i> , Vochtig maaken.		<i>Moist</i> , Vochtig.
<i>to Soften</i> , Zacht maaken.		<i>Soft</i> , Zacht.
<i>to Sharpen</i> , Scherp maaken.		<i>Sharp</i> , Scherp.

der ENGELSCHEN TAALE. 81

to Shorten, Verkorten. | ^{EN} | Short, Kort.
to Whiten, Witten. | White, Wit.

DE ONPERSOONLYKE WERKWOORDEN
zyn deze en diergelyke:

<i>It raineth, it rains,</i> het Regent.		<i>It did rain, óf it rain'd,</i> het Regende.
<i>It hails,</i> het Hagelt.		<i>It snows,</i> het Sneeuwt.
<i>It blows,</i> het Waait.		<i>It blew,</i> het Waaide.

Onder deze kan men ook betrekken eenige, die, hoewel persoonlyk, echter onpersoonlyk gebruikt worden, als:

<i>It pleaseth,</i> het Behaagt, belieft.		<i>It displeaseth,</i> het Mishaagt.
---	--	--------------------------------------

Van de DEELWOORDEN.

DE *Deelwoorden* worden alzo genoemd; om dat ze, schoon een gedeelte der *Werkwoorden* zynde, echter ook (te weten de *Bedryvende*) als *Byvoeglyke Naamwoorden* gebruikt worden, en overzulks tweederlei gebruik deelachtig zyn; behalven nóg, dat een iegelyk *bedryvend Deelwoord* in 't Engelsch een *Zelfstandig Naamwoord* wordt, als men de *Ledekens a, an of the* daar voor zet.

Die van de *Bedryvende Werkwoorden* komen,

82 KORTE WEGWYZER.

men, eindigen in *ing*, en zyn van den *tegenwoordigen tyd*, als:

<i>Asking</i> , Vraagende.		<i>the Asking</i> , de Vraag-
		ging.
<i>Enquiring</i> , Onder-		<i>the Enquiring</i> , de On-
zoekende.		derzoeking.
<i>Finding</i> , Vindende.		<i>the Finding</i> , de Vin-
		ding.
<i>Teaching</i> , Leerende,		<i>the Teaching</i> , de Lee-
onderwyzende.		ring.

Die van de *Lydende Werkwoorden* afkomstig zyn, zyn van den *Verleedenen tyd*, als:

<i>Ask'd</i> , Gevraagd.		<i>Found</i> , Gevonden.
<i>Enquired</i> , Onder-		<i>Taught</i> , Geleerd.
zócht.		

VAN DE BYWOORDEN.

En *Bywoord* is een *Spraakdeel*, 't welk by een *Werkwoord* gevoegd wordt, om de hoedanigheid der doeninge, of eenige omstandigheid daar omtrent uit te drukken.

De *Bywoorden der Hoedanigheid* maaken wel 't grootste getal uit, en eindigen doorgaans in *ly*, spruitende uit de *Byvoeglyke Naamwoorden*, als:

<i>Affectionately</i> , Toe-		VAN		<i>Affectionate</i> , Toe-
geneigdelyk,				geneigt.

Easi-

der ENGBLSCHER TAALÉ. 83

Easy, Gemaklyk.

Humbly, Ootmoediglyk.

Negligently, Onachtzaamlyk.

Wise, Wyslyk.

VAN

Easy, Ligt, gemaklyk.

Humble, Ootmoedig.

Negligent, Onachtzaam.

Wise, Wys.

Hier toe behooren ook *well*, wel, *ill* quaalyk.

Bevestigende en *ontkennende* zyn, *Yes*, *yes*, ja. *indeed*, inderdaad. *verily*, *truly* waarlyk. *surely*, zekerlyk: en *No*, *nay*, neen. *not*, niet. *no wise*, geenins. *not at all*, ganschelyk niet, in goenen deele. *Neither*, nochte.

Des tyds, als *Now* nu, *then* toen, *to day* heden, *to morrow* morgen, *yesterday* gisteren, *sometimes* somtyds, *seldom* zelden, *always* altyd, *ever* ooit, *never* nooit, *since* sederd, *soon* haast, *ras*; *presently* terstond, *yet* nóg, *still* steeds, *untill* tót dat.

Van Vergelykinge, als *As* als, *so* zo, *likewise* desgelyks, *more* meer, *less* minder, *rather* liever, *eerder*; *than* dan, als.

Van getal, als *Once* eens, eenmaal, *twice* tweemaal, *thrice* driemaal: *first* voor eerst, *secondly* ten tweeden, *thirdly* ten derden.

Van Plaats, als *Where*, waar, *whither* waar naar toe, *here* hier, *hither* herwaards, *there* daar, *thither* derwaards, *hence* hier van

daan, *thence* daar van daan, *whence* waar van daan, *any where* ergens, *no where*, nergens, *else where* elders.

Van Hoeveelheid, als *Many*, *much* veel, *few*, *little* weinig, *enough* gendeg.

En nog veele andere, die men echter meestendeels onder die van *Hoedanigheid* zou kunnen betrekken.

Wyders staat aan te merken, dat verscheidene *Bywoorden* ook aan de trappen der *Vergelykinge* onderworpen zyn, als *Early*, *earlier*, *earliest*, *Vroeg*, *vroeger*, *vroegst*; *Soon*, *sooner*, *soonest*, *vroeg of haast*, *haastiger of radder*, *radst of eerst*; *Often*, *oftner*, *oftenest*, *dikwils*, *dikwyliker*, *meermaalen*, *dikwilt*: *Well*, *better*, *best*, *well*, *beter*, *best*: *Ill*, *worse*, *worst*, *quaad*, *erger*, *slimst*.

Van de t'ZAMENVOEGSELS.

En t'*Zamenvoegsel* is een *Spraakdeel*, dienende om woorden en spreuken aan één te koppelen, en behoórlyk t'zamen te voegen.

Hier van zyn sommige volstrektelyk t'zamenkoppelende, als:

And en, *ende*; *or*, *óf*, *ofte*; *also* ook; *moreover*, *daarenboven*; *likewise*, *desgelyks*; *further*, *voorts*.

Skif.

der ENGELSCHE TAAL. 37

Schiftende, als *Either* of, 't zy; *nor*, *neither* noch, *nochte*.

Veroorzaakende, als *For* want, *because* om dat, *that* so op dat, *lest* op dat niet, *whereas* nademaal, *since* dewyl, *vermids*; *seeing* aangezien, *forasmuch* voor zo veel, nademaal.

Weêrstreevige, als *Yet* nogtans, *however* echter, *but* maar, *though* of *tho* hoewel, *although* alhoewel.

Voorwaardige, als *If* indien, *if so be* byaldien, *provided that* behoudelyk dat, welverstaande dat; *unless* 't en zy, 't en waare.

Uitzonderende, als *Except* uitgenomen, *ten* zy; *besides* behalven, *notwithstanding* niettegenstaande, *onaangezien*.

Van de VOORZETZELS.

Voorzetzels worden voor een *Naamwoord* gezét, om daar door de omstandigheden uit te drukken, als:

About, Omtrent, rondom.

Above, Boven.

Against, Tegen.

After, Achter, na.

At, Aan, tot.

Beyond, Verby.

Between, Tusschen.

26 KORTE WEGWYZER

By, Door, by.

Beneath, } Beneden.

Below, }

Before, Voor, alcer.

Behind, Achter.

From, Van.

Hard by, Dicht by.

In, In.

Into, In, tot.

Nigh, *near*, Naa, naby.

Of, Van.

Over, Over.

Over, *against*, Tegen over.

Out, Uit, buiten.

To, Tot, te, aan, na.

Towards, Na toe.

Under, Onder.

Up, *upon*, Op.

With, Met.

Within, Binnen, in.

Without, Zonder, buiten.

Van de TUSSCHENWERPSELS.

Tusschenwerpsels zyn niet anders dan zekere woordkens, die tusschen de reeden ingeworpen worden, om daar door de hartstogten, 't zy van *Verwanderinge*, *verblydinge*, *bedroevinge*, *verachtinge*, enz. uit te drukken, als O! O! *à strange!* ô wonder!
ô bra-

der ENGELSCHÉ TAALE. 37
ô brave! Hey dat 's braaf! oh! ach! alas!
helaas! wo! wea! fy! fy, foei! *bush*, *wibist*,
ftil, S.

Van de WOORDSCHIKKING.

Aldus alle de *Spraakdeelen* in 't kort door-
loopen hebbende, schynt de orde te ver-
eischen, dat men ook iets van de *Syntaxis*,
of *Woordschikking* melde: alhoewel een
naauwe opmerking, zo in 't leezen als on-
der 't spreeken, niet alleen als het gemakke-
lykste middel, maar ook het gebruik als de
zekerste regel moet aangemerkt worden.
Dies zal ik maar kortelyk eenige voorbeel-
den aanwyzen, waar in de Engelsche spreek-
wyze van de Nederduitsche verscheelt,
zonder my aan de orde van een *Latynsche*
Syntaxis te binden, of alles onder diergelyke
régelen te betrekken.

Van de NAAMWOORDEN.

Van de *Zelfstandige Naamwoorden* valt niet
zonderlings te zeggen, dewyl een Hoiländer
in het zamenvoegen derzelve al omtrent
het zelfde gebruik heeft; staande alleen aan
te merken, dat daar wy *des* of *der* gebrui-
ken, de Engelschen zich doorgaans van de
woordtjes *of the* bedienen; als: *The fear of*
the

88 KORTE WEGWYZER

the Lord, De vreeze des Heeren; *The light of the Sun*, het licht der Zonne. Zo zegt men ook: *a glass of wine*, een glas wyns, *a pound of butter*, een pond boter, *an ell of cloth*, een elle laken, enz.

De verplaatsing der woorden kan best uit het gebruik geleerd worden, als *Bread and butter*, waar voor men in 't Neêrduitsch zegt, *Boter en brood*.

Wat de *Byvoeglyke benaamingen* aangaat, dewyl die in 't Engelsch maar eenerley uitgang hebben, zo valt daar omtrent niet aan te merken; want schoon men op 't Nederduitsch zegt, een *Eerlyk man*, en eene *Eerlyke vrouw*, zo zegt men echter op 't Engelsch niet anders als *an honest man*, en *an honest woman*, wordende het *Byvoeglyk Naamwoord*, even als in 't Duitsch, voor, en niet achter 't *Zelfstandige* gesteld.

Somtyds gebeurt het wel, dat men een *Byvoeglyk Naamwoord* in de plaats van een *Bywoord* gebruikt, als: *To speak loud*, luid spreken: dóch dit is in 't Nederduitsch veel gemeener.

Van de VOORNAAMEN.

't Is aanmerkelyk, dat het *Aanwyzende Voornaamwoord* THAT veelyds gebruikt wordt als een *Betrekkelek*, en dat zo wel in 't Meer-

't *Moervoudig*, als in 't *Eenvoudig getal*, als: *They that will please God must fear him*, De gene, welke (die) Gode willen behagen; moeten hem vreezen. *The woman that goes yonder*, De vrouw die (welke) ginder gaat: *Birds that seldom fly*, Vogelen, die zelden vliegen. Ook wordt het wel uitgelaten, als: *The horse he rid upon*, Het paard, waar op hy reed. Desgelyks wordt *which* (welk) in 't Engelsch veeltyds heel gevoeglyk uitgelaten, als: *I never receiv'd the letter he spoke of*, Ik heb den brief, van welken hy sprak, nooit gezien.

What wordt somtyds gebruikt als by ons *het gene*, als: *If what he hath told me be true*, Zo 't gene hy my gezegd heeft waar is. Ook zegt men, *What's the clock?* Hoe laat is 't?

Mine, *thine*, *ours*, *yours*, *hers* worden zonder byvoeging van een *Zelfstandig Naamwoord* gebruikt, als *It is mine*, Het is myn. Ook bedient men zich daar van op eene by ons ongewoone wyze, als *I went to a friend of mine*, Ik ging by éenen van myne vrienden: *It is a cousin of ours*, Het is één van onze neeven (óf nichten); waar voor men echter op 't Duitsch ook wel zegt, 't *Is een neef van ons*.

All wordt onder anderen ook aldus gebruikt, *All the day long*, Den ganschen dag door.

90 KORTE WEGWYZER

door. *All over the country*, 't Gantsche land over. *Nothing at all*, gantsch niets.

Any heeft ook een byzonder gebruik, als *Any paper will serve for that*, Allerlei papier is daar toe goed.

Self; als *I my self will go*, Ik zal zelf gaan, *Thou thy self*, Gy zelf, *He him-self*, hy zelf, *We our selves*, wy zelve, *you your selves*, gylieden zelve, *they them selves* told it, zy zelven zeiden 't, *she her self*, zy zelve, *My own self*, myn eigen zelf, *the self same* of *the very same*, het zelfde, het eigenste.

Van de WERKWOORDEN.

Van de *Werkwoorden* veel te zeggen, zou t'eenemaal noodeloos zyn; want als de *Leerling de Conjugatie* eens wel zal begrepen hebben, en zich dan naarstig in 't Engelsch leeren oefent, zal hy bevinden, dat hem geen zonderlinge verandering, behalven die van 't verschil der taalen, zal voorkomen; en hy zal door 't gebruik en oefening alles veel beter konnen bevatten, dan of hy zyn hoofd door 't leeren van *Régelen* ging breeken.

Niettemin zal 't niet ondienstig zyn aan te merken, dat de Engelsen veeltjds den *Onvolkomenen* *verleden* synt gebruiken, in plaats

plaats, dat wy ons van den *Volkomenen verleden tyd bedienen*, als *I never saw that man before*, Ik heb dien man nooit te vooren gezien.

't Is ook al een zonderlinge manier van spreken, en die van 't Nederduitsch af wykt, als de Engelschen zeggen, *I would have you to mind what I say*, Ik wenschte dat gy lette op 't gene ik zeg. *He would have me to go along with him*, Hy wou dat ik met hem gaan zoude. *He will have me do it*, Hy wil hebben dat ik het doen zal.

Aanmerkelyk is 't mede, dat men in het Engelsch 't woord *Make* veelyds in plaats van ons woord *Doen* gebruikt, als *I will make him do it*, Ik zal 't hem doen doen. *He will never be able to make him work*, Hy zal hem nooit kunnen doen werken.

Wat de plaatsing der *Werkwoorden* aangaat, dezelve verscheelt veelyds van 't Nederduitsch, wordende het *Naamwoord* doorgaans achter 't *Werkwoord* gesteld, 't welk in 't Duitsch niet altydt wel luidt; want hoewel het goed Duitsch is te zeggen, *Hy bemint zynen broeder*, zo is 't echter wenschikelyk, als men zou zeggen, *De kinderen behoorden te beminnen hunne ouders*, alhoewel het Engelsch vereischt, dat men zegt, *Children ought to love their parents*.

Zo

Zo ook: *To serve his master*, Zynen meester dienen, enz.

I. Van de DEELWOORDEN.

De *Deelwoorden* worden in 't Engelsch zeer veel gebruikt, en dat zelfs op een byzondere wyze, die aan andere taalen niet zo eigen is, als:

I am reading, Ik lees, óf ik ben doende met lezen. *Whilst I was writing*, Terwyl ik aan 't schryven was, óf zo als ik bezig was met schryven. *Without mentioning any thing of it*, Zonder iets daar van te melden. *I will go a fishing*, Ik zal uit visschen gaan. *I was going to drink*, Ik zoud eens gedronken hebben, óf ik stond om eens te drinken. *To spend his time in playing*, Zynen tyd met speelen verquisten: Dóch men zou mogen zeggen, dat het woord *playing* alhier niet eigentlyk een *Deelwoord*, maar een *Werkwoordelyk Naamwoord* (Nomen verbale) is, gelyk meest alle de Engelsche *Deelwoorden*, als het de gelegenheid vereischt, zo kunnen gebruikt worden.

Van

Van de BYWOORDEN.

Omtrent de *Bywoorden* is niets zonderlings aan te merken, als dat dezelve veeltyds achter de *Werkwoorden* gesteld worden, als: *He went out early*, Hy ging vroeg uit: Niettemin gebeurt het ook wel, dat men dezelve voor 't *Werkwoord* plaatst, als *I humbly beseech thee*, Ik bid u ootmoediglyk.

Van de KOPPELWOORDEN
 of t'Zamenvoegfels.

't Kóppelwoord *And* wordt dikwils by de Engelsen gebruikt, daar het by ons verzeegen wordt, als *Let us go and walk*, Laat ons gaan wandelen. *I'll go and see*, Ik zal gaan zien.

Van de VOORZETSELS.

Het Voorzetsel *Into* heeft iets byzonders in zich, gevende eenen zekeren naadruk, dien men in andere Taalen zonder omschryving niet wel weet uit te drukken; want behalven dat het dezelfde betekenis heeft als de Latynsche *Præpositio* [in] wanneer die by eenen *Accusativus* gevoegd wordt (gelyk als: *Intrabat in domum*, waar voor men in 't Engelsch

94 KORTE WEGWYZER

gelsch zegt: *He went into the house,*) wordende in 't Duitsch het woordtje *in* zo wel gebruikt, als men in een plaats reeds is, als wanneer men nog in de beweginge daar naar toe is; want men zegt, *Ik was in 't huys,* en *ik ging in 't huys,* waar voor men in 't Engelsch zegt: *I was in the house,* en: *I went into the house:* Ik zeg, behalven deeze betekenis, zo heeft het woordtje *into* iets zeer aanmerkelyks in zich, als blykt in deeze volgende spreekwyzen: *To betray one into slavery,* Iemand verraaderlyk in slaaverij brengen. *It would frighten us into a greater union,* De vrees daar van zoud ons tot grooter eendragt leiden. *He was terrified into compliance,* Hy wierdt door schrik tot onderwerpinge gebragt.

't Woordtje *at* wordt onder anderen dus gebruikt, *To play at cards or ninepins,* Met de kaart óf met kegels spelen.

Van de

TUSSCHENWERPSELS.

De *Tusschenwerpsels* worden in 't Engelsch even als in 't Duitsch gebruikt, naar dat de gelegenheid der zaake zulks vereischt.

Hier

Hier mede zal ik afbreeken ; dewyl het ligter zal vallen door 't gebruik , dan door Régelen te leeren , alhoewel men , als men zyne gedachten over alles zou laaten gaan , nog wel eenige byzonderheden zou kunnen aanwyzen , gelyk onder anderen , wanneer de Engelschen , van een schip spreekende , 't zelve onder den Voornaam *She* betrekken , als : *She is a fine ship* , Het is een mooi schip , *She is a good sailer* , 't Is een schip , dat wel zeyld , of een welbezeyld schip . Doch myn tegenwoordig besték laat my niet toe meer exempelen van die natuur by te brengen .

Belangende de t'Zamensprekingen , die achter deeze Spraakkonst volgen , hoewel ze myn werk niet zyn , echter acht ik dat ze met nut van de Leerlingen kunnen gelezen worden .

E I N D E .

The Second Part of
W M. SEWEL'S
G U I D E,
To the
ENGLISH LANGUAGE,
Where in are Collected
SEVERAL DIALOGUES;
Letters and Bills of Exchange.

't Tweede Deel van
W M. SEWELS
W E G W Y Z E R
 Tot de
ENGELSCH E T A A L,
 Behelzende nodige
S A M E N S P R A A K E N;
 Brieven en Wisselbrieven.

A morning Salutation
 between A. B. and
 B. D

I Wish you good mor-
 row, Sir.

*Een Morgen-groetwif-
 se tusschen A. B. ende
 B. D.*

IK wensch U. een
 goeden morgen
 Heer.

A

Ans

2 De Engelsche en Nederduitsche

*And to you likewise,
Sir, a good morrow,
and a good year.*

Goodmorrow, Neighbour.

I thank you, my loving Neighbour.

I wish you a good day, Master B.

And to you also, Mr. A.

A good, and a merry day to you.

Sir, I very humbly thank you.

Sir, How do you do this morning.

Sir, ready to do you any service.

Sir, how go's it with your health this morning time?

Sir, very well, at your service.

Let this be a prosperous day to you, Sir.

Ende u van gelyke, myn Heer, een goeden morgen, ende een goed jaar.

Goeden morgen, Buurman.

Ik bedank U myn lieve naasten (*gebuur*).

Ik wensch u een goeden dag, Meester B.

En u ook, Mr. A.

Een goede, ende een blyde dag zy UE.

Myn Heer, Ik bedanke U, zeer ootmoedelyk.

Myn Heer, hoe vaart gy dezen ochtrent?

Myn Heer, bereid om UE eenigen dienst te doen.

Myn Heer, hoe gaat het met uw gezontheid in dezen ochtrentstond?

Myn Heer, zeer wel, tot uwen dienst.

U moet dezen dag, (*Myn Heer*) een voorspoedige dag zyn.

My

SAMENS. PRAAKEN. 1

*My dear friend, o
that it might not go ill
with you also!*

*How have you rested
this night?*

Well, blessed be God.

*Sir, what do you up
so early this morning
abroad in this cold
weather, I pray you?*

*How, (why) is it
not time to be up? and
as concerning the wea-
ther, it is temperate,
and tolerable.*

*For what do you
rise so soon?*

*To rise early (or be
times) in mornings, is
the most wholesom-
thing of all the World.*

A Farewel at the
Evening-time, be-
tween G and H.

What a Clock is
it, Sir?

Och dat't ook niet
UE. niet en mogt
qualyk gaan! myn
waarde vriend.

Hoe hebt gy van
dezen nacht geraft?

Wel, Gods lof.

Myn Heer, wat
maakt UE. dezen mor-
genstond zoo vroeg
op, buiten in dit koud
weder, ik bid u?

Hoe, is't niet tyd
op te staen daende wat
het weder belangt, 't
istamelyk, ende ver-
draaglyk.

Waarom staet gy
zo vroeg op?

's Morgens (ofte
's ochtens) vroege op te
staan is't aldergezond-
ste ding van de gant-
sche Wêreld.

**Een Scheidinge in den
Avond-stonds, tus-
schen G. ende H.**

Hoe laat is't (bes
veel heeft de
Klok) myn Heer?

A 2 *What*

4 De Engelsche en Nederduitsche

What time a night is it? (or what hour of the night may it be?)

What a Clock is it now Sir?

It is ten a Clock, it is near ten, it hath struck ten, it is almost ten a Clock, it is about ten a Clock, Sir.

I know it not, I suppose it is not so late; methinks it cannot be so late.

With your favour, but it is, it is verily, it is so indeed, it is truly Sir, I have heard it strike.

Sir, what hour is 't that strikes? do you know it?

Eleven, Sir, it is Eleven a Clock.

Sir, what a Clock

Wat uur in (ofte van) der nacht is 't?

Myn Heer, wat uur is het nu?

Het is tien uuren (ofte de Klok heeft tien) het is by tien, het heeft tien geslagen, het is byna tien uren, het is omtrent tien uren, myn Heer.

Ik en wist 't niet, ik meen dat 't zo laat niet is, my dunkt dat het zo laat niet wezen kan.

Behoudens uw gunste, het is toch, het is immers, het is in der daad also, het is waarlyk (waarachtig) myn Heer, ik heb 't hooren slaan.

Myn Heer, weet gy hoe laat het is, dat daar slaat.

Elf, myn Heer, het is elf uren.

Myn Heer; wat uur may

SAMENSPRAAKEN.

may it be? I pray.

*Sir, it cannot fail
but it must be Ebruen.*

*Then it is time to go
to bed: it is high time
then to go sleep: we
will then go to sleep:
we must break off our
discourse, and then de-
part, and go to our
rest.*

*I am not drowsy: I
have at present no need
of rest: I am not sleepy,
I am wholly awake
still.*

*But I am very
drowsy, my eye-lids are
heavy of sleep (or taken
with sleep) rest is very
needful for me (or I ha-
ve great need of rest)
I am very sleepy: I
cannot hold my eyes
open any longer; I bid
you therefore good
night, Sir.*

*mag 't dog wezen?
bid ik?*

*Myn Heer, het en
kan niet mankeeren,
maar het moet elf zyn.*

*Dan is het tyd te
bedde te gaan, het is
dan hoog tyd te gaan
slapen: wy zullen dan
gaan slapen: wy moe-
ten van ons praatjen
atbrecken, ende na
onze ruste gaan.*

*Ik ben niet vake-
rig: ik heb rechte-
voort geen rust van
doen: Ik ben niet sla-
perig: Ik ben nog heel
wakker.*

*Maar ik ben dog
heel vakerig, myn
oog-leeden zyn al met
vaak bevangen, rust
is my zeer noodig (of-
te Ik hebbe ruste zeer
noodig van doen) Ik
ben zeer slaperig: Ik
en kan myn oogenniet
langer open houden;
Ik zeg UE. goeden
nacht, myn Heer.*

6 De Engelfche en Nederduitfche

Go to fleep then, and God keep you. I wifh you a good night, let this night be beneficial unto you; I wifh this night might be falubrious to you, I wifh from my heart, that you may fleep foundly (or without incumbrance) this whole night.

To learn how to buy, and fell.

Good morrow, Sir, and your Company.

And you likewise, Miftrifs.

What do you here in the cold fo foon, have you been long here?

About an hour.

Have you fold any thing to day?

What fhould I have fold already? I have

Gaa dan flapen, ende de God bewaare UE. Ik wenfche UE. eenen goeden nacht, laat deze nacht UE. voordelig zyn, ik wenfch dat deze nacht UE. mag heilzaam (gezond) zyn: Ik wenfch van herten, dat gy onbezorgd (of te onbekommerd) deeze gehele nacht door moogt flapen.

Om te leeren koopen, ende verkoopen.

Goeden morgen, Heer, ende uw gezelfchap.

Ende u ook, Jufvrouw.

Wat maakt gy hier zo vroeg in de koude, hebje hier lang geweeft?

Omtrent een uur.

Hebt gy van daag wat verkoft?

Wat zoude ~~it~~ alreeds verkoft hebben?

not so much as taken
bandfel.

Nor I.

Be of good courage,
God will send us some
Chapmen, or Mer-
chants, I hope.

I hope so too; there
come's one, he will
come hither.

Sir, what lack you,
havel any thing of your
service. Come hither,
doth it please you to
buy somthing? look and
see, If I have not that
likes you, that serves
your (turn.)

Walk in, I have be-
ve good Cloth, good Lin-
nen of all sorts, and of
all prices, goods Silks
Camblet, Damask,
Velvet:

I have good Flesh,
good Fish, and good
Herrings: Here is good
Butter, and also good
Cheese, Edams en
Tergow's.

ik en heb ze veel niet
als handgift ontfangen,
Noch ik.

Zyt goeds moeds, ik
verhoop dat God ons
eenige Kalanten, of
Kooplui zenden zal.

Ik hoop 't ook, daar
komt 'er een, hy zal
hier komen.

Myn Heer, wat ont-
breekt u, heb ik iets
van uwen dienst, kom
hier, belieft gy iets te
kopen, aanschou en-
de zie, of ik niet en
heb dat u aanstaat, dat
u dient.

Tree binnen, ik heb-
be hier goed Laken,
goed Lynwaat van al-
lerlei zoorten, en van
alle pryzen, goede Zy-
de, Lakenen, Kamelot,
Damast, Fluweel

Ik heb goed Vless,
goede Vis, en goede
Haring: Hier is goe-
de Boter, ende goede
Kaas, Edamsche en
Tergoufche:

8 De Engelsche en Nederduitsche

Will you buy a good Spanish Leather, or Sattin Cap? a good Hat; or good Books in French, English, Low-dutch, Latin, or in Italian? or desire you a writing Book? buy somewhat, look what will serve you, and what may be for your turn, I will give you good cheap; ask for what you please, I'll let you see it, the sight shall cost you nothing, but your own pains.

How much shall I pay for th'ell of this Cloth?

You shall pay five Shillings for it.

How much must an Ell of this piece of Linnen cost me?

It shall cost you a dollar.

How much the pound of this Cheese?

The pound I rate at

Wijze een goede Spaans Leere, ofte Satyne Muts koopen? een goeden Hoed, of Kastroor, of goede Boeken in 't Frans, Engels, Nederduits, Latyn, of Italizans? ofte wijze een Schryfboek? koopt doch wat, beziet wat u dient, ende wat u gerieven mag, ik zal u goeden koop geven: vraag, maar wat u belieft, ik zal 't UE. laten zien, 't gezichte en zal u niets kosten, dan uw eigen moeite.

Hoe veel zal ik voor de Elle van dit Laken betalen?

Gy zult'er vyf schellingen voor betalen.

Hoe veel moet my een elle van dit stuk Lynwaat kosten?

Het zal u eenen daalder kosten.

Hoe veel geld het pond van deze Kaas?

Het pond geld, ofte

two

two pence half penny.

*What costs the can
of this Wine?*

*The can must yield
five stivers.*

*How much do you
rate the piece at?*

*I rate it at seven
gilders, and ten stivers,
at a word.*

*What shall I give for
that? but do not over-
prise it to me, I pray.*

*Not I surely: I will
not overrate it you,
I'll tell it you at a
word, you shall pay for
it twenty and seven sti-
vers, and a half; if it
please you, that's not
dear.*

*It is a great deal too
much.*

*In sooth it is not;
how much do you bid
me? bid something: I
will not give it you for
that which you proffer*

*waardeere ik op twee
en een halve stuiver.*

*Wat geldt de kan
van deze Wyn?*

*De kan moet vyf
stuivers gelden*

*Hoe veel loofje 't
stuk?*

*Ik waardeer 't, met
een woord, zeven gul-
den tien stuivers.*

*Wat zal ik daar
voor geven? maar en
overloovet my doch
niet, bid ik.*

*Neen ik zeeker: Ik
en zal u niet overloo-
ven, ik zal 't u met een
woord zeggen, gy zult
'er voor betaalen ze-
ven-en-twintig stui-
vers, ende een halve,
als 't u belieft, dat is
immers niet duur.*

Het is veel te veel.

*Voorwaar 't en is
niet; hoe veel bied gy
my? bied wat: Ik en
zal 't u niet geven:
voor 't geene gy my*

A 5 *me,*

10 De Engelsche en Nederduitsche

me, bid me something.

What should I bid upon that?

You have set it me at too high a price.

I have not: but it is not said, that I will not sell it for less, then I have rated it at: tell me what you will give for it.

I will give twenty and two shivers for it, and not a doit more.

For that price it is not to be sold, you proffer me loss, you bid me too little; I have some here, which I can sell you for that price: but it is not so good, no not to be compared with it, it does not come near it by a good way, I will shew it you, look, this I will sell you for less price; but the least price is not always good to be sought: can you do

bied, bied my wat.

Wat zoude ik daar op bieden?

Gy hebt 't my al te hoog geloofd.

Ik heb niet: maar 't is niet gezeid; 'dat ik 't niet voor minder verkoopen en zal, als ik 't wel gewaardeert heb: zeg my wat gy 'er voor geven wilt.

Ik zal 'er twee-en-twintig stuivers voor geven, en niet een doit meer.

Voor dien prys en is 't niet te koop, gy biedt my verlies, gy bied my al te weinig; Ik heb hier wel wat, dat ik u voor dien prys verkoopen kan, maar 't en is zo goed niet, neen niet daar by te vergelijken, het en genaakt 'er niet by een goet stuk weegs: Ik zal 't u toonen; Ziet, dit wil ik u wel verkoopen om minder prys; doch de

better

SAMENSPRAAKEN. II

better than buy that which is good? If you were my Brother, I could not give you a better.

Will you take my money?

Not so.

I shall give you two stivers, and a half more.

I cannot: I should still be a loser: I let it you as near as I may, I have set you the lowest, and uttermost price: what should we make many words about it?

I may give no more.

Well, God guide you: go, and try else where: if you can buy cheaper you shall have it for a stiver: you can get it nowhere for the price you bid me, and

minste prys en is niet altyd goed gezogt: kan je beter doen dan te koopen't gene dat goet is? alwaar je myn Broeder, ik en zoude u geen beter kunnen geven.

Wilt gy myn geld aanneemen.

Zo niet.

Ik zal u noch twee en een halve stuiver meer geeven.

Ik kan niet: Ik zoud'er noch aan verliezen: Ik verlaat het u zo deun als ik mag, ik hebbe u de laagste, en de uitterste prys gesteld, wat zoud men daar veele woorden om maken?

Ik en mag niet meer geeven.

Wel, God geleide u: gaa, ende onderzoek ergens op een ander: zoo je beter koop kunt koopen, gy zult 't voor eenen stuiver hebben: gy

*such ware; I am able
 so sell it as cheap as
 any other man, as any
 in the City, but I will
 not sell it to loss; I offer
 it yo u very near for the
 same price, that it hath
 cost me, I must gain
 something, I sit not here
 to gain nothing, if I
 can sell it; for I must
 live by it, you know
 well enough that every
 thing is very dear, the
 one must needs follow
 the other. If you please
 to give me the twenty
 and six stivers, you
 shall have it, other-
 wise I cannot help you;
 you fall too hard for me
 to deal with.*

kund 't nergens be-
 komen voor de prys
 die je my biedt, en
 dat zulke Waar; Ik
 ben machtig om alzo
 goeden koop te ver-
 koopen als een ander
 man, als iemand in
 de Stad, maar ik
 en wil 't niet verlies
 niet verkoopen; Ik
 verlaat het u byna
 voor de zelfde prys
 dat 't my gekost heeft,
 Ik moet wat winnen,
 Ik en zit hier niet om
 niet met al te winnen,
 zo ik 't helpen kan:
 want ik moet 'er af
 leven, gy weet wel
 genoeg dat alles heel
 duur is, het een moet
 noodzakelyk 't ander
 volgen. Zo 't u belieft
 my de zes-en-twintig
 stivers te geven, gy
 zult 't hebben, ander-
 zints ik en kan UE.
 niet helpen, gy valt my
 al te hard om mede te
 handelen,

That

That I am.

I can gain nothing by you ; if every one were as parcimonious as you , I might shut up my shop ; for I should not get bread to eat.

It pleaseth you to say so.

It is true indeed.

Now , hear yet a word.

Well , speak somewhat to the purpose.

I will give you the other stiver , and not a mite more , I may bestow no more , I should be chidden.

That were a small matter , I likewise should get and obtain displeasure , if I let it go for less , are you within a stiver ? it is a shame that you should vex a woman so long

Dat ben ik.

Voorwaar ik kan aan U. niet winnen : dat yder een zo deun ware , als gy , ik zoud' myn Winkel moeten toefluiten ; want ik en zou geen brood krygen om te eeten.

Het belieft u alzo te zeggen.

't Is in der daad waar.

Nu , hoor nog een woord.

Wel , zegt wat te degen.

Ik zal u de andere stuiver geven , ende niet een Zier meer , Ik en mag niet meer besteden , Ik zoude bekeven worden.

Dat ware een kleine zaake , Ik zoude ook onlust behaalen , en verkrygen , zo ik 't om minder liet gaan : komt het u op een stuiver aan ? 't is schande dat je een Vrouw

14 De Engelsche en Nederduitsche

for one stiver; what may a stiver or two avail you?

Yes, you say well, here a stiver, and there a stiver, will make two: Well, shall I not have it?

Not for that price, Sir.

Farewell then: I'll go where I shall meet with better usage.

You are welcome: Now, come hither, take it, I may not refuse handsel: It is too cheap.

You will say so: but I say, it is too dear; you have beguiled, and defrauded me, you have over sold it me.

I release you of it, if you find your self aggrieved (or discontent.)

om een stuiver zo lange tempteert, wat mag u een stuiver of twee baten?

Ja, gy zegt wel, een stuiver hier, ende een stuiver daar, maken wel twee: wel aan, zal Ik 't niet hebben?

Voor dien prys niet, Heer.

Adieu dan, Ik wil gaan, alwaar ik beter onthaal ontmoeten zal.

Gy zyt welkom: Nu, komt hier, neemt het, Ik en mag geen hand gift onzeggan: 't is al te goed koop.

Dat wil je zeggen: maar ik zeg, 't is al te duur, gy hebt my bedroogen, ende misleid, gy hebt my bekoft.

Ik scheld het u quyt, is 't zake datje u zelven ongenoeft bevind.

That

That would be a shame for me, to do so; bold, there is your money; how much must you have?

You know that well enough, fifteen pounds, and ten shillings: is it not so, is it not right?

Well, see there, and give me ten shivers back again.

I have no small money, for how much do you give me this?

For eight shillings, and six groats.

I will not take it at that price, it is not worth so much, you rate it too high.

But it is, ask somebody else, I pray.

Give me other money, I should not be able to put this off.

You may sufficiently well, I will make it

Alzo te doen zoude my een schande zyn, hou, daar is u geld: hoe veel moet gy hebben?

Dat weet gy wel genoeg, vyftien ponden, ende tien schellingen: is 't niet alzo, is 't niet te dege?

Wel, zie daar, ende geeft my tien stuivers weêrom.

Ik en heb geen klein geld, voor hoe veel geeft gy my dit?

Voor acht schellingen, ende zes groot.

Voor dien prys en wil ik 't niet ontfangen, 't en is zo veel niet waard, gy schat het al te hoog.

't Is doch, vraagt 't liever yemant anders.

Geef my ander geld, Ik en zoud' dit niet kunnen uitgeven.

Gy moogt wel genoegzaamelyk, Ik wil

good

16 De Engelsche en Nederduitsche

good, if it do not go: if you cannot put it away, bring it me again, and I will give you other money: bold, there is an other for to please you.

I am now content: will you have it carryed? I will cause it to be carryed for you, thou Boy, take this, go with the Gentleman.

It is needless, I can carry it my self: farewell, Mistriss.

I thank you heartily, my friend, when you have need of any thing, I will afford you as good a penny-worth as any man, as well without as with money; come when you please, and make a tryal of it, come boldly.

't goet doen, zo't niet en gaat: als je't niet en kund weg schicken, brengt 't my wederom, ende ik zal u ander geld geeven: houd daar is een ander stuk, om u te vreden te stellen.

Nu ben ik te vrede: wilt gy 't gedragen hebben, Ik zal 't voor u doen dragen; Jongen! neem dit, ende ga met den *Edelman*, of *Heer*.

't Is niet van noode, ik kan 't zelf wel dragen: vaarwel *Juffrouw*.

Ik heb *U*. hertelyk te bedanken, myn vriend: als gy iets van doen hebt, kom wederom by my, Ik zal *U*. zo goeden koop geven, als eenig mensch, zo wel zonder als met geld, kom wanneer gy belieft, ende bezoek het,

Well,

Well, Mistrifs, I will do it very freely, and willingly: Now, God be with you.

Many thanks to you, Sir.

A Dialogue between a Merchant and his Servants.

Mr. **S**Ufanna, where are the Boys.

S. Sir, they are not up yet.

Mr. *What a shame is that? go waken them.*

S. *See, there comes Abraham from above.*

Mr. *It is troublesome for you to get out of the bed.*

Ab. *My Master forgive it me.*

Mr. *Go open the shop.*

Ab. *I am going.*

Mr. *How comes it*

kom stoutelyk.

Wel, Juffrouw, Ik zal 't zeer vrypostiglyk, ende geern doen. Nu, God zy met U.

Grooten dank, myn Heer.

Een 't Samenspraak tusschen een Koopman en zyne Dienaren.

Mr. **S**Ufanna, waar zyn de Jongens.

S. Myn Heer, zy zyn noch niet op.

Mr. *Wat schande is dat? ga maak hun wakker.*

S. *Siet daar komt Abraham van boven.*

Mr. *Het valt u wel moeijelyk uit het bed te komen.*

Ab. *Meester vergeef het my.*

Mr. *Gaa doe de winkel open.*

Ab. *Ik ga.*

Mr. *Hoe komt het*
shas

18 De Engelsche en Nederduitsche

that your Comrades do not get up?

Ab. They shall come presently.

Mr. As soon as you have opened the shop, write out the Account for Master T. S.

Ab. I shall do it Sir.

Mr. I am going in.

Ab. Ha Benjamin are you there?

B. What said the Master to you?

Ab. He was troubled that we slept so long.

B. It is yet time enough to have a bad day.

Ab. That is true.

B. Cornelius is yet a sleep.

Ab. If the Master doth not find him in the shop, he will be very angry.

B. I shall go and call him.

dat u Makkers niet opstaan?

Ab. Zy zullen terstond komen.

Mr. Zo ras als gy de winkel hebt open gedaan, schryf de Reekening uit voor Myn Heer T. S.

Ab. Ik zal het doen myn Heer.

Mr. Ik ga binnen.

Ab. Ho Benjamin zyt gy daar?

B. Wat zeide de Meester tegens u?

Ab. Hy was moejelyk dat wy zo lang sliepen.

B. Het is nog vroeg genoeg om een quaden dag te hebben.

Ab. Dat is waar.

B. Cornelis slaapt noch.

Ab. Indien de Meester hem niet in de winkel vind, zal hy zeer quaad zyn.

B. Ik zal hem gaan roepen.

Ab. *That is good.*

B. *Cornelius will you sleep the whole day.*

Cor. *Not I, go down, I shall immediately follow you.*

B. *Make haste then.*

Mr. *Do you hear, youth, I will that you get up every morning at six of the clock: Go see whether the Post be come.*

Cor. *Very well, Master, I do go.*

Mr. *And you Benjamin lay me those Merchandises together.*

B. *Must we let these bales stand there?*

Mr. *No draw them unto that corner.*

B. *And alle those packs?*

Mr. *You must bring them into the Warehouse.*

Ab. *Master, there is the account which you demand.*

Ab. *Dat is goetd.*

B. *Cornelis wilt gy den heelen dag slapen?*

Cor. *Ik niet, ga beneden, ik zal u terstont volgen.*

B. *Haast u dan.*

Mr. *Hoort gy, jongen, ik wil dat gy alle morgen te zes uuren opstaat: Gaat zien of de Post aan gekomen is.*

Cor. *Zeer wel, Meester, ik ga.*

Mr. *En gy Benjamin schik my die Koopmanschappen te zamen.*

B. *Moet men die balen daar laten staan?*

Mr. *Neen: trek ze in dien hoek.*

B. *En alle die pakken?*

Mr. *Gy moet die in 't Pakhuis brengen.*

Ab. *Meester, daar is de reekening die gy eischt.*

Mr.

De Engelsche en Nederduitfche

Mr. You must go and carry it.

Ab. At what hour?

Mr. Betwixt nine and ten; and ask whether he would that we should bring him any goods from the Franckforts Misse (or Fair?)

Ab. I shall do it.

Mr. Benjamin go not out of the shop: I must go out.

Mistris N.N. Is the Master within?

Ben. No, Madam, he is gone out: do you please to have any thing?

Mrs. I would have a fine piece of striped Taffety?

B. Madam, have you a mind to this?

Mrs. Have you none of another colour?

B. Of what colour you please; what do you say of this?

Mrs. This is better:

Mr. Gy moet die gaan brengen.

Ab. Op wat uur?

Mr. Tusschen negen en tien: en vraagt hem of hy wilde dat men hem eenig goed van de Frankfortse Misse zoude brengen.

Ab. Ik zal het doen.

Mr. Benjamin gaa niet uit de winkel: Ik moet uitgaan.

Juffrouw N. N. Is de Meester in?

Ben. Neen, Juffrouw, hy is uitgegaan, belieft u iet te hebben?

Juf. Ik zoude wel een mooi stuk gestreept Taffetas willen hebben.

B. Meester, hebt gy hier zin in?

Juf. Hebt gy geen van een ander colour?

B. Van wat verwdat het u belieft; wat zegt gy van dit?

Juf. Dit is beter:

but

but how shall we do concerning the price?

B. Madam, it is of five guilders the ell.

Mrs. I can get it cheaper at another place.

B. That is the price at a word, you can not any where get it cheaper.

Mrs. How many ells are there in that piece?

B. Just twenty five.

Mrs. To how much doth that amount in all?

B. To an hundred and five and twenty guilders.

Mrs. There is your money, send it home by the porter.

B. Very well, Madam, I thank you for your money; when you have need of any things, we shall give you them cheap.

Mrs. Farewell, a good day to you,

maar hoe zullen wy het stellen nopende de prys?

B. Mejuffer, het is van vyf gulden de el.

Juf. Ik kan dat op een ander beter koop krygen.

B. Dat it de prys met een woord; gy kund het nergens beter koop krygen.

Juf. Hoe veel ellen is 'er aan dat stuk?

B. Net vyf en twintig.

Juf. Hoe veel be- loopt het alles?

B. Hondert en vyf- en- twintig gulden.

Juf. Daar is uw geld, zend het met de kruyer t'huis.

B. Zeer wel, Juf- vrouw, ik bedank uw voor uw geld, als gy wat van doen hebt, wy zullen u dat goed koop geven.

Juf. Vaar wel, goe- den dag.

B.

22 De Engelfche en Nederduitfche

B. *Madam, I am your Servant.*

Cor. *Is the Master gone out?*

B. *Long ſince.*

Cor. *The Poſt is not come.*

B. *Will you ſtay a little in the ſhop? I'll go to get my breakfast.*

Cor. *I ſhall keep the ſhop ſo long.*

B. *Go you now; I ſhall well attend the ſhop.*

Cor. *Have you got your breakfast ſo ſoon?*

B. *I do not make ſo great a do.*

Cor. *Are there any letters to be written out?*

B. *That you muſt ſee before the Maſter comes home.*

Cor. *Ha! here is much work for me.*

B. *What letters are there?*

Cor. *Spaniſh Letters.*

B. *Mejuffer, ik ben u Dienaar.*

Cor. *Is de Meester uitgegaan?*

B. *Al over lang.*

Cor. *De Poſt is niet gekomen.*

B. *Wilt gy wat in de winkel blyven? ik ga myn ontbyt neemen.*

Cor. *Ik zal zo lang wel op de winkel paſſen.*

B. *Gaat gy nu; ik zal de winkel wel waarneemen.*

Cor. *Hebt gy zoo ras ontbeeten.*

B. *Ik maak zoo veel omſlag niet.*

Cor. *Zyn 'er brieven uit te ſchryven?*

B. *Dat moet gy zien, eer de Meester te huis komt.*

Cor. *Ho! hier is veel werk voor my.*

B. *Wat voor brieven zyn 'er?*

Cor. *Spanſe brieven.*

B. *You*

B. You must work.

Cor. We have never one hour leasurable time.

B. We must have patience as long as we are Apprentices.

Cor. That is our only hope, that we shall once become Masters also.

B. Look, there cometh the Master.

Mr. Is Abr. not come home yet?

Cor. No.

Mr. Do you know where Master S. L. dwelleth?

Cor. Yes.

Mr. Carry him this bag of Duckatons, and cause it to be told over before you.

Cor. I shall do so.

Mr. What a clock is it, Benjamin?

B. Master, I believe that it is about noon.

B. Gy moet arbeiden.

Cor. Wy hebben nooit een uur leedige tyd.

B. Wy moeten geduld hebben zo lang als wy knechts zyn.

Cor. Dat is onze eenige hoop, dat wy ook eens Meesters zullen worden.

B. Ziet, daar komt de Meester.

Mr. Is Abr. noch niet t'huis gekomen?

Cor. Neen.

Mr. Weet gy waar myn Heer S. L. woont?

Cor. Ja.

Mr. Brengt hem dit zakje met Duckatons, en doet het voor u overtellen.

B. Ik zal zo doen.

Mr. Hoe laat is het Benjamin?

B. Meester, ik geloof dat het omtrent middag is.

Mr.

24 De Engelsche en Nederduitsche

Mr. I must go to the Exchange; hath any body been here?

B. A Gentlewoman hath been here to buy a piece of striped Taffety.

Mr. What Gentlewoman was she?

B. She dwelleth next to Mr. J. W.

Mr. I do well know who it is. I go to the Exchange; send Abr. to me if he cometh presently.

B. I shall do it.

B. You are no sooner come in, Abraham, but must go out again.

Ab. For what?

B. To go and find the Master upon the Exchange.

Ab. Then I shall have not a moments time to eat a mouthfull.

B. It is too late to sake a breakfast, you shall have the better dinner: make haste.

Mr. Ik moet na de Beurs gaan; is hier iemand geweest?

B. Een Juffer heeft hier een stuk gestreepte Taffetaswezen kopen.

Mr. Wat was zy voor een Juffer?

B. Zy woont naast den Heer J. W.

Mr. Ik weet wel wie het is. Ik ga na de Beurs. Zend my Abr. indien hy haast komt.

B. Ik zal het doen.

B. Abraham, gy zyt zoo dra niet ingekomen, of moet weder uitgaan.

Ab. Waarom?

B. Om de Meester op de Beurs te gaan vinden.

Ab. Dan zal ik niet een oogenblik tyd hebben om een mond vol te eten.

B. Het is te laat om te ontbyten, gy zult te beter middagmaal houden: haast u.

Ab.

Ab. I go.

B. Do you come so soon again from the Exchange?

Ab. Truly yes.

B. Have you seen the Master?

Ab. Yes, the Exchange is almost done.

B. The Master shall then soon come back.

Ab. I believe so.

B. So much the less shall we stay for dinner.

Ab. Yes, if dinner be ready.

B. Is not the Mistress got up?

A. Do you not know that she is something sickly?

B. That happens oftner.

A. Where have you been this whole morning?

B. That Mr. N. made me stay two hours.

Ab. Ik ga.

B. Komt gy zoo ras weder van de Beurs?

Ab. Zeker ja.

B. Hebt gy de Meester gezien?

Ab. Ja, de Beurs is schier af.

B. De Meester zal dan wel haast weder komen.

Ab. Ik geloof ja.

B. Dies te minder zullen wy wachten met te eeten.

Ab. Ja, indien het eeten gereed is.

A. Is de Juffrouw niet opgestaan?

A. Weet gy niet dat zy wat ziekelyk is?

B. Dat gebeurt wel meer.

A. Waar hebt gy dezen heelen morgen geweest?

B. Die Heer N. heeft my twee uren open wachten.

B. A.

A. That is very tedious.

B. I shall not come there again in a long time.

A. How do you know that?

B. It is because my things are made off with him.

A. Hath he given you money?

B. Did you not see that I brought it in with me?

A. That is well.

B. It strikes there one of the clock.

Ab. I should be willing that we should eat.

B. The Master doth not come so soon as I thought for.

A. Look there, he comes.

Mr. Boys, is the dinner ready.

Ab. Master, I go to ask the Maid.

Yes Mr. it is ready

A. Dat is zeer verdrietig.

B. Ik zal in lang daar niet weder komen.

A. Hoe weet gy dat?

B. Het is om dat myn zaken met hem afgedaan zyn?

A. Heeft hy u geld gegeven?

B. Hebt gy niet gezien dat ik het mede bragt?

A. Dat gaat wel.

B. Het staat daar een uur.

A. Ik zoude wel willen dat wy al aten.

B. De Meeſter komt zo ras niet als ik gedacht hadde.

A. Ziet daar komt hy.

Mr. Jongens, is het eeten gereed?

Ab. Meeſter, ik ga het de Meid vraagen.

Ja Mr. het is vaerdig.

Mr.

Mr. *Is my Wife
dres't?*

B. *Yes, Master.*

Mr. *Let us go to
dinner. Is Cor. not
come yet?*

Ab. *No: but I be-
lieve that he shall be
soon here.*

Mr. *Have you laid
all those Accounts in
order?*

B. *Yes.*

Mr. *That is well.*

Here follows more
Conferences of di-
verse matters.

W *hich is the use
of Feeling?*

*To distinguish the hot
from the cold, the moist
from the dry, the hard
from the soft; the
smooth from the rough,
and the heavy from the
light.*

*Which is that of the
Taste?*

To distinguish the

Mr. *Is myn Vrouw
gekleed?*

B. *Ja, Meeſter.*

Mr. *Laat ons gaan
eeten. Is Corn. noch
niet gekomen?*

Ab. *Neen hy: maar
ik geloof dat hy haast
hier zal zyn.*

Mr. *Hebt gy alle die
Reekeningen in order
gelegd?*

B. *Ja.*

Mr. *Dat is wel:*

*Hier volgen meer t'Sa-
men-spraaken van
verscheide zaken.*

W *elk is'tgebruik
van't Gevoel?*

*Te onderscheiden
het heete van't koude,
het vochtige van't
drooge, het harde van
het weeke, het gladde
van het ruuwe, en het
zware van het ligte.*

*Welk is dat van de
Smaak?*

Te onderscheiden
B 2 *sweet*

sweet from the salt, the sour from the bitter, the unripe from the ripe, the savourless, or that which hath no taste, from the sharp.

Which is the use of Smelling?

To smell (and so distinguish) the raw from the roasted, the fresh from the stinking.

What is the use of Hearing?

To judge of the sound, the noise, the voice, the cry, and of silence.

Which is the use of the Sight?

To distinguish the colours (or things dyed) the white, the black, the brown, the blue, the violet, the green, the red, and all other colours.

Where is it that the three inward Senses are placed?

In the brains.

het zoete van het zoute, het zuure van het bittere, het onrype van het rype, het smaaklooze van het scherpe.

Welk is 't gebruik van de Reuk?

Te ruiken het rauwe van 't gebraden, het versche van het stinkende.

Wat is 't gebruik van 't Gehoor?

Te oordeelen van 't geluit, het gerucht, de stem, 't geschreeuw, en van het stilzwygen.

Welk is 't gebruik van 't Gezicht?

Te onderscheiden de verwen, het wit, het zwart, het bruin, het gruuwe, het blauw, het violet, het groen, het rood, en alle andere colouren.

Waar is 't dat de drie innerlyke Zinnen gezeten zyn?

In de hersenen.

Which is the Common Sense?

That which assumeth the image of a thing seen, heard, felt, smelled and tasted, and being possessed (or exercised) by the damps of sleep, leaveth us in an insensibleness.

Which is the Sense of the Imagination?

That which judgeth of the difference of things, and makes the thoughts.

Which is the Sense of Memory?

That which shutteth up the images of the things, on which we will think.

What is the difference of the operations of waking and sleeping?

That drieth the brains, and this moisteneth them.

What betokeneth the yawning?

Welk is de gemeene Zin?

Die het beeld aanneemt van een geziene, gehoorde, gevoelde, gerookte en gesmaakte zaak, en die door de dampen des slaaps bezeten zynde ons in de ongevoeligheid laat.

Welk is de zin van de Inbeeldinge?

Die van 't verschil der dingen oordeelt, en de gedagten maakt.

Welk is de zin van de Geheugenisse?

Die de beeltenissen der dingen opsluit, aan welke wy willen gedenken.

Wat is het onderscheid der werkingen van het waken en het slapen?

Dat droogt de hersenen, en dit bevochtigt die.

Wat beteekent het geeuwen?

30 De Engelsche en Nederduitsche

Desire to sleep.

And the snoring?

A true or sound sleeping?

When is it that men have hunger and thirst?

When the stomach is empty.

From whence is it that men have the hicket (or hick up,) and do risp?

From that the stomach is full.

And the loathing, nauseating, or desire to vomit?

Because that it is raw and unable to digest.

What doth paleness in the face betoken?

An evil constitution, and a weak state of health.

And faintness, or loofness of Joints?

A worn or tired out state of health.

What is the cause of toothach?

Lust tot slapen.

En het ronken?

Een goede of vaste slaap.

Wanneer is 't dat men honger en dorst heeft?

Als de Maag ledig is.

Waar van komt het dat men den hik heeft, en rispt?

Van dat de Maag vol is.

En de walging, of braakzucht.

Van dat die raauw en onmagtig is te verteeren.

Wat beteekent de bleekheid in 't Aangezicht?

Een quade gesteldheid, en een zwakke gezondheid.

En de slapheid of zwakheid in de leden?

Een afgematte gezondheid.

Welk is de oorzaak van Tantpyn? *The*

The rottenness of the gums.

What is it that praesignifyeth (or foresbeweth) blindness?

The running of the eyes.

And that of deafness?

The noise of (or in) the ears.

What is the Rheum?

The flowing down or distillation of moisture.

And the Asthma or shortwindedness?

It is the difficulty of drawing the breath.

What remedy is there against the falling down of the uvula; or the Squinsey, that the Almonds of the throat (or ears) may not too much straiten it?

That is to gargle well.

What is the Lienteny; or Cœliac Passin?

It is a loosness or flux

De verrottinge van het tandvlees.

Wat is het voortteeken van de blindheid?

Het loopen der ooggen.

En dat van de doofheid?

Het ruisfen der ooren.

Wat is de snuf ofte zinkinge?

Het af-vloeijen van vochtigheid.

En de Aamborstigheid?

Het is een bezwaartheit van adem te halen.

Wat hulpmiddel is er tegen den huig, op dat de amandelen van de keel die niet te zeer benaauwen?

Dat is wel te gorgelen.

Wat is de raauwe Loop?

Het is een afgank

32 De Engelsche en Nederduitsche

of the belly which comes from indigestion, and rawness, when the food comes away either whole or imperfectly dissolved.

And the Diarrhea?

It is the simple and common looseness of the belly.

And the bloody flux, or Dysentery?

It is a running out of bloody excrements.

Which is the beginning of the gravel and of the stone?

That is the Difficulty or difficulty of the Urine.

What is the highest remedy against poison?

That is Treacle.

What is the Gout?

It is a flowing (or running) of a sharp humour which torments the joints of the members; and that on the hands is called Cheira-

die uit raauwigheid komt, wanneer het voedzel of geheel of ten deele niet gekookt afsloopt.

En de Buik-loop?

Dat is een gemeene lossen afgang.

En de Roode loop?

Dat is een Bloedgang.

Welk is het begin van het Gravel, en van de Steen?

Dat is de koude pis.

Wat is het hoogste hulpmiddel tegen vergif?

Dat is de Triakel.

Wat is het Flerecyn of Jigt?

Het is een tusschen-vloeyen van scherpe vochtigheid, die de gewrichten der leeden plaagt, en dat Hand-euvel genoemd word

gra or hand gout) and that on the foot, the Podagra, or foot-evil.

From whence comes the Dropsy?

From a water that interposeth it self between the skin and flesh.

What is the Epilepsy (or St Johns evil,) and its malady?

That is a sickness that differs little from the Falling sickness.

What is the forerunner of Lameness, the Palsy and Apoplexy?

That is the Cramp and Convulsion.

Nota. Men may not here understand by the foregoing Dialogues, or any other in this Book, that it is intended to make men exact Philosophers or Physicians; but these Conferences are onely brought in, according to the vulgar apprehension, and for

aan de handen, en Voet-evil aan de voeten.

Waar van komt de Waterzucht?

Van een water dat zich tusschen vet en vleesch zet.

Wat is de St. Jans-evil, en des zelfs quaal?

Dat is een Ziekte, weinig verschillende van de vallende Ziekte.

Wat is de Voorlooper van de Lamheid en Bergertheid?

Dat is de Krampen de Stuipen.

Nota. Door de voorgaande t'Samen spraaken, ofte eenig andere in dit Boekje, moeten niet denken, dat men daar door iemand tot een Philosoph ofte Medicus meent te maken; men brengt deeze Samen spraak maar by, volgens 't

discourse sake, also most especially for information in the Languages, which is the design of this Book.

Of the Elements.

There are four Elements, which are the four parts of this inferior created world, out of which the whole Universe is made (composed;) to wit, the Fire, the Water, the Air, and the Earth.

What is the nature of the Fire?

To be very fine (or subtil) but yet very hot, and very light or enlightening.

And what is that of the Air?

That is to be thin and transparent, or shining.

And that of the Water?

gemeene begryp der menschen, of om discoursheden, en voornamelyk maar tot onderwyzinge in de Talen, 't welk het oogmerk van dit Boek is.

Van de Hooft-stoffen.

Daar zyn vier Hooft-stoffen (ofte Elementen) die de vier deelen dezer onderste geschapene Waereld zyn, waar uit het geheel-Al gemaakt is, te wezen, het Vuur, de Lucht, het Water, en de Aarde.

Wat is de aart van het Vuur?

Zeer fyn te wezen, maar nochtans zeer heet, en lichtende.

En wat is die van de Lucht?

Die is dun en doorschynende te wezen.

En die des Waters?

To

*To be cold, flowing
or fluid, and fleeting or
running.*

*And that of the
Earth?*

*That is to be very
heavy and very fast.*

*Is it then very cer-
tain that all the jointly
composed bodies are
made of these four Ele-
ments?*

*They who busy them-
selves with opening of
things in their first
principle, according to
the common opinion ob-
lige us to believe it, by
their daily experience:
not withstanding that
some do call Salt, Sulphur
(or Brimstone)
Quicksilver (or Mer-
cury) the first princi-
ples.*

*To what end were
the Stars created in the
Firmament of Heaven?*

*That hath been to
enlighten the World,*

Koud, vloeijend en
vlietend te zyn.

En die van de Aar-
de?

Die is, zeer zwaar
en zeer vast te wezen.

Is het dan zeer zeker
dat alle de t'zamen ge-
stelde Lighamen van
deze vier Hooft-stof-
fen gemaakt zyn?

Zy die zich bemoei-
jen met de dingen, in
haar eerste beginzel op
te lossen, en na de
gemeene opinie, ver-
pligten ons dat te ge-
loven, door hare da-
gelyke ervarenheid:
niet tegenstaande dat
zommige Zout, Swa-
vel, en Quikzilver
de Eerste Beginzelen
noemen.

Tot wat einde zyn
de Gesternten in de
vastigheid des Hemels
geschapen geworden?

Dat heeft geweest
om de Wereld te ver-

dissipating (driving away) the darkneses, and to measure out the successions, or turns of times, continually rowling about.

How many Planets do they reckon?

Seven, the Sun, the Moon, Mercury, Venus, Mars, Jupiter, Saturn.

Hath the Moon her increase and decrease?

No, but it seemeth to have so, for that it show's it self so to our eyes, and is plac'd right over or obliquely against the Sun.

How comes the day-break (or Aurora) and the Evening-tide?

The one by the Setting of the Sun, and th' other by it's Rising.

Which is the cause of the change of Seasons?

lichten, de donkerheden verdryvende, en om de beurten der Tyden af te meten, ge-
duurig omrollende.

Hoe veel Planeten telt men?

Seven, de Son, de Maan, Mercurius, Venus, Mars, Jupiter, Saturnus.

Heeft de Maan haar aanwassen en afneeming?

Neen, maar zy schynt dat te hebben, na dat zy zig aan onze oogen vertoont, en recht of van ter zyden tegen de Son is gestelt.

Hoe komen de Dageraad en den Avondstond?

D'eene door het ondergaan van de Son, en d'ander door zyn opgaan.

Welk is de oorzaak van de verandering der Getyden?

That

That is the Sun; for it makes the Spring, the Summer, the Harvest (or Autumn) and the Winter, according to the places where it comes.

How are the Eclipses made?

By the interposition of a third, and the opposition of two heavenly bodies.

Are there divers sorts of Stars?

There are, the one greater than the other; and experience lets us see every night, that there are severall Wandring Stars, but infinitely more fixed.

A Discourse concerning Bills of Exchange.

M. Look, there are two Bills of Exchange, which we

Dat is de Son, want die maakt de Lente, de Somer, de Herft, en de Winter, na de plaatzen daar in hy zich vind.

Hoe geschieden de Verduisteringen?

Door tuffchen-ftellinge van een derde, en de tegenftelling van twee Hemelfche lighamen.

Zyn 'er verfcheide foorten van Sterren?

Daar zyn 'er, d'eene grooter dan d'ander; en de ondervinding doet ons alle nachten zien, dat 'er verfcheiden Dwaal-Sterren, maar oneindig meer vaste zyn.

Een t' Samenspraak openende Wissel-Brieven.

M. Zie, daar zyn twee Wissel-Brieven, die men

B 7 *must*

must procure (or get) to be accepted; bring them presently.

K. *On whom are they?*

M. *One is on Master N. and the other on Mr. L.*

K. *When must we have them?*

M. *To morrow, that we might be able to advise our Friends whether they be accepted or not.*

K. *Mr. N. hath given his word for acceptance, but Mr. L. hath refus'd it.*

M. *Carry it then to a Notary.*

K. *To whom?*

M. *To Mr. D. and tell him that he make the protest ready to day, for I must send it away by the Post to morrow.*

M. *Have you been this morning by Mr. B.*

moet doen aanneemen, breng die terstond.

K. *Op wien zyn zy?*

M. *De een is op Myn Heer N. en d'andere op Myn Heer L.*

K. *Wanneer moet men die hebben?*

M. *Morgen, op dat wy bericht kunnen geven aan onze Vrienden of zy aangenomen zyn of niet.*

K. *Myn Heer N. heeft het woord van aanneemen gegeven, maar Myn Heer L. heeft het geweigert.*

M. *Breng die dan by een Notaris.*

K. *By wien?*

M. *By Myn Heer D. en zegt hem dat hy 't protest van dage vervaerdige, want ik moet het morgen met de Post wegzenden.*

M. *Hebt gy dezen morgen by myn Heer*

to let the Bill be accepted, which we received yesterday night from Antwerp?

K. He hath told me, that he had received no order about it, and that therefore we should stay till the next post.

M. We must keep the Bill therefore till that time, being there is no danger.

M. See there other Bills which are due, carry them to the persons on whom they reflect, that they may be written off in Bank; it is now already the fifth day since these bills were due.

K. Mr. R. hath told me that he would write it off this morning without fail.

M. We must give a shilling, to know it,

B. geweest, om de Wisselbrief te doen aanneemen, die wy gister avond van Antwerpen ontvingen?

K. Hy heeft my gezegd, dat hy geen order daar van ontfangen had, en dat men daarom moest wachten tot de naaste Post.

M. Men moet de Brief dan bewaren tot dien tyd, dewyl daar geen gevaar is.

M. Zie daar andere Wisselbrieven die vervallen zyn, breng die aan de Persoonen daar zy ophouden, dat zy in de Bank af geschreeven werden; het is nu al den vyfden dag na 't verval.

K. Myn Heer R. heeft my gezegd dat hy zonder fout van deze morgen die zou afschryven.

M. Men zaleen schelling moeten geven om
for

for fear of loosing, and if he hath not done it, we shall be forc'd to protest his bill: Go then to the Bank, see whether he hath writ his Sum upon our account, and in case not, do not fail to cause a protest of his bill to be drawn.

K. Sir, I come to see (enquire) whether the bill of Exchange, I left you yesterday, be good or not.

A. It is good, I shall accept it, come in the afternoon to fetch it again.

B. Sir, Look there is a Bill upon you.

M. Let us see it: as yet I cannot accept it: you may say so to Mr. T.

B. Sir, he hath said

dat te weten, uit vreeze van ons schade te doen, en indien hy dat niet gedaan heeft, zoo zal men zyne brief moete doen protesteeren. Ga dan na de Bank, zie of hy zyne partyen op onze reekening geschreven heeft, en by gebrek van dien, zoo mis niet een protest van zyn brief te doen ligten.

K. Myn Heer, ik kome vernemen of de Wissel-Brief, die ik gisteren u liet, goed is of niet?

A. Zy is goed, ik zal haar aanneemen, komt na de middag die weder haalen.

B. Myn Heer, zie, daar is een Wissel op u.

M. Laat ons die zien: ik kan die als noch niet aannemen; gy zult dat zeggen aan Myn Heer T.

B. Myn Heer, hy
that

that he could not stay, and that he hath order to send it back accepted or protested.

M. Wel, tell him that I shall accept it under protest for the honour of the bill, and of him that indors'd it.

K. Let us go to the Exchange, it is already begun.

M. Sir, do you any thing (by Exchange) to Leghorn?

G. Yes.

M. At what rate is the Exchange?

G. At 95.

Have you good bills at that price?

Yes, I have the best of the Exchange.

I shall give 94.

That cannot be: because I can do it at 95, will you give that?

No, I will give no more than 94.

heeft gezegt dat hy niet kan wachten, en dat hy last heeft die wedertezenden aangenomen of geprotesteert.

M. Wel, zeg hem dat ik die zal aannemen onder protest om de cere van den brief, en van die hem op den rug heeft getekent.

K. Laat ons na de Beurs gaan, zy is al begonnen.

M. Myn Heer, doet gy ict by Wissel op Livorno?

G. Ja ik.

M. Tot wat prys is de Wissel?

G. Tot 95.

Hebt gy goede brieven tot die prys?

Ja, ik heb de beste van de Beurs.

Ik zal 94 geven.

Dat kan niet zyn: want ik kan doen tot 95, zult gy dat geven?

Neen, ik wil niet meer dan 94 geven.

Sr.

42 De Engelsche en Nederduitfche

Sr. *Will you that I make this party (sum or parcel) at 95.*

No.

It is then impoffible, for the Exchange rifeth.

Rifeth it?

Yes furely, Sir.

That is of no importance; I believe not that you could get more.

If we could give you a fourth (quart) would you do it?

By no means lefs than I have faid.

I fhall fee, but I fee no opportunity to find it; and if I do find it, what fum will you take?

About two or three thousand Crowns.

Sir, I have done (by Exchange) 2000 Crowns.

At what price?

At 96.

Myn Heer, wilt gy dat ik deze partye maake à 95?

Neen.

't Is dan onmogelik, want de Wiffel ryft.

Ryft die?

Ja zeker, *myn Heer.*

Daar is niet aan gelegen; ik geloof niet dat gy meer zoud kunnen krygen.

Indien men u het quart gaf, zoud' gy dat können doen?

Geenzins minder dan ik gezeid heb.

Ik zal zien, maar ik zie geen gelegenheid dat men het zou können vinden: en indien ik het vinde, wat fomme zult gy nemen?

Omtrent twee of drie duizend kroonen.

Myn Heer, ik heb 2000 kroonen gedaan.

Tot wat prys?

Tot 96.

That

That is well ; give me the note of it.

Look there it is.

I shall carry it to your house.

Bring it betimes.

At what a clock shall I fetch the bills ?

At three or four a clock.

Will you do another sum on Paris ?

Yes I have yet about 800 to draw.

Well, will you do it at the same price ?

I should have more; for the Exchange riseth.

Pardon me, it falleth rather.

Do it then at the same price of the other.

I go to see if I can do it.

That is done. What sum is there ?

There shall be about 800, as I have told you.

I shall presently go

Dat is wel ; geef my het Briefje.

Zie daar is het.

Ik zal 't tot uwen brengen.

Breng die vroeg.

Op wat uur zal ik de Wissel-Brieven halen ?

Ten drie of vier uren.

Wilt gy nog een party doen op Parys ?

Ja ik heb noch omtrent 800 te trekken.

Wel, wilt gy 't tot de zelfde prys doen ?

Ik zou meer moeten hebben, want de Wissel ryst.

Vergeef het my, zy daalt eer.

Doet 't dan tot de zelfde prys als de andere.

Ik ga zien of ik het doen kan.

Dat is gedaan. Wat Somme is 'er ?

Daar zal omtrent 800 wezen, gelyk ik u gezegt heb.

Ik zal het Briefje

44 De Engelsche en Nederduitsche

and fetch the note at your house.

I have good bills upon Leghorn at a good price.

I have no more to give.

Sir, you can do that as you think good.

Let us see what price.

It is very high, call you that cheap?

That is low.

Take it at the price of which I told you.

That is done.

To whom must we cause the bills to be paid?

To me, or to my order.

How much will you now give me, and I shall draw in this same party (sum) from Leghorn?

I shall cause that 91 shall be given you.

terstond tot uwent gaan halen.

Ik heb goede brieven op Livorno tot een goede prys.

Ik heb niets meer te geven.

Myn Heer, gy kunt dat naar uw goeddunken doen.

Laat ons zien wat prys:

Het is zeer hoog, noemt gy dat goedkoop?

Dat is laag.

Neem het tot de prys die ik u gezeid heb.

Dat is gedaan.

Aan wien moet men de Brieven doen betalen?

Aan my, ofte myn ordre?

Hoe veel zult gy aan my nu geven, en ik zal deze zelfde partye van Livorno intrekken?

Ik zal u 91 doen geven.

*Not less than 92.
What profit should
there be of? Must we
not pay for that double
Brokerage (or Brokers)
money?*

*There is nothing to
do, I will not give
more than 91.*

Then I shall keep it.

This that follows
shows how we
should ask our ne-
cessary things.

I Pray, give me some-
thing for my break-
fast.

*Give me a piece of
bread, if you please.*

*Reach me that white
bread.*

*Cut me some of that
great brown loaf.*

*Give me the crust,
give him the crum.*

*Give us some Bread
and Butter.*

*I would have stale
bread.*

*Buy us some wheat-
ten bread.*

Niet min dan 92.
Wat voordeel zou
daar zyn? Moet men
geen dubbele Make-
laardy-geiden daar van
betalen?

Daar is niets te
doen, ik wil niet meer
dan 91 geven.

Ik zal't dan bewaren.

*Dit navolgende toont
hoe wy onze noodige
zaaken eiffchen zou-
den.*

IK bid u, geef my
wat voor myn ont-
byt.

Geef my een stuk
brood, zo't u belieft.

Leeg my dat witte
brood.

Snyd myn wat van
dat groot bruinbrood.

Geef my de korst,
geef hem de kruim.

Geef ons wat Boter
en Brood.

Ik wou oudbakken
brood hebben.

Koop voor ons wat
Tarwe brood. *Les*

46. De Engelsche en Nederduitsche

Let me taste the Ry-bread.

Let me have some meat.

I desire some flesb.

A good dish of stew'd meat.

A piece of fat beef.

Wel salted (or powder'd) beef.

Bring me a little bit of mutton.

I would rather have lean.

Let me have it either fryed, roasted, boyled (sodden) baked, or broiled.

Buy for me a shoulder, a neck, a breast or a leg of Lamb.

Please to help me with a piece of that loin of Veal.

A little of the kidney.

I pray, cut me some of that Venison pasty.

Laat myj het Roggenbrood proeven.

Laat my wat spys hebben.

Ik verzoek wat vleesch.

Een goede schotel van gestooftde spys.

Een stukje vet Offsvlees.

Wel gezouten (of gesprengd Offsvlees.

Breng my een klein beetje Schape-vlees.

Ik woude liever mager hebben.

Laat my het hebben 't zy gefruit, gebraden, gekookt, gebakken, of gerooft.

Koop voor my een schouder, hals, borst of een bout Lams vlees.

Gelieft U. my te helpen met een stuk van die Kalfs lenden.

Een weinig van de nier.

Ey lieve, snyd my wat van die Venizoenpasty voor.

I long

*I long for some of
that Applepy.*

*A couple of fresh hen
Eggs.*

A Turkey Egg.

*Bring me a cup or
dish of cold milk.*

*Reach me a spoon for
to eat my boild milk
with.*

*Cut me a piece of old
cheese.*

*Bring here Pepper,
Vineger, Salt, and a
Salled.*

*I love a dish of fish,
both Sea- and River-
fish.*

*Boy, make haste,
and give me a glass of
strong beer, and to this
Gentleman a glass of
wine.*

Words of most use
Amongst the Mer-
chants.

TO address.

Agio, Advance of

Ik verlang na wat
van die Appel-taart.

Een paar versche
Hoender Eyeren.

Een Kalkoens Ey.

Brengt my een kop
ofte kommetje koude
Melk.

Langmy een lepel om
myne gekookte Melk
daar mede te eten.

Snyd my een stuk
oude Kaas.

Brengt hier Peper,
Arzyn, Zout, en een
Salaat.

Ik mag gaern een
Schotel Vis, beide
Zee- en Rivier-Vis.

Jongen, rep u, en
geef my een glas goed
Bier, en een glas Wyn
aan dien Heer.

*Woorden van's meesto
Gebruik onder de
Kooplieden.*

ADdresseeren (aan-
schryven).

Agio, Koers van 't
Banck-

48 De Engelsche en Nederduitsche

<i>Bank money.</i>	Bank-geld.
<i>Laborage.</i>	Arbeids-loon.
<i>Commission.</i>	Commissie.
<i>Bills of lading.</i>	Cognossementen.
<i>Costume.</i>	Convoy Geld.
<i>Brokeridge.</i>	Courtage, of Make- laardy.
<i>To Endorse.</i>	Endorseeren.
<i>Invoice.</i>	Facture. Rekening.
<i>Loss or damage in a Ship.</i>	Havery (schade in een Schip).
<i>Bank-money.</i>	Bank-geld.
<i>Exchange.</i>	Wissel.
<i>Cash-money.</i>	Casgeld.
<i>Rechange.</i>	Mer-Wissel.
<i>At Sight.</i>	Op Sight.
<i>Ufance, one month time to pay.</i>	Ufo, een maand tyd te betalen.
<i>Double ufance.</i>	Twee ufo (of maan- den).
<i>Provision.</i>	Provisie.
<i>A. Protest.</i>	Een Protest.
<i>Weigh-money.</i>	Waag Geld.
<i>Charges.</i>	Onkosten.
<i>Accepted.</i>	Aangenomen (geac- cepteert).
<i>Leager.</i>	Grootboek.
<i>The Journal.</i>	Het Journaal.
<i>The Memorial.</i>	Het Memoriaal.
<i>The Counting house.</i>	Het Kantoor.
<i>Account Courant.</i>	Rekening Courant.

<i>Seal.</i>	Signet.
<i>Wafer.</i>	Ouwel.
<i>Wax.</i>	Wafch.
<i>Pen, Ink and Paper.</i>	Pen, Inkt en Papier.
<i>a Letter.</i>	Een Brief.
<i>The Mail.</i>	De Post.
<i>The Dutch Mail.</i>	De Hollandse Brieven.
<i>A Voyage.</i>	Een Zee-reis.
<i>A Journey.</i>	Een Land-reis
<i>The Coffyhouse.</i>	Het Koffyhuis.
<i>The Newspaper.</i>	De Courant.
<i>Stocks.</i>	De Fondsen.
<i>Banck.</i>	De Bank.
<i>South Sea.</i>	De Zuid-Zee.
<i>East India Comp.</i>	De Oost - Indische Comp.
<i>Bonds.</i>	Obligatien.
<i>The Stocks Fall.</i>	De Fondsen Daalen.
<i>The Stocks Rise.</i>	De Fondsen Ryzen.
<i>Insurance.</i>	Assurantie.
<i>The Cornmarket.</i>	De Koornmarkt.
<i>Corn.</i>	Koorn.
<i>Wheat.</i>	Tarw.
<i>Rye.</i>	Rogge.
<i>Barly.</i>	Garst.
<i>Oats.</i>	Haver.
<i>Beans.</i>	Boonen.
<i>Peas.</i>	Erwtten.
<i>a Man of War.</i>	Een Oorlogschip.

*Severall Letters.*Nortwick Octob. 1^o 1705.**M**R loving Cousin,

I have understood that you shall come to be tabled with my Master, therefore I let you know how you must live here; First, you must get up every morning at six a clock, and wash your hands and face, then rensse your mouth, and rub your teeth, and then you must go into your chamber and pray; after that, you must come into the school, and hear a chapter read, and learn your lesson, then you go down again, and get for your breakfast a piece of bread and butter, and when you have eaten that, go again into the school, and say your lesson to the Master, and write till twelve a clock, when the Maid calls us down to dinner; after dinner you go into the school again, and stay till half an hour past five, and then you play half an hour, and after that, you must come and read a chapter till the supper be ready; then half an hour after that, you must prepare you for bed. Thus we live here, and I let you know this, to inform you there of before hand, out of the true love which I bear you, as being

Your affectionate Cousin

L. S.

Verscheide Brieven.

*Noortwyk den 13^{en} October 1705.***M**Yn lieve Neef,

Ik heb verstaan dat gy hier by myn Meester in de kost zult komen leggen, zo zal ik u laten weten hoe gy hier leven moet; voor eerst, gy moet alle morgen ten zes uuren opstaan, en wel uwe handen en aangezicht wassen, als dan uwen mond spoelen, en de tanden wryven, en dan moet gy in uw kamer gaan, en bidden, daar na moet gy op school komen, en hooren een Kapittel leezen, en leeren uwe les; dan gaat gy weder beneden, en krygt tot uw ontbyt een stuk Boter en Brood, en als gy dat gegeten hebt, gaat gy weder op school, en zegt uwe les op aan den Meester, en schryft dan tot twaalfuuren, wanneer de Meid ons afroept om te komen eeten; nademiddag komt gy weder op school, en blyft tot half zes, en dan speelt gy een half uur, daar na moet gy een Kapittel komen leezen, tot dat het Avondmaal gereed is, dan een half uur daar na moet gy u bereiden te bed te gaan: Aldus leven wy hier, en ik laat u dit weeten, om u van te vooren te verwittigen, uit de oprechte liefde die ik u toedrage, als zynde

*Uwe toegeneegen Neef,**L. S.*

Honoured Father,

My humble duty unto you presented, giving you hearty thanks for your tender love to me, and great care of my education; I make bold at this time, having gained a little skill in the art of writing, to present you with a few lines, being the first fruits of my labours; and I hope in a short time to be better accomplished, and to give you such an account of my proceedings as shall demonstrate that your cost and charges are not bestowed on me in vain. Mean while I humbly crave your acceptance of this, as coming from him who in all things studieth to give you content, being now and ever.

Beverwyk, 20 Octob.

1705.

Your obedient Son

A. D.

Haarlem in Holland, 20 Octob. 1705.

MY dear Brother,

Providence having separated our bodies for a season, directs us also how to improve in every place where we come: and our precious time, which never can be recalled, is to be made use of with our utmost diligence. Our minds which never can be separated, must therefore by our pens be constantly communicating to one another such things, as may encrease our mutuall knowled-

Eerwaardige Vader ,

Na voorgaande aanbiedinge myns schuldigen plichts, bedanke ik UE. hertelyk voor uwe tedere liefde tot my waarts, en groote zorge voor myne opvoedinge. Ik verftoute my tegenwoordig, eenige kenniffe in 't fchryven bekomen hebbende, aan u te vertoonen deze weinige regelen, zynde de eerfte vruchten van myn arbeid; en ik hoope in 't korte noch meer ervaaren te zyn, en u zodanige blyken van myn toeneemen te geven, welke te kennen zullen geven dat gy geen onkosten en arbeid aan my te vergeefs gedaan hebt; ondertuffchen smeek ik dit in dank te willen aannemen, als uit hem voortkomende, die in alles zig bevlytigt UE. contentement te geven, blyvende nu en altoos

Beverwyk den 20 Octob.

1795.

UE. Onderdanige Zoon
A. D.

Haarlem in Hollandt, 20 Octob. 1795.

Dierbare Broeder:

De Voorzienigheid onze Lighamen voor een tyd afgefcheiden hebbende, wyft ons aan hoe wy ons over al daar wy komen te dragen hebben: en de kostelyke tyd, die niet te herroepen is, moet men met de uitterfte vlyt gebruiken. Onze gemoederen, welke noit van

ge, and continue the testimonies of our reall affections to each other. You have the advantage of your native Country, a good air, great plenty of all things necessary, and especially the constant advice of our vertuous Parents: I dwell in a neat and cleanly City, among very civil people, have a due freedom, am indifferently well supplied, gain knowledge in Arithmetick, and Bookkeeping, am in a way of attaining the methods of merchandizing, and correspondence in sundry parts of the world, with many other advantages: but that which must make both our enjoyments prosperous to us, is the gracious temper of our minds, and the blessing of God there upon, which I heartily wish for us both, and so remain

Your most endeared Brother

A. D.

Utrecht, 22 Octob. 1705.

Sir,

When I turn my thoughts and pen towards you, who have been my old Fellow-Student, in whose society I have had so much complacence, and from whose affable deportment, and free communication, such

den anderen kunnen worden afgezonderd, moeten derhalven door onze pennen geduurig met malkanderen discoureeren van zodanige zaaken, die onze onderlinge kennisse mogen vermeerderen, en de getuigenissen van onze oprechte genegenheden tot malkanderen continueeren. Gy hebt het voordeel van uw' Vaderland, een gezonde lucht, grooten overvloed van alle nooddrift, en voornaamlyk de geduurige heilzaame raad van onze vroomen Ouders. Ik woon in een nette en reine Stadt, onder veel Borgerlyke Luiden; geniet behoorlyke vryheid, word redelyk wel onderhouden, neem toe in de kennisse van Cyffer-konst en Boekhouden, en ben nu op den weg van een styl van Koopmanschap te bekomen, en correspondentie in verscheiden Gewesten der Werelt, nevens veel andere voordeelen; doch het geene onzer beide genot voorspoedig moet maaken, is de deugdzame gematigtheid onzer gemoeederen, en Gods zegen daar op, 't welk ons beide hertelyk toewenschende, blyve

Uwe geaffectioneerde Broeder

D. B.

Utrecht, 22 Octob. 1705.

Myn Heer,

Zoo wanneer ik myne gedachten en penne t' uwaarts wende, die myne mede-Scholier zyt geweest, in wiens gezelschap ik zoo groot behagen hebbe geschept, mitsgaders dat lief-tallig comportement, en die openhertige me-

rate discoveries as might serve to enrich my mind above the trite and common Notions of Vulgar Pretenders, I must acknowledge, that the Remembrances of you are a fresh tincturing of my ruder Genius, a mollifying dew and a gratefull odour, enamouring and delighting all my senses: and I could write all day to such a friend with the greatest facility and fluency, and blame my eyes also, if at night they should encline to such a drowsiness as should prevent my converse, or restrain the motions of my mind from your dear self. Oh how true do I now find your words, that true Philosophy is to be prefer'd before all the gold in the Indies! and the enriching of the noble parts of the mind superlatively exceeding all those cabinets of Jewels and tons of treasure which vulgar spirits make their God. But this short Epistle is, through the straits of time which imprison my active thoughts, to be confined within those narrow bounds, which only permit me to tell you, that the vain conversation of most men here, and the confus'dness of their janglings in the Schools, with their advancing of their Scholastical Theology, and confining the vast and noble spirit of man to an Aristotelian Philosophy, have rendred all my hope for advantages from the Academy unusefull and uncomfortable; I wish 't were better with you (in England) here-upon I betake my self to a more retired state,

wherein

dedeeling van zodanige raare ontdekkingen, welke dienen mochten tot verryking van myn gemoed boven den trant en d'algemeene notitien der gener die slechts een gewoonlyke professie doen: zoo moet ik voorwaar beken- nen, dat de gedachtenissen van u, myn ruwe geest met een frisse verwe overtrekken, en voor my zyn een verzachtende dauw en aangename reuk, waar door alle myne zinnen verliest en verquikt worden; en ik zou met zeer groot gemak, en zoet-vloeijentheid, den gantschen dag aan zoodanigen Vriend kunnen schryven, en ook myne oogen bestraffen, by aldien datze in der nacht zoo slaperig mochten worden, dat daar door de ommegang met zoo waarden Vriendt belet, of de genegenheden myns gemoeds van hem afgeweert zouden worden. Och! hoe waarachtig bevind ik nu dat uwe woorden zyn, te weten, dat de rechte Philosophie ofte Wysgierigheid boven all' het goud in *Indiën* te waardeeren is, en dat de edele deelen des gemoeds te verryken alle de kabinetten van Juweelen, en tonnen schats, daar de gemeene man zyn God van maakt, verre te boven gaat. Doch deze myne beknop- te Brief wordt, door de engheid ofte korthheid des tyds, die myne werkelyke gedachten ge- vangen neemt, binnen-deeze nauwe paalen bepaalt, welke my slechts toelaten U. be- kent te maken dat de ydele ommegang der meeste menschen alhier, en de verwertheid

wherein my mind is transcending all those other seeming substances, but reall shadows: Yet can I never live so abstractedly from other men and things, but that I must still retain in the more intimate recesses of my thoughts, your worthy self; to whom I am.

Ever obliged

R. E.

Several Letters and other things peculiarly relating to Merchandize.

One friend counselleth another how to proceed well in merchandizing which he newly begun.

The superscription.

To Mr. B. L. Merchant in Amsterdam.

MY dear Friend B. L. having heard that you have begun to trade for you self; and

der knibbelingen in de Schoolen, nevens de verheffing van hunne Schoolgeleerde Godgeleertheid, en de bepalinge van de wydluftige en edele geest des menschen binnen de palen van een *Aristotelische* wysgierigheid, alle myne gewenschte verhoogingen door de Academie onnut en troosteloos hebben gemaakt: ik wensch dat het UE. (in *Engeland*) beter ga, hier op is het dat ik my tot eenfaamer plaats begeeve, waar in myn gemoed alle die andere schynbare wezens, doch wezentlyke schaduwen, overtreft: echter kan ik van andere menschen en dingen zoo afgescheiden niet leven, of ik moet noch in myn allerinnerste eenzaame gedachten gestadig behouden uwe eerwaardige Persoon, wien ik altyd verobligteert blyve

R. E.

Verscheide Brieven en andere zaaken, byzonderlyk raakende 't stuk van Koopmanschap.

Een Vrind geeft den anderen raad, hoe hy in zynen handel die hy eerst begonnen heeft, wel voort zal varen.

Het Opschrift

Aan de Heer B. L. Koopman tot
Amsterdam.

MYn geliefde Vrind B. L. gehoord hebbede, dat gy voor u zelfs begonnen hebt

and that you have taken upon you so great and weighty a calling as a merchant adventurer, I have thought myself bound as a professed Friend of yours, to congratulate you in your state, and to give you the best advice I can for your better managing of your affairs. First therefore let me advise you, not to be too hasty to be rich, for Salomon saith, he that hasteth to be rich shall suddainly come to poverty. Be sure, in the first place, that you fear God, and serve him instantly night and day, and let not your cares for this life hinder you of doing any part of your duty to God. Be not too greedy of falling into much business: for great merchandize soon makes a man either rich or poor. Acquaint your self much with the uncertainty or fading condition of outward things, and be strong in faith and hope of eternall life: for Merchants run many hazards, fears, and adventures; and often undergo great losses; and if you have not a foundation laid up for the life to come, you may possibly meet somtimes with such changes here, as may make your heart to quake. Whatsoever you take in hand or do, be sure to deal justly with all men: for ill gotten goods seldom prosper long. Rob not the
Prin-

te handelen , en dat gy zoo grooten en gewigtigen beroep aangenomen hebt , van een Koopman avonturier te wezen , heb ik my als verbonden geacht , my als U E . vriend uitgevende , in uwen staat te verblyden , en U E . de beste raad te geven dat my mogelyk is , tot beter uitvoeringe van uwen handel . Laat my U E . dan in 't eerste raaden , dat gy u niet al te zeer en spoedt om ryk te worden , want *Salomon* zegt *die zich haastet om ryk te worden , zal met 'er haast tot armoede vervallen* . Zie ten eersten wel toe , dat gy de vreeze Gods hebt , hem zonder ophouden dag en nacht dienende , en laat ook de zorgen van dit leven u van geen gedeelte der plicht die gy God schuldig zyt , beletten . Wees niet al te gierig om al te veel te doen te hebben : want groote koophandel veroorzaakt een menschi haast ryk of arm te worden . Van de onzekerheid en vergankelykheid van aardfche dingen zult gy u verzeekeren , en sterk in den geloove en hoope van het eeuwige leven wezen : want Kooplieden looplen groote perykelen , vreezen , en avonturen , en moeten dikwils groote verliezen dragen : en zoo gy dan geen fundament voor het toekomstende leven geleid hebt , waar 't mogelyk dat gy hier al te mets zulke veranderingen zoud ontmoeten die u herte zouden doen sidderen en beven . Wat gy by der hand neemt of doet , weest verzeekert dat gy alle menschen recht doet : want het beurt

Prince of his customs; for many times a pound that way gotten costs ten. Trade not in deceitful, unmerchantable, and false wares. Keep just weights, equal ballance, and lawfull measures. Take good notice of all that you receive in, and pay out, in the way of your trade, Keep your books and accompts exact and in good order: for there in consists much the credit of a merchant. Be often perusing your books, acquaint your self with your estate: for many through neglect of that have not only been undone, but greatly disgraced. Adventure no more at any one time than what if you lose you can by Gods blessing bear. Make your adventures in many parcels, that if one should fail, the other perhaps may help the loss. Take heed with whom you trade, and whom you trust. Trust no man but try him first. And seek not without great necessity to be credited of others: for the more you stand on your own feet, the less care and more honour you have. Be not lightly surety for any, for many thereby suffer great damage: neither lightly desire any to be surety for you: for one good turn will ask another. What you have once promised be carefull to perform: for merchants suffer much by not keeping their word,

zelden dat goederen met onrecht verkregen, lang voorspoedig zyn. Ontroof den Prince van zyn Tollen niet: want een pond op die maniere gewonnen, kost dikwils wel tien. Handelt niet met bedriegelyke, valsche, of dat geen Koopmanswaar en is. Houd recht gewicht, gelyke schaaLEN, en wettige maten. Neem goede acht op al het gene gy in uwen handel ontfangt en uitgeeft. Houd uwe boeken en reekeningen bequaam en in goede order: want daar bestaat de eere van een Koopman grootelyks in. Overzie uwe boeken dikwils, maak dat gy uwen staat wel kent, want door het verzuim van dien zynder veelen niet alleenlyk bedorven, maar in groote schande vervallen. Waag op eenen tyd niet meer, dan zoo gy het quam te verliezen, gy door Godes zegen zoud kunnen draagen. Maak dat het gene gy avontuurt, in veele gedeelten zy, op dat zoo het eene quam te verongelukken, het andere de schade mogelyk zoude kunnen helpen draagen. Zie toe met wien gy handelt, en wien gy vertrouwt. Vertrouw niemant, of beproef hem eerst. En tracht ook niet zonder groot gebrek van andere vertrouwt te worden: want hoe vaster gy in uwe eigene schoenen staat, hoe minder zorge, en hoe meerder eere gy zult hebben. Wees voor niemant lichtelyk borge; want veele lyden daar groote schade door: verzoek ook niemant licht borge voor u te blyven, want

word. When therefore you have payments to make, provide in time, have the sum and days in continual remembrance. Rely on no other man to the last for your own payments: for so you may be deceived and crack your own credit. Be as carefull as may be not to trade above the compass of your stock. Leave not your business too much to others, but have a continuall oversight of it your self. Live not in fashion either above your rank, or too much inferiour to it: but keep in a middle way, so as your conscience may not be wounded if you should fail. Love more your honour than riches. Seek not to be credited for all that you can. When you have gained, praise God and remember the poor. Be not prodigal, for that is wasting; nor yet niggardly, for that is base. Keep still a noble and generous mind guided by a good understanding. Shun by all means evil company, and among other things take heed of horses, wine, and women, which have been the overthrow of many young merchants. Have a certain time ordinarily of being at home, and miss no man if it be possible at time appointed. Frequent the Exchange and meeting places of merchants: for absence makes a man sometimes suspected. If
you

want d'eene vriendschap eischt den andere. Wees zorgvuldig na te komen dat gy eens belooft hebt: want Kooplieden lyden groote schade, doordien zy haar woord niet en houden. Daarom wanneer gy eenige betaalinge te doen hebt, verzorg het in tyds: de sommen en vervaldagen altyd in u gedachten hebbende. Verlaat u tot op het laatst op niemant wegens u betalinge: want daar door zoud gy kunnen bedrogen worden, en uw eigen credit krenken. Wees zo zorgvuldig als 't mogelyk is, boven de streek van uw vermogen niet te handelen. Laat uwe dingen niet te veel op andere staan: maar hebt 'er zelf een gestadig oog op. Ga in uwen dracht, noch boven uwen staat, noch al te veel onder uwen staat: maar houd u in den middel-weg: op dat uwe conscientie niet gequetst en worde, indien gy quaamt te failleeren. Heb u eere liever dan rykdom. Traght niet voor zoo veel vertrouwt te worden als gy kond. Als gy winst gedaan hebt, looft God en gedenk den armen. Wees niet overdaadig; want dat is verquisting: noch te gierig; want dat is verachtelyk. Houd altyd een edel en doorluchtig gemoed, door een goed verstand geleid zynde. Schuw voor alle dingen quaad gezelschap, en onder andere dingen wacht u voor paarden, wyn, en vrouwen, dewelke veele jonge Kooplieden bedorven hebben. Stel een zekeren tyd om gemeenelyk t'huis te wezen,

you deal for others, do for them as for your self: you thereby gain friends and reputation. Be sure your advise be good, or have it altered, and when it is right, follow it punctually. Reckon often with your Masters or Chapmen, for short reckoning makes long friends. There are many other things doubtless, which are needfull to be taken care of, which are not possible for me to think on: but time and experience will teach you them. And think it not strange if you learn something by shame and loss: for things so learned usually are best remembered. So hoping that my advise to you herein shall not be altogether cast off, I leave you to God, and rest,

Your faithfull Friend

D. C.

Sir,

It may perhaps yield you content to understand, that within a few days severall Merchandizes are come into this City, which a while

en zoo 't mogelyk is, zet niemand te leur op gezette tyden. Verkeer op de Beurfe en andere plaatfen daar Koopliden by een komen; want afwezen veroorzaakt zomtyds dat een mensch in twyffel getrokken word. Zoo gy voor anderen handelt, doet voor haar als voor u. zelven: daar door verkrygt gy vrienden en een goede naam. Weest verzeekert dat uw advys goed is, of laat het verandert worden: en wanneer 't recht is, kom het zonder misfen na. Reeken dikwils af met u Meesters of Koopliden: want korte reekeningen veroorzaaken lange vriendschap. Daar zyn ongetwyffelt veel andere dingen die noodig zyn waargenomen te worden, die my onmogelyk zyn te bedenken; maar tyd en ervarenheid zullen u die wel leeren. En denk het niet vreemd te wezen, dat gy iets door schande en schade leert: want dingen op die wyze geleert, werden best onthouden. Dus hoopende dat myn raad aan UE. in dezen, in 't geheel niet verworpen zal worden, beveel ik UE. den Heere, en blyve

U getrouw Vriend

D. C.

M*yn Heer,*

Gy zult misschien vernoegt zyn van te verstaan, dat zedert eenige dagen in deze Stad verscheide Koopmanschappen gekomen zyn, die

while since you desired to have: You do undoubtedly well know what they be. Write me then if you have inclination thereto: and also how much: but do it without delay, because I do very well know, that men shall have all things cheaper in the beginning then in the sequel (or following part) of the sale, which men shall make thereof. As to the Merchandize which you last offerd me, I have (consulted) laid it over; that I shall not find my Account (or get what I aim'd at) therein: but I inform you of Mr. N. who hath confessed to me, that he wished to have the same, in case you will exchange with him for other goods which he hath, which do vend very well. Here you see all that at present I have to say; I beseech you to answer with the first, and always to be assur'd of my Friendsbip.

Sir,

Your most humble and most obedient Servant

For Mr. J. M. in Genoua.

Sir,

These serve for answer of your acceptable (letter) of the 21 past; that I have well received the small chest with 20 Pieces of silk Taffety number'd and mark'd S. S. No. 5. as soon as I shall have opened the same, the vertue and quality thereof shall be advised you: I shall

die gy over eenigen tyd wenschte te hebben. Gy weet zonder twyffel wat die zyn. Schryf my dan zoo gy daar toe genegen zyt, en ook hoe veel, maar doe dat zonder uitstel, om dat ik zeer wel weet dat men alles beter koop hebben zal in het begin, dan in 't vervolg van de verkooping, die men daar van zal houden. Wat belangt de Koopmanschap die gy my laatst aanbodt, ik heb overleid dat ik daar by myn reekening niet zal vinden; maar ik wyze U aan *Myn Heer N.* die my betuigt heeft, dat hy dezelve wenschte te hebben, ingeval gy een ruiling met hem wilt doen voor andere dingen die hy heeft, die zeer wel verkocht worden. Ziet hier alles wat ik u tegenwoordig te zeggen heb. Ik bid u met den eersten te antwoorden, en altyd van myne Vriendschap verzeekert te zyn. Ik ben

Myn Heer,

Uw ootmoedige en onderdanige Dienaar.

Aan de Heer J. F. in Genoua.

M*yn Heer,*

In antwoord van UE. aangename van den 21 passato diend dezen, dat het kasje met $\frac{2}{3}$ Ps. Armozyen, genomert en gemerkt S. S. No. 5. wel hebbe ontfangen; zoo dra de zelve zal geopent hebben; werd UE. de deugd en qualiteit geadviseert, en zal geen Koopers verzuimen.

70 De Engelfche en Nederduitfche
omit no buyers; yet ſince the preſent heavy
war makes great ſcarcity of money, I believe
I ſhall be forc'd to ſtay a longer time before I
ſhall be able to do any good with the ſame; but
you ſhall be advis'd of the ſucceſs.

The two Bills of exchange charged upon Mr.
B. L. of 5000 doll., of which I have commu-
nicated you the Acceptance, are written off to
me in due time: for which I have credited you
in your Account courant for gilders, 1301: 4:
8 with the agio of Bank money at 4½ percent:
wherefore pleaſe to make me debtor, that we
may agree together. Further, in trading is no
alteration; I refer to the enclosed Price Cou-
rant; if you ſee any profit therein, I am ready
to concur with you; where with, after cordial
ſalutations, I recommend you to God in mercy.

T. P.

Amſterdam Febr: the 15. 1705.

To Mr. P. C. in Milain.

Sir,

The above is copy of my laſt; ſince which I
have been without any of your acceptable
Letters; wherefore this will be ſhort: I will
not doubt but you ſhall have had effected the
orders for the buying in of the cheſt of gold-
thread, which being done, pleaſe not to fail to

ſend

men. Doch alzoo de tegenwoordige zwaare Oorlog groote schaarsheid van geld maakt, zo vertrouwd noch al lange tyd zal moeten wachten eer de zelve zal kunnen beneficeeren; 't succes werd UE. geadviseert.

De twee Wissel-brieven ten laste van *Mansfr. B. L.* van 5000 Daald. waar van UE. de acceptatie hebbe gecommuniceert, zyn my ter behoорlyke tyd in Banco afgeschreven, waar van UE. op zyn reekening courant hebbe gecrediteert voor guldens 1301 : 4 : 8. met de agio van Bankgeld $4\frac{1}{2}$ per cento, waar voor my gelieft te debiteeren om accoord te kunnen zyn. Vorder in Negotie geen verandering, my refereerende aan d'ingesloote Prys-Courant, UE eenige profyt daar in ziende, ben bereid met UE. aan te gaan, waar mede na cordiaale groetenis God in genade bevoolen.

T. P.

In *Amsterdam*, den 15.
February 1705.

Aan de Heer P. C. in Milaan.

M*In Heer,*

't Bovenstaande is Copia van myn laatste, t'zederd bevinde my zonder UE. aangename Brieven, waar door deeze te korter zal zyn: ik wil niet twyfen of UE. zal de ordres tot den Inkoop van het kasje Gouddraat ge-effectueert hebben, 't welk geschied zynde, gelieft niet te

send it me over with the very first; since there is a great longing for it, and the sum thereof you may please to draw over Lyons with order on Paris upon Mr. N. N. where I have given the requisite orders for the honouring of your bills.

The Product of my cloth which is sold, that will now in a short time be due, please to bestow in a Bale of silk, $\frac{1}{2}$ Tram and half organsin, at the price you last advised.

I will hope that you shall have sold the Russia Leather; if not, I desire you let no occasion, be neglected.

Your orders concerning the buying in of 10 Bales of Pepper, I have not yet been able to effect; the same, contrary to all mens opinions, went higher in the Companys sale in the Respective Chambers of these Lands, than was thought: but I believe that within 3 or 4 weeks the same shall be to be had at the limited price; wherein I shall let no opportunity slip.

The Convoy to Cadix, Leghorn and Smirna is granted against ultimo Junii: if you have any thing to command, I shall observe the same most diligently, Further it is in trading as you may see by the enclosed Price-courant; to which I referr my self, wherewith &c.

G. S.

Amsterdam March the 12. 1705.

manqueeren , om my op het alderspoedigste over te zenden , alzoo daar groot verlangen na is , en 't beloop daar van kan U E. zich preva- leeren te trekken over *Lions* , met ordre op *Parys* in *Sr. N. N.* alwaar de nodige ordres ge- geven hebbe om U E. Brieven te honoreeren.

't Provenu van myn verkofte Lakens , dat nu met den eersten staat te vervallen , gelieft te be- steeden in een Baaltje Zyde , $\frac{1}{2}$ Tram , en half Organfin , ten pryze als U E. laatst hebbe ge- adviseert.

De Juchten wil vertrouwen dat U E. zal verkofst hebben , zoo niet , verzoeke geen oc- casie voorby te laten gaen.

De ordres nopende den Inkoop van 10 Ba- len Peper hebbe voor als noch niet kunnen ef- fectueeren , alzoo (tegen alle opinie) de zelve by de Compagnie in de respectie Kameren van deze Landen hooger zyn gelooopen als men gegift hadde ; maar vertrouwe naar verloop van 3 a 4 weeken noch tot de gelimiteerde prys zal kunnen geraaken , daar in geen gelegenheid zal laten voorby gaan.

't Convoy op *Cadix* , *Livorno* en *Smirna* is toegestaan tegens *ultimo Juny* , zoo U E. iets heeft te commandeeren , zal dezelve op het al- dernaerstigste observeeren. Vorder in Negotie als by de ingefloote Prys-Courant zal kunnen zien , waar aan my refereere : waar mede &c.

G. S.

In *Amsterdam* , den 12. Maart 1705.

D

Lon-

London, 17 Octob. 1705.

Sir,

HAVING finished my seven years Apprentiship, I am now entring into the world for employment for my self; and knowing my Trade depends upon acquaintance, I make bold to renew former friendship with you; hoping, if it lies in your power, to do me any kindnes therein, you will (for the love you bear to me) do your utmost to help me, and what you shall do therein shall be acceptable to

Your Servant to command

A. Q.

BILLS OF EXCHANGE.

Exon the 1. December 1705. for 300 pounds Sterling at 35 shilling and 6 pen Flemish.

AT double usance pay this my first Bill of Exchange to Mr. D. C. or order, three hundred pounds Sterling at thirty five shillings six pence Flemish for the value of Mr. J. B. and please it to my account as per advice.

Your Friend

P. P.

To Mr. H. A. Merchant
in Amsterdam.

Am-

London, ady den 17 October 1705.

Myn Heer,

MYn zeven jarigen dienst voleindigt hebbende, ben nu beginnende in de Werelt Negotie te doen voor my zelyen; en wetende dat myn Neeringe veel op kenniffen steunt, zo neme de stoutigheid myn voorige vriendschap met UE. te vernieuwen, verhopende, indien het in UE. macht is, my eenige vriendschap daar in te bewyzen, dat UE. uw uitterste doen zult, (om de liefde die UE. my toedraagt) om my te helpen, en het gene UE. daar in doen zult, zal aangenaam zyn aan

UE. dienstwillige Dienaar

A. Q.

WISSELBRIEVEN.

Exon ady 1. December 1705. voor 300 pond Sterlings a 35 schellingen en 6 groot Vlaams.

OP dubbel usd betaalt dezen mynen eersten Wissel-brief aan de Heer D. C. ofte ordere, drie hondert ponden Steerlings, a vyf en dertig Schellingen, en zes groot Vlaams, de waarde van de Heer J. B. en stelt het op myn reekening als per advys.

UE. Vriend

P. P.

*Aan myn Heer H. A. Koopman
tot Amsterdam.*

Amsterdam May, the 20. 1705. £ 100
Sterlings at 10 days Sight.

A Ten days Sight pay this my first Bill of Exchange unto Mr A. B. or order one Hundred pound Sterling, value of Mr. C. D. and Company, and put it to my account as per advice from

Your Friend and Servant
D. E.

To Mr. A. B. Merchant
in London.

Amsterdam the 2 May 1705, £ 150
Sterlings at 2 usf.

A Two usance Pay this my first Bill of Exchange unto Mr. E. B. or order one Hundred pound Sterling, value of the same as per advice

Your Friend and Servant
H. A.

To Mr. A. H. Merchant
in London.

An Assignation.

MR. O. N be pleased to pay to Mr. D. A. or to the bearer (shewer) hereof, eight hundred and fifty gilders, and it will be as satisfactory as pay'd to my self, (or, and it will

*Amsterdam 20 May 1705, £ 100 Sterlings
a 10 dagen Zigt.*

A Tien dagen Zigt Betaalt deeze myne Pri-
mo, (of eerste) Wissel-Brief, aan den Heer
A. B. of ordre, honderd ponden Sterlings, de
waarde ontfangen van de Heeren *C. D.* en
Compagnie, en steld op rekening als per advys
van

*UE. dienstwillige Dienaar
D. E.*

*Myn Heer A. B. Koopman
te London.*

*Amsterdam, 2 May 1705. £ 150 Sterlings
a 2 Ufo.*

NA twee maanden Betaalt deeze myne
eerste Wissel-Brief, aan den Heer *E. B.*
of ordre, hondert ponden Sterlings, de waar-
de van dezelve, als per advys van

*UE. dienstwillige Dienaar
H. A.*

*De Heer A. H. Koopman
tot London.*

Een Assignatie.

SR. O. N. UE. gelieve aan *Sr. D H.* ofte aan
toonder dezès, te betaalen acht hondert
en vyftig guldens, ende het zal UE. tegens

D 3 my
Digitized by Google

78 De Engelsche en Nederduitsche
will prove to you good payment against me.)

J. W.

In Middelburg, the 6
June 1705.

A Bill of loading (*Connossement*) after the
English manner.

SHipped by the grace of God in good order,
and well conditioned, by Robert Merchant,
in and upon the good Ship, called the Palm-
Tree, whereof is Master under God for this
present voyage William Goodman, and now
riding at anchor in the Mase by Rotter-
dam, and by Gods grace bound for Roan,
to wit, M: W: ten Bales of Russia Leather,
being marked and numbréd as in the mar-
gent, and are to be delivered in the like
good order, and well conditioned at the a-
foresaid Port of Roan (the danger of the
seas only excepted) unto John Liever or to
his assigns, he or they paying freight for the
said goods five and twenty Hollands guilders,
with primage and avarage accustomed. In
witness whereof the Master or Purser of the
said Ship hath affirmed to three Bills of Loa-
ding, all of this tenor and date, the one of
which three Bills being accomplished, the other
two

my voor goede betaalinge verstrekken.

J. W.

In Middelburg, den 6.

Juny 1705.

Een Connossement (A Bill of Loading) na
de Duitfche manier.

IK *Willem Goetman* van *Dordrecht*, Schipper naast God van myn Schip, genaamt *De Palm-Boom*, als nu ter tyd gereed leggende in de *Maas* by *Rotterdam*, om met den eersten goeden Wind diè God verleenen zal, te zeilen na *Rouaan*, alwaar myn rechte ontlanding zyn zal, oirkonde ende bekenne dat ik ontfangen hebbe onder den Overloop van myn voorfz. Schip van u *Robbert Kóopman*, te weten: *M. W.* tien Baalen Juchten, al droog ende wel geconditioneert, ende gemerkt met dit voorstaandè merk. Al het welke ik be loove te leveren (indien my God behouden reyze verleent) met myn voorn. Schip tot *Rouaan* voorfz. aan den eertzame *Joannes Liever*; ofte aan zynen Facteur ofte Gedeputeerden, mits my betalendè voor myn Vracht van dit voorfz. Goed vyf en twintig guldens Hollands gelt, ende de averye na de usantien van der Zee. Ende om dit te voldoen dat voorfz. is, zoo verbindè ik my zelven ende alle myn goet, ende myn voorfz. Schip met alle zyn toebehooren. In kennisse der waar-

80 De Engelsche en Nederduitsche
*two to stand void. And so God send the good
Ship to her desired Port in safety. Amen. Dated
in Rotterdam the 20. day of October 1705.*

William Goodman.

A Dutch Bond or Obligation for mony.

I Underwritten do acknowledge by these, really to be indebted to Mr. H. Q. the sum of eight hundred gilders, for ready money to my content received, by me R. V. which said sum of eight hundred gilders I do promise to pay to him or the Shewer hereof without charges or dammages at the end of twelve months, precisely after the date hereof with the Interest of the same, according to four and a fourth part per cent in the year; untill the full payment. Hereto binding my person and all my goods, none excepted, setting the same open to the power of all Judges and Laws: In witness of the truth whereof I have signed the same with my own hand. Actum in Amsterdam the 3 of November, in the year 1705.

R. V.

A clearing of an accompt.

T His day the tenth of November 1705. have we V. L. and B. H. friendly agreed together,

SAMENSPRAKEN. 81

heid, zoo hebbe ik drie Connossementen hier af onderteekend met mynen name, of myn Schryver van mynent wegen, alle van eener inhoudt, het eene voldaan, de andere van geener waarde. *Geschreven in Rotterdam den 20. dag van October 1705.*

Willem Goetman.

Een Duitſche Obligatie voor Geld.

IK ondergeschreven bekenne mits deezer deugdelyk schuldig te wezen aan den Heer *H. Q.* de somme van acht honderd gulden voor contant geld, by my *R. V.* tot myn genoegen ontfangen, welke voorn. somme van acht honderd gulden ik aan hem ofte Toonder dezès beloove kost en schadeloos te betaalen over twaalf Maanden, naar dato dezès precies, met den Interest van dien, tegens vier en een quart per cento in't jaar; tot de effectueele betaalinge toe. Hier vooren verbindende myn persoon ende alle myne goederen, geen uitgezondert, stellende dezelve tot bedwang van alle Rechteren en rechten. In kennisse der waarheid dit met myn eigen hand onderteekent. Actum in *Amstelredam* den 3. November 1705.

R. V.

Een Af-reekening.

OP huyden den tienden November 1705. zyn wy *V. L.* ende *B. H.* minnelyk over

D 5.

een

82 De Engelsche en Nederduitsche
ther, and have reckoned from the beginning to the end for certain disbursed moneys, and other things, which I. V. L. demanded and he remained indebted to me by the end of the account for the sum of 194 guilders, which I acknowledge to have received; and herewith all our reckonings are dead and annihilated, and all that was standing out between us satisfied. Acted in Amsterdam in the house of A. M. in presence of A. B. and N. L. as witnesses, the 10. of November 1705.

V. L. B. H.

een gekomen, ende hebben van alles afge-
rekent voor verschootte penningen, en andere dingen, die ik V. L. was eischende, en hy my tot flot van reekeninge schuldig bleef, voor de somme van 194 guldens, welke somme ik bekenne ontfangen te hebben; en hier mede zyn alle onse reekeningen dood ende te niet, ende alles wat wy met malkanderen hadden uitstaan, voldaan. Aldus gedaan binnen Amsterdam, ten huize van A. M. in de tegenwoordigheid van A. B. ende N. L. als Getuigen, den 10 November 1705.

V. L. B. H.

The

The Ten Commandments, *Exod. 20: 1, 2, 3, &c.*

Then God spake all these Words, saying:

I Am the Lord thy God, which have brought thee out of Egypt, out of the house of bondage. ♥

The first Commandment.

Thou shalt have no other Gods before my face.

The second Commandment.

Thou shalt not make unto thee any graven Image, nor any likeness of any thing that is in Heaven above, or that is in the Earth beneath, or that is in the waters under the earth: Thou shalt not bow down thy self to them, nor serve them; for I the Lord thy God am a jealous God, visiting [or who do visit]

De Tien Geboden: Exod. 20: 1, 2, 3, &c.

Doe sprak God alle deze woorden, zeggende:

IK ben de Heere uwe God, die u uit Egiptenland, uit den diensthuize uitgeleid hebbe.

Dat eerste Gebod.

Gy en zult geen andere Goden voor myn aangezicht hebben.

Dat tweede Gebod.

Gy en zult u geen gesneden beeld, noch eenige gelykenisse maken van 't gene dat boven in den Hemel is, noch van 't gene dat onder op der Aarde is, noch van 't gene dat in de wateren onder der Aarde is: Gy en zult u voor die niet buigen, noch haar dienen; want ik de Heere uwe God

the iniquity of the Fathers upon the Children, unto the third, and fourth generation of them that hate me, and shewing [or I shew] mercy unto thousands of them that love me, and keep my Commandments.

The third Commandment.

Thou shalt not take the Name of the Lord thy God in vain; for the Lord will not hold him guiltless that taketh his Name in vain.

The fourth Commandment.

Remember the Sabbath day, to keep it Holy; six days shalt thou labour, and do all thy work, but the seventh day is the Sabbath of the Lord thy

ben een yverig God, die de misdaad der Vadersen bezoeke aan de Kinderen, aan het derde, ende aan het vierde lid der gener die my haten, en doe barmhertigheid aan duizenden der gener die my lief hebben, ende myne Geboden onderhouden.

Dat derde Gebod.

Gy en zult den Name des Heeren uwes Gods niet ydelyk gebruiken; want de Heere en zal hem niet onschuldig houden, die zynen Name ydelyk gebruikt.

Dat vierde Gebod.

Gedenkt des Sabbath-daags, dat gy dien Heiligt; zes dagen zult gy arbeiden, en al uw werk doen, maar de zevende dag is de Sabbath des Heeren God,

God, (then) thou shalt not do any work, thou nor thy Son, nor thy Daughter, nor thy Man-servant, nor thy Maid-servant, nor thy Cattle, nor thy Stranger that is within thy Gates: for in six days the Lord made Heaven and Earth, the Sea, and all that in them is, and he rested the seventh day, wherefore the Lord blessed the Sabbath-day, and hallowed it.

The fifth Commandment.

Honour thy Father, and thy Mother; that thy days may be long upon the Land, which the Lord thy God giveth thee.

The sixth Commandment.

Thou shalt not Kill.

uwes God, dan en zult gy geen werk doen, gy noch uw' Zone, noch uwe Dochter, noch uw' Dienstknecht, noch uwe Dienstmaagd, noch uw Vee, noch uwe Vreemdeling die in uwe Poorten is; want in zes dagen heeft de Heere den Hemel ende de Aarde gemaakt, de Zee, ende alles wat daarin is, ende hy rustede ten zevenden dage, daarom zegende de Heere den Sabbath-dag, ende Heiligde den zelve.

Dat vyfde Gebod.

Eert uwen Vader, ende uwe Moeder; op dat uwe dagen verlangt worden in den Lande, dat u de Heere uwe God geeft.

Dat zesde Gebod.

Gy en zult niet Dood-slaan.

The seventh Com-
mandment.

*Thou shalt not com-
mit Adultery.*

The eighth Com-
mandment.

Thou shalt not steal.

The ninth Com-
mandment.

*Thou shalt not bear
false witness against
thy neighbour.*

The tenth Com-
mandment.

*Thou shalt not covet
thy neighbours House,
thou shalt not covet thy
neighbours Wife, nor
his Man servant, nor
his Maid-servant, nor
his Ox, nor his Ass,
nor any thing that is
thy neighbours.*

The H. Prayer, writ-
ten in *Matth. 6.*
which the Lord
Jesus Christ taught

Dat zevende Gebod.

Gy en zult niet
Echtbreken.

Dat achtste Gebod.

Gy en zult niet
steelen.

Dat negende Gebod.

Gy en zult geen
valsche getuigenisse
spreken tegen uwen
naasten.

Dat tiende Gebod.

Gy en zult niet be-
geeren uwes naasten
Huis, gy en zult niet
begeeren uwes naa-
sten Wyf, nog zynen
Dienst-knecht; noch
zyne Dienst-maegd,
noch zynen Offe, nog
zynen Ezel, noch ier
dat uwes naasten is.

*Het H. Gebed geschre-
ven in Matth. 6.*
dat de Heere *Jesus*
Christus zyne Disci-
pulis

his Disciples, for
to Pray thus.

*pelen geleert heeft,
om aldus te bidden.*

Our Father, which
art in heaven,
hallowed be thy Name,
thy Kingdom come,
thy will be done, as in
Heaven (so) likewise
upon the Earth: give
us this day our daily
bread, and forgive us
our debts even as we
forgive our debtors:
And lead us not into
temptation, but deli-
ver us from evil: for
thine is the Kingdom,
and the power, and
the glory, for ever,
Amen.

Onze Vader, die
in de Hemelen
[zyt] uwen Naam
werde geheiligt, uw'
Koningryke kome,
uwe wille geschiede,
gelyk in den Hemel,
[alzo] ook op der
Aarde: ons dagelyks
brood geeft ons he-
den, ende vergeeft ons
onze schulden, gelyk
ook wy vergeven onze
schuldenaren: Ende
en leid ons niet in ver-
zoekinge, maar ver-
loft ons van den boo-
zen: want uwe is het
Koningryk, ende de
kracht, ende de heer-
lykheid in der eeu-
wigheid, Amen.

The Creed.

Het Geloof.

I Believe in God the
Father, the Almight-
y maker (or Creator)

IK Geloof in God
den Vader, den
Almagtigen Schepper
of

of Heaven and Earth; and in Jesus Christ his Only Son, our Lord, which was conceived by the Holy Ghost, born of the Virgin Mary, suffered under Pontius Pilate, was crucified, dyed, and buried, and descended into Hell.

That is: Continued in the state of the Dead, and under the power of death till the third day.

The third day he arose again from the dead, he ascended into Heaven, and sitteth on the right hand of God the Father Almighty, from thence he shall come to judge the living, and the dead.

I believe in the Holy Ghost: I believe an Holy Catholick Chri-

des Hemels ende der Aarde; Ende in Jesus Christus zynen Eeniggeboren Zoon, onzen Heere, die ontfangen is van den Heiligen Geest, geboren uit de Maagd Maria, die geleeden heeft onder Póntius Pilatus; is gekruist, gestorven, ende begraven, nedergedaald ter Hellen.

Dat is: bleef in den stand der Dooden, ende onder de magt des doods, tot op den derden dag.

Ten derden dage wederom opgestaan van den dooden, opgevaren ten Hemel, en zit ter rechterhand Gods des Almagtigen Vaders, van daar hy komen zal om te oordeelen, de leevende, ende de dooden.

Ik geloof in den Heiligen Geest: Ik geloof een Heilige al-

stian

stian Church, the communion of Saints, the forgiveness of sins, the resurrection of the body and the life everlasting. Amen.

gemeene Christelyke Kerk, gemeenschap der Heiligen, vergeevinge der zonden, opstanding des vleeschs, ende een eeuwig leven, *Amen.*

Familiar Phrases.

Gemeene Spreekwyzzen.

Phrases between a Governess and a young Gentlewoman.

Spreekwyzzen tusschen een Gouvernante, en een Jonge Juffer.

I *Am very sleepy.*
Let me sleep.
Do you sleep?
Are you in bed still?
Awake.
You sleep too much.
You are very sleepy.

I *K ben zeer slaperig.*
Laat my slaapen.
Slaapt gy?
Bent gy nog te bed?
Ontwaak.
Gy slaapt al te veel.
Gy bent zeer slaperig.

Rise quickly.
Why will you not make haste?
Are you up?
Is your sister up?
Take care; You will catch cold.

Sta met der haast op.
Waarom wilt gy u niet haasten?
Zyt gy al op?
Is uw Zuster al op?
Draag zorg, gy zult koude vatten.

Blaw

90 De Engelsche en Nederduitsche

*Blow your nose.
Put on my Cloths.*

*Dress my head.
Take that clean
shift.*

Wash your hands.

Comb my head.

Lace me.

Help me.

Have you done?

Say now your prayer.

Begin again.

*Where is your prayer
Book?*

Fetch your Bible.

Read a Chapter.

Read softly.

Spell that word.

You do not read well.

You read too fast.

You learn nothing.

You observe nothing.

You do not study.

You are idle.

*You do not know
your lesson.*

There is your lesson.

*Why do you speak
English to me?*

Speak always Dutch.

*Snuit uw neus.
Doe myne kleede-
ren aan.*

*Zet myn kap.
Neem dat schoon
hemd.*

Wasch uw handen

Kem myn hoofd.

Ryg my.

Help my.

Hebt gy gedaan?

Zeg nu uw gebed.

Begin op nieuws.

*Waar is uw gebede
boek?*

Haal uw Bybel.

Lees een Kapittel.

Lees zachtjes.

Spel dat woord.

Gy leest niet wel.

Gy leest al te rad.

Gy leert niets.

Gy let nergens op.

Gy bevlytigt u niet.

Gy zyt luy.

Gy kent u les niet.

Daar is uw Les.

*Waarom spreekt gy
Engels tegens my.*

Spreek altyd Duits.

*Will you eat your
break-fast?*

*What will you have
for your break-fast?*

Take your work.

*Say what you will
have.*

Shew me your work.

That is not well.

You make mouths.

It is dinner time.

Leave your work.

Sit at Table.

Sit you down.

*Put your Napkin
before you.*

Where is your knife?

Bless the Table.

Eat some potage.

Eat some.

*Will you have some
mutton.*

*Will you have fat or
lean?*

Do you love fat?

*Will you have some
of that?*

Wilt gy ontbyten?

*Wat wilt gy tot uw
ontbyt hebben?*

Neem uw Werk.

*Zeg wat gy hebben
wilt.*

Toon my uw werk.

Dat is niet wel.

*Gy trekt uw mond
scheef.*

*'t Istyd om 't Mid-
dagmaal te houden.*

*Laat uw Werk
staan.*

Zit aan de Tafel.

Zit neer.

*Doe uw Servet
voor.*

Waar is uw Mes?

*Zegen de Tafel (of
bid).*

Eet wat Warmoes.

Eet 'er wat van.

*Wilt gy wat Schaa-
pen vlees hebben?*

*Wilt gy vet of ma-
ger hebben?*

Eet gy gaern vet?

*Wilt gy daar wat
van hebben?*

92 De Engelsche en Nederduitsche

Do you love sauce?

Tell me what you love.

Eat.

You do not eat.

Will you have a bone?

There is the wing of a Pullet.

Eat bread with your meat.

You do not eat bread with your meat.

Have you drunk.

Call for some drink.

Is this meat good?

Will you have any more of it?

Have you eaten enough?

Have you dined well?

Do you love cheese?

Give grace.

Go to play.

You must make this up again.

Have you a good needle?

Houd gy wel van saus?

Zeg my wat gy graag eet.

Eet.

Gy eet niet.

Wilt gy een been hebben?

Daar is een voorbout van een Kuiken.

Eet brood tot uw kost, (of vleesch.)

Gy eet geen brood tot u kost.

Hebt gy gedronken?

Eisch drinken.

Is deeze spys goed?

Wilt gy'er ook nog wat van hebben?

Hebt gy genoeg gegeten?

Hebt gy een goed Middagmaal gedaan?

Houdt gy wel van Kaas?

Dank nu.

Ga spelen.

Gy moet dit weer verdoen.

Hebt gy een goede Naald?

*Have you got some
thread?*

Go to dance.

Have you danced?

Exercise your self.

Dance a Courant.

*You do not dance
well.*

Stand right.

Raise up your head.

Do the reverence.

Look upon me.

Is your Master gone?

*Have you done al-
ready?*

Go to sing.

*Carry your book
with you.*

*Come to work again
when you have done.*

Have you sung?

*Have you a new
lesson?*

You do not sing well.

Sing a Song.

*Go to play on the
Guitarre.*

*There is your Gui-
tarre.*

Hebt gy garen ge-
kreegen?

Gaa danzen.

Hebt gy gedanst?

Oefen u zelve.

Dans een Courant.

Gy danst niet wel.

Staa recht over end.

Houd uw Hoofd
recht op.

Doe uw eerbiedig-
heid.

Zie my aan.

Is uw Meester heen
gegaan?

Hebt gy alreede ge-
daan?

Gaa zingen.

Neem uw boek
met u.

Kom weer te werk
als gy gedaan hebt.

Hebt gy gezongen?

Hebt gy een nieu-
we Lesse?

Gy zingt niet wel.

Zing een Lied.

Gaa speel op de
Luit.

Daar is uw Luit.

Re-

94 De Engelsche en Nederduitsche

*Repeat your lesson.
You do not know it.
You know nothing
Is your Guitarre in
tune.*

*Can you tune your
Guitarre?*

*Your Chanterel is
worth nothing?*

*You do not hold your
Guitarre well.*

*Return to your
work.*

*Go and learn Dutch.
Where have you put
your Grammar?*

*Look for your Book
What lesson have
you?*

*What Dialogue have
you read?*

*Read before me.
You do not pronounce
well.*

*Can you say your
lesson by heart?*

*You have no memory.
You take no pains.*

*Herhaal uwe Les.
Gy kentze niet.
Gy kent'er niets van.
Is uw Luit wel ge-
steld?*

*Kont gy uw Luit
wel stellen?*

*Uw kleine snaar
deugt niet.
Gy houd uw Luit
niet wel.
Ga weer aan uw
Werk.
Ga en leer Duits.
Waar hebt gy uw
Letterkonst gelaten?
Zie na uw Boek.
Wat voor een Les
hebt gy?
Welke t'zamen-
spreeking hebt gy ge-
lezen?
Lees my eens voor.
Gy spreekt niet wel
uit.
Kont gy uw Les
van buiten?
Gy kont niet ont-
houden.
Gy doet'er geen
meins toe.*

Go

*Herhaal uwe Les.
Gy kentze niet.
Gy kent'er niets van.
Is uw Luit wel ge-
steld?*

*Kont gy uw Luit
wel stellen?*

*Uw kleine snaar
deugt niet.
Gy houd uw Luit
niet wel.
Ga weer aan uw
Werk.
Ga en leer Duits.
Waar hebt gy uw
Letterkonst gelaten?
Zie na uw Boek.
Wat voor een Les
hebt gy?
Welke t'zamen-
spreeking hebt gy ge-
lezen?
Lees my eens voor.
Gy spreekt niet wel
uit.
Kont gy uw Les
van buiten?
Gy kont niet ont-
houden.
Gy doet'er geen
meins toe.*

*Kont gy uw Luit
wel stellen?*

*Uw kleine snaar
deugt niet.
Gy houd uw Luit
niet wel.
Ga weer aan uw
Werk.
Ga en leer Duits.
Waar hebt gy uw
Letterkonst gelaten?
Zie na uw Boek.
Wat voor een Les
hebt gy?
Welke t'zamen-
spreeking hebt gy ge-
lezen?
Lees my eens voor.
Gy spreekt niet wel
uit.
Kont gy uw Les
van buiten?
Gy kont niet ont-
houden.
Gy doet'er geen
meins toe.*

*Ga en leer Duits.
Waar hebt gy uw
Letterkonst gelaten?
Zie na uw Boek.
Wat voor een Les
hebt gy?
Welke t'zamen-
spreeking hebt gy ge-
lezen?
Lees my eens voor.
Gy spreekt niet wel
uit.
Kont gy uw Les
van buiten?
Gy kont niet ont-
houden.
Gy doet'er geen
meins toe.*

*Zie na uw Boek.
Wat voor een Les
hebt gy?
Welke t'zamen-
spreeking hebt gy ge-
lezen?
Lees my eens voor.
Gy spreekt niet wel
uit.
Kont gy uw Les
van buiten?
Gy kont niet ont-
houden.
Gy doet'er geen
meins toe.*

*Wat voor een Les
hebt gy?
Welke t'zamen-
spreeking hebt gy ge-
lezen?
Lees my eens voor.
Gy spreekt niet wel
uit.
Kont gy uw Les
van buiten?
Gy kont niet ont-
houden.
Gy doet'er geen
meins toe.*

*Welke t'zamen-
spreeking hebt gy ge-
lezen?
Lees my eens voor.
Gy spreekt niet wel
uit.
Kont gy uw Les
van buiten?
Gy kont niet ont-
houden.
Gy doet'er geen
meins toe.*

*Lees my eens voor.
Gy spreekt niet wel
uit.
Kont gy uw Les
van buiten?
Gy kont niet ont-
houden.
Gy doet'er geen
meins toe.*

*Gy spreekt niet wel
uit.
Kont gy uw Les
van buiten?
Gy kont niet ont-
houden.
Gy doet'er geen
meins toe.*

*Kont gy uw Les
van buiten?
Gy kont niet ont-
houden.
Gy doet'er geen
meins toe.*

*Gy kont niet ont-
houden.
Gy doet'er geen
meins toe.*

*Gy doet'er geen
meins toe.*

Go

Go and walk in the Garden.

Do not over-beat your self.

Come again quickly. What will you have for your supper?

Come to supper.

Eat some milk.

Do not eat so much fruit.

You will be sick.

Fruit is not good for you.

'Tis time to go to bed.

Go to bed.

Undress your self.

Pray to God.

Rise to-morrow be-times.

Do you understand him well?

Did you understand what he said?

Do you understand what he says?

Do you understand me well?

Ga en kuyer wat in de Guin.

Maak u zelve niet te heet.

Kom ras weer.

Wat wilt gy t'avont eeten?

Kom om uw avondmaal te eeten.

Eet wat melk.

Eet zo veel fruit niet.

Gy zult'er ziek van worden.

Fruit is niet goed voor u.

't Is tyd om na bed te gaan.

Ga na bed toe.

Ontkleed u.

Bid God.

Sta morgen vroeg op.

Verstaat gy hem wel?

Verstond gy wel wat hy zeide?

Verstaat gy wat hy zegt?

Verstaat gy my wel?

96 De Engelsche en Nederduitsche

I do not understand you.

I understand you well.

Do you understand Dutch?

I do not understand it.

I understand it well.

Doth the Master understand it?

Have you understood me?

I did not understand you.

I understood you well.

Have you understood him?

Have you understood her?

Have you understood them?

Have you understood them?

I do not know what you say?

What do you say?

What have you said?

I heard it.

I never heard it.

Ik verftaa u niet.

Ik verftaa u wel.

Verftaat gy Duits?

Ik verftaa 't niet?

Ik verftaa 't wel.

Verftaat het de Meester wel?

Hebt gy my verftaan?

Ik verftond u niet.

Ik verftond u wel.

Hebt hy hem verftaan?

Hebt gy haar verftaan?

Hebt gy hen verftaan?

Hebt gy heur verftaan?

Ik weet niet wat gy zegt.

Wat zegt gy?

Wat hebt gy gezegd?

Ik hoorde het.

Ik heb het nooit gehoord.

One told it me.

They say so.

Every one saith it.

The Master told it me.

Madam did not tell it me.

Did he tell it to you.

Did she tell you so?

When did you hear it?

I heard it this day.

Who told you that?

I do not believe it.

'T is a Chimera.

What dost he say?

What dost she say?

What did he say to you?

What did she say to you?

He said nothing to me?

She said nothing to me.

He told me no news.

Master told me some news.

Iemand heeft het my gezegd.

Zy zeggen zo.

Elk een zegt het.

De Meester heeft het my gezegd.

Juffrouw heeft het my niet gezegd.

Heeft hy't u gezegd?

Heeft zy u so gezegd?

Wanneer hebt gy't gehoord?

Ik hoorde't van daag.

Wie heeft u dat gezegd?

Ik geloof het niet.

't Is een verlichtfel.

Wat zegt hy?

Wat zegt zy?

Wat zeide hy tegens u?

Wat zeide zy tegens u?

Hy zeide niets tegens my.

Zy zeide niets tegen my.

Hy heeft my geen nieuws verteld.

De Meester heeft my wat nieuws verhaald.

98 De Engelsche en Nederduitsche

<i>Do not tell him that.</i>	Zeg hem dat niet.
<i>I will tell him.</i>	Ik zal't hem zeggen.
<i>I will not tell him.</i>	Ik zal 't hem niet zeggen.
<i>I will not tell them.</i>	Ik zal 't hen niet zeggen.
<i>Do not tell them.</i>	Zeg het hen niet.
<i>Have you said that?</i>	Hebt gy dat gezeid?
<i>No, I did not say it.</i>	Neen ik heb 't niet gezeid.
<i>The Master told it me.</i>	De Meester heeft het my gezeid.
<i>Do you know him?</i>	Kent gy hem?
<i>Do you know her?</i>	Kent gy haar?
<i>Do you know them?</i>	Kent gy hen?
<i>I do not know them.</i>	Ik ken hen niet.
<i>We know one another?</i>	Wy kennen mal-kander wel.
<i>We do not know one another.</i>	Wy kennen mal-kander niet.
<i>I think I know him.</i>	Ik denk dat ik hem ken.
<i>I think I have seen him.</i>	Ik meen dat ik hem gezien heb.
<i>I have known him.</i>	Ik heb hem gekend.
<i>I have known her.</i>	Ik heb haar gekend.
<i>We have known one another.</i>	Wy hebben mal-kander gekend.
<i>He did know me well.</i>	Hy kende my wel.
<i>She did know me well.</i>	Zy kende my wel.
<i>I never knew him.</i>	Ik heb hem nooit gekend.

<i>Do you know me?</i>	Kent gy my?
<i>Do you not know me?</i>	Kent gy my niet?
<i>I have forgot your name.</i>	Ik heb uwen naam vergeeten.
<i>Have you forgot me?</i>	Hebt gy my ver- geeten?
<i>Doth she know you?</i>	Kent zy u?
<i>Doth Master . . . know you?</i>	Kent Meester . . . u?
<i>Master . . . doth not know me.</i>	Meeſter . . . kent my niet.
<i>Miſtriſs doth not know me.</i>	Juffrouw kent my niet.
<i>Master . . . knows me well.</i>	Meeſter . . . kent my wel,
<i>He doth not know me.</i>	Hy kent my niet.
<i>He doth not know me any more.</i>	Hy kent my niet meer.
<i>He hath forgot me.</i>	Hy heeft my ver- geeten.
<i>She knows me no more.</i>	Zy kent my niet meer.
<i>Do you ſee one ano- ther?</i>	Ziet gy malkander?
<i>I ſee him every day.</i>	Ik zie hem alle dagen.
<i>I ſee her every day.</i>	Ik zie haar alle da- gen.
<i>We ſee one another often.</i>	Wy zien malkan- der dikwils.
<i>We ſee one another no more.</i>	Wy zien malkan- der niet meer.

100 De Engelsche en Nederduitsche

I see them often.

*I have not seen him
this great while.*

*I did not see her this
great while.*

*I have not seen them
this great while.*

One sees you no more.

One never sees you.

*'T is a miracle to see
you.*

*We saw one another
formerly.*

Master ... saw me.

He never saw me.

*I saw him but once
in my life.*

*I have seen him by
chance.*

I see him no more.

Go to see there.

*When will you see
Master. . .*

*I have the honour to
know him.*

Ik zie hen dikwils.

Ik heb hem in lang
niet gezien.

Ik heb haar in lang
niet gezien.

Ik heb hen in lang
niet gezien.

Men ziet u niet meer.

Men ziet u nooit.

't Is een wonder u
te zien.

Wy hebben mal-
kander voor deezen
wel gezien.

Meester . . . heeft
my gezien.

Hy heeft my nooit
gezien.

Ik heb hem maar
eens van myn leeven
gezien.

Ik heb hem by ge-
val gezien.

Ik zie hem geen
meer.

Ga om daar te zien.

Wanneer zult gy
Meester . . . gaan be-
zoeken ?

Ik heb de eere van
hem te kennen.

I will see him after noon.

Pray remember me to him.

What is it a Clock?

What a Clock do you think it is?

See how late it is.

Do you know what a Clock it is?

Tell me what a Clock it is.

I do not know what a Clock it is.

One of the Clock struck just now.

'T is a quarter past one.

It is half an hour past one.

It is three quarters past one.

Two of the Clock will strike presently.

It has not struck one yet.

It has not struck two yet.

I have not heard the Clock.

'T is two by the Sun.

Ik zal hem naa de Middag zien.

Doe myn groetniffe aan hem.

Hoe laat is 't?

Hoe laat denkt gy dat het is?

Zie hoe laat het is.

Weet gy ook hoe laat het is?

Zeg my eens hoe laat het is.

Ik weet niet hoe laat het is.

't Is zo even een uur geflagen.

't Is een quartier over eenen.

't Is half twee.

't Is een quartier voor tweeen.

't Zal dadelyk twee slaan.

't Heeft noch geen een geflagen.

't Heeft noch geen twee geflagen.

Ik heb de Klok niet gehoord.

't Is twee by de Zon.

*'T is between three
and four.*

*It struck four just
now*

*It has struck five.
About ten of the Clock.*

*This Clock goes too
fast.*

*This Clock goes too
slow.*

*'T is but one by my
Watch.*

*The Clocks do not
agree.*

See by the Sun.

The hour is passed.

His hour was come.

*Where is your hour-
glass?*

*Have you an hour-
glass?*

Within eight days.

Within a fortnight.

Speak out.

You speak too low.

Towards night.

At night.

Come this way.

*'t Is tusschen drie
en vieren.*

*'t Heeft zo even vier
geslagen.*

*'t Heeft vyf geslagen.
Ontrent tien uuren.*

*Dit Uurwerk gaat
te rad.*

*Dit Uurwerk gaat
te langzaam.*

*'t Is noch maar een
uur by myn Uurwerk.*

*De Klokken ver-
scheelen.*

Zie aan de Zon.

't Uur is gepasseert.

*Zyn uur was geko-
men.*

*Waar is uw Zand-
looper?*

*Hebt gy een Zand-
looper?*

Binnen acht dagen.

*Binnen veertien da-
gen.*

Spreek uit.

*Gy spreekt al te
zacht.*

Tegen den Avond.

'Avond.

Kom dit heen.

Go by that way.

Pass this way.

Pass that way.

Let us pass the other side.

On the right hand.

On the left hand.

By the Sun.

By the Moon.

Turn upon your right hand.

The sixth house of the street on the left hand.

Are you married?

How many times have you been married?

How many Wives have you had?

Are your Father and Mother living still?

Sir, is your Father living?

His Father and Mother are dead.

Is your Mother living?

My Mother is dead.

My Father is dead.

My Father died

Gaa die weg langs.

Gaa dit heen.

Gaa dat heen.

Laat onsaan de andere zyde gaan.

Ter rechterhand.

Ter linkerhand.

By de Zon.

By de Maan.

Slaa dan uw rechterhand om.

Het zesde huis van de straat aan de linkerhand.

Bent gy getrouwd?

Hoe dikwils bent gy al getrouwt geweest?

Hoe veele vrouwen hebt gy al gehad?

Zyn uw Vader en Moeder nog in'tleven?

Myn Heer leeft uw Vader nog?

Zyn Vader en Moeder zyn dood:

Is uw Moeder nog in 't leeven?

Myne Moeder is dood.

Myn Vader is dood.

Myn Vader is al over

four years ago.

My Mother is married again.

My Father is married again.

Is Master ... married?

Is Mistris ... married?

How many Children have you?

I have four.

Sons or Daughters?

I have a Son and three Daughters.

How many Brothers have you?

I have four.

I have none.

How many Sisters have you?

How old is Master?

How old is Mistris?

How many Children hath he?

How many hath she?

When will you go into the Country.

The Master is gone into the Country.

My Lady is gone to London.

vier jaaren gestorven.

Myn Moeder is weer getrouwd.

Myn Vader is weer getrouwd.

Is Monsieur ... getrouwd?

Is Juffrouw ... getrouwd?

Hoe veel Kinderen hebt gy?

Ik heb 'er vier.

Zonen of dochters?

Ik heb een Zoon, en drie Dochters.

Hoe veele Broeders hebt gy?

Ik heb 'er vier.

Ik heb 'er geen.

Hoe veel Zusters hebt gy?

Hoe oud is Monfr.?

Hoe oud is Juffr.?

Hoe veel Kinderen heeft hy?

Hoe veel heeft zy 'er?

Wanneer gaat gy na buiten, of op 't Land?

De Meester is na buiten gegaan.

Mejuffrouw is na Londen gegaan. Is

SAMENSPRAAKEN. 103

Is your Sister married?

When was she married?

She is not married?

She is going to be married.

She will not marry.

I will not marry.

'T is very cold.

I am very cold.

Are you not cold?

How cold is it?

Warm your self.

Let us warm our selves.

Come near the fire.

Let us come near the fire.

Make a good fire.

Make a fire.

Blow the fire.

Kindle the fire.

The fire is out.

Put a Fagot in the fire.

Let us burn a Fagot.

Put Coal into the fire.

Is uw Zuster getrouwd?

Wanneer is zy getrouwd.

Zy is nog ongetrouwd.

Zy zal gaan trouwen.

Zy wil niet trouwen.

Ik wil niet trouwen.

't Is zeer koud.

Ik ben zeer koud.

Bent gy niet koud?

Hoe koud is 't!

Warm u wat.

Laatenwe ons wat warmen.

Kom digt by 't vuur.

Laat ons by 't vuur komen.

Leg een goed vuur aan.

Leg een vuur aan.

Blaas het vuur aan.

Steek het vuur aan.

't Vuur is uit.

Leg een takkebos in 't vuur.

Laat ons een takkebos branden.

Leg kolen aan 't vuur.

Put out the fire.

Light the Candle.

Put out the Candle.

*The fire is now half
alive.*

There is a good fire.

That Coal burns well.

Snuff the Candle.

This is good Wood.

It rains.

The wind blows.

The wind is high.

It freezes.

It thaws.

It snows.

It hails.

Doth it freeze?

Doth it snow?

*Good cheer and good
fire.*

Are you not cold?

*Do you burn Coal in
Holland?*

*Come and warm
your self.*

*Is it so cold at Paris
as at London?*

*It is colder in Swed-
land than here.*

*This is a very me-
lancholy day.*

Doof het vuur uit.

Steek de kaars aan.

Doe de kaars uit.

't Vuur is half ge-
glommen.

Daar is een goed vuur

Die koolen branden
wel.

Snuit de Kaars.

Dit is goed hout.

Het regent.

Het waait.

Het is een harde wint.

Het vriest.

Het dooit.

Het sneeuwt.

Het hagelt.

Vriest het?

Sneeuwt het?

Goede cier en een
goed vuur.

Zyt gy niet koud?

Brandt gy koolen in
Holland?

Kom en warm u
wat.

Is het te Parys wel zo
koud als te Londen?

Het is in Zweden
kouder als hier.

Dit is een zwaarmoedige dag.

The

The days are very short.

'Tis not day-light at seven of the Clock.

'Tis not day-light at five of the Clock.

The nights are very long.

It doth nothing but rain.

One cannot tell how to spend his time.

The Winter doth not please me.

It is soon night.

One cannot see any more at five.

'T is a dying season.

It is misty.

One cannot see neither beaven nor earth.

It is very dark.

The days begin to lengthen.

The days are a little longer.

It is not so cold to day as yesterday.

'T is colder to day than yesterday.

De dagen zyn zeer kort.

't Is te zeven uuren nog geen dag.

't Is te vyf uuren niet meer dag.

De nachten zyn zeer lang.

Het doet niet dan regenen.

Men weet niet hoe men zyn tyd zal doorbrengen.

Ik heb geen zin in de Winter.

't Is met der haast avond.

Men kan te vyven niet meer zien.

't Is een afgaande tyd. Het is mistig.

Men kan Hemel noch Aarde zien.

Het is zeer duister. De dagen beginnen te lengen.

De dagen zyn al een weinig langer.

't Is van daag zoo koud niet als gisteren.

't Is van daag kouder dan gisteren. 'T is

108 De Engelsche en Nederduitsche

'T is very cold still.

It was yesterday very cold.

It was colder last year.

This is a very cold Winter.

We have had no Winter yet.

The Winter is gone.

We had a terrible Winter two years ago.

Do you remember the great Winter?

I never saw so cold a Winter.

'T is fine weather.

It is a fine day.

Let us go a walking.

The days are very long.

'T is fine in the Country.

There is a fine nose-gay.

That nose-gay smells well.

't Is noch vry koud.

't Was gisteren zeer koud.

Het was verleeden jaar kouder.

Dit is een zeer koude Winter.

Wy hebben nog geen Winter gehad.

De Winter is verby.

Wy hadden over twee Jaar een vreeslyke Winter.

Mag u die harde Winter nog wel beugen?

Ik heb noch nooit zo een koude Winter meer beleefd.

't Is mooi weer.

Het is een schoone dag.

Laat ons wat gaan wandelen.

De dagen zyn zeer lang.

't Is nu mooi op 't Land.

Daar is een mooi ruikertje.

Die ruiker ruikt wel.

Let

*Let us go and walk
in the Garden.*

*Let us go into the
shadow.*

*Let us enter into that
green Arbor.*

*How do you call
that flower?*

There is a fine flower

These are fine violets.

Let's gather some.

Make me a nosegay.

There are fine roses.

*What rose-tree is
that?*

Give me one.

Take one.

There is a fine alley.

*The trees are very
green.*

Give me that Tulip.

It begins to be hot.

*I have eaten Cher-
ries already.*

Laat ons wat in de
Tuin gaan wandelen.

Laat ons in de scha-
duw gaan.

Laat ons onder dat
groen prieel gaan.

Hoe heet die Blom?

Daar is een mooie
blom.

Dat zyn schoone
Violetten.

Laat 'er ons wat
plukken.

Maak my een rui-
kertje.

Daar zyn schoone
Rozen.

Wat is dat voor een
Roozeboom?

Geef 'er my een.

Neem 'er een.

Dat is een mooie
Laan.

De boomen zyn
zeer groen.

Geef my die Tulp.

't Begint heet te
worden.

Ik heb alreede Kar-
sen gegeten.

110 De Engelsche en Nederduitsche

Let us go abroad.

Let us walk.

*Let us go into the
Spring-Garden.*

*The Weather is very
sweet.*

*The air is very tem-
perate.*

*Will you be pleased to
walk after supper?*

We had no Spring.

*The seasons are out
of order.*

'Tis a little Winter.

Nothing is forward.

All is too forward.

How hot is it!

'Tis very hot to day.

*'T is an exceeding
heat.*

*I cannot endure the
heat.*

I do not love heat.

I sweat.

I sweat all over.

Laat ons eens uit-
gaan.

Laat ons wat kuijeren.

Laat ons in de Fon-
tein-hof gaan.

't Weer is zeer lief-
lyk.

De lucht is zeer ge-
maatigd.

Belieft het u naa de
Avondmaaltyd wat te
wandelen.

Wy hebben geen
Lente gehad.

De saizoenen zyn
uit hunne order.

Dat is een korte
Winter.

Niets is voorlyk.

Alles is al te voorlyk.

Hoe heet is 't!

't Is zeer heet van
daag.

't Is een geweldige
hitte.

Ik en kan de hitte
niet verdraagen.

Ik ben geen lief heb-
ber van hitte.

Ik zweet.

Ik ben overal be-
zweet.

Heat

Heat binders me from sleeping.

'Tis not so hot to day as it was yesterday.

I am very hot.

We have a very hot summer.

The air is colder.

'Tis choaking heat.

I never felt such heat.

Is it as hot in France as here?

It is hotter there.

It is very hot there.

Let us go a swimming.

Let us go to wash our selves.

The heat is over.

I can do nothing during the heat.

The cold comes.

We want rain.

There are abundance of fruits this year.

There is a fine Melon.

Do you love Melons?

De hitte hindert my van slaapen.

't Is van daag zo heet niet als gisteren.

Ik ben zeer heet.

Wy hebben een zeer heete Zomer.

De Lugt is koelder.

't Is smachtend heet.

Ik heb noch nooit zulk een hitte gevoelt.

Is het wel zo heet in Vrankryk als hier?

't Is heeter daar.

't Is daar zeer heet.

Laat ons gaan zwemmen.

Laatenwe ons gaan baaden.

De hitte is al over.

Ik kan niets doen zo lang het zo heet is.

De koude komt.

Wy hebben regen van noode.

Daar zyn zeer veel vruchten dit jaar.

Dat is een schoone Meloen.

Eet gy gaarn Meloenen?

*We are going into
the Country.*

'T is too hot.

Let us not go out.

It thunders.

It lightens.

'T is a great storm.

Corns are spoiled.

*We are in the Dog-
days.*

*The Dog-days are
passed.*

*The days are very
much shortened.*

*'T is cold in the mor-
ning.*

*The Vintages are fine
this year.*

The Winter comes.

*The Winter is at
hand.*

The evenings are long.

*'T is good to be near
the fire.*

*There is abundance
of wines this year.*

Wine is cheap.

The Vines were fine.

*They have gathered
a world of fruit.*

Wy gaan na 't Land
(of na buiten).

't Is al te heet.

Laat ons niet uitgaan.

Het Donderd.

Het Bliksemt.

't Is een zware storm.

't Koorn is bedurven.

Wy zyn in de honds-
dagen.

De hondsdagen zyn
al voorby.

De dagen zyn al veel
gekort.

't Is koel 's morgens.

't Is een goede Wyn-
oogst dit jaar.

De Winter komt aan.

De Winter staat
voor de hand.

De avonden zyn lang.

't Is nu goed dicht
by een vuur.

Daar is dit jaar zeer
veel wyn gevallen.

De wyn is goed koop.

De Wyngaarden
stonden schoon.

Zy hebben magtig
veel vruchten verga-
derd.

The

The new Wine is good.

It was very hot in Holland this Summer.

The fire begins to smell well.

'Tis neither cold nor hot.

The cold weather is come.

Dialogues between two persons.

The first Dialogue.

Good morrow Sir.

Your servant.

I am yours.

How do you do?

At your service.

I am very glad to see you.

I most humbly thank you.

How doth the Gentleman your Cousin?

He is well, I thank God.

De nieuwe Wyn is goed.

't Is van deeze 'Zomer zeer heet in Holland geweest.

't Vuur begint ma aangenaam te worden.

't Is niet koud noch heet.

't Koude weer is nu gekomen.

t' Samenspraaken tusschen twee Persoonen.

De eerste t'Zamen-spraak.

GOeden morgen Heer.

Uw dienaar.

Ik ben de uwe.

Hoe vaart gy?

t'Uwen dienst.

Ik ben blyde u te zien:

Ik bedank u ootmoediglyk.

Hoe vaart myn Heer, u Neef?

Hy is wel, God dank.

114 De Engelsche en Nederduitsche

I believe he is well.

He was well yesterday night.

He was well the last time I saw him.

Where is he?

In the Country.

In Town.

At home.

He is gone out.

How doth Mistress?

She is well.

I believe she is well.

She was well yesterday morning.

Have you seen Master?

I saw him yesterday.

I saw him the other day.

I saw him last week.

I saw him just now.

I saw him to day.

How doth he do?

Very well.

Ik geloof dat hy wel is.

Hy was gister avond nog wel.

Hy was wel toen ik hem leest zag.

Waar is hy?

Op 't land.

In de stad.

Te huis.

Hy is uitgegaan.

Hoe vaart Juffrouw?

Zy is wel.

Ik geloof dat zy wel is.

Zy was gisteren morgen nog wel.

Hebt gy myn Heer gezien?

Ik heb hem gisteren gezien.

Ik heb hem nog over een dag of ettelyk gezien.

Ik heb hem verleden week gezien.

Ik zag hem zo even.

Ik heb hem van daag gezien.

Hoe vaart hy?

Zeer wel.

*Have you been at
the Court?*

I was there yesterday.

I come from thence.

*Do you know that
Gentleman?*

I know him well.

I do not know him.

I know him by sight.

*I know him by repu-
tation.*

*I have the honour to
know him.*

*I have not the ho-
nour to know him.*

*Do you know that
Gentlewoman?*

I know her well.

I do not know her.

I know her by sight.

*I have the honour to
know her.*

*I have not the ho-
nour to know her.*

*When did you see
Madam?*

*When did you see
her?*

I saw her yesterday.

Bent gy aan 't Hof
geweest?

Ik was daar gisteren.

Ik kom 'er van daan.

Kent gy dien Heer?

Ik ken hem wel.

Ik ken hem niet.

Ik ken hem van
aanzien.

Ik ken hem door
zyn goede naam.

Ik heb de eere hem
te kennen.

Ik heb de eere niet
van hem te kennen.

Kent gy die Juf-
vrouw?

Ik ken haar wel.

Ik ken haar niet.

Ik ken haar van aan-
zien.

Ik heb de eere haar
te kennen.

Ik heb de eere niet
van haar te kennen.

Wanneer hebt gy
Juffrouw gezien?

Wanneer zaagt gy
haar?

Ik zag haar gisteren.

116 De Engelsche en Nederduitsche

*A great while ago.
From whence come
you?*

*I come from Lon-
don.*

From the Court.

From Master.

What news?

I know none.

*I have not read the
Gazette.*

Whither do you go?

I go to Westminster.

To the Court.

To Whitehall.

To the Play-house.

To France.

To Madam.

To Church.

To our house.

Hard by.

To see a Friend.

*Remember me to
Mistress.*

*Do me that friend-
ship.*

I will not fail.

Fare well.

Lang geleden.
Waar van daan
komt gy?

Ik kom van Lon-
den.

Van 't Hof.

Van Meester.

Wat nieuws?

Ik weet van geen.

Ik heb de Courant
niet gelezen.

Waar gaat gy?

Ik ga na Westmun-
ster.

Na 't Hof.

Na Withall.

Na de Schouburg.

Na Vrankryk.

Na Juffrouw.

Na de Kerk.

Na onzent.

Dicht by.

Om een Vriend te
bezoeken.

Myn groetenis aan
Juffrouw.

Doe my die Vriend-
schap.

Ik zal niet missen.

Vaar wel.

The second Dialogue between two Gentlewomen.

M Adam, your most humble servant.

I am yours.

Are you well?

Yes I thank God, but I am very much afflicted.

Why?

Madam is not well.

What ails she?

She has pain in her head

May I not see her.

I do not know.

Is she a bed?

Doth she sleep.

I am going to see her.

She prays you to excuse her.

She cannot speak to any body.

She endeavours to rest.

Where is the Gentleman your Father?

He is in his Chamber.

He has company with him.

De tweede t'Zamen-spraak tusschen twee Juffers.

J Uffrouw uw ootmoedige dienaresse.

Ik ben de uwe.

Bent gy nog wel?

Ja God dank, maar ik ben vry wat bedroefd.

Waarom?

Juffrouw is niet wel,

Wat schort haar?

Zy heeft pyn in haar hoofd.

Mag ik haar niet zien.

Ik weet het niet.

Is zy te bed?

Slaapt zy?

Ik zal haar eens gaan zien.

Zy bidt dat gy haar verschoont.

Zy kan tegen niemand spreken.

Zy zoekt wat te rusten.

Waar is myn Heer uw Vader?

Hy is in zyn Kamer.

Hy heeft gezelschap by hem.

He

118 De Engelsche en Nederduitsche

He is busy.

He is not well neither.

What ails he?

He hath catched cold.

Where is your sister?

She is gone to the Exchange.

When will she come again?

She will return presently.

She will not tarry.

She will return anon.

What will you do after dinner?

What you will, if my Mother be better.

Will you go with me?

Whither will you go?

To walk in the Garden?

Come, I will.

Or else will you play at Cards?

I cannot play.

I am the most unfortunate in the world at gaming.

Why?

Hy is bezig.

Hy is ook niet wel.

Wat schort hem.

Hy heeft koude gevat.

Waar is uw Zuster?

Zy is na de Beurs gegaan.

Wanneer komt zy weer?

Zy komt straks weerom.

Zy zal niet lang uitblyven.

Zy zal haast weer komen.

Wat zult gy na 't middagmaal doen?

Al wat gy wilt, indien myn Moeder wat beter is.

Wilt gy met my gaan?

Waar wilt gy gaan?

In den Tuin wandelen?

Ja ik wil.

Of anders wilt gy met de kaart speelen?

Ik kan niet speelen.

In 't speelen ben ik de ongelukkigste mensch van de wereld.

Waarom?

*I lose always, I lost
yesterday five Guinies.*

I never win.

I will never play.

I am going away then.

*Are you so much in
haste?*

*Will you dine with
us?*

*I pray you to excuse
me.*

*We have company at
home.*

*They stay for me at
home.*

*Farewell then, till
I have the honour to
see you again.*

The third Dialogue.

Come in, Sir.

You are welcome.

Are you ready?

Not yet.

Stay a little.

What weather is it?

It is fair weather.

How have you done
since yesterday?

Ik verlies altyd, ik
verloor gisteren wel
tzeftig guldens.

Ik win nooit.

Ik zal nooit spelen.

Ik gaa dan heen.

Hebt gy zulk een
haaft?

Wilt gy te middag
met ons eeten?

Ik bid u verſchoon
my.

Wy hebben gezels-
ſchap t'huis.

Zy wachten my
t'huis.

Vaar wel dan, tot
dat ik de eere heb om
u weer te zien.

De derde t'Zamen-
ſpraak.

Kom in, myn Heer.

Gy zyt welkom.

Bent gy gereed?

Nog niet.

Wacht een weynig.

Wat weer is het?

Het is mooi weer.

Hoe hebt gy u be-
voeld ſint gisteren?

Very

Very well to serve you.

Do you know your lesson.

No, for I have no memory.

I am dull.

What do you say, Sir?

You learn well.

I cannot speak well.

I cannot discourse.

You speak well.

You flatter me.

It is impossible.

Did you know Master E.

I knew him by sight.

What is become of him?

He is dead.

How long since.

A month since.

When will you come again?

After to morrow.

Farewell, Sir.

I do not improve.

I cannot take pains.

Zeer wel om u te dienen.

Kent gy uwe les?

Neen, want ik heb geen geheugenis.

Ik ben bot.

Wat zegt gy, myn Heer?

Gy leert wel.

Ik kan niet spreken.

Ik kan geen reden voeren.

Gy spreekt wel.

Gy vleyt my wat.

Dat is onmogelyk.

Hebt gy Meester E. gekend?

Ik heb hem van aanzien gekend.

Wat is van hem geworden?

Hy is dood.

Hoe lang geleden?

Een maand geleden.

Wanneer komt gy weer?

Overmorgen.

Vaar wel myn Heer.

Ik neem niet toe.

Ik kan geen moeite aanwenden.

The

The fourth Dialogue.

What do you want?

Is Master ... at home?

Yes, Sir.

Is he up?

An hour ago.

Is he busied?

I believe he is.

Who is with him?

There is company.

Can I speak with him?

Presently.

Where is he?

In his Chamber.

Show me his Chamber.

You oblige me.

Pray Sir, excuse me if you please.

What do you desire of me?

Will you be pleased to sit.

Master ... presents his service to you.

How does he do?

Very well, I thank God.

Do you live with him?

De vierde t'Zamen-
sprak,

Wat moet gy hebben?

Is Meester ... t'huis?

Ja myn Heer:

Is hy al op?

Al over een uur.

Is hy bezig?

Ik geloof ja.

Wie is by hem?

Daar is gezelschap.

Kan ik hem niet spreken?

Terstond.

Waar is hy?

In zyn kamer.

Wys my zyn kamer.

Gy verplicht my.

Ik bid u myn Heer verschoon my, zo't u belieft.

Wat begeert gy van my?

Belieft het u te ziten.

Meester ... biedt u zyn dienst aan.

Hoe vaart hy?

Zeer wel, God dank.

Woon: gy by hem?

Ja, *Yes,*

Yes, Sir.

Are you an Englishman?

What Countryman are you?

I am of York.

How do you like our Country?

'T is the finest Country in the world.

I have been at London, it is a fine City.

Was you long there?

Two years.

You speak like an Englishman.

I speak a little to make me understood.

Tell your Master I will come to morrow to see him.

I will not fail.

I will take my leave of you.

God be with you.

The fifth Dialogue.

Coachman.
Sir.

Ja myn Heer.

Bent gy een Engelsman?

Wat Landsman bent gy?

Ik ben van Jork.

Hoe gevalt u ons Land?

't Is 't schoonste Land van de Waereld.

Ik ben te Londen geweest, 't is een schoone stad.

Hebt gy daar lang geweest?

Twee jaar.

Gy spreekt als een Engelsman.

Ik spreek een weinig, om verstaan te kunnen worden.

Zeg uw Meester dat ik hem morgen zal komen zien.

Ik zal niet mankeeren.

Ik zal myn afscheid van u nemen.

God zy met u.

De vyfde 't Zamen-spraak.

Koetsier.
Myn Heer. Are

Are you hired?

What do you say?

Do you not understand me?

I do not know what you say.

I do not understand you.

I do not understand Dutch.

Speak English.

I ask you if you are hired?

Now I understand you.

No, whither will you go?

To London.

To what place?

To the Royal Exchange.

How much must you have?

Two Shillings.

'Tis too much.

I will give you one shilling.

'Tis too little.

Will you take eighteen pence?

Indeed I cannot.

'Tis not enough.

I will take another then.

Bent gy gehuurd?

Wat zegt gy?

Verstaat gy my niet?

Ik weet niet wat gy zegt.

Ik verstaat u niet.

Ik verstaat geen Duits.

Spreek Engels.

Ik vraag u of gy gehuurd bent?

Ik verstaat u nu wel.

Neen, waar wilt gy na toe?

Na London.

Aan welke plaats?

By de Koninklyke Beurs.

Hoe veel moet gy hebben?

Twee schellingen.

Dat is te veel.

Ik zal u een Schelling geven.

Dat is te weinig.

Wilt gy achttien pence hebben?

Zeker ik kan niet.

't Is niet genoeg.

Dan zal ik een ander nemen.

124 De Engelsche en Nederduitse

Step into the Coach.

Coachman, stop here.

Open the door.

Have you some business here?

Have a little patience.

But, Sir, time goes away.

Do not trouble your self, I will content you.

Will you stay long?

No, I will return presently.

You have been very long.

I cannot help it.

Here, there is your money.

I must have more.

You shall have no more.

Then I must be content.

The sixth Dialogue,
Between two young
Ladies.

Is the dinner ready?

Stap in de Koets.

Koerfier, hou hier stil

Doe 't portier open.

Hebt gy hier iets te doen?

Heb een weinig geduld.

Maar, myn Heer, de tyd verloopt vast.

Ontrufft u niet, ik zal u te vrede stellen.

Zult gy lang uitblyven?

Neen, ik zal dadelijk weerkomen.

Gy hebt lang uit geweest.

Ik kan 't niet helpen.

Hier, daar is uw geld.

Ik moest meer hebbe.

Gy zult niet meer hebben.

Dan moet ik te vrede zyn.

De zesde t'Zamen-
spraak, tusschen
twee jonge Juffers.

Is 't middagmaal gereed?

No, it is not yet.
When will it be ready?

It will be ready within an hour.

What have we for dinner?

We have a young Turkey and other things.

Is the table-cloth laid?

Not yet.

Have we company?

I know not.

They are going to dinner.

The dinner is ready.

They have set the table.

The meat is on the table.

They are at table.

Have they rung the Bell?

Have we some potage?

Come to dinner.

I cannot dine.

Neen nog niet.
Wanneer zal het gereed zyn?

't Zal binnen een uur gereed zyn.

Wat hebben wy te middag te eeten?

Wy hebben een jonge Kalkoen en nog iets anders.

Is de Tafel gedekt?

Nog niet.

Hebben wy gezelschap?

Ik weet het niet.

Zy gaan om middagmaal te houden.

Het middagmaal is gereed.

Zy hebben de tafel aangezet.

De Kost is al op tafel.

Zy zitten aan tafel.

Hebben zy de klok al geluid?

Hebben wy wat potage?

Kom tot het middagmaal.

Ik lust van de middag geen eeten.

I cannot eat.

I am not hungry.

Have they dined?

*Have they taken
away the Table?*

*Is the Dancing-Mas-
ter come?*

*No, he is not come
yet.*

When will he come?

*He will come pre-
sently.*

Is this his day?

Yes, 't is his day.

He will come then.

*The Singing Master
is come.*

When did he come?

He came just now.

*There is the Guitarre
master.*

Where is he?

*He is in my Ladies
chamber.*

*Is the English Mas-
ter gone?*

*No, he is not gone
yet.*

Ik kan niet eeten.

Ik heb geen honger.

Hebben zy 't mid-
dagmaal al gehouden?

Is de Tafel al op ge-
nomen?

Is de Dansmeester
gekomen?

Neen hy is nog niet
gekomen.

Wanneer zal hy ko-
men?

Hy zal terftond ko-
men.

Is 't van daag zyn dag?

Ja 't is nu zyn dag.

Dan zal hy wel ko-
men.

De Zangmeester is
gekomen?

Wanneer quam hy?

Hy komt daar zo even.

Daar is de Luitenist.

Waar is hy?

Hy is in Mejuffers
kamer.

Is de Engelsche
Meester al weg?

Neen, hy is nog
niet weg gegaan.

When will he go away?

He is going away.

He is gone.

Is Mistriss at home?

She is gone to London?

When will she return?

She will return this night.

Are you sure of it?

Yes, I am sure of it.

The seventh Dialogue,

Between two young Gentlewomen.

W *Here is Mistriss? She is in her Chamber.*

Are you sure of it?

I believe it.

Did you not see my Sister?

No, I did not see her.

Where do you go?

Into my chamber.

Will you go with me.

Will you play?

Wanneer zal hy weg gaan?

Hy gaat zo heen.

Hy is al weg.

Is Juffrouw thuis?

Zy is na Londen vertrokken.

Wanneer zal zy weer komen?

Zy komt van deezen avond nog weer.

Weet gy 't wel?

Ja ik weet het zeker.

De zevende t'Zamenpraak,

Tusschen twee jonge Juffers.

W *Aar is Juffrouw? Zy is in haar kamer.*

Weet gy 't wel?

Ik geloof zo.

Hebt gy myne Zuster niet gezien?

Neen, ik heb haar niet gezien.

Waar gaat gy na toe.

Na myn kamer.

Wilt gy met my gaan?

Wilt gy speelen?

At what game?

At Cards.

I cannot play.

Let us go then a walking.

Where shall we go?

Where you will.

It is too hot.

Let us stay a little.

Are you hot?

Yes, indeed.

What do you look for?

I look for my mask.

Will you come down?

Presently.

Stay a little.

What Lady is that?

'T is the Countess of . . .

Do you know her particularly?

I have that honour.

You have many acquaintances.

Shew me a favour.

With all my heart.

Command me.

Wat zouden wy spelen?

Met de Kaart.

Ik kan niet spelen.

Laat ons dan wat gaan kuyeren.

Waar zullen wy gaan?

Waar gy wilt.

Het is al te heet.

Laat ons een weinig wachten.

Bent gy heet?

Ja zeker.

Waar na ziet gy?

Ik zie na myn masker.

Wilt gy beneden komen?

Daadelyk.

Wacht een weinigje.

Wat voor een Mevrouw is dat?

't is de Gravinne van . . .

Kent gy haar zeer wel?

Ik heb die eere.

Gy hebt hier veel kennissen.

Doe my een gunst.

Van harte gaern.

Gy hebt maar te gebieden.

What

What do you desire of me?

To carry me to my Lady the Countess of . . .

'T is done, she will be very joyfull to know you.

My Dear, I am infinitely obliged to you.

I am wholly yours.

The eighth Dialogue.

HAVE you any Chamber ready furnished to be let?

Yes, Sir.

How many have you.

We have two.

Are they one pair of stairs high?

Yes, Sir.

Let me see them.

Come in if you please.

Follow me.

How much do you take a week?

Wat begeert gy van my?

Dat gy my brengt by Mevrouw de Gravinne van . . .

Nu heb ik 't gedaan, zy zal blyde zyn u te kennen.

Myn waarde, ik ben oneindelyk aan u verplicht.

Ik ben gantschelyk de-uwe.

De achste t' Samen-spraak.

HEBT gy eenige gestoffeerde kamers te huur?

Ja, myn Heer.

Hoe veel hebt gy 'er?

Wy hebben 'er twee.

Zyn zy op de eerste verdieping?

Ja, myn Heer.

Laat my ze zien.

Kom in zo't u be-liest.

Volg my.

Hoe veel neemt gy 's weeks?

F 3 Twent-

Twenty shillings for
the two.

'T is very much.

I can find some cheaper.

I will give you sixteen shillings for them.

I can not take them.

Shall we agree?

If you please,

Will you take no less?

No Sir, if you were my own Brother.

Well, I will give you what you ask me.

Where are your things?

Some body will bring them presently.

Are your beds good?

See them.

Must I pay you before hand?

As you please.

I will pay you when you will.

Sir, some body asketh for you.

Who is he?

Twintig Schellingen voor de twee.

Dat is zeer veel.

Ik kan 'er wel beter koop vinden.

Ik zal 'er u zestien schellingen voor geve.

Dat kan ik niet doen.

Zullen wy accordeeren?

Indien 't u belieft.

Wilt gy 't niet minder doen?

Neen myn Heer, al waart gy myn eigen Broeder.

Wel ik zal dan zo veel geeven als gy my eischt.

Waar is u goed?

Iemand zal het terstond brengen.

Zyn uw bedden goed?

Bezie ze eens.

Moet ik u voor af betaalen?

Zo als 't u belieft.

Ik zal u betalen wanneer gy 't hebben wilt.

Myn Heer, daar is iemand die na u vraagt.

Wie is 't?

'Tis an Englishman.
Ask him his name?

'T is Master N.
Desire him to come
in.

Desire him to come
up.

The ninth Dialogue.

J Am very glad to see
you.

I did not believe to
make so happy an en-
counter.

You see that men
meet together.

I am very glad to
see you again once more
in my life.

When did you arrive
at London?

The last week.

Where do you lodge?

In the Pall-mall.

In what place?

Near Saint James.

Is it not at Master ...

I do not know his name.

't I seen Engelsman.
Vraag hem zyn naam
't Is de Heer N.
Verzoek hem in te
komen.

Vraag hem of hy be-
lieft boven te komen.

De negende t' Sa-
menspraak.

I K ben zeer blyd dat
ik u zie.

Ik had niet gedacht
zulken gelukkige ont-
moetinge te zullen
doen.

Gy ziet dat men-
schen malkanderen
ontmoeten.

't Verheugt my zeer
dat ik u nog eens in
myn leeven mag zien.

Wanneer bent gy te
Londen gekomen?

Verleeden week.

Waar bent gy t' huis?

In de Maliebaan.

In wat plaats?

Dicht by St. Jacobs.

Is 't niet by Mr. ...

Ik weet zyn naam niet.

*When did you come
away from Paris?*

A fortnight ago.

Where was the King?

He was at Versailles.

*Did you see our Am-
bassadour?*

*Yes, Sir, he made a
brave entry.*

*Have you been in
our Court?*

*Will you carry me
thither?*

I will.

*May one see the King
at dinner?*

*What time doth he
dine?*

*Doth he dine in pu-
blich?*

*Where were you last
Summer?*

*I was in Marshal
Cregui's Army.*

*Will you stay here
some while?*

*I shall be here but
eight days.*

*Wanneer quam gy
van Parys?*

Voor veertien dagen.

*Waar was de Ko-
ning?*

Hy was te Versailles.

*Hebt gy onzen Am-
bassadeur gezien?*

*Ja myn Heer, hy
deed een treffelyke in-
treede.*

*Hebt gy aan ons
Hof geweest?*

*Wilt gy 'er my na
toe brengen?*

Ja gaern.

*Kan men den Ko-
ning zien eten?*

*Wat tyd eet hy
's middags?*

Eet hy opentlyk?

*Waar waart gy ver-
leeden Zomer?*

*Ik was in 't Leger
van den Marschalk de
Cregui.*

*Zult gy hier een
poos blyven?*

*Ik zal hier maar
acht dagen blyven.*

Why

Why so little a while?

I will return into France.

What are you come here for?

I am come to buy Horses.

What time may one find you at home?

I go out every morning at seven of the Clock.

I will give my self the honour to see you to morrow morning.

You shall be welcome.

Farewell, Sir.

Your most humble Servant.

The tenth Dialogue.

I *Am very glad to see you*

How have you done since I saw you in Holland?

Very well, at your service.

Waarom zulk een korten tyd?

Ik zal weer na Vrankryk gaan.

Waarom bent gy hier gekomen?

Ik ben hier gekomen om Paarden te kopen.

Op wat tyd kan men u t'huis vinden?

Ik gaa alle morgens ten zeven uuren uit.

Ik zal my zelven de eere geven dat ik morgen ochtend u eens kom bezoeken.

Gy zult welkom weezen.

Vaarwel, myn Heer.

Uw ootmoedige dienaar.

*De tiende i' Samen-
sprak.*

I *Ik ben blyde u te zien.*

Hoe is 't met u geweest, sint dat ik u in Holland zag?

Zeer wel, t'uwen dienst.

How do you spend your time every day?

I go abroad, for I have nothing to do.

Have you no acquaintance at Court?

No, Sir.

I will give you some.

Do me that Kindness.

How do you like our Court?

'Tis one of the most magnificent in the world.

Sir, you are very rich in England.

Why, Sir.

One may see it by the fair buildings of London.

How do you like them?

Indeed, Sir, that surprises me, it is the finest City upon the Earth.

I am of your opinion.

They are rather Palaces than Houses.

Hoe brengt gy uw tyd dagelyks door?

Ik ga wat kuyeren, want ik heb niets te doen.

Hebt gy geen kennis ten Hove?

Neen, myn Heer.

Ik zal 'er u wel aan helpen.

Do my die vriendschap.

Hoe gevalt u ons Hof?

't Is een van de pragtigste in de Wereld.

Myn Heer, gy zyt in Engeland zeer ryk.

Waarom, myn Heer.

Men kan 't wel zien aan de schoone gebouwen te Londen.

Hoe staanze u aan?

Zeker, myn Heer, ik sta 'er over versteld, het is de schoonste stad van de wereld.

Ik ben van uw gevoelen.

't Zyn eerder Paleizen dan Huizen.

Waar

When will you come to see me again?

When you please.

I shall be very glad to see you.

Are you in haste?

Yes, Sir, except your commands retain me.

I will not take you off from your business.

Go to your business: Good night.

Pray, Sir, command me.

Do you not lodge at Master's?

Is't not at the sign of the White Lion?

The eleventh Dialogue.

Sir, according to your Commands, I come to tender you my respects.

I am infinitely obliged to you for it.

Take the pains to sit down.

Wanneer zult gy my weerkomen bezoeken?

Als 't u belieft.

Ik zal blyde zyn u te zien.

Hebt gy haast?

Ja myn Heer, ten zy uwe bevelen my houden.

Ik wil u van uw bezigheid niet afhouden.

Gaa heen om uwe dingen te doen, goeden nacht.

Myn Heer, gebied my maar, bid ik u.

Bent gy niet t'huis by Meester?

Is't niet in de witte Leeuw?

De elfde t'Samen-spraak.

MYn Heer, volgens uw bevel, kom ik u myn eerbiedigheid bewyzen.

Ik ben daar over aan u ten hoogsten verplicht.

Neem dog de moeite om neder te zitten.

I

I do my duty.

Without ceremony.

You have prevented me.

I was resolved to go to see you the first.

Tell me what time you are at home.

You will give your self too much trouble.

You will do me too much honour.

What good news will you tell me this morning?

I have heard nothing to day.

Tell me some.

The Dutch Post is not come.

Did you see the Regiment of Guards?

What do you say of them?

They all look like Captains.

Will you dine with me?

I pray you to excuse

Ik kom myne pligt naa.

Zonder oeremonien.

Gy bent my voorgelaten.

Ik was van voornemen om u eerst bezocht te hebben.

Zeg my wanneer gy t'huis bent.

Gy zult u zelven al te veel moeite aandoen.

Gy zult my al te groot een eere aandoen.

Wat goede tyding wilt gy my deezen morgen verhaalen.

Ik heb van daag niets verstaan.

Verhaal my iets.

De Duitfche Post is nog niet gekomen.

Hebt gy 't Regiment van de Garde gezien?

Wat zegt gy 'er van?

't Gelyken alle wel Kapiteyns.

Wilt gy te middag met my eeten?

Ik bid u dat gy my

me.

me. I must go to the Exchange. verschoont, ik moet na de Beurs gaan.

Are you so much in haste? Hebt gy zulk een haast?

Yes, Sir, 'tis time to go there. Ja myn Heer, 't is tyd om daar na toe te gaan.

Do not fail to be to-morrow at home. Laat niet na morgen t'huis te zyn.

I will not fail. Ik zal niet missen.

What time will you be there? Wat tyd zult gy daar zyn?

About ten of the Clock. Ontrent tien uren.

Do you promise it me? Beloofst gy 't my?

Yes sure. Ja zeker.

Farewell, till I have the honour to see you again. Vaar wel dan, tot dat ik de eere heb om u weer te zien.

The twelfth Dialogue. *De twaalfde t'Samenpraak.*

H*AVE you good Horses?* **H***Ebt gy goede Paarden?*

Where to go? *Waar zouden zy na toe.*

To go to Norwich. *Na Norwich.*

Yes Sir, we have very good ones. *Ja, myn Heer, wy hebben 'er die zeer goed zyn.*

Where are they? *Waar zyn zy?*

I will shew them unto you. *Ik zal ze u toonen.*

How

138 De Engelsche en Nederduitsche

How many must you have?

I must have four.

Will you have a Guide?

Yes, help me to one.

How long will you stay in your journey?

Eight days.

How much do you take a day?

I take...

What must the Guide have?

He must have...

I will do as others do.

When must you have them?

To-morrow morning.

What time?

At five of the Clock.

They shall be ready.

Must you be paid here?

'T is all one.

Sir, give me an earnest.

How much do you ask me?

Hoe veel moet gy 'er hebben.

Ik moét 'er vier hebben.

Wilt gy een Leidsman hebben?

Ja, beschik 'er my een.

Hoe lang zult gy op uw reize uitblyven?

Acht dagen.

Hoe veel neemt gy 's daags.

Ik neem...

Hoe veel moet de Leidsman hebben?

Hy moet hebben...

Ik zal doen als anderen.

Wanneer moet gy ze hebben?

Morgen ochtend.

Tegen wat tyd?

Tegen vyf uren.

Zy zullen gereed zyn.

Moet men u hier betaalen?

Dat 's evenveel.

Myn Heer, geef my wat op de hand.

Hoe veel begeert gy?

What

What you please.

*Hold there are two
Crowns.*

*How many leagues
is it from hence to Nor-
wich?*

There are...

Is it a fine City?

Very fine.

Give us good Saddles.

*You shall have some
of the best.*

*Will you see the
Guide?*

*'Twill be time enough
to see him to-morrow
mornning.*

The thirteenth Dia-
logue.

Between a Physician
and a sick Body.

SIr, I have sent for
you.

What ails you?

*I have a pain in my
head; my heart akes,
and I have a pain in
my stomach.*

Zo veel als 't u be-
lieft.

Hou daar zyn twee
Kroonen.

Hoe veel mylen is 't
van hier na Norwich;

Het is...

Is 't een mooye stad?

Ja een heel mooye.

Geef ons goede Za-
dels.

Gy zult van de beste
hebben.

Wilt gy den Leids-
man zien?

't Zal tyds genoeg
zyn als wy hem mor-
gen ochtend zien.

De dertiende i' Samen-
spraak.

Tusschen een Doktor
en een Zieke.

MYn Heer ik heb
u ontbooden.

Wat deert u?

Ik heb pyn in myn
hoofd, myn hart doet
my zeer, en ik heb pyn
in myn maag.

How long is it ſince ?

Since yeſterday.

Have you ſlept this night ?

No, I cannot ſleep.

Have you a good ſtomach ?

Not at all.

Let me feel your pulſe.

You have a Fever.

I feel a heavineſs through all my body.

You muſt be let blood.

I was let blood the other day.

'T is no matter, to morrow you ſhall alſo take Phyſick.

Do not go out ; keep your bed.

What Diet muſt I keep ?

Take new laid Eggs, and broth.

Have you a Nurf ?

Send for one.

Zedert hoe lang is 't geweest ?

Zederd gisteren.

Hebt gy van deeze nacht wat geſlaapen ?

Neen, ik kan niet ſlaapen.

Hebt gy eenige trek tot eeten ?

Ganſch niet.

Laat my uw pols voelen.

Gy hebt een Koorts.

Ik voel een loomheid door al myn leden.

Gy moet gelaaten worden.

Ik ben onlangs eerst gelaaten.

Daar is niet aan gelegen, morgen zultgy ook Medicyn innemen.

Ga niet uit, houd het bedde.

Aan wat voor koſt moet ik my houden ?

Gebruik verſche Eieren en Vleefchwat.

Hebt gy een Oppaſter ?

Laat 'er een halen.

Some body asks for me; I must go to see a Patient.

Take courage.

I am going away.

Pray come again to-morrow to see me.

I will not fail.

Nurse, let some body go for a Chirurgion.

Whom will you have?

The same who has let me blood already.

What is his name?

I know not; ask it below.

How do you find your self now?

I am very sick.

Call some body.

I am almost spent.

I am a dying.

It will be but a small matter, you are not in danger.

Daar is iemand die na my vraagt; ik zal moeten gaan om een patient te bezoeken.

Schep moed.

Ik ga heen.

Ey lieve, kom morgen weer eens na my zien.

Ik zal niet in gebreeke blyven.

Oppaster, laat eens iemand om een Barbier gaan.

Wien wilt gy hebben?

Diezelfde die my nog eens gelaaten heeft.

Hoe heet hy?

Ik weet het niet; vraag het beneden.

Hoe bevind gy u zelven nu.

Ik ben zeer ziek.

Roep iemand.

Ik ben ten einde van myn krachten.

Ik sterf.

't Mag geen quaad, gy hebt geen nood.

*Do not stir, I find
my self a little better.*

The fourteenth Dia-
logue.

The second Visit.

You are very care-
full.

*Are you something
better?*

Yes, I thank God.

Your Fever is gone.

*I find myself a little
better.*

*Have you been let
blood.*

*I was let blood
yesterday.*

Where is your blood?

It is upon the window.

*You need to be let
blood once more.*

*Your blood is over-
bot, and corrupted.*

*Did your Physick
work well?*

Very well.

*How many times
were you at stool.*

Gaa niet heen, ik
bevind my zelven een
weinig beter.

*De veertiende t'Za-
mespraak.*

Het tweede Bezoek.

GY zyt zeer zorg-
vuldig.

Zyt gy wat beter?

Ja, God dank.

Uw Koorts is weg.

Ik bevoel myn zel-
ven een weinig beter.

Bent gy gelaaten?

Ja, ik wierd giste-
ren gelaaten.

Waar is uw bloed?

't Staat in 't venster.

Gy moet nog eens
gelaaten worden.

Uw bloed is al te
heet en bedurven.

Werkte uwe Medi-
cyn wel?

Zeer wel.

Hoe dikwils gingt
gy af?

Ten

*Ten or twelve times.
Doth your head ake
still?*

*No.
So much the better.*

*You must take after
to morrow another
Purge.*

*I will do what you
shall order me.*

*Keep your self warm,
Have you not better
stomach?*

*Yes, Sir, I could eat
something of a Pullet.*

*There is no danger.
What do you drink?
Some small beer with
a toast.*

That is good.

*Endeavour to rest; to
morrow I will come
again this way.*

The fifteenth Dia-
logue.

The third Visit.

Doeth all go well to
day?

Tien of twaalf maal.
Doet uw hoofd nog
zeer?

Neen.
Zo veel te beten.

Gy moet overmorgen
nog eens purgeeren.

Ik zal uw order
volgen.

Houd u warm.
Zyt gy niet wat
graager?

Ja, myn Heer, ik
zoud wel iets van een
Kuiken kunnen eten.

Daar is geen perykel;
Wat drinkt gy?

Klein bier, met een
stukje gerooft brood.

Dat is goed.
Zie toe dat gy moogt
rusten; ik zal morgen
weer dit heen komen.

De vyftiende i' Za-
menspraak.

Het derde Bezoek.

GAat alles van daag
nog wel?

144 De Engelsche en Nederduitsche

I am a great deal better.

Did you sleep well this night?

Perfectly well.

Your Fever is quite gone.

I am much obliged to you.

Within two or three days you may go abroad.

Take a little wine.

Of what wine?

White wine, or Claret?

Of what you please.

Have you a good stomach now?

I am very hungry.

You may eat, but moderately.

Did you not see Master S.?

I come from him.

How doth he do.

He is very sick.

Is he in danger?

Ay truly.

Ik ben veel beter.

Hebt gy van de nacht wel geslaapen?

Zeer wel.

Uw Koorts is gantsch weg.

Ik ben zeer aan u verplicht.

Binnen twee of drie dagen moogt gy wel weer uitgaan.

Neem een weinig wyns.

Van welke wyn?

Witte wyn of roode?

Die 't u belieft.

Hebt gy een graage maag nu?

Ik ben zeer hongerig.

Gy moogt wel eten, maar maatig.

Hebt gy Meester S. niet gezien?

Ik kom van hem van daan.

Hoe vaart hy?

Hy is heel ziek.

Loopt hy gevaar?

Ja wel ter deege.

*Is there no hope?
There is none at all.
He is a dead man.*

*How long has he
been sick?*

*These two Months.
What distemper has he?
He is in a Consumption.*

*How many Children
has he?*

*He hath seven
I think his wife is
much afflicted.*

*She will not be com-
forted.*

*I have great pity on her.
And I also.*

*Is she young.
She is not young, nor
old.*

*Where doth she live?
In the great street.
I thank you.*

The sixteenth Dia-
logue,
Between a Brother
and a Sister.

Brother, speak En-
glish with me.

*Is 'er geen hoop meer?
Neen geenfins.
Hy is een man des
doods.*

*Hoe lang is hy ziek
geweest?*

*Deze twee maanden.
Wat ziekte heeft hy?
Hy is in een teering.
Hoe veel kinderen
heeft hy?*

*Hy heeft 'er zeven.
Ik geloof dat zyn
vrouw zeer bedroeft is
, Zy wil haar niet laa-
ten troosten.*

*My jammert haarer.
My ook.*

*Is zy nog jong?
Zy is niet jong, nog
ook niet oud.*

*Waar woont zy?
In de groote straat.
Ik bedank u.*

*De zestiende e' Za-
menspraak,
Tusschen een Broeder
en een Zuster.*

Broeder spreek En-
gels met my.

146 De Engelsche en Nederduitsche

With all my heart.

*Have you exercised
yourself to day?*

Do you not know it?

*No, I went out this
morning very early.*

Whither did you go?

To my Cousin.

*Doth she also learn
Englisch?*

She began yesterday.

*Doth her Brother
learn also?*

*He has learned a long
while.*

Doth he speak well?

Exceeding well.

*When did you see
him?*

I saw him yesterday.

*Will you come to the
Park.*

Yes, if it please you.

I will.

*Is it time to go thi-
ther?*

*Not yet, let us stay
a little longer.*

*I will tarry as long
as you please.*

*Van harten gaern.
Hebt gy u van daag
al geoeffend?*

Weet gy 't niet?

*Neen, ik ging van
de morgen vroeg uit.*

Waar gingt gy heen?

Na myn Nicht.

*Leert zy ook En-
gelsch?*

*Zy heeft gisteren be-
gonnen.*

*Leert haar Broeder
ook?*

*Hy heeft het al over
lang geleerd.*

Spreekt hy wel?

Uitsteekend wel.

*Wanneer heb gy
hem gezien?*

*Ik heb hem gisteren
gezien.*

*Zult gy in 't Park
komen.*

Ja indien 't u belieft.

Wel ik zal.

*Is het tyd om daar
na toe te gaan?*

*Nog niet, laat ons
nog wat wachten.*

*Ik zal zo lang wagten
als 't u belieft.*

I cannot go thither.

Why Brother?

There is my Master.

You may learn another time.

I will not lose my time.

The seventeenth
Dialogue.

For to speak with a
Taylor.

Can you make me a
Suit of Cloaths
against Sunday?

Yes, Sir, you shall
have it.

Do not promise it
me, if you cannot make
it.

I will make it.

*What stuff will you
have it of?*

Of a black Farandine.

'Tis now the fashion.

Shall I go to buy it.

*Pray do., and I will
go with you.*

I will be glad of it.

Ik en kan daar niet
na toe gaan,

Waarom Broeder?

Daar is myn Meester.

Gy moogt op een
ander tyd leeren.

Ik wil myn tyd niet
verliezen.

De zeventiende t'Za-
menspraak.

Om met een Snyder
te spreken.

Kont gy my een
pak Kleeren te-
gens Zondag maken?

Ja, myn Heer, gy
zult het hebben.

Beloof het my niet,
indien gy 't niet doet
kond.

Ik zal het doen.

Van wat voor stof
wilt gy het hebben?

Van zwart Farandyn.

Dat is nu de Mode.

Zal ik 't gaan koopen?

Ey lieveja, en ik zal
met u gaan.

Dat is wel na myn zin.

148 De Engelsche en Nederduitsche

*How many yards
must I have?*

You must have ...

*Must I have some
more?*

'T is the least.

Furnish the rest.

*To what Merchant
shall we go?*

*Let us go to the An-
gel.*

In what street?

In the street of ...

Is it a good shop?

*'T is the best in all
the Town.*

*Let us go thither
then.*

Stay for me.

*Pray Sir, make
haste.*

The eighteenth
Dialogue.

Sir, shew us some of
your best black Fa-
randine.

*Gentlemen, there is
some of the finest in*

Hoe veel ellen moet
ik hebben?

Gy moet hebben...

Moet ik zoo veel
hebben?

Dat is het minste.

Beschik gy 'er de rest
by.

By welke Koopman
zullen wy gaan?

Laat ons in den En-
gel gaan.

In welke straat?

In de ... straat.

Is 't een goede win-
kel?

't Is de beste in de
stad.

Laat ons daar dan
gaan.

Wacht my wat.

Ik bid u myn Heer
haast u wat.

*De achtiende t'Za-
menspraak.*

MYn Heer, laat ons
eens van u beste
zwart Farandyn zien.

Messieurs, daar hebt
gy iets van 't mooiste

London.

This doth not please me.

'Tis of the same that they wear at Court.

'Tis not strong enough. Shew us some other.

There is another piece.

'Tis not yet of the best.

Let me see some of the best.

There is a piece of the best.

This is better than the other.

Have you no better?

No, truly.

How do you sell it a yard?

I sell it for ...

'Tis too dear.

Will you take ... for it?

You are welcome; but I cannot: it cost me more.

Tell me the lowest price.

You shall give me ...

dat 'er in London is.

Dat gevalt my niet.

't Is van 't zelfde dat aan 't Hof gedragen wordt.

't Is niet sterk genoeg.

Laat ons iets anders zien.

Daar is een ander stuk.

Dat is ook nog van 't beste niet.

Laat my van 't beste zien.

Daar is een stuk van 't beste.

Dit is beter als 't ander.

Hebt gy geen beter?

Neen waarlyk.

Hoe veel verkoopt gy d'el?

Ik verkoop het voor ...

Dat is al te duur.

Wilt gy ... daar voor hebben?

Gy bent welkom, maar dat kan ik niet doen, 't kost my meer.

Zeg my de minste prys.

Gy zult my geeven...

*Cut me fifteen yards
of it.*

The nineteenth
Dialogue.

L *Et us return home.*

Take my measure.

*What Ribbon will
you have?*

*Of the greatest fas-
hion.*

*Will you have your
cloths after the Eng-
lish fashion, or after
the French mode.*

'T is all one.

*When shall I have
my Suit of Cloths?*

*You shall have it af-
ter to morrow without
fail.*

Make it hand somly.

*Make it after the
mode.*

I work for the Court.

*What belts do they
wear?*

*Sir, there is your
Suit.*

Sny my vyftien ellen
af.

De negentiende t' Za-
menspraak.

L Aat ons na huis
keeren.

Neem my de maat.

Wat voor Lint wilt
gy hebben?

Na de grootste
manier.

Wilt gy uwe Klee-
deren naar de Engel-
sche, of naar de Fran-
sche manier hebben.

't Is evenveel.

Wanneer zal ik myn
pak kleeren hebben?

Gy zult het over-
morgen zonder fout
hebben.

Maak dat 't wel staat.

Maak het na de
mode.

Ik werk voor 't Hof.

Wat voor Draag-
banden draagt men nu.

Myn Heer daar is
uw kleet.

*You are a man of
your word.*

*How much must you
have?*

'T is well made.

*This Ribbon pleases
me well.*

Where is your bill?

Here it is.

You are dear.

*I take no more of you
than of others.*

There is your money.

The twentieth Dia-
logue.

To speak with a
Shoemaker.

Make me a pair of
Shoes.

*When will you have
them?*

For to morrow.

You shall have them.

Take the measure.

*Make them after the
mode.*

*Sir, there are your
Shoes.*

Where are they?

Here they are.

Gy bent een man
van uw woord.

Hoe veel moet gy
hebben?

't Is wel gemaakt.

Dit Lint behaagt
my wel.

Waar is uw rekening?

Daar is ze.

Gy bent duur.

Ik neem u niet meer
af dan een ander.

Daar is uw geld.

De zeventiende t' Za-
menspraak.

Om met een Schoen-
maker te spreeken.

MAakmy een paar
Schoenen.

Tegen wanneer wilt
gy ze hebben?

Tegen morgen.

Gy zultze hebben.

Neem de maat.

Maakze naar de
manier.

* Myn Heer, daar
zyn uwe schoenen,

Waar zynze?

Zie daar.

152 De Engelsche en Nederduitsche

They are too long.

'T is the mode.

I know the mode better than you.

They do not please me.

They are too large.

Make me some others.

You are hard to be pleased.

Will you make me some others?

Here is a pair which will fit you.

Try them.

Those are better than the others.

Of what price are they?

They are worth ...

'T is too much.

'T is the ordinary price.

Every one pays as much.

The Price of them is set.

I do not believe you.

You may believe me.

I would not deceive you.

Zy zyn te lang.

Dat is de mode.

Ik weet de manier beter dan gy.

Zy gevallen my niet.

Zy zyn te groot.

Maak my een paar andere.

't Is moeyelyk u te behagen.

Wilt gy my andere maaken?

Hier is een paar dat u wel passen zal.

Bezoek het eens.

Die zyn beter dan de andere.

Van wat prys zyn die.

Zy zyn wel . . . waard.

Dat is te veel.

't Is de gewoonlyke prys.

Elk een betaalt 'er zo veel voor.

't Is een gezette prys.

Ik geloof u niet.

Gy moogt my wel gelooven.

Ik wil u niet bedriegen.

The

The twenty-first
Dialogue.

De eenentwintigste
i' Zamenpraak.

Between two Friends.

Tusschen twee Vrinden.

Sir, I am very joy-
full to meet you, I
have some compliments
to present unto you.

MYn Heer, ik ben
zeer blyde u te
ontmoeten, en heb
eenige Complimenten
by u af te leggen.

From whom?

Van wien?

*From one of your
Friends.*

Van een uwer Vrin-
den.

What is his name.

Hoe heet hy?

His name is Master

Zyn naam is Myn

C.

Heer C.

*Where did you see
him?*

Waar hebt gy hem
gezien?

*I saw him at Ply-
mouth.*

Ik heb hem te Ply-
mouth gezien.

How doth he do?

Hoe vaart hy al?

*He was well when I
came from thence.*

Hy was wel toen ik
daar van daan quam.

Doth he live there?

Woont hy daar?

Is he married?

Is hy getrouwd?

What doth he do there?

Wat doet hy daar?

I know not.

Ik weet het niet.

*Did you drink with
him.*

Hebt gy met hem
gedronken?

*Yes, we drank several
times your health.*

Ja, wy dronken
verscheidemaal op uw
gezondheid.

154 De Engelsche en Nederduitsche
Is he a House keeper Houd, hy daar huis?

Yes.

When was you there?

Last week.

Will he not return to London?

It may be.

Farewell, Sir.

The twenty second
Dialogue.
Between two young
Ladies.

Y*ou are welcome,*
Mistress.
I am come to see you.

How have you done
since yesterday?

I am not very well.

Where is your dis-
temper?

'T is in my head.

Why do you go out?

I had a mind to see
you.

I was going to your
house.

I have prevented you.

Ja.

Wanneer waart gy
daar?

Verleeden week.

Zal hy niet weer tot
London komen?

Misschien.

Vaar wel, myn Heer.

De twee-en-twintigste
t'Zamenspraak.
Tusschen twee jonge
Juffers.

W*elkom hier,*
Juffrouw.
Ik ben u eens ko-
men bezoeken.

Hoe vaart gy zedert
gisteren?

Ik ben niet heel wel.

Waar schort het u?

In myn Hoofd.

Waarom gaat gy uit?
Ik was geneegen om
u te zien.

Ik stond om na u
went te gaan.

Ik ben u dan voorge-
komen. *What*

*What do they say
abroad?*

*Master L. is mar-
ried.*

Is 't Possible?

*When was he mar-
ried?*

This morning.

Is he rich?

*He has four thousand
pound a year.*

Where was he married?

In Coventgarden.

How old is he?

He is twenty years old.

No more?

No.

*How old is his La-
dy?*

*She is but fifteen
years old.*

Of what Family is she?

*She is my Lord . . .
Daughter.*

Is he in town?

Yes.

Is she handsome?

Very handsome.

Is she rich?

*What portion has
she?*

Wat zegt men al
buiten deur?

Myn Heer L. is ge-
trouwd.

Is 't moogelyk!

Wanneer is hy ge-
trouwd?

Van dezen Morgen.

Is hy ryk?

Hy heeft vier dui-
zend pond 's jaars.

Waar is hy getrouwd?

In *Coventgarden*.

Hoe oud is hy?

Hy is twintig jaar oud.

Niet meer?

Neen.

Hoe oud is zyne fuf-
frouw?

Zy is maar vyftien
jaar oud.

Van wat geflacht is zy?

Zy is myn Heere . . .
Dochter.

Is hy in de ftaet?

Ja.

Is zy mooi?

Zeer mooi.

Is zy ryk?

Wat krygt zy ten
Huwlyk?

156 De Engelsche en Nederduitche

Ten thousand pound.

'Tis a fine portien.

Have they a fine
Coach?

Very fine.

Do you know them?

I know them by
sight.

I will tell you other
news.

What?

I am going to Hol-
land.

When do you go
thither?

The next week.

You speak in jest.

I do not jest.

Who goes with you?

My Father and Mo-
ther.

You surprise me.

Do you go to Am-
sterdam.

Yes, Madam.

I should be very glad
to go along with you.

Come then.

Tien duizend ponden?

Dat is een braave
Huwlyks-gift.

Hebben zy een
mooye Karos?

Ja, een heel mooye.

Kent gy ze?

Ik ken hen van aan-
zien.

Ik zal u een andere
tyding zeggen.

Wat dog?

Ik zal na Holland
gaan.

Wanneer gaat gy
'er heen?

Toekomende week.

Gy gekt 'er mee.

Ik gek 'er niet mee.

Wie gaat met u?

Myn Vader en
Moeder.

Gy doet my gewel-
dig verwonderen.

Gaat gy na Amster-
dam?

Ja Juffrouw.

Ik zou zeer blyde
zyn indien ik met u
mocht gaan.

Kom dan.

You

You afflict me.

I shall not see you any more.

How long will you stay there?

Two or three years.

That time will seem to me very long.

You will forget me presently.

I will never forget you.

Nor I you.

I swear unto you an eternal friendship.

And I unto you also.

What will you send me from Holland?

I will send you some thing.

Will you be as good as your word?

Yes, if it please God.

I shall see.

Doth you little sister go thither also.

We leave her here.

I am not well; I will be gone.

I am sorry you came out.

Gy bedroeft my.

Ik zal u niet weer zien.

Hoe lang zult gy daar blyven?

Twee of drie jaaren.

Die tyd zal my zeer lang vallen.

Gy zult my met der haast vergeeten.

Ik zal u nooit vergeeten.

Nochte ik u.

Ik zweer u een eeuwige vriendschap.

En ik u desgelyks.

Wat zult gy my van Holland zenden?

Ik zal u iets zenden.

Zult gy wel zo goed zyn als u woord.

Ja indien't God belieft

Ik zal zien.

Gaat uw kleine Zuster ook daar na toe.

Wy laten haar hier.

Ik ben niet wel; ik ga zo heen.

't Bedroeft my dat gy uitgekomen zyt.

158 De Engelsche en Nederduitsche

Farewell my Dear.

I do not bid you farewell.

Will you come to see us before we go.

I will not fail.

I shall be very glad so see you at our house.

The twenty-third Dialogue.

An English Gentleman invites to dinner a Dutch Gentleman.

Sir, you are welcome.

Take your place.

This is your place.

Sir, 't is yours.

Pray, without ceremonies, sit you down.

I made you loose a better meal.

What do you say, Sir.

This is a great Feast.

Vaarwel myn Waarde.

Ik zeg u nog niet vaarwel.

Zult gy ons nog komen zien, eer wy vertrekken?

Ik zal niet in gebreke blyven.

't Zal my zeer liefzyn u aan ons huis te zien.

De drie-en-twintigste
i' Zamenpraak.

Een Engelsch Heer
nodigd een Duitsch
Heer ten eeten.

MYn Heer, gy zyt weikom.

Neem u plaats.

Dit is uwe plaats.

Myn Heer, 't is de uwe.

Ei lieve, zonder ceremonien, zit maar neer.

Ik heb u een beter maaltyd doen verliesen

Wat zegt gy, myn Heer.

Dit is een groot gastmaal.

How

How do you like that wine.

'T is very excellent.

Where do you fetch it?

At the golden Fleece.

Will you be pleased that I cut you some of this Turkey?

What you please.

Is it good?

'T is very tender, and wel roasted.

You eat nothing.

I eat very well.

This is to you.

I will pledge you.

This is good wine.

'T is indifferent.

Fill the Gentleman some wine.

I have drunk enough.

I can neither eat nor drink any more.

You have good meat in England.

Yes, I thank God.

'T is the Kings health.

I receive it willingly.

Hoe gevalt u die wyn.

Hy is treffelyk.

Waar haalt gy die?

In het gulden Vlies.

Belieft u dat ik u iets van dezen Kal-koen snyde?

Zoals 't u belieft.

Is hy goed?

Hy is heel malsch, en wel gebraden.

Gy eet niets.

Ik eet zeer wel.

Ik breng 't u eens.

Ik zal 't van u ver-wagten.

Dit is goede wyn.

Hy is edelyk.

Schenkt dien Heer eens wyn.

Ik heb genoeg ge-dronken.

My lust niet meer te eeten noch te drinken.

Gy hebt goede spys in Engeland.

Ja, God dank.

Op des Konings ge-zondheid.

Ik ontfang het ge-willig.

Tom

160 De Engelsehe en Nederduitsche

*You do me too much
honour.*

To all our Friends.

I will drink no more.

You cannot drink.

'T is true.

Is not de wine good?

'T is too strong for me.

*Mingle water with
it.*

*I never mingle water
with wine.*

*What do you say of
that Patridge.*

*'T is a very delicate
one.*

*Have you good store
of them in Holland?*

*Not so many as you
have in England.*

*This is the only
Country in the world,
the most plentiful in
all things.*

'T is true.

*Pray permit me to
go away.*

*I am sorry you are so
much in haste.*

Gy doet my al te
veel eere aan.

Aan alle onze Vrin-
den.

Ik wil niet meer
drinken.

Gy kopt niet drinken.

Dat is waar.

Is de wyn niet goed?

Ze is my al te sterk.

Meng'er wat water
onder.

Ik meng nooit wa-
ter onder wyn.

Wat dunkt u van
die Patrys?

Hy is zeer lekker.

Hebtgy'er veel van
in Holland?

Niet zo veel als gy
'er in Engeland hebt.

Dit is 't eenigste
Land in de wereld dat
van alles zulk een
overvloed heeft.

Dat is waar.

Ik bid u laat my
gaan.

't Moeit my datgy
zulk een haast hebt.

You

*You shall be always
welcome at my house.*

*I am very much obli-
ged to you: I do not de-
serve so much honour.*

*Pray Sir, stay a little
longer.*

*The company desires
it of you.*

*Do not leave the
Company.*

Drink one cup more.

Do not go so soon.

'T is to obey you.

You oblige us.

*I would I were able
to serve you.*

*You are very obli-
ging.*

*I never was so well
treated.*

*'T is but our ordi-
nary.*

*You keep good Tables
in England.*

*Your Nation it very
civil.*

Gy zult altyd wel-
kom tot mynent zyn-

Ik ben zeer in u ge-
houden; ik verdien zo
veel eere niet.

Ik bid u myn Heer,
wacht noch een wei-
nig langer.

Het gezelschap ver-
zoekt het van u.

Verlaat het gezel-
schap niet.

Drink nog een kelkje!

Ga zo ras niet heen.

't Is om u te ge-
hoorzamen.

Gy verplicht ons.

'k Wenschte dat het
in myn magt stond u
te dienen.

Gy bent zeer ver-
plichtend.

Ik ben nog nooit
zo onthaald.

Dit is niet anders
als onze gewoonlyke
toestel.

Gy houd in Enge-
land een goede Tafel.

Uwe Landaard is
zeer beleefd.

Sir,

*Sir, I am very glad
to enjoy your presence.*

*And I, to be in your
company.*

*You shall find me al-
ways ready to serve
you.*

*Sir, I am infinitely
obliged to you for it.*

*Do you smoke?
Never.*

*Do you not love To-
bacco?*

I never took any.

Take a pipe.

*Pray see what a
clock it is.*

*Sir, 't is time for me
to go away.*

*Will you play at
Cards?*

*Indeed I have no
time.*

*When will you do
me the honour to come
again?*

When you please.

When will you re-

*Myn Heer, ik ben
zeer blyde dat ik uw
gezelschap geniet.*

*En ik, dat ik in uw
gezelschap ben.*

*Gy zult my altoos
gereed vinden om u te
dienen.*

*Myn Heer, ik ben
oneindelyk daar over
aan u verplicht.*

*Rookt gy ook?
Nooit niet.*

*Houdt gy van geen
Tabak?*

*Ik hebze nooit ge-
bruikt.*

Neem een pypje.

*Ei lieve, zie eens
hoe laat het is.*

*Myn Heer, 't is myn
tyd om te gaan.*

*Wilt gy met de
Kaart speelen?*

*In der daad ik heb
geen tyd.*

*Wanneer zult gy
my de eere doen dat
gy weer komt?*

Als 't u belieft.

Wanneer gaat gy

turn to Holland?

Within three weeks.

So soon?

Are you weary of being here?

Not at all.

Are you well pleased here?

I am very well pleased.

Sir, I must take my leave of you.

I give you many thanks for your good entertainment.

You overcome me with your civilities.

I am wholly yours.

I find well the occasion to trouble you, but not to serve you.

Will you do me a favour?

Command me.

'Tis to stay here at supper:

Indeed I cannot.

Farewell then.

weer na Holland?

Binnen drie weken.

Zo ras?

Ben gy 't hier al moe?

Nees geenzins.

Behaagt het u hier wel?

't Gevalt my zeer wel.

Myn Heer, ik moet myn afscheid van u neemen.

Ik bedank u hooglyk voor u goed onthaal.

Gy overwint my door uwe beleeftheden.

Ik ben ganschelyk de uwe.

Ik vind de gelegenheid wel om u moeite aan te doen, maar niet om u te dienen.

Wilt gy my een gunst doen?

Gebied my maar.

't Is om hier t'avond te blyven eeten.

Waarlyk ik kan niet.

Faarwel dan.

The twenty - fourth
Dialogue.Between a Gentle-
man and his Man.**G**o from me to my
Lady... and pre-
sent her my service.*Well Sir, I am going
abere.**Have you been there?**Yes, Sir.**Is she up?**Not yet.**With whom did you
speak?**With her waiting
Gentlewoman.**How doth she do?**She told me, she was
well.**What did she say?**She thanks you.**Do you know any
news?**Master ... died just
now.**You surprize me.**How long was he
sick?**De vier-en-twintigste
Zamenspraak.**Tusschen een Edelman
en zyn Knecht.***G**A van mynent
wegen na Me-
vrouw ... en bied
haar myn dienst aan.*Wel myn Heer, ik
ga heen.**Hebt gy daar geweest?**Ja, myn Heer.**Was zy al op?**Nog niet.**Met wien sprak gy?**Met haar Kame-
nier.**Hoe voer zy al?**Zy zeide my, dat
zy wel was.**Wat zeide zy?**Zy bedankt u.**Weet gy ook iets
nieuws?**De Heer ... is zo
even gestorven.**Gy maakt my ont-
steld.**Hoe lang is hy ziek
geweest.* He

*He has been sick but
three days.*

*Of wat distemper
did he die?*

Of a violent Fever.

*When will he be bu-
ried?*

To morrow night.

What time?

*At seven of the Clock
in the evening.*

Who told it you?

*'Tis the common re-
port.*

Was he married?

Yes, Sir.

Had he children?

*He had some, but
they are dead?*

Is his wife living still?

She is also very sick.

Is she in danger?

I believe yes.

Do you know her?

*Did you know her
Husband?*

I knew him by sight.

Had he an estate?

*Hy heeft maar drie
dagen ziek geweest.*

*Van wat ziekte is
hy gestorven.*

*Van een heftige
Koorts.*

*Wanneer zal hy be-
graven worden?*

Morgen avond.

Wat tyd?

*'s Avonds ten zeven
uuren.*

*Wie heeft het u ge-
zegd?*

*'t Is 't gemeen ge-
rucht.*

Was hy getrouwd?

Ja, myn Heer.

Had hy kinderen?

*Hy heeft 'er gehad,
maar die zyn dood.*

Leeft zyn Vrouw nog?

Zy is ook heel ziek.

Loopt zy perykel?

Ik geloof ja.

Kent gy haar?

*Hebt gy haren man
gekend?*

*Ik heb hem van aan-
zien gekend.*

Had hy middelen?

He

166. De Engelfche en Nederduitfche

*He did live well.
Is his wife much
afflicted?*

*She will not be com-
forted.*

She is a dying.

*She will never reco-
ver.*

She is gone.

Where doth ſhe live?

Hard by.

Comb my perriwig.

The twenty-fifth
Dialogue.

Between two En-
gliſhmen.

Sir, I am very glad
to meet you.

*I am now at your
ſervice.*

Let us go to drink.

*Where is good wine
to be had?*

*Let us go to Maſter
Binet.*

*Where doth he live?
He lives at the up-*

*Hy kon wel leeven.
Is zyn Vrouw zeer
bedroefd?*

*Zy wil haar niet la-
ten trooſten.*

Zy legt op ſterven.

*Zy zal 'er niet weer
van opkomen.*

't Is met haar gedaan.

Waar woont zy?

Dicht by.

Kem myn Pruik uit.

De vyf-en-twintigſte
t' Samenspraak.

Tuſſchen twee Engel-
ſchen.

MYn Heer, ik ben
blyde u te ont-
moeten.

*Ik ben nu t'uwen
dienſt.*

*Laat ons eens gaan
drinken.*

*Waar is goede wyn
te krygen?*

*Laat ons by Mon-
ſieur Binet gaan.*

*Waar woont hy.
Aan 't end van de*

per-

*per-end of Bow-street,
near Coventgarden.*

At what Sign?

*At the Sign of Saint
Cecilia.*

*He has some of the
best wine in London.*

Of what kind of wine?

Languedoc wine.

Red, and white.

Of both.

*How doth he sell it
a quart?*

Fifteen Pence.

Let us go thither.

With all my heart.

Is he a Frenchman?

Yes, Sir.

*Boy, call your Ma-
ster.*

*Pray Sir, bid some
body draw us some of
your best wine.*

*He has also Muscatel
wine, and Frontignac.*

*How do you like this
wine?*

*I never drank so good
at Paris.*

Bowstraat, dicht by
Coventgarden.

Wat hangt 'er uit?
Sinte Cecilia.

Hy heeft van de beste
wyn in London.

Wat soort van wyn?

Langedokke wyn.

Roode en witte.

Van beide.

Wat geeft hy de
Kan?

Vyftien stuivers.

Laat 'er-ons na toe
gaan.

Van harten gaern.

Is't een Franschman?

Ja myn Heer.

Jongen, roep uw
Meeiter.

Myn Heer, laat ie-
mant ons eens van uw
beste wyn tappen.

Hy heeft ook Mus-
kadel wyn, en Fron-
tignac.

Hoe gevalt u deeze
wyn?

Ik hebze te Parys
nooit zo goed gedron-
ken.

168 De Engelsche en Nederduitsche

*'T is extraordinary
good wine.*

*'T is your Ladies
health.*

It is to yours.

Let us be merry.

*I thank you for bring-
ing me hither.*

To your dear half.

I will do you reason.

Pray, let us be gone.

*We came but just
now.*

*Do you surrender
your self already?*

*I have promised a
man to expect him in
my chamber.*

*You are not a man
of company.*

I cannot help it.

*Let us pay and be
gone.*

How much is it?

[*There is ...*

Let me pay.

You shall not do it.

*'t Is uitstekende
goede wyn.*

*'t Is op de gezondheid
van uw huisvrouw.*

*'t Is op die van de
uwe.*

Laat ons vrolyk zyn.

*Ik bedank u dat gy
my hier gebragt hebt.*

Op uw waerde helft.

*Ik zal u bescheid
doen.*

Ei lieve laat ons gaan.

*Wy zyn hier maar
eerst gekomen.*

*Geeft gy 't alreede
op.*

*Ik heb iemand be-
loofd in myn Kamer
te zullen verwachten.*

*Gy bent geen man
van gezelschap.*

Ik kan 't niet helpen.

*Laat ons betaalen
en heen gaan.*

*Hoe veel is 'er te
quaad?*

Daar is ...

Laat my betaalen.

*Gy zult het wel laa-
ten.*

*I have brought you
hither.*

We are not in France.

*Then I will pay ano-
ther time.*

*You may do what
you please.*

*When shall I have
the honour to see you
again?*

*When I have any
time.*

*I love to be in your
company.*

And I in yours.

*I wish you a good
night.*

The twenty-sixth
Dialogue.

Between a Master
and his Man.

WHy do you not
rise?

Sir, I am rising.

*You must rise earlier,
you are too lazy.*

*Why do not you an-
swer me when I call
you?*

Ik heb u hier ge-
bragt.

Wy zyn niet in
Vrankryk.

Ik zal dan op een
ander tyd betaalen.

Gy moogt doen wat
u belieft.

Wanneer zal ik de
eere hebben u weer te
zien?

Wanneer ik maar
tyd heb.

Ik ben gaern in uw
gezelschap.

En ik in 't uwe:

Ik wensch u goeden
nacht.

De zes-en-twintigste
i' Samenpraak.

Tusschen een Meester
en zyn Knecht.

WAarom staat
gy niet op?

Myn Heer, ik sta al op.

Gy moet vroeger op
staan, gy bent al te luy.

Waarom antwoord
gy niet, als ik u roep.

H I

170 De Engelsche en Nederduitsche

*I did not hear you.
Then you sleep very
soundly.*

*Make a fire.
Warm my shirt.
Give me clean lin-
nen.*

*Run to the Laundress.
You must be more
careful.*

*You have no care of me
Have you been at
the Laundresses?*

*Is my linnen clean?
Where are my slip-
pers?*

*Have you made clean
my shoes?*

*Make clean my
cloaths.*

*Call the Taylor to
me.*

*Bring me some water.
Do not tarry.*

*Why have you tar-
ried so long?*

*Bid the Cook come
up.*

*Bid the Coachman
to put the horses in the
Coach.*

*Ik heb u niet gehoord.
Gy slaapt dan zeer
vast.*

*Leg vuur aan.
Warm myn hemd.
Geef my schoon
linnen.*

*Ga na de Waster.
Gy moet beter zorg
draagen.*

*Gy past niet op my.
Bent gy tot de
Wasters geweest.*

*Is myn linnen schoon.
Waar zyn myn
mullen?*

*Hebt gy myne schoe-
nen schoon gemaakt?*

*Maak myn kleeren
wat schoon.*

*Gaa haal my de
Snyder eens.*

*Breng my wat water.
Blyf niet lang weg.*

*Waar bent gy zo
lang geweest.*

*Zeg de Kok dat hy
boven komt.*

*Zeg de Koetsier dat
hy de paerden voor de
karos spant.*

You must be more diligent.

Take heed of eating and drinking too much.

Comb my hair.

Go and fetch me the Barber.

Has any body ask'd for me?

If any body asks for me, I shall be at Mr. L.

Have a care of my linnen.

Do not lose my linnen.

Carry this Letter to the Post.

Is the Post come?

Is the Post gone?

Go to the Post.

Do you come from thence.

Are there Letters for me?

How much have you pay'd for them?

Carry that above.

Call me at two of the Clock.

Gy moet naerftiger zyn.

Zie toe dat gy niet te veel eet en drinkt.

Kem myn haar.

Ga haal my den Barbier.

Heeft iemand na my gevraagd?

Zo 'er iemand na my vraagt, ik zal by Mr. L. weezen.

Draag zorg voor myn linnen.

Verlies myn linnen niet.

Breng deeze brief aan 't Posthuis.

Is de Post aangekomen?

Is de Post al weg?

Ga na de Post.

Komt gy daar van daan?

Zyn 'er brieven voor my?

Hoe veel hebt gy 'er voor betaald?

Breng dat boven.

Roep my ten twee uren.

Awake me to morrow at six of the Clock.

Go to bed.

Rise to morrow morning betimes.

Do not forget it.

Pull off my stockings.

Undress me.

Comb my Periwig.

Softly.

'T is enough.

Make clean the Comb.

Fill me some wine.

Get you gone.

The twenty-seventh
Dialogue.

HAVE you good
cloth?

*What cloth would
you have?*

Black Cloth.

There is some.

How much is 't a yard.

*Thirty shillings a
yard.*

*This is not thirty
shillings Cloth.*

'T is worth so much.

Is it some of the finest?

Wek my morgen
ten zes uuren op.

Ga na bed toe.

Sta morgen och-
tend by tyds op.

Vergeet het niet.

Trek myne kouzen
uit.

Ontkleed my.

Kem myn Paruik.

Zachjes.

't Is genoeg.

Maak de Kam schoon.

Schenk my wat wyn.

Ga heen.

De zeven-en-twintig-
ste t' Samenspraake

HEbt gy goed La-
ken?

Wat voor Laken
belieft gy te hebben?

Zwart Laken.

Zie daar.

Hoe veel is d'el.

D'el is dertig schel-
lingen.

Dit is geen laken van
dertig schellingen.

't Is dat wel waardig.

Is het van 't mooiste?

Yes, Sir.

I will have none at that rate, 't is too dear.

You cannot find cheaper in all the shops.

Will you sell it for five and twenty?

Upon my word I should lose by it; it cost me above eight and twenty.

It is impossible.

'T is as true as you are here.

Make you but one word?

Have you said the utmost?

Yes, certainly.

Will you take eight and twenty?

I must gain something.

You shall have twenty nine.

Take it.

Ja, myn Heer.

Ik wil 't zo hoog van prys niet hebben, 't is my te dier.

Gy zult het in geene winkels beter koop krygen.

Wilt gy 'er vyf-entwintig voor hebben.

Op myn woord, ik zoud 'er aan verliezen, want het kost my zelf meer als agt-en twintig.

Dat is onmogelyk.

't Is zo waar als gy hier zyt.

Houd gy u zo aan een woord?

Hebt gy 't uitterste gezeid?

Ja, zekerlyk.

Wilt gy acht-entwintig hebben?

Ik moet immers wat winnen.

Ik zal u negen-entwintig geeven.

Wel neem het dan.

The twenty - eighth
Dialogue.

H Ave you any fine
Whats?

Will you have a Ca-
stor?

Shew me one.

There is one of the
finest in England.

What must it cost?

The price is . . .

I will not give so
much.

How much will you
give for it?

I cannot answer you
upon that, you ask me
too much.

You bid nothing for
it?

Will you take ... for
it?

I cannot sell it at
that rate.

I will give no more.
You shall not find a bet-
ter through all the City.

I am sorry we cannot
agree.

De agt-en-twintigste
t' Samenspraak.

H Ebt gy mooie
hoeden?

Wilt gy een Kaftoor
hebben?

Laat my 'er een zien.

Daar is een van de
mooifte in Engeland.

Hoe veel moet hy
gelden.

De Prys is. . . .

Ik wil zo veel niet
besteden.

Hoe veel wilt gy 'er
voor geven?

Dat kan ik u niet
zeggen, gy eifcht my
te veel.

Wel gy bied my
niets.

Wilt gy ... daar
voor hebben?

Voor dat geld kan
ik het niet geven.

Ik wil niet meer geven.

Gy zult geen beter in
de gansche Stad vinden

t' Moeit my dat wy
niet eens kunnen wor-
den.

And

And I also.

Look well upon the bat.

I do not ask you too much.

If you will take for it....

I will take it.

Will you then come again to me?

I promise it unto you.

Indeed, I lose by it.

The twenty-ninth
Dialogue.

WHere is my Gown?

'T is not made yet.

You shall work no more for me.

When shall I have it?

After to morrow.

No sooner?

'T is impossible for me.

You have had my Far-randine a great while.

'T is not my fault.

Did you not promise it me to day?

My ook.

Bezie de hoed ter deege.

Ik eisch u niet te veel.

Indien gy 'er . . . voor hebben wilt.

Ik zal 't dan doen.

Zult gy my dan weer bykomen?

Ik beloof het u.

Zeker ik verlies 'er op.

De negen-en-twintigste i' Zamen'spraak.

WAar is myn Sa-maar?

Die is nog niet gedaan.

Gy zult niet meer voor my werken.

Wanneer zal ik hem hebben?

Overmorgen.

Niet eerder?

Ik kan het onmogelyk eer doen.

Gy hebt myn Farandyn een langen tyd gehad.

't Is myn schuld niet.

Hebt gy 't my van daag niet beloofd?

To promise, and to be as good as ones word, are two things.

Why do you promise it then?

Madam other People will be served as well as you.

And I as well as others.

My Money is as good as theirs.

One cannot please every one.

Shall I have it after to morrow.

I promise it unto you.

If you fail, I will be very angry with you.

I pray you have a little patience.

I will have it till after to morrow.

The thirtieth Dialogue.

B *Ridle my horse.*

Saddle him.

Te belooven, en zo goed te zyn als zyn woord, zyn twee zaaken.

Waarom beloofst gy 't dan?

Andere lieden, Juffrouw, moeten zo wel bediend wezen als gy?

En ik zo wel als andere.

Myn geld is zo goed als 't haare.

Men kan yder een niet voldoen.

Zal ik 't dan overmorgen hebben.

Ik beloof het u.

Zo gy 't niet doet, ik zal heel quaad op u weezen.

Ik bid u heb een weinig geduld.

Ik zal 't hebben tot overmorgen.

De dertigste r'Za-
menspraak.

D Oe myn Paerd de toom aan.

Zadel hem.

Have

Have you watered him?

Have you given him his oats?

Bring him to the Smith.

Bid him shoe him.

Rub him.

Bring him into the River.

Give him some oats.

Walk him.

Give him some straw.

Have you good hay?

How much have you a night?

Has he drunk?

Has he eaten his oats?

Is he very weary?

Bring him to me.

Bring him into the stable.

Unsaddle him.

Take him by the bridle.

Do not make him run

Do not overheat him.

Give him some hay.

Hebt gy met hem in 't water (of in 't wet) geweest?

Hebt gy hem al haver gegeeven?

Breng hem by den Smit.

Laat hem beslaan.

Vryf hem.

Breng hem na de rivier.

Geef hem wat haver.

Leid hem wat heen en weer.

Geef hem wat stroo.

Hebt gy goed hooy?

Hoe veel hebt gy voor een nacht?

Heeft hy gedronken?

Heeft hy zyn haver al op gegeten?

Is hy heel moede?

Breng hem hier by my

Breng hem op stal.

Ontzadel hem.

Vat hem by de toom.

Doe hem niet loopen.

Maak hem niet al te heet.

Geef hem wat hooi.

H 5

The

The thirty - first
Dialogue.Between two Gentle-
women.**W**ill you go to the
Garden?*Yes, if you please.**'Tis very fair weather.**Have you the key?**I have it in my pocket.**The Sun is too hot.**Take your Mask.**Let us stay till 't is
colder.**I am contented with
it.**Let us go, it is cool
now.**There is a fine Rose.**Give it me.**Take it.**Will you make a
Nosegay?**Make a Nose-gay.**There are Violets still.**Shew them me.**Do you not see it.**There is a fine Tulip.**De een-en-dertigste
't Zamenpraak.**Tusschen twee Juf-
fers.***W**ilt gy na de tuin
gaan?*Ja, indien 't u belieft.**'t Is zeer schoon weer.**Hebt gy de sleutel?**Ik heb hem in myn
zak.**De Zon is al te heet.**Neem uw Masker.**Laat ons wachten tot
dat het wat koelder is.**Ik ben 'er mee te
vreede.**Laat ons gaan, 't is
nu koel.**Daar is een mooie
Roos.**Geef ze my.**Neem ze.**Wilt gy een Ruiker
maaken?**Maak een Ruiker.**Daar zyn nog violen.**Wys ze my.**Ziet gy 't niet!**Daar is een mooie
Tulp.*

O lack! how fine it is.

This is a fine Garden.

Take that Gilly flower.

The Roses smell well.

Smell my Nose-gay.

There is a fine alley.

Let us go into the shadow.

'T is not hot.

The Air is hot.

Let us go under that green Arbour.

It is a fair evening.

Gather that other Flower.

Some body must pour water on those flowers.

It did rain yesterday.

That signifies nothing.

Where is the Gardner.

Your Nose-gay is finer than mine.

You are pleased to say so.

O! hoe mooi is hy.

Dit is een mooie Tuin.

Neem die Angelier.

De Rozen ruiken wel.

Ruik myn Ruikertje eens.

Dat is een mooie laan.

Laat ons in de schaduw gaan.

't Is niet heet.

De Lucht is heet.

Laat ons onder dat groen Prieel gaan.

't Is een mooie Avondstond.

Pluk die andere Bloem.

Iemand moet deeze Bloemen eens besproeien.

't Heeft gisteren geregend.

Dat heeft niets te beduiden.

Waar is de Tuinier?

Uw Ruiker is mooier dan myne.

Dat belieft u zo te zeggen.

*What will you say
that mine is not so fine
as yours?*

What you will.

'T is done.

*Who shall be our
judge?*

Your Brother.

Is he at home?

Yes, he is so.

Here he is coming.

*I pray, tell us which
of these two Nofegays
is the finest?*

'T is this.

I said so before.

I have won it.

What have you won?

*We have not laid
any money down.*

You would not.

You did not desire it.

*Let us walk a little
longer.*

'T is too late.

You cannot go yet.

*We will go away
within half an hour.*

Wat wilt gy'er onder
verzetten, dat de
myne zo mooi niet
en is als de uwe?

Wat gy wilt.

't Is gedaan.

Wie zal onze rechter
weezen?

Uw Broeder.

Is hy t'huis?

Ja, hy.

Daar komt hy aan.

Ei lieve zeg ons, welk
van deeze twee Rui-
kers de mooiste is?

Deeze is 't.

Dat heb ik te vooren
al gezegd.

Ik heb 't gewonnen.

Wat hebt gy gewon-
nen?

Wy hebben geen
geld by gezet.

Gy woudt niet.

Gy begeerde 't niet.

Laat ons nog wat
wandelen

't Is al te laat.

Gy komt nog niet gaan

Wy zullen binnen
een half uur heen gaan.

What

What a Clock is that?

Ten a Clock.

It is not so much.

I have told the Clock.

I have told it also.

You are mistaken.

The thirty-second

Dialogue.

For a Traveller who goes into Holland.

Friend, are you a Dutchman?

Yes, Sir, at your service.

Are you bound for Rotterdam?

Yes, Sir, when the wind serves.

Have you any Passengers?

I have ten already.

Have you a good vessel?

Will you see it?

When will you go away?

It may be this night.

How much do you ask me for my passage?

Hoe laat is dat?

Tien uren.

't Is zo laat nog niet.

Ik heb de Klok geteld.

Ik heb hem ook geteld.

Gy hebt mis.

De tweeëndertigste

't Zamenpraak.

Voor een Reiziger na Holland.

VRind bent gy een Hollander?

Ja, myn Heer, t'uwē dienst.

Legt gy aan om na Rotterdam te vaaren?

Ja, myn Heer, als de wind ons maar dient.

Hebt gy eenige Passagiers?

Ja, ik heb 'er al tien.

Hebt gy een goed Schip?

Wilt gy 't zien?

Wanneer zult gy vaaren?

Misschien van deezē avond nog.

Hoe veel eischt gy voor myn vracht?

H 7 Sir,

Sir, you shall give me ... if you please.

I will give you as other people do.

Where do you lodge?

At the sign of...

I know where it is.

Be ready, and I will call you when 't is time.

Pray do.

Must I carry Victuals?

If you please.

Sir, the wind is good.

Let us go then

Step into the Boat.

I will pay you at Rotterdam.

'Tis all one.

Where do you go to lodge?

I know not, I have no acquaintance here.

Go to the ...

Is it a good lodging?

'Tis the best in the Town.

Myn Heer, gy zult my ... geeven, indien 't u belieft.

Ik zal u geeven, 't gene andere geeven.

Waar bent gy t'huis?

In de ...

Ik weet wel waar dat is.

Houd u gereed, en ik zal u aanspreken als het tyd is.

Ei lieve doe zo.

Moet ik eeten met my neemen?

Indien 't u belieft.

Myn Heer, de wind is goed.

Laat ons dan gaan.

Treed maar in de Boot.

Ik zal u te Rotterdam betaalen.

Dat is even veel.

In wat Herberg zult gy gaan?

Ik weet het niet, ik heb hier geen kennis.

Ga na de ...

Is dat een goede Herberg?

't Is de beste in de Stad.

Carry

*Carry my things.
How much must you
have?*

I must have ...

*Take, there is your
Money.*

The thirty-third
Dialogue.

Maid, make my
bed and give me
clean sheets.

Bring me other sheets.

Why, Sir?

Those are not clean.

*They were washed but
yesterday.*

*Excuse me they have
been already lain in.*

*I will give you some
thing, if you give me
clean ones.*

There are some others.

Sir, we must rise.

*Is the boat ready to
go?*

It is almost time.

*I will dress my self
then.*

*Draag myn goed.
Hoe veel moet gy
hebben?*

Ik moet ... hebben.

Hou daar is u geld.

*De drie-en-dertigste
Zamenpraak.*

Vryster maak myn
bed, en geef my
schoone lakens.

*Haal my andere la-
kens.*

Waarom, myn Heer?

Deze zyn niet schoon:

*Zy zyn gisteren eerst
gewasschen.*

*Verschoon my, daar
is reeds al op geslapen.*

*Ik zal u wat geeven,
indien gy my schoone
brengt.*

Daar zyn andere.

*Myn Heer, wy moe-
ten optaan*

*Is de schuit al gereed
om af te vaaren?*

't Is al schier tyd.

*Ik zal my dan aan-
kleeden.*

Fare

184 De Engelsche en Nederduitsche

Farewel, Landlord.

When shall we arrive at Amsterdam?

In the afternoon.

What house is that?

'T is the house of...

Where shall we dine?

We shall dine at...

Is it a Town?

No, 't is but a single house.

We are there.

Let us sit at the Table.

Take your places without ceremonies.

Let us make haste to dinner.

Gentlemen, take your places.

Is here good wine?

This wine is not good.

Give us some other.

We have no other.

What meat is that?

This meat is not good.

Every one is contented with it.

Vaarwel, Hofpes.

Wanneer zullen wy tot Amsterdam komen t' Achtermiddag.

Wat huis is dat?

't Is 't huis van...

Waar zullen wy te middag eeten?

Wy zullen ons middagmaal houden te...

Is 't een Stad?

Neen, 't is maar een enkeld huis.

Wy zyn daar al.

Laat ons aan de tafel gaan zitten.

Neem maar plaats zonder ceremonien.

Laat ons wat haasten om te eeten.

Heeren, neemt plaats.

Is hier goede wyn?

Deze wyn is niet goed.

Geef ons wat andere.

Wy hebben geen andere.

Wat spys is dat?

Deeze spys (of dit vleesch) is niet goed.

Elk een is 'er mee te vreedc,

To

To your health, Gentlemen.

We thank you.

This is good bread.

'T is good enough.

Give me some.

Let us be gone.

All is paid.

Shall we be presently at Amsterdam?

We shall be there before three a Clock.

I shall be glad of it.

There is Amsterdam.

Are those Church-Steeples?

Yes, they are.

We are very nigh them.

Let us come out of the boat.

Are we arrived?

Yes, we are so.

The thirty-fourth Dialogue.

Between an Englishman and a Dutchman coming out of Holland.

A *Re you an Englishman?*

Op uw gezondheid Heeren.

Wy bedanken u.

Dit is goed Brood.

't Is goed genoeg.

Geef'er my wat van;

Laat ons gaan.

Alles is betaald.

Zullen wy haast te Amsterdam zyn?

Wy zullen daar voor driën zyn.

Ik zal blyd weezen.

Daar is Amsterdam.

Zyn dat Kerk-toorens?

Ja dat zyn 't.

Wy zyn'er dicht by.

Laat ons uit de schuit gaan.

Zyn wy al aan?

Ja wy zyn aan.

De vier-en-dertigste t'Zamenpraak.

Tusschen een Engelsman en een Hollander, uit Holland komende.

B *Ent gy een Engelsman?*

Yes

Yes Sir, at your service.

How long have you been in Holland?

But a few months.

Did you pass by Rotterdam?

Yes, Sir.

Where did you land?

I landed at the Brill.

Where did you lodge?

At the sign of the Admiral Tromp.

Are you of Amsterdam?

No Sir, I am of the Hague.

Do the States General keep always Court at the Hague?

Yes, Sir.

Where shall we go to lodge?

Let us go to the ...

Have you any other acquaintance at Colchester?

Yes, Sir.

Sir, are you ready?

Ja myn Heer, om u te dienen.

Hoe lang bent gy in Holland geweest?

Maar weinig maanden.

Quam gy door Rotterdam?

Ja, myn Heer?

Waar quam gy te land?

Ik lande in den Briel.

Waar logeerde gy?

In den Admiraal Tromp.

Bent gy van Amsterdam?

Neen, myn Heer, ik ben uit den Haag van daan.

Houden de Staaten Generaal haar Hof altyd in den Haag?

Ja myn Heer.

Waar zullen wy ter Herberg gaan?

Laat ons in de... gaan

Hebt gy eenige andere kennis te Colchester

Ja, myn Heer.

Myn Heer, zyt gy gereed.

The

The Coachman stayeth for us.

Let us go, I am ready.

Shall we go to dine at the ...

No Sir, but we shall go to sup there if it please God.

The leagues between Colchester and London are short.

They are none of the longest.

How long is it since you were at Amsterdam?

Two months since.

In what University of Holland have you studied?

I have studied at Leiden.

And you Sir, where have you studied?

At Oxford.

Which of both Universities is the finest?

I know nothing of it, they are both fine.

De Koetfier wacht na ons.

Laat ons gaan, ik ben gereed.

Zullen wy te middag eeten? in de ...

Neen myn Heer, maar wy zullen daar t'avond eeten, zo't God belieft.

De mylen tusschen Colchester en London zyn kort.

Zy zyn niet van de langste.

Hoe lang is 't wel geleden, dat gy te Amsterdam waart?

Wel twee maanden.

Op wat Hoge School van Holland hebt gy gestudeerd?

Ik heb te Leiden gestudeerd.

En gy myn Heer, waar hebt gy gestudeerd?

Te Oxford.

Welke van beide Hooge Schoolen is de mooiste?

Ik kan daar niets van zeggen, zy zyn beide mooi.

Sir

188 De Engelsche en Nederduitsche

Sir, do you see London?

Is that London?

'T is a great City.

Whither shall we go to lodge?

At the Red Lion.

Sir, we are there.

Coachman, stand, we will go down.

Sir, I will not go down.

I am going to lodge at a Friends-house.

Farewell then, Sir.

Sir, your Servant.

You are welcome, Gentlemen.

There is a Dutch Gentleman, who desireth to have a Chamber at your house.

Well Sir, he shall have one.

Sir, I am much beholden to you that you do take that pains for me.

Myn Heer, ziet gy Londen wel?

Is dat Londen?

't Is een groote stad.

Waar zullen wy gaan logeeren?

In de roode Leeuw.

Myn Heer, wy zyn 'er al.

Koetsier houd stil; wy zullen uitgaan.

Myn Heer, ik ga niet uit.

Ik ga by een van myn Vrienden logeeren.

Vaar wel dan, myn Heer.

Myn Heer, uw Dienaar.

Gy zyt welkom Heeren.

Hier is een Duitsch Heer, die een kamer in u huis verzoekt te hebben.

Wel, myn Heer, hy zal 'er een hebben.

Myn Heer, ik ben zeer in u gehouden, voor de moeite die gy voor my doet.

Sir,

Sir, I would I were able to serve you.

Sir, you have shewed me marks of your generosity.

Sir, till we meet again.

I hope I shall have the honour to see you again.

Sir, I shall receive it.

The thirty-fifth
Dialogue.

Between two English-
Gentlemen meeting
at Paris.

M*Y Dear Friend, I have much joy to see you.*

I am also overjoyed to meet you.

How do all our Friends at London?

They are all well, and would be very glad

Myn Heer, ik wenschte dat ik u dienen kon.

Myn Heer, gy hebt my tekenen van uw Edelmoedigheid getoond.

Myn Heer, tot weerziens toe.

Ik hoop dat ik de eer zal hebben u weer te zien.

Myn Heer, my zal eer geschieden.

De vyf-en-dertigste
t'Zamenspraak.

Tusschentwee Engelsche
Edellieden ontmoetende
malkanderen
te Parys.

M*yn waarde Vriend ik ben zeer blyd dat ik u zie.*

Ik ben desgelyks zeer verheugd dat ik u dus ontmoet.

Hoe varen alle onze vrienden te Londen?

Zy zyn alle nog wel te pas, en zouden

to hear that you are alive still.

Why alive still?

Because it hath been assuredly told them that you were taken by the Turks between Legorn, and Civita Vecchia.

You see that is not true, though I must confess the Vessel I was in, was in danger.

Were you pursued by those Barbarians?

Yes truly, Sir, and we had much ado to avoid them, for upon my word they sail well.

Pray Sir, tell me how you escaped them?

Sir, after much difficulty we got into the

zeer verblyd zyn om te hooren dat gy nog in 't leeven zyt.

Nog in 't leeven, zegje? Waarom toch?

Om dat het haar voor de waarheid verteld is, dat gy van de Turken genomen waart tusschen Livorno en Civita Vecchia.

Gy ziet nu wel dat het niet waar is; hoe-wel ik bekennen moet dat het Schip, waar in ik was, niet buiten gevaar was.

Wierd gy dan van die Barbaaren gejaagd?

Ja voor zeker, myn Heer, en wy hadden veel werks om haar te ontvaaren: want op myn woord, zy Zeilen wel.

Ik bid u, myn Heer, zeg my eens hoe gy haar ontvluchtte.

Wel myn Heer, na veel tobbens geraakte

Port Longone, being a strong place on a little Island called Elba.

Sir, I am very glad that you escaped, and I am sure that you have many good friends in England; who shall have much joy, to hear of your arrival at Paris; for I do assure you, they were much afflicted for your pretended misfortune, when they heard it.

Sir, they did me a great deal of honour to have pitied me, I am much obliged to them, and I am sensible of their goodness.

By the next Post, I will undeceive them, by letting them know

wy in de haven van Longone, zynde een iterke plaats op een klein Eiland, genaamt Elba.

Ik ben zeer blyd, myn Heer, dat gy 't zo ontkomen zyt; en ben wel verzekerd, dat gy veele goede vrienden in Engeland hebt, die zeer blyde zullen zyn, om van uw aankomst tot Parys te hooren: want ik verzekeer u dat zy zeer bedroefd waaren over uw gewaand ongeluk toen zy 't hoorden.

Myn Heer, ik houd' het voor een groote eere dat zy my dus beklagd hebben; ik ben daar over aan haar verpligt, en ben gevoelig van hunne goedheid jegens my.

Met de naaste Post zal ik haar uit den droom helpen, door haar te laten weten

you are here, and by that they'll drown all their fears in a glass of good Canary.

Pray, Sir, do me that favour, and in the mean while you and I will drink their health here, in a glas of Hermitage Wine; if you please, I will lead you to a place where we may have the best in all the Town.

Very willingly, for I have a mind to drink of Hermitage Wine.

Did you never drink of that kind of Wine?

No, Sir, never.

Then permit me to tell you, that it is one of the best sorts of Wine that is in all France.

dat gy hier zyt: waar door zy alle hunne vreeze met een glas Kanary Wyn zullen afspoelen.

Ei lieve, myn Heer, doe my die gunfte, en ondertuffchen zullen wy hier op hunne gezondheid een roemer Hermitagie wyn drinken: ik zal u, met u believen, op een plaats brengen, daar men de beste van de stad kan hebben.

Zeer gaern; want ik ben genegen om eens van de Hermitagie wyn te drinken.

Hebt gy nooit van die foort van Wyn gedronken?

Neen, myn Heer, nooit niet.

Laat my u dan zeggen, dat het een van de beste zoorten van wyn is, die men in geheel Vrankryk heeft:

I past by the place, when I came from Lions, where it is made.

Sir, speaking of Lions, you put me in mind to ask you, how you are pleased with your journey of Italy?

Very well, Sir; the Country is not only pleasant, but full of fine Cities, which are full of Curiosities.

Old Rome, I think, lies buried in its ruins.

It is true, Sir, nothing remaineth of it; what is to be seen there, are great ruins, which seem to mourn for the destruction of so fine a City, and to testify to all the World, how famous it was.

Toen ik van Lions quam, passeerde ik voorby de plaats, daar ze gemaakt wordt.

Myn Heer, nu gy van Lions spreekt, brengt gy my in de zin om u te vragen, hoe u uwe reis van Italië aanstaat?

Zeer wel, myn Heer, het Land is niet alleen vermakelyk, maar 't is ook vol van schone steden, die vervult zyn met zeldzaamheden.

Oud Rome, acht ik, legt in zyne puinhoopen begraven.

Zo is 't, myn Heer; alles, wat daar te zien is, zyn groote puinhoopen, die de verdelging van zulk een schone stad schynen te betreuren, en aan de gantsche wereld te betuigen, hoe vermaard de zelve eertyds geweest is.

*Is St. Peters of Rome
a fine Church?*

*Yes, Sir, 't is one
of the Wonders of the
World.*

*Is Naples a great
City?*

*Yes, Sir, very plea-
sant, large, and full
of People.*

*Did you see the Bur-
ning Mountain, that
is very near to it?*

Yes, Sir, I saw it.

*I think it burns con-
tinually.*

Yes, Sir.

*Did you see the Trea-
sure of Lorette?*

Yes, Sir.

Is it so rich?

*Yes, indeed, it is ex-
treamly.*

*Is the Place strong?
Not at all.*

How do you like Ve-

Is de St. Pieters Kerk
te Rome een treffelyk
Gebouw?

Ja, myn Heer, 't is
een van 's Werelds
Wonderen.

Is Napels een gro-
te Stad?

Ja, myn Heer, het
is een zeer vermake-
lyke, grote en volk-
ryke plaats.

Hebt gy den bran-
denden Berg gezien,
die 'er dicht by legt?

Ja, myn Heer, ik
heb hem gezien.

Ik acht dat hy gesta-
dig brandt.

Ja, zo doet hy, myn
Heer.

Hebt gy den fchat
van Lorette gezien?

Ja, myn Heer.

Is die zo kostelyk?

Ja, gewiffelyk, het
weegt over.

Is de plaats fterk?

Neen, gansch niet.

Hoe staat u Vene-
ni-

nice?

Were you there in the time of Carnival?

Are their Operas fine?

Yes, wonderfull.

Did you see the Arsenal?

Yes, Sir.

Is it so full of stores for War, as they say?

Sir; you would wonder if you saw it: it is the greatest in the World, and full of all manner of stores, both for Land and Sea.

Were you at Modena?

Yes, Sir, I have travelled all over Italy.

Is the Duke of Modena's Palace finished?

Not yet, Sir.

tië aan?

Waart gy daar in de Vasten avond?

Zyn hunne Operaas mooi?

Ja, verwonderlyk.

Hebt gy 't Wapenhuis gezien?

Ja, myn Heer.

Is het zo vol van Krygstuig als men zegt?

Ja, myn Heer, gy zoud u verwonderen, indien gy 't zaagt: het is het grootste van de gansche Wereld, en 't is vol van allerley Oorlogs-tuig, zo wel te Water als te Land.

Waart gy ook te Modena?

Ja, myn Heer, ik heb geheel Italië doorgereist.

Is 't Paleis van den Hertog van Modena voltoid?

Nog niet, myn Heer.

196 De Engelsche en Nederduitsche

*It was told me, that
it will be very fine,
when it is all built.*

*Yes, Sir, very fine
and very large.*

*Doth the great Duke
of Tuscany receive the
English well?*

*Yes, Sir, there is
no Nation in Europe,
that he receives with
so much honour and ci-
vility.*

*How do you like
Florence?*

*'Tis a very fine City,
full of Antiquities.*

*What do you say of
the Treasures of the
Great Duke?*

*There is nothing fi-
ner nor richer.*

*Is Saint Laurence's
Church finished?*

Not yet.

Men heeft my ge-
zegt, dat het een
schoon stuk werks zal
zyn, wanneer 't vol-
bouwd is.

Zo zal't, myn Heer,
't zal zeer schoon en
groot weezen.

Worden de Engel-
schen van den Groot-
Hertog van Toskanen
wel onthaald?

Ja, myn Heer, daar
is geen Volk in Euro-
pa, dat hy met zo veel
eere en beleefdheid
ontfangt.

Hoe gevalt u Flo-
rence?

't Is een zeer schoo-
ne Stad, vol van al-
oudheden.

Wat dunkt u van
de schatten van den
Groot Hertog?

Daar is niets schoo-
der noch kostelyker.

Is de Sint Laurens
Kerk voltooid?

Nog niet.

Will

- *Will it be very rich?*

Yes, Sir, for its bigness the richest in Europe.

Are the Italian Women handsome?

Yes, some are so.

Are they complaisant?

They are very agreeable.

Sir, at your return did you come by Sea?

Yes, Sir, My Lord... who was then in Italy, did me the honour to bring me in his Felouque from Leghorn to Genoa.

I wonder, you would venture again to Sea, after having been in so much danger of being taken by the Turks.

Why, Sir? I had re-

Zal zy kostelyk zyn?

Ja, myn Heer, naar hare groote de kostelykste van Europa.

Is het Italiaansch Vrouwvolk mooi?

Ja, zommige.

Zyn zy aanvallig?

Ja, zeer aanvallig.

Toen gy weerom quamt, myn Heer, was het ter zee?

Ja, myn Heer; de Heer ..., die toen in Italië was, deed my de eere dat hy my in zyn Jacht van Livorno naar Genua medenam.

't Verwondert my, dat gy u weer op de Zee durfde wagen, na dat gy in zulk een groot perykel waart geweest om van de Turken genomen te worden.

Waarom, myn Heer?

Solved of going from Leghorn to Tangier by Sea; but understanding that they had made there a Truce for some while, that diverted my intentions.

Have you any acquaintance there?

Yes, Sir, two Gentlemen of my relations, one a Captain, the other a Volontier.

Have you been there?

Yes, twice, passing and repassing from the Straits.

Is the Place strong?

Yes, Sir, it is very strong.

The King had much care to defend it, and it cost him much to keep it, otherwise it

Ik was van voornemen om van Livorno naar Tanger ter Zee te gaan; maar verstaande, dat daar een bestand voor een zekeren tyd gemaakt was, zo deed het my van besluit veranderen.

Hebt gy eenige kennis daar?

Ja, myn Heer, twee Edellieden van myn maagschap, de een een Kapitein, en de ander een vrywillige.

Bent gy daar geweest?

Ja, tweemaal, in't heen gaan, en te rug komen van de Straat.

Is de plaats sterk?

Ja, myn Heer, zeer sterk.

De Koning heeft groote zorg gedragen om de zelve te beschermen, en 't heeft hem veel gekost om ze te bewaaren; anders
would

would have been lost. zou ze al verlooren

geweest zyn.

I think it was in great danger to be so in the last War. Ik geloof, dat ze groot perykel liep in den laatsten Oorlog.

It is true, Sir, and the loss of that Place would have ruined the Trade of all the Straits. Dat is waar, myn Heer; en 't verlies van die plaats zou al den Koophandel van de Straat bedorven hebben.

I think the Moors had never broken ground before. Ik geloof, dat de Mooren daar nooit te vooren een schop in de aarde gestookt hadden.

I do not know; but it is certain that they do it now. Daar weet ik niet van te zeggen; maar 't is zeker, dat zy 't nu doen.

I think the Renegado's have taught them to make Fortifications, and Navigation. Ik geloof, dat de afvallige Christenen hen 't maken van sterkten, en de Scheepvaart geleert hebben.

It may be so; for many are gone into their Country since some years. Dat kan wel wezen; want veele hebben zich zedert eenige jaaren in hun Land begeeven.

How is their General called, that commanded in this last War?

He is called Alcad d'Alkasser.

The King hath lost a great Man at Tanger.

It is true, Sir Palmer Faireburn; all the Town did much lament his death.

Colonel Sackvil behaved himself there most gallantly, and gained much honour.

It is true, he succeeded to that Command after Sir Palmer Faireburn was killed, and got a great Victory over the Moors, killed and wounded a great number, filled up again their Works, took all their Canon and Bag-

Hoe heet hun Overste, die in den laatsten Oorlog 't opperbevel had?

Zyn naam is Alkad d'Alkasser.

De Koning heeft een voornaam Man te Tanger verloren.

Dat is waar, 't is de Ridder Palmer Faireburn, wiens dood van de gansche Stad zeer beklaagd wierdt.

De Colonel Sackvil droeg zich daar treffelyk, en leide groote eere in.

Dat is waar, hy aanvaardde het gebied na dat Sir Palmer Faireburn gedood was, en hy behaalde een groote zeege op de Mooren, hebbende een groot getal gedood en gequetst; hunne Werken weêr opgevuld; al hun Geschut en Pakkasje genomen,

gave, and routed them
entirely.

Without doubt it
was a brave action;
and to say the truth,
the English fought as
they use to do, like
Lions.

Is the Country open
to us since the Truce is
made?

Yes, Sir, as far as
the Jews River.

Sir, your Discourse
is so agreeable, that I
have forgot that Her-
mitage Wine; let us go
to drink some.

Come, Sir, there is
the house where it is
sold; go in.

Shew me the way;
I am not acquainted
here.

You force me to be

en hen t'eenemaal ge-
slagen.

Was buiten twy-
fel een treffelyke daad;
en om de waarheid te
zeggen, de Engelschen
vochten als Leeuwen,
gelyk zy gewoon zyn.

Is het Land vry en
open voor ons, sederd
dat het bestand ge-
maakt is?

Ja, myn Heer, tot
aan de Joden Rivier
toe.

Myn Heer, uw ge-
sprek is zo aangenaam
en bevallig, dat ik de
Heremitagie wyn ver-
geten heb; maar laat
ons gaan om die te
drinken.

Kom aan, myn
Heer, daar is 't huis
daar ze te koop is;
treed in.

Wys my den weg,
ik ben hier onbekend.

Gy dwingt my on-

uncivil; but I had rather be so, than to be troublesome to you.

Boy, give us a Pint of your best Hermitage wine.

Gentlemen, there is some of the best.

Come Sir, my service to you.

Sir, I most humbly thank you.

Sir, some body asks for you.

Sir, one of your Friends stays for you at home.

Sir, I am sorry to leave you so soon: till to morrow.

Farewell, Sir.

Till I have the honour to see you again.

beleefd te zyn; maar ik wil dat evenwel liever weezen, dan u lastig vallen.

Jonge, geef ons een pintje van uw beste Hermitage wyn.

Heeren, daar hebt gy van de beste.

Myn Heer, om u te dienen.

Ik dank u hartelyk, myn Heer.

Myn Heer, daar is iemand, die naar u vraagt.

Myn Heer, een van uwe Vrienden wacht naar u t'huis.

Myn Heer, 't moeit my, dat ik u zo haast verlaten moet; tot morgen toe.

Vaarwel, myn Heer.

Tot dat ik de eere mag hebben van u weder te zien.

A Dis-

A Dialogue between
two learned
Men.

*Een Samenspraak tus-
schen twee geleerde
Lieden,*

SIr, you arrive hap-
pily; I was going
to your house to speak
with you.

MYn Heer, gy
ontmoet myter
regter tyd; ik ging zo
naar uw huis toe om
met u te spreken.

*Is there any thing,
in which I may serve
you since our last en-
terview?*

Is 'er zederd onze
laatste byeenkomst
iets voorgevallen,
waar in ik u kan die-
nen?

*Yes, Sir, I should
desire you would do me
the favour to explain
me the Rules, that we
find in the beginning of
Monsieur Le Grand's
Philosophy.*

Ja, myn Heer, ik
wenschte dat gy de
goedheid geliefde te
hebben, om my de
Regelen, die men in
't begin van Monsieur
Le Grands Filosofie
vind, uit te leggen.

*Why, Sir, what
difficulty do you find in
them?*

Wel, myn Heer,
wat zwaarigheid vind
gy daar in?

*It seems at the first
sight, they are against
common sense.*

Het schynt met den
eersten opslag, dat zy
tegen het gezond ver-
stand aanloopen.

In what, I pray?

Because he teaches us, that we must not trust our Senses, which seems to be false.

There is nevertheless nothing more true.

What? can it be false, that I see truly an object, when my eyes are opened, during the day; and that nothing hinders that same object to dull my sight?

No, but that knowledge is not sufficient to form an assured Science.

Why, Sir?

Because your eyes may deceive you, since they can represent to themselves a thing which is not.

Waar in toch, bid ik u?

Om dat hy ons leert, dat wy onze zinnen niet moeten betrouwen; 't welk valsch schynt te wezen.

Nochtans is 'er niets waarachtiger.

Hoe dat? kan het valsch zyn, dat ik waarlyk een voorwerp zie, wanneer myne oogen geopent zyn, gedurende den dag, en dat niets verhindert dat het zelfde voorwerp myn gezigt benevel?

Neen; maar die kennis is niet genoegzaam om een zekere Weetenſchap te formeeren.

Waarom, myn Heer?

Om dat uwe oogen u zouden kunnen misleiden, dewyl zy zich een zaak kunnen verbeelden, die niet is.

That

That I cannot believe.

Do you not remember to have some times perceived a Tower from far?

You may well see one thing for another, since it happens often, that a Tower which shews round is square.

And what do you infer from this?

I say that a Science, which is grounded upon such an uncertain foundation, cannot be sure.

But this mistake is not universal.

I grant it; but you are oblig'd to confess that a true thing, as Science is, ought not to be grounded upon a doubtful thing.

Dat kan ik niet gelooven.

Geheugt u niet zomtyds eenen Toren van verre gezien te hebben?

Gy kunt heel ligt eene zaak voor een andere aanzien, dewyl het dikwils gebeurt, dat een Toren, die rond schynt, vierkant is.

En wat wilt gy daar uit besluiten?

Ik zeg dat een Wetenschap, welke op zulk een onzeker fundament gegrond is, niet zeker kan zyn.

Maar deeze misflag is niet algemeen.

Ik sta het toe; maar gy bent genoodzaakt te bekennen, dat een waare zaak, gelyk als weetenschap is, niet op zo een twyfelachtige zaak behoort gegrond te zyn.

By what means then do we arrive at the knowledge of the Truth, if our Senses are subject to mistakes?

By the Understanding.

That cannot be, since it regards but universal things, as Aristotle says: Intellectus est rerum universalium.

That is true; and that is not contrary to Monsieur Le Grand's sentiment, who proves that Man's Wit ought to examine as well particular things as common.

I should be very glad, if you could explain clearly his sense.

It will be very easy unto me, if you have the Patience to hear

Door wat middel geraaken wy dan tot de kennisse der waarheid, indien onze zinnen aan mislagen onderworpen zyn?

Door het verstand.

Dat kan niet zyn, dewyl dat maar algemeene dingen betreft, gelyk als Aristoteies zegt: *Intellectus est rerum universalium.*

Dat is waar, en dat is niet strydig met Monsieur Le Grands gevoelen, dewyl hy bewyft, dat 's menschen vernuft zo wel byzondere als algemeene zaken behoort te onderzoeken.

Ik zou blyde zyn, indien gy zynen zin duidelyk kondt verklaren.

Dat zal my ligt om te doen zyn, indien gy maar geduld gelieft

me

me.

Pray, tell it me by an example.

I will: did you never see Gold that they bring out of the Indies in dust?

I have seen some several times.

That Gold, after it has been put into the Furnace changeth its form; and takes a new one; and neverthelefs 't is always the same Gold.

That cannot be denied.

What did you perceive of that Gold at first?

I perceived Gold in dust.

But this Gold in dust is gone, and neverthelefs Gold is always Gold.

Let it be so.

Then you did not

te hebben om my te hooren.

Zeg my dat, bid ik u, door een voorbeeld.

Ik zal: hebt gy nooit Goud gezien, 't welk uit Indiën gebragt word in stof?

Ja, dat heb ik verscheide maal gezien.

Dat Goud, na dat het in den oven is gedaan geweest, verandert zyne gedaante, en neemt eene nieuwe aan; en nochtans is het altyd het zelfde Goud.

Dat kan niet ontkend worden.

Wat vernam gy dan van dat Goud in 't eerst?

Ik wierd Goud in stof gewaar.

Maar dit Goud in stof is niet meer vorhanden, en nochtans is Goud altyd Goud.

Laat het zo weezen.

Als dan wierd gy

per-

perceive any thing of that which falls upon the Senses, ſince the ſame ſubſtance remains.

By which may I diſcover the Nature of Gold?

By this Faculty, which we call Judicative.

This Diſcourſe is more ſubtile than true.

On the contrary, I eſteem it ſo be more true than ſubtile.

Can you prove me this thought by another Example?

Very eaſily; you ſee every day Men from your window, walking in the Market.

I ſee ſome every day indeed.

Nevertheleſs you perceive very often nothing but their hats,

niets van dat genege-
waar, 't welk op de
zinnen valt, dewyl de
zelfde zelfſtandigheid
blyft.

Door welk middel
zal ik dan de natuur
des Gouds kunnen
ontdekken?

Door dat vermoo-
gen, 't welke wy 't oor-
deelende noemen.

Dit geſprek is meer
ſpitsvindig dan waar.

In 't tegendeel, ik
acht het meer waar
dan ſpitsvindig te zyn.

Kunt gy my die ge-
dachte door een ander
voorbeeld bewyzen?

Zeer gemakkelyk;
gy ziet dagelyks uit
uw venſter menſchen
op de markt wandel-
len.

Dat zie ik in der
daad alle dagen.

Niettemin word gy
zeer dikwils niet an-
ders gewaar dan hun-
their

*their coats , or their
clokes.*

That is true.

*How then do you
know really they are
Men?*

Very surely.

*Excuse me , since you
cannot affirm that you
see any other thing but
their cloths.*

*Mens cloths do co-
ver but men.*

*That may be false ,
since they may cover
Engines with them ,
which move in the
same manner as men
do.*

*And what do you
infer from this Dis-
course?*

*I conclude , that our
Senses are not certain,*

ne Hoeden , hunne
Rokken , of hunne
Mantels.

Dat is waar.

Hoe weet gy dan ,
dat het waarlyk men-
schen zyn ?

Dat weet ik zeker
genoeg.

Verſchoon my ,
want gy kunt niet ze-
ker zeggen , dat gy iets
anders ziet dan hunne
kleeding.

Menſchen kleederen
bedekken maar alleen
menſchen.

Dat zou valſch kun-
nen zyn ; dewyl men
kunſtige werktuigen ,
die zich op de zelfde
wyze als de menſchen
beweegen , daar me-
de zou kunnen bedek-
ken.

En wat zult gy dan
uit dit geſprek beſlui-
ten ?

Ik beſluit , dat onze
zinnen niet zeker zyn ,
ſince

since they can deceive us.

This is a new Philosophy.

'T is true; but it is according to reason, since Science is a certain thing and sure, and the ground which sustains it ought to be of the same nature.

Do you believe that our Senses deceive us always?

Yes, they can deceive us; but our Understanding can never deceive us.

How many People are there, who imagine themselves to know a thing which they do not know?

This fault proceeds from their knowledge, which is not clear and distinct.

That knowledge is hard to be obtained.

nadien zy ons kunnen misleiden.

Dat is een nieuwe Filosofie.

Dat is waar: maar 't is volgens de reden, dewyl wetenschap een zekere en vaste zaak is, en de grond, die dezelve ondersteunt, behoort van den zelve aard te zyn.

Gelooft gy, dat onze zinnen ons altyd bedriegen?

Ja, zy kunnen ons bedriegen; maar ons verstant kan ons nooit bedriegen.

Hoe veel menschen zyn'er, die zich zelve inbeelden een zaak te weten, die zy niet weten?

Die mislag ontstaat uit hunne kennisse, die niet klaar en onderscheiden is.

Zulk een kennis is zwaar te verkrygen.

It

It is so to heavy Wits, but not to subtle and judicious People.

That Monsieur Le Grand is he not Author of L'Homme sans Passions?

'T is himself.

I have seen his Book; indeed it is well writ.

He did write five or six others, of which one is entituled: L'Epicure Chrétien &c.

Do you know him?

I have the honour to know him very particularly.

He is a very learned Man.

He is universal.

Het is zo voor zwaarmoedige verstanden, maar niet voor schrandere en verstandige menschen.

Is die Monsieur Le Grand niet de Schryver van *L'Homme sans Passions*?

Ja, hy is 't.

Ik heb zyn Boek gezien; 't is inderdaad wel geschreeven.

Hy heeft nog vyf of zes andere geschreeven, waar van 'teene is genaamd *L'Epicure Chrétien*.

Kent gy hem?

Ik heb de eere van hem byzonderlyk te kennen.

Hy is een zeer geleerd man.

Hy is volleerd.

A Dialogue between
a Gentleman and
a Gentlewoman.

*Een Zamenpraak
tusschen een Edel-
man en eene
Juffrouw.*

PRAY, Sir, tell me
one thing, I am
very curious to know
your opinion of it.

*Pray, Madam, pro-
pose it to me, and if I
can resolve you, I will
do it with all my heart.*

*Sir, I would fain
know which is the no-
blest Sex, the Man, or
the Woman.*

*Madam, I ask it
you; your self naming
the Man first, it seems
to me you give consent,
that he is nobler than
the Woman.*

IK bid u, myn Heer,
zeg my een zaak,
alzo ik nieuwsgierig
ben om uw gevoelen
daar van te weeten?

Eilieve, Juffrouw,
stel het my voor, en
zo ik u eenige ope-
ning daar in kan gee-
ven, ik zal het van
ganschcr harte doen.

Myn Heer, ik wen-
ste wel te weten,
welke Sexe de edel-
ste is, de Man of de
Vrouw?

Juffrouw, ik vraag
het u; dewyl gy zelf
den Man eerst ge-
noemt hebt, zo dunkt
my dat gy toestaat,
dat hy edeler is dan
de Vrouw.

Sir,

Sir, 't is not a convincing reason, 't is only for civilities sake.

Madam, Saint Paul commands the Woman to obey her Husband; In the Old Testament great Persons Wives did call them their Lords; by consequence then the Man is nobler than the Woman.

Sir, excuse me, for by obeying one is not inferiour to him to whom he submits himself, for Jesus Christ, as the Scripture says, although he be God, did obey both the Virgin Mary and Saint Joseph; and nevertheless he is far nobler

Myn Heer, dat is geen overtuigende reden: 't is maar alleen uit beleefdheid geschied.

Juffrouw, de H. Paulus beveelt de Vrouwe haaren Man te gehoorzamen. In 't Oude Testament vind men, dat de Vrouwen van aanzienlyke Perzoonen Heeren noemden; waar uit dan volgt, dat de Man edeler is dan de Vrouw.

Verfchoon my, myn Heer, want om dat men gehoorzaamt, is men niet minder dan hy, aan wien men zich onderwerpt; want Jesus Christus, gelyk de Schrift zegt, alhoewel hy God is, gehoorzaamde de H. Maagd Maria en den H. Joseph; en niet te min is hy veel edeler

than

than them. And if great Mens Wives called them their Lords, it was to please them, and not by duty.

To shew you that the Man is more noble than the Woman, he was created the first.

Sir, what do you infer from thence? nothing but confusion for your Sex; for things which were created the first, are not the noblest; as for Example; the Heavens, the Earth, the Sun, the Stars, the Seas, and all things, were created before Man; yet nevertheless, according to you, he is the noblest of earthly Creatures.

Madam, that Man is nobler than all Creatu-

dan zy waaren. En indien de Huisvrouwen van voornaame Perzoonen hare Mannen Heeren noemden, dat geschiedde om hen te behaagen, en niet uit plicht.

Om u te toonen, dat de Man edeler is dan de Vrouw; hy wierd eerst geschapen.

Myn Heer, wat kunt gy daar uit trekken? niets dan beschaa- ming voor uwe kun- ne: want de dingen, die 't eerst geschapen waaren, zyn de edelste niet; als, by voorbeeld, de Hemel, de Aarde, de Zon, de Starren, de Zeën, en alle din- gen zyn eer geschapen dan de Man; en vol- gens uwe stelling is hy de edelste van alle aardische schepselen.

Juffrouw, dat de Man edeler is dan alle

res,

res, except the Angels, is true; for God with one word created all, but Man is the work of his own hands.

You grant me then that the creation of Man is more noble than that of Heaven and Earth, because he was created the last; by your same argument I will convince you; the Woman was created after the Man, and of a nobler Substance than he, for he was created of dust, but the Woman was created of one of his Ribs, and not of dust. I will bring you another Example, which ought to convince you: An infant's Body is the first formed in his Mother's

scheepselen, uitgezegd de Engelen, is waar; want God schiep alles door een woord; maar de Man is het werk van zyn eigene handen.

Gy staat my dan toe, dat de schepping des Mans edeler is, dan die van den Hemelen de Aarde, om dat hy 't laatst geschapen was; ik zal u dan door uw eige bewysreden overtuigen; de Vrouw wierdt na den Man geschapen, en uit een edeler zelfstandigheid; want hy wierd uit het stof geschapen; maar de Vrouw wierd uit eene van zyne ribben geschapen, en niet uit het stof. Ik zal u nog een ander exempel by brengen, 't welk u behoort te overtuigen; 't Ligchaam eens Kinds word eerst in de Baar-
Womb,

Womb, and a long time after the soul is infused into it; yet nevertheleſs ſhe is more noble than the Body.

Madam, I anſwer you that the Woman having been formed of one of the Man's Ribs, being created of his own Substance, and having fleſh of his fleſh, and bone of his bone, as the Scripture ſaith, has no advantage upon him, neither in regard of her Creation, nor for her Substance ſake; for when God ſaid: Let us make Man after our own likenes, he did mean the Woman as well; for the Word (Homo) in Latin ſignifies the Man and the Woman, therefore the

moeder gevormd, en een tydlang daar na word 'er de Ziel ingeſtort, en niet te min is die edeler dan het Ligchaam.

Juffrouw, daar op antwoord ik u, dat de Vrouw gevormd geweest zynde uit eene van des Mans ribben, en geſchapen uit zyn eigene ſtoffe, vleefch hebbende van zyn vleefch, en been van zyn been. als de H. Schrift zegt, geen voordeel boven hem heeft, noch ten opzigte van haare ſcheppinge, noch om haare ſtoffe: want wanneer God zeide: *Laat ons den Menſche maaken naar onzen beelde en gelykeniſſe*, zo meent hy de Vrouw desgelyks; want het Latynſche woord (*Homo*) betekent Man en Vrouw

Man

Man and the Woman were made at the same time, and the Being of the Woman was but a Multiplication of one Substance already created and depending of the Man.

Sir, according to you, if it be the same Substance created, why will you have one to be more noble than the other? Why depending of the Man? Let us make him a Companion, saith God; one Companion doth not obey the other, except it be to please him.

Madam, see nevertheless what Saint Paul saith; Women obey

beide, zulks dat de Man en de Vrouw dan op een en de zelfde tyd gemaakt zyn; en 't weezen der Vrouwe was maar een vermenigvuldiging van eene zelfstandigheid, die alreede geschapen en van den Man afhankelyk was.

Myn Heer, volgens uw zeggen, indien het de zelfde stoffe geschapen is; waarom wilt gy dan 't een edeler hebben dan 't ander? Waarom afhankelyk van den Man? *Laat ons hem een medegenoot maken*, zeide God: nu, de eene medegenoot gehoorzaamt de andere niet, 't en zy 't hem belieft.

Zie nochtans eens, Juffrouw, wat de Apostel Paulus zegt: *Gy Vrouwen, weest uwv*
 K your

your Husbands: *But he doth not say unto the Men, Obey your Wives. For what you say, that Man was created of dust, you cannot carry it away; for they had both the same beginning, as concerning the Matter.*

If it were changed, it was as much for the advantage of the one, as of the other, and besides, he of them two who approach'd nearest to God in Likeness, and to whom alone it belongs to execute the Functions that Jesus Christ instituted upon the earth, is to be the noblest. Saint Paul saith, Women be ye silent in the Church, in the which he hath

Mannen gehoorzaam: Hy zegt immers niet tot de Mannen, *Weest uwe Vrouwe gehoorzaam.* Want het gene gy zegt; dat de Man uit stof geschapen is, daar mee kont gy niets uitrechten; want zy hadden beide, ten aanzien der stoffe, een en 't zelfde begin.

Indien dezelve veranderd ware, dat was zo wel tot voordeel van de eene, als van de andere; en behalven dat; die van de twee, welke Gode in gelykenisse naast quam, en aan wien alleen toebehoort om die bedieninge te bekleeden, dewelke Jesus Christus op de aarde ingesteld heeft; is de edelste. De H Paulus zegt, dat de Vrouwen zwygen in de Gemeente, alwaar hy bevolen heeft,

ordained Priests to speak aloud.

Sir, all your Reasons are not able to convince me: I say the Woman is as well formed to the Image and Likeness of God, as the Man, and that if there be some Accidents, which put distinction between them, yet they are not distinguished in regard of God. I would fain know if there be a distinction between the Souls of the blessed in Heaven. If the Priests speak out in the Church, 't is only because Saint Paul knew well, that Men are commonly more learned than Women, because they keep them always in

dat de Priesters overluid zouden spreken.

Myn Heer, alle uwe redenen zyn niet magtig om my te overtuigen; Ik zeg, dat de Vrouw zo wel naar den beelde en gelykenisse Gods gemaakt is, als de Man; en dat, indien 'er al eenige toevallen zyn, welk eenig onderscheid tusschen hen stellen, zo zyn zy echter ten aanzien van Gode niet onderscheiden. Ik zou gaarn weten, of 'er eenig onderscheid tusschen de zielen der zaligen in den Hemel was. Indien de Priesters overluid in de Kerk spreken, dat is maar alleen om dat de H. Paulus wel wist, dat de Mannen doorgaans geleerder zyn dan de Vrouwen, dewyl zy haar in onwetendheid

ignorance, that they may be always under them: But if we did learn, we should be generally greater Scholars than they are, for without Rhetorick we speak more than they do.

A Dialogue of the Nature of Plants, between two Learned men.

WE are come now, I thank God, to the fair Spring.

O the agreeable Season! What difference doth not one see between the Winter and the Spring! Every thing seems now to smile when the other Season seems to cast them all

houden, op dat zy altyd boven haar mogen zyn. Maar indien wy ons in geleertheid oeffenden, wy zouden doorgaans geleerder zyn dan zy: want zelfs zonder de Redenrykkunst spreekten wy meer dan zy.

Een Samenspraak tusschen twee geleerde Personen wegens den aard der Planten.

WY zyn nu, God dank, tot de schoone Lente gekomen.

O wat een aangenaam saizoen! Hoedanig een onderscheid beïpeurt men tusschen den Winter en de Lente! alles schynt ons nu toe te lagchen, daar het ander gety

into

into the Grave.

It is true, but from whence proceeds that Green which covers now all the Trees?

It comes assuredly out of the Bowels of the Earth.

What? do you believe that there is any Green hid in the Earth, which comes out every Year?

No, but I believe that the Earth is the Principle thereof, which causes that agreeable colour.

Pray, tell me how that is done.

As there comes out of the Earth a great quantity of Humours, which pass thorow the Conduits of the Plants, even to their tops, this

alles schynt in 't graf te werpen.

Dat is waar: maar waar van, daan komt dat groen, 't welk nu al het geboomte bekleet?

Dat komt gewisselyk uit de ingewanden der Aarde.

Hoe? geloof gy dan dat 'er eenige groente in de Aarde verborgen is, die alle jaaren te voorschyn komt?

Neen, maar ik geloof, dat de Aarde het Grond-beginzel daar van is, 't welk die bevallige koleur veroorzaakt.

Ei lieve, zeg my, hoe dat geschiedt.

Gelyk 'er uit de Aarde een groote menigte van vochtigheden komt, die door de luchtpypen der Planten passeeren, zelfs tot bovenaan den top toe, zo wordt ook des zelfs

K 3 Wa-

Water causes their Green. groen door dit water veroorzaakt.

How comes it then so pass that the Water is not always Green? Hoe komt het dan dat het water niet altyd groen is?

'T is because it is not always mingled with strange Bodies. Dat is, om dat het niet altyd met vreemde ligchaamen vermengd is.

Doth the mingling of the bodies contribute to the production of Colours? Helpt de vermen- ging der ligchaamen iets tot de voortbren- ging der koleuren?

It contributes to it so much, that one may say, that the Bodies take their Colours according to the several ranks of their parts. De zelve helpt zo veel daar toe, dat men zeggen mag, dat de ligchaamen hunne koleur aannemen, volgens de verscheidene soorten hunner deelen.

From whence proceeds the smell of Fruits? Waar uit ontstaat de reuk der vruchten?

From several Causes; for one cannot doubt, but that the diversity of Climates change their Uit verscheidene oorzaken; want men behoeft niet te twyfe- len, of de verscheiden- heid der Luchtfree- ken verandert hunne

nature, and by consequence render them of several smell.

Do you believe that the Apples which grow in France and in Spain be more agreeable to the taste than those which grow in England?

There is no doubt of it, if you believe that those Countries are hotter and that the Sun warms them with more heat.

What doth the Sun, when it renders a Body odoriferous?

It separates by its Heat the grossest Bodies from the subtlest, and evaporating the Humour which was there enclosed, it remains but a fat Matter, which causes the smell.

natuure, en doet hen gevolgelyk van verscheidenerlei reuk zyn.

Geloofst gy, dat de Appelen, die in Vrankryk en in Spanje groejen, lieflyker van smaak zyn, dan die, welke in Engeland wasschen?

Daar is niet aan te twyffelen; indien men geloofst dat die landen heeter zyn, en dat de Zon haar met meerder hitte verwarmt.

Wat doet de Zon, wanneer hy een Ligchaam welruikend maakt.

Hy scheid door zyne hitte de groffte Ligchaamen van de fynste af; en de vochtigheid, die'er in beflooten was, uitwaasemende, zo blyft'er maar een vette stoffe over, dewelke de reuk veroorzaakt.

Do you think that all this cannot be done in a cold Country?

Not so well, because, for want of heat, the Juice which is within the Plant is not well mortified, and the Humour which meets there, hinders that which serves to the Odour to extend it self as it should do.

How comes it then so pass, that the ripe Fruit smells better than when it is green?

'T is because in time the Fruit purges it self, and leaves that gross matter, which did hinder it from dilating and rarifying it self.

But how doth it come to pass, that all Plants bear fruit of a

Meent gy, dat dit alles in een koud Landschap niet geschieden kan?

Niet zo wel, om dat door gebrek van hitte het zap, 't welk in de plant is, niet ter deege versterkt; en de vochtigheid, die zich daar onthoud, is een belet, dat de reuk zich niet kan uitstrekken als 't behoort.

Hoe komt het dan dat een rype vrucht beter ruikt, dan als ze noch groen is?

Dat is om dat de vrucht met der tyd gezuivert wordt, en die grove stoffe verlaat, welke een vermindering was, dat zy haar zelve niet kan uitbreiden en verdunnen.

Maar hoe komt het, dat alle planten vruchten draagen van ver-

dif-

different smell.

Because the parts which compose the Fruits are of a different texture, and as they enter into the Pores of the Tongue in several manners, it is necessary that they should cause Tastes different one from another.

You are in the right, it must be so.

A Dialogue between several Gentlemen that go to be merry abroad.

A. **W**Hat shall we do to day Gentlemen? How shall we pass away this day?

B. *So as you please.*

C. *Let us walk as far as Greenwich.*

scheelende reuk?

Om dat de deelen, waar uit de vrucht bestaat, van een verscheelend maaksel zyn; en wanneer zy in de Luchtgaatjes der tonge op verscheidenerlei wyze ingaan, zo moeten zy noorzakelyk verscheidenerlei smaak hebben.

Gy hebt recht; het moet zo wezen.

Een Samenspraak tusschen verscheide Heeren, die uitgaan om eens vrolyk te wezen.

A. **W**At zullen wy van daag doen Heeren? hoe zullen wy dezen dag doorbrengen?

B. Zo als 't u be-
lieft.

C. Laat ons naar Greenwich gaan.

K 5 D. *Ah,*

D. *Ab, Gentlemen, let us go thither, I entreat you, I have never been there.*

A. *And what do you intend to do at Greenwich?*

D. *That is a fine Question; and what should we do elsewhere?*

A. *Let us go thither, if you please, I am content to do as she rest.*

B. *I know an honest man there, that hath good Wine in his Cellar.*

A. *Let us go thither then; which way shall we go, Gentlemen?*

B. *Let us go thither by Water.*

C. *Let us rather take a Coach.*

D. *No, no, there is more pleasure by Water.*

A. *The Gentleman*

D. Ja, Heeren, laat ons daar na toe gaan, bid ik u, ik heb 'er nooit geweest.

A. En wat meent gy te Greenwich te doen?

D. Dat is ook een vraag; wat zouden wy op een ander plaats doen?

A. Laat ons 'er na toe gaan, indien 't u zo gevalt, ik ben te vrede om te doen als de rest.

B. Ik ken daar een eerlykman, die goede wyn in zyn kelder heeft.

A. Laat 'er ons dan na toe gaan; wat weg zullen wy gaan, Heeren?

B. Laat ons te water daar na toe gaan.

C. Laat ons liever een Koets neemen.

D. Neen, neen, 't is pleizieriger te water.

A. De Heer heeft
saitb

*saith right, we may
smoak in the Boat, and
drink a merry Cup.*

*B. For my part, you
know I never smoak:
But I will be glad to
drink a Cup of good
Canary.*

*C. Shall we not drink
and smoak enough,
when we come thither?*

*D. Gentlemen, if
we will go thither, let
us not lose time whilst
the Tide serves.*

*A. Go you before,
Gentlemen? I am going
to the Rose for a couple
of Bottles, and some
Pipes.*

*B. Do not stay then:
we will stay for you at
Somerset-house.*

*A. Go on, I will
overtake you by and by.*

gelyk; wy kunnen in
de Schuit eens roo-
ken en een glaasje
drinken.

B. Wat my aan-
gaat, gy weet wel dat
ik nooit rook: maar
ik wil wel eens een
kelkje goede Kanary
wyn drinken.

C. Zullen wy niet
genoeg drinken en
rooken als wy daar
komen?

D Heeren, indien
wy daar zullen gaan,
zo laat ons geen tyd
verliezen, terwyl wy
voor stroom hebben.

A. Gaat gy voor uit,
Heeren? ik gaa na de
Roos, om een paar
botteljes, en eenige
pypen.

B. Blyf dan niet uit:
wy zullen na u wach-
ten by Somerset-huis.

A. Ga maar voort,
ik zal u straks wel on-
derhalen.

K 6

D. We

D. *We should have told him that he should bring an ounce of good Spanish Tobacco.*

C. *He hath some in his Box, he is never without any.*

B. *Gentlemen, let us agree for a Boat.*

C. *Shall we take one Man or two?*

D. *Let us take two.*

B. *Honest man, what shall we give you to carry us to Greenwich, and to bring us back again?*

Sir, *you shall give me a Crown, if you please.*

It is too much, you shall have four shillings.

We cannot carry you for less.

C. *We must give them five shillings, they*

D. Wy hadden hem moeten zeggen, dat hy een once goede Spaansche Tabak zou meegebracht hebben.

C Hy heeft wel wat in zyn doos, hy is nooit zonder iets.

B. Heeren, laat ons een verding maaken voor een schuit.

C. Zullen wy een man nemen, of twee?

D. Laat 'er ons twee neemen.

B. Wat zullen wy u geeven, Maat, dat gy ons na Greenwich brengt, en weer te rug?

Myn Heer, gy zult my een Kroon geeven indien 't u beliest.

Dit is te veel, gy zult vier Schellingen hebben.

Wy kunnen u niet minder voeren.

C. Wy moeten hen vyf Schellingen geven,

are

are honest men, they must get their living. 't zyn eerlyke lieden, zy moeten 'er van leeven.

B. Well, you shall have what you ask. B. Wel gy zult zo veel hebben als gy eischt.

Where is your Boat?
There it is, Gentlemen. Waar is uw schuit?
Daar is ze, Heeren.

Will you be pleased to step in? Belieft gy in te treden?

D. Presently, we stay for a Gentleman. D. Terstond, wy wachten nog na een Heer.

C. There is Mr. A. coming, he hath made great haste. C. Daar komt Mr. A. alaan, hy heeft zich wakker gehaast.

B. He goeth like a lean Cat. B. Hy gaat, als een magere kat.

A. Well, Gentlemen, have not I dispatcht? A. Wel, Heeren, heb ik my niet lustig gehaast?

D. Truly you have, you shall drink first. D. Ja, dat hebt gy; gy zult ookeerst drinken.

B. Have you brought good Wine? B. Hebt gy goede wyn gebragt?

A. If it be not good, I will drink it all my self. A. Indien ze niet goed is, zo zal ik ze zelf drinken.

K 7 B. You

B. *You understand the matter very well.*

C. *Come then, Gentlemen, let us step into the Boat.*

D. *Step in first, we will follow you.*

A. *Without ceremony, Gentlemen, let him follow me that loves me.*

B. *What needs so many complements? For my part I never use any: I take my place by you, for you keep the Bottles.*

C. *Sir, I intreat you not to let me commit an incivility.*

D. *Sir, I will not go before you, I know very well the respect that is due to you.*

C. *But, Sir, you laugh at me, we will stay here: then till to morrow.*

A. *I must confess,*

B. *Dat hebt gy niet quaalyk.*

C. *Komt dan, Heeren, laat ons in de Schuit treden.*

D. *Stap eerst in, wy zullen u volgen.*

A. *Zonder Ceremonie, Heeren, die my lief heeft, mag my volgen.*

B. *Waar toe zo veel Complimenten? Ik voor my, gebruik ze nooit: Ik ga by u zitten, want gy hebt de Bottels by u.*

C. *Myn Heer, ik bid u, laat my geen onheuschheid begaan.*

D. *Myn Heer, ik wil voor u niet ingaan, ik weet zeer wel wat eerbiedigheid ik u schuldig ben.*

C. *Maar, myn Heer, gy lacht om my, zo doende zullen wy hier wel tot morgen staan.*

A. *Ik moet beken-*
Gent-

Gentlemen , you are very ceremonious.

B. Come , come Gentlemen , let us make haste , what needs so many ceremonies among friends ?

D. I beseech you, Sir; let us not make these Gentlemen stay.

C. Sir, I had rather commit an incivility, than to disobey you.

A. Seriously, Gentlemen , this is a fine River.

B. It is the finest in Europe.

C. The water is very calm at present.

D. We could not have pitchd upon a finer day to go by Water.

B. But Mr. A. you have brought Tobacco and Pipes with you : But where will you have fire ?

nen , Heeren , dat gy vol ceremonien zyt.

B. Kom , kom , Heeren , laat ons wat haast maaken, waar toe zo veel ceremonien onder vrienden ?

D. Ik bid u, myn Heer, laat ons deeze Heeren niet doen wachten.

C Myn Heer, ik wil liever een onbeleefdheid begaan , dan u ongehoorzaam zyn.

A. In ernst, Heeren , dit is een schoone Rivier.

B. 't Is de schoonste in Europa.

C. 't Water is tegenwoordig heel stil.

D. Wy zouden geen schooner dag hebben konnen aantreffen, om te water te gaan.

B. Maar Mr. A. gy hebt Tabak en Pypen medegebragt ; waar zult gy vuur krygen ?

A. I

A. *I have forgot a match, I am very giddy headed.*

C. *So much the better, for indeed I do not love ſmoaking, but when I am at my journey's end.*

B. *Really, Gentlemen, our converſation is better than the ſmoak.*

D. *We are very near the Bridge, is there no danger to ſhoot it?*

A. *Not more than in this place, the Water is ſmooth now.*

B. *I go through it two or three times a day, whether the Water be high or low.*

C. *You are mighty bold, I went through it once, when the Water was low, the Boat was like to have been ſunk.*

A. *Ik heb een Lont vergeeten; Ik ben heel ylhoofdig.*

C. *Zo veel te beter, want ik hou van geen rooken, voor dat ik ben daar ik weezen moet.*

B. *Waarlyk, Heeren, onze ommeegang is beter dan de rook.*

D. *Wy zyn dicht by de Brug; is 'er geen perykel om 'er door te vaaren?*

A. *Niet meer dan daar wy nu zyn; want het water is effen.*

B. *Ik gaa 'er wel twee of driemaal des daags door, 't zy dat het water hoog of laag is.*

C. *Gy bent zeer ftout, ik ben 'er eens door gevaaren, wanneer het water laag was, en de ſchuit zou ſchier gezonken hebben.*

D. *There*

D. *There is not too much safety, I would not trust too much to it.*

A. *Nor I neither.*

B. *What Gentlemen, cannot you swim?*

C. *I swim like a Fish, but not in my Cloaths.*

A. *I have swummed many times over the River, with a Boat after me.*

B. *I will lay a wager, that I can swim from hence to Greenwich.*

C. *Pray, let us have that pastime a little.*

D. *I believe he would drink Water, whilst we drink wine.*

B. *Some other time, Gentlemen, the Water is not hot enough now.*

D. *I wish I could*

D. 't Is 'er niet al te veilig; ik zou 'er my liever niet al te veel betrouwen.

A. Noch ik niet.

B. Wat, Heeren, kont gy niet zwemmen?

C. Ik zwem als een Vis, maar niet in myn Kleederen.

A. Ik heb dikwils de Rivier overgezwommen met een schuit achter my.

B. Ik wil wedden, dat ik van hier tot Greenwich zou kunnen zwemmen.

C. Ei lieve, laat ons dat kortswyl eens hebben.

D. Ik geloof dat hy water zou zuypen, terwyl wy wyn drinken.

B. Op een ander tyt eens, Heeren, het water is noch niet warm genoeg.

D. Ik wenschte dat swim,

I swim, on condition to bath my self now; but I swim like a Stone.

A. *We are now under the Bridge.*

B. *This is a fine Bridge.*

C. *It is the finest in Europe.*

D. *How long is it since it was built?*

C. *It is above ...*

A. *We are now going to see a great many Ships.*

B. *We shall see many of them; but they are almost all Merchantmen.*

C. *Where are then the Men of War?*

D. *They are most of them now at Sea.*

A. *A little before the War was proclaimed; I went to Rochester by Water with some Gent-*

ik konde zwemmen, mits dat ik het nu zou doen; maar ik zwem gelyk een steen.

A. Wy zyn nu onder de Brug.

B. Dit is een mooie Brug.

C. 't Is de schoonste in geheel Europa.

D. Hoe lang is 't geleeden, dat hy gemaakt is?

C. 't Is meer als ...

A. Wy zullen nu een meenigte van Schepen zien.

B. Wy zullen 'er wel een party zien, maar 't zyn meest alle Koopvaardy - Schepen.

C. Waar leggen de Oorlogs-schepen dan?

D. Die zyn nu meest in Zee.

B. Een weinig te vooren, dat de Oorlog afgekondigd wierd, ging ik na Rochester
lemen

lemen of London, we saw the finest of the King Ships in the River of Rochester.

A. *Did you see the Souverain?*

B. *Yes, and twenty more of the biggest next it.*

B. *They say it is a prodigious Ship.*

A. *It is the biggest that ever I saw; you would think that you are in a Castle.*

C. *Me thinks that those are very great Ships.*

C. *They are big enough for Merchantmen.*

D. *Is there no Men of War upon the Thames at this time?*

C. *There may be*

te water met eenige Heeren van Londen, en toen zagen wy des Konings beste Schepen in de Rivier van Rochester.

A. *Zaagt gy de Souverein?*

D. *Ja, en nog twintig van de grootsten daar nevens.*

B. *Zy zeggen, dat het een byster groot Schip is.*

A. *'t Is het grootste dat ik nog ooit gezien heb. Gy zoud denken, dat gy in een Kasteel waart.*

C. *My dunkt, dat dit al heel groote Schepen zyn.*

C. *Zy zyn groot genoeg voor Koopvaarders.*

D. *Leggen 'er tegenwoordig geen Oorlog-schepen op den Teems?*

C. *Ik geloof, daar some*

236 De Engelsche en Nederduitsche

some I suppose.

B. I have heard his Majesty hath caused many Frigats to be built at Woolidge, and at Deptford.

A. I saw them begun.

B. Is there no way to go to see them?

A. Yes, if we have but time enough.

C. We will come on purpose, another time to see the Ships.

D. If we have time, we may land at Deptford as we come back.

B. As the company shall think fit.

C. We shall see, we shall see.

A. We are almost at Greenwich.

mogen 'er eenige zyn.

B. Ik heb gehoord dat zyn Majesteit vele Fregatten heeft doen bouwen te Woolidge, en te Deptford.

A. Ik heb ze zien beginnen.

B. Zouden wy ze nu niet kunnen gaan zien.

A. Ja, indien wy maar tyd genoeg hebben.

C. Opeen ander tyd zullen wy 'er wel eens eigentlyk om uitgaan om de schepen te zien.

D. Indien wy tyd hebben, wy mogen te Deptford eens aan land stappen, als wy te rugge komen.

B. Zo als 't Gezelschap het goed zal vinden.

C. Wy zullen zien, wy zullen zien.

A. Wy zyn al haast te Greenwich.

B. I

B. *I wish we 'were there already : For I begin to be dry.*

C. *To the busines in hand, we do not mind our Bottles.*

D. *Sir, pull your Cup out of your Pocket a little.*

A. *You have done well to put me in mind of it, for I did not think upon it.*

A. *Come, Gentlemen, to your Health.*

B. *Tope it.*

C. *Drink to me, for I am almost choaked.*

A. *Sir, I drink the King's Health.*

B. *I accept of it with all my heart.*

A. *It must go round.*

B. *Sir, it is his Majesty's good Health, I*

B. *Ik wenschte dat wy 'er al waren; want ik begin al dorst te krygen.*

C. *Maar tot de zaak; wy denken, niet eens om de Bottels.*

D. *Myn Heer, haal de kelk eens uit uw zak.*

A. *Gy hebt wel gedaan my indachtig daar van te maaken, want het was niet in myn zin.*

A. *Kom, Heeren, op uw gezondheid.*

B. *Drink lustig.*

C. *Breng het my eens, want ik smacht schier.*

A. *Myn Heer, des Konings gezondheid*

B. *Ik neem het van ganscher harten aan.*

A. *Het moet rond gaan.*

B. *Myn Heer, 't is op zyn Majesteits drink*

238 De Engelsche en Nederduitfche

drink to you.

A. *You do not drink it up.*

B. *I cannot, Sir, the glas is too big, and you have filled it so full, that I cannot hold it without spilling.*

A. *Truly, I drunk it so.*

B. *Excuse me, I cannot drink so much at a draught.*

B. *Here, Sir, pledge me.*

C. *I desire no better.*

D. *I have drunk but one Cup yet, make haste then, that I may drink at my turn.*

A. *Let me see the Cup, Sir, I will help you.*

goede gezondheid, ik breng het u toe.

A. Gy drinkt het niet uit.

B. Ik kan 't niet doen, myn Heer, het glas is te groot, en gy hebt het zo vol geschonken, dat ik het niet kan houden zonder storten.

A. Ik heb het zeker ook zo gedronken.

B. Verschoon my, ik kan zo veel in een teug niet drinken.

B. Hier, myn Heer, doe my bescheid.

C. Ik wensch niets liever.

D. Ik heb nog maar een kelk gedronken, haast u dan wat, dat het myn beurt ook word om te drinken.

A. Laat my de kelk eens zien, myn Heer, ik zal u wat helpen.

D. I

D. *I will help my self, give me the Bottle.*

A. *Hold, here it is, it is almost empty.*

D. *There is enough still for me.*

E. *He draws pretty well for a little man.*

A. *Come, let us open the other Bottle, I am so dry, that I could drink the Sea and Fishes.*

B. *You spill, have a care, what you do.*

C. *You cannot make so much as you have lost.*

A. *I am to blame, I confess; but seeing I have committed a fault, I must drink it.*

B. *This Wine will make a Cat speak.*

A. *Gentlemen, let us empty our Bottle;*

D. *Ik zal my zelven helpen, geef my de Bottelje maar.*

A. *Hou daar, hy is al schier leeg.*

D. *Daar is nog genoeg in voor my.*

E. *Hy haalt wel na zich voor zoo een klein man.*

A. *Kom, laat ons de andere Bottelje op doen; ik heb zulk een dorst, dat ik de Zee en de Visschen wel zou kunnen opdrinken.*

B. *Gy stort, zie toe, wat gy doet.*

C. *Gy kont zo veel niet maken, als gy verlooren hebt.*

A. *Ik beken schuld; maar dewyl ik de fout begaan heb, zo behoort ik ook te drinken.*

B. *Deeze wyn zou een stomme wel doen spreken.*

A. *Heeren, laat ons de Bottelje leeg maake-*

be-

before we come out of the Boat. ken, eer wy uit de schuit gaan.

C. Give a Glass to these poor Watermen that have taken so much pains to row.

C. Geeft deze arme Schuitemoeders, die zo veel moeite gedaan hebben om te roeyen, ook een glas.

D. Here, Friends, this is for you.

D. Hier, vrienden, dat is voor u.

Thank, Gentlemen.

Grooten dank, Heeren..

A. Gentlemen, shall we pay for the Boat now, or shall we pay them when we come back?

A. Heeren, zullen wy nu voor de Schuit betaalen, of zullen wy betaalen als wy te rug komen?

B. Do as you please, as you think good.

B. Doet zo als 't u belieft, zo als gy 't goed vindt.

C. No, no, we will pay when we come back.

C. Neen, neen, wy zullen betaalen als wy weer te rug komen.

D. That is a very fine and delightful place.

D. Dit is een schoone en vermaakelyke plaats.

A. So it is.

A. Zo is 't.

C. Gentlemen, will you have me carry you to that honest man's house, I spoke to you

B Heeren, wilt gy, dat ik u aan 't Huis van dien eerlyken Man brenge, daar ik u van

of

of when we came away.

C. Hath he good Wine?

B. He hath some excellent.

D. Let us go there then.

B. Besides, he is a man of good company too.

He hath been in Holland, he can speak good Dutch.

He is altogether merry, he always sings.

He hath many drinking Songs.

He will make you burst with laughing.

One is never weary of his company.

A. Let us go there quickly then, he is such a man as I would have.

B. Your Servant, Landlord.

Sir, your most humble Servant.

zeide, toen wy afgingen?

C. Heeft hy goede Wyn?

B. Hy heeft 'er, die treffelyk is.

D. Laat ons daar dan gaan.

B. En behalven dat, 't is ook een man van goed gezelschap.

Hy heeft in Holland geweest, hy kan goed Duitsch spreken.

Hy is heel vroolyk, hy zingt altyd.

Hy heeft veel drinkdeuntjes.

Hy zal u van lachgen doen barsten.

Men is nooit moede van zyn gezelschap.

A. Laat ons dan met der haast daar na toe gaan, dat is zo een man als ik zoek.

B. Uw Dienaar, Hospes.

Myn Heer, ik ben uw zeer ootmoedige dienaar.

242 De Engelsche en Nederduitsche

How do you do?

Very well at your service.

We are come to take a little diversion here, these Gentlemen and I.

I have commended to them, both your self, and your good Wine.

Sir, I am much obliged to you, I give you thanks for it.

Gentlemen, you are all very welcome.

Will you be pleased to walk up Stairs, I have some ho-go that I will send you up, with some of the best Wine of a high colour, it is like me.

For although I am not high minded, I love to drink high, chiefly about the higher time of the day, (the Evening) and yet I never stumble, nor am never

Hoe vaart gy al?

Zeer wel om u te dienen.

Deze Heeren en ik zyn hier gekomen om ons wat te verlustigen.

En ik heb u en uw goede wyn hen aangepreezen.

Myn Heer, ik ben daar over aan u verplicht. Ik bedank 'er u voor.

Heeren, gy zyt alle zeer welkom.

Belieft gy na boven te gaan, Ik heb iets hartigs gereed dat ik u zal zenden, met een kan van de beste Wyn, die hoog van koleur is, gelyk als ik:

Want hoewel ik niët hoogmoedig ben, drink ik echter gaern lustig, en voornamelyk als 't hoog op den dag is (tegen den avond) en nochtans struikel ik nooit, nog ik ben ooit daar

more impertinent nor insolent.

B. Well, Gentlemen, did not I tell you, that this man was very good company.

C. Truly, he is very merry.

A. He is a good fellow, I must make acquaintance with him.

B, You will delight in his company, when you know him.

Gentlemen, I bring you something that was never eaten yet.

Do you see this Neats-tongue?

You never saw it before.

Though it were for the King's mouth, it could not be better.

C. Landlord, we are engaged to you, come, sit down here by me.

I love you, you are

daar door te onbescheidener of baldadiger.

B. Wel Heeren, heb ik u niet gezegd, dat deze Man een goed gezelschap was.

C. Waarlyk, hy is zeer vrolyk.

A. 't Is een goede flokker, ik moet wat kennis met hem maken.

B. Gy zult vermaak hebben in zyn gezelschap, als gy hem kent.

Heeren, ik breng u iets, dat nooit te voren gegeten is.

Ziet gy deze Ofssetong?

Gy hebt die nooit te voren gezien.

Al was het voor des Konings mond, zo kon ze niet beter wezen.

C. Hofpes, wy zyn aan u verpligt, kom, zit hier wat by my neêr.

Ik heb zin in u, gy

of a good humour, I am going to drink your health.

Will you do me reason?

Yes indeed, Sir, I do reason to all the World.

And especially unto honest people.

B. Landlord, you and I must be better acquainted.

Truly, Sir, if you get acquaintance with me, you will do well; for I love greatness.

And though I am no great Man, I do as my Grandfather did. I rise betimes in the Morning, before it be broad-day, and I drink a great Glass of Wine.

A. You do as 'an honest man ought to do.

D. Landlord, here is to you.

bent van een goeden aard, ik zal op uw gezondheid drinken.

Wilt gy my bescheid doen?

Ja zeker, myn Heer, ik doe aan al de wereld bescheid.

En byzonderlyk aan eerlyke luiden.

B. Hospes, gy en ik moeten beter kennis t'zamen maaken.

Waarlyk, myn Heer, indien gy kennis met my maakt, gy zult wel doen; want ik hou veel van grootheid, en hoewel ik geen groot man ben, zo doe ik nochtans als myn Grootvader deed. Ik sta 's morgens by tyds op, al eer het hoog dag is, en ik drink een groot glas wyn.

A. Gy doet, als een eerlyk man behoort te doen.

D. Hospes, 't geld u.

I heard that you have a great many good Songs, pray sing us one.

Yes, Sir; But pray eat this Neats-tongue, I assure you, that it is an exceeding good one.

A. Lend me a Knife, Landlord, and I will cut it.

B. Truly, it looks well.

Gentlemen, did not I tell you so? another time you will believe me.

D We did not doubt, but that it was good upon your word.

Taste a little of this white Wine, I believe you will like it.

A. I will pledge you; well, Sir, it is the health of your inclinations.

Sir, I drink it to you.

Ik heb gehoord, dat gy een deel goede deuntjes hebt, eilieve zing 'er ons een.

Ja, myn Heer; maar ik bid u, snyd deze Ofsentong eens op, ik verzeeker u, dat hy puik is.

A. Leen my een Mes, Hofpes, ik zal ze opsnijden.

Zeker, zy ziet 'er wel uit.

Heeren, heb ik u zo niet gezegd? op een ander tyd zult gy my geloven.

Wy twyfelden niet, of ze zou goed zyn, op uw woord.

Proeft een weinig van deze witte Wyn, ik geloof dat zy u wel zal aanstaan.

A. Ik zal u bescheid doen; wel, myn Heer, it is op de gezondheid van uwe neigingen.

Myn Heer, ik breng het u.

B. I

B. *I receive it with all my heart.*

C. *Landlord; I find this Tongue a little too much salted, have you got nothing else for me? For I love not things that are so salted.*

I have a couple of good Pullets below on the spit.

Well, bring them up to us, if you please.

A. *Ab, ab, you have shen a mind to feast.*

L. *The Gentleman is of my humour, he is not dainty-mouthed, but he loves good victuals well.*

C. *Our Landlord saith right; but I will tell you more, when my belly is full, I want but a few things to satisfy my hunger.*

D. *Sir, I blow this*

B. *Ik ontvang het van gantscher harten.*

C. *Hospes, ik bevind dat deze tong wat te hartig gezouten is, hebt-gy niet iets anders voor my? want ik hou niet van dingen, die zo gezouten zyn.*

Ik heb beneden een paar goede Kuikens aan 't Spit.

Wel, brengze ons eens boven, zo 't u belieft.

A. *Ha, ha, gy meent dan een gastmaal aan te rechten.*

H. *Die Heer is van myn aard, hy is geen lekkermond, maar hy houd wel van goede kost.*

C. *Onze Hospes zegt wel, maar ik zal u nog meer zeggen; wanneer myn buik vol is, heb ik maar weinig van doen om myn honger te verzaaden.*

D. *Myn Heer, ik*

cup from you, you preach too long upon the Vintage.

C. *Well, well, like for like.*

B. *But, Gentlemen, you do not mind that it begins to be late.*

A. *Do not trouble your self, we shall have time enough.*

Gentlemen, here are the two Pullets, they are as tender as...

B. *Sit you down there, Landlord, and eat a bit with us.*

H. *Gentlemen, I will tell you one thing, I eat not much; but I make it up in drink.*

C. *We must do so, little eating, much drinking.*

H. *I act my part well enough; for I do really believe, that as long as I drink I shall never die.*

D. *You say right; but*

blaas die kelk van u, gy preekt al te lang over de Wyntyd.

C. *Wel, wel, leer om leer.*

B. *Maar, Heeren, gy geeft 'er geen acht op, dat het laat begint te worden.*

A. *Ontruft u zelve niet, wy zullen tyds genoeg hebben.*

Heeren, hier zyn de twee Kuikens, zy zyn zo murw als...

B. *Zit daar-neêr, Hofpes, en eet wat met ons.*

H. *Heeren, ik zal u een ding zeggen: ik eet niet veel, maar ik maak het goed met drinken.*

C. *Zo moeten wy doen, weinig eeten, en veel drinken.*

H. *Ik quyt my wel genoeg; want ik geloof waarlyk, dat, zo lang als ik drink, ik nooit zal sterven.*

D. *Gy hebt gelyk;*

otherwise when you are dead, you shall drink no more.

L. Alas! what misfortune, when I think upon it; come, let us drink then, while we live.

A. Drawer, go and draw us of the same white Wine.

I will, Sir.

Make haste.

A. Come, Landlord, sing a fudding Song:

I will, Sir, but I must first drink a Glas.

B. This Drawer is long a coming.

L. He would be fit to fetch death.

Why dost thou make us stay so long?

C. Come, Landlord, this is to your health, and to thank you for your good company.

maar anders, wanneer gy ook dood bent, zult gy niet meer drinken.

H. Eylaas! wat een ongeluk, als ik 'er aan gedenk: kom laat ons dan drinken, terwy! wy leven.

A. Tapper, gaa en tap van de zelfde witte Wyn:

Ik zal, myn Heer.

Haast u wat.

A. Kom, Hofpes, zing een dronkemans deuntje.

Ik zal, myn Heer: maar ik moet eerst een glaasje drinken.

B. Deze Tapper blyft lang weg.

H. Hy zou bequaam zyn om den Dood te haalen.

Waarom laat gy ons zo lang wachten?

C. Kom, Hofpes, dit is op uw gezondheid, en om u voor uw goed gezelschap te bedanken.

H. Sir,

L. Sir, I am your most humble Servant.

I am to give you thanks for the honour you have been pleased to bestow upon me.

B. What do we owe you, Landlord?

Gentlemen, there is eight shillings for Wine, pay what you please for the rest.

Here Landlord, there is fifteen shillings for all, are you content.

Yes, Sir, and give you many thanks besides.

Farewell, Landlord, till we see you again.

Gentlemen, your most humble servant, I hope you will do me the favour to come and see me again.

Yes, yes, we will. You shall always command the best Wine.

H. Myn Heer, ik ben uw zeer ootmoedige dienaar.

Ik zal u bedanken voor de eere, die gy my hebt gelieven aan te doen.

B. Wat zyn wy u schuldig, Hospes?

Heeren, daar zyn acht schellingen voor de Wijn te quaad, betaalt voor de rest wat u goed dunkt.

Daar, Hospes, daar zyn vyftien schellingen voor alles, bent gy te vrede?

Ja, myn Heer, en ik bedank u hooglyk daarenboven.

Vaarwel, Hospes, tot weêrziens toe.

Heeren, uw zeer ootmoedige dienaar, ik hoop dat gy my de gunst zult doen, en my weêr aanspreken.

Ja, ja, wy zullen. Gy zult altyd met de beste Wijn gediend worden. L 5 Wo

*We thank you ,
Landlord.*

*Gentlemen , I wish
you well home.*

*We thank you ; Land-
lord.*

*We have staid there
a long while , it is very
late.*

*Let us go quickly to
find out our Boat.*

*Truly ; this man is
good company.*

So he is.

*He deserves that
people should go to his
house.*

*He receives people
very kindly.*

*Come , honest friends ,
we have staid a little
longer than we thought.*

*You must make a lit-
tle haste , if you please.*

*As much as we can
possibly , Gentlemen.*

*Do then , you shall
have another shilling
to drink.*

Wy bedanken u ,
Hospes.

Heeren , ik wensch
UL. wel t'huis.

Wy bedanken u ,
Hospes.

Wy hebben daar een
langen tyd geweest ,
het is al heel laat.

Laat ons wat ras
gaan , om onze schuit
te vinden.

Zeker , deze man
is goed gezelschap.

Zo is hy.

Hy verdient dat men
tot zynent zou gaan.

Hy ontfangt de lui-
den zeer vriendelyk.

Kom , Vrienden , wy
hebben een weinig
langer uitgebleeven ,
dan wy gedacht hadden.

Gy moet u wat haaf-
ten , zo 't u belieft.

Zo veel als wy kun-
nen , Heeren.

Doet zo , dan zult
gy nog een schelling
tot drinkgeld hebben.

I think we shall have time enough.

It is fine weather, we have wind and tide, we shall come home in good time.

The Moon shines bright, we go a great pace, we shall quickly be at London Bridge.

These men are strong, they row with all their strength.

How pleasant it is now upon the Water!

Are not those Fishers?

Yes, Sir.

Do you think they have got any fish?

Yes truly, they have.

Let us buy some.

No, no, let us not stay, we have not too much time.

What should we do with that fish?

We will eat it.

Ik denk, dat wy tyds genoeg zullen hebben.

Het is mooi weer, wy hebben voor de wind en voor stroom, wy zullen by tyds t'huis komen.

De Maan schynt helder, wy gaan snel voort, wy zullen met der haast by de Brug van Londen weezen.

Deze kaerels zyn sterk, zy roeijen uit alle hunne macht.

Hoe vermakelyk is 't nu op 't water!

Zyn dat geen Visschers?

Ja, myn Heer. Denkt gy, dat zy visch gevangen hebben?

Ja, wis hebbenze. Laat ons wat kopen.

Neen, neen, laat ons niet wachten, wy hebben niet al te veel tyd over.

Wat zouden wy met die visch doen?

Wy zoudenze eeten.

*There is enough at
the Fish market.*

*You say right ; but
it is not so good , and
it is dearer.*

*It is as good every
jet . What matter is it ,
how dear it is ? it is
not too dear neither .*

*I do not love fish ;
I love flesh better .*

*You are a great flesh-
eater .*

*There is nothing bet-
ter than a good stewed
Carp .*

You have reason .

*I love Tenches ex-
treamly , when they
are well seasoned .*

So do I .

*Metinks that they
do dress fish better in
Holland than here .*

*That is true , the
Dutch are better Cooks
than we are .*

Yet I have eaten

Daar is genoeg op
de Vischmarkt.

Gy hebt gelyk , maar
zy is niet zo goed , en
zy is duurder .

Zy is volkomen zo
goed . Wat legt 'er aan
gelegen hoe duur ze is ?
En zy is ook zo duur
niet eens .

Ik hou niet van
visch , ik heb liever
vleesch .

Gy bent een groote
vleesch-eeter .

Daar is niet beter
dan een goede gestoof-
de Karper .

Gy hebt gelyk .

Ik hou byzonder
van Zeelt , wanneer ze
wel toegemaakt is .

Zo doe ik ook .

My dunkt , dat zy in
Holland de visch beter
toemaaken dan hier .

Dat is waar , de Hol-
landers zyn beter Koks
dan wy .

Ik heb 'er evenwel
some

some well dressed in this Country.

I believe it.

I was at Kingston a while ago with a Gentleman, a friend of mine, that carried thither two great Carps from London; we had them drest for us very well in our Inn. I did never eat any thing so good.

In what Inn did you lodge?

At the Castle.

It is true, it is a good Inn; there is a handsome Maid which is a very good Cook.

Ah, ah, we are come already to the Tower.

If it were not so late, we would go to visit a Gentleman, a friend of mine, in the Tower, that would entertain us nobly.

in dit Land gegeten, die wel toegerecht waren.

Ik geloof 't wel.

Ik was, een poos geleden, eens te Kingston met zeker Heer, een vriend van my, die twee groote Karpers van Londen medenam; en wy kreegen ze zeer wel toegemaakt in onze Herberg; Ik heb nooit iets beters gegeten.

In wat Herberg waart gy t'huis?

In 't Kasteel.

't Is waar, dat is een goede Herberg, daar is een aardige Meid, die een brave Kok is.

Ho, ho, wy zyn alree by den Tour gekomen.

Indien 't zo laat niet was, wy moesten een zeker Heer, een vriend van my, in den Tour gaan bezoeken, hy zou ons treffelyk onthaalen.

254 De Engelsche en Nederduitfche

*It is too late, it must
be some osher time.*

*When you please,
we shall go there.*

*O God be thanked,
we are arrived.*

*Softly, Gentlemen,
stop out one after ano-
ther, we are come in
good time.*

*It is to late, let us
pay for the Boat, it
is good reason.*

*Here, honest men
here is your money;
here is another shilling
that we promised you
to drink.*

*We thank you Gen-
tlemen.*

*Now Gentlemen, it
is time for us to take
leave one of another.*

*Gentlemen, before
we part, will you be
pleased to let me give
you a Glass of Seck?*

*No, Sir, we thank
you; - it shall be for*

*'t Is nu al te laat, op
een ander tyd eens.*

*Als't u belieft, zo
zullen wy 'er eens
gaan.*

*O, God zy gedankt;
wy zyn al aan.*

*Zagtjes, Heeren,
stap een voor een uit,
wy zyn nog in goede
tyd aangekomen.*

*'t Is al te laat, laat
ons voor de schuit be-
taalen, 't is reden.*

*Daar, Maats, daar
is uw geld, en daar is
nog een schelling, die
wy u tot drinkgeld be-
loofden.*

*Wy bedanken u,
Heeren.*

*Nu Heeren, 't is
tyd dat wy onze af-
scheid van malkander
nemen.*

*Heeren, eer wy
scheiden, belieft het u
dat ik u nog een glaas-
je Sek geef?*

*Nee, myn Heer,
wy bedanken u; op*

another time.

Come, come, it is not so late.

For my part, I must go home, I will not drink to day, they stay for me at home.

Well, Sir, since you are not pleased, farewell, I rest your servant.

I thank you for your good company.

Gentlemen, your most humble servant.

I wish you a good evening, and a good night.

The forty-first
Dialogue.

Gentlemen, I am going to take my leave of you.

Why will you go?

Because it is almost dinner time.

Can you not dine

een ander tyd eens.

Kom, kom, 't is zo laat nog niet eens.

Ik voor my moet t'huis gaan, s'ik wil van daag niet meer drinken; zy wachten t'huis na my.

Wel, myn Heer, dewyl 't u niet belieft, vaarwel dan, ik blyf uw Dienaar.

Ik bedank u voor uw goed gezelschap.

Heeren, uw zeer ootmoedige Dienaar.

Ik wensch u een goeden avond, en een goeden nacht.

De een-en-veertigste
Zamenpraak.

HEeren, ik zal myn afscheid van u neemen.

Waarom wilt gy heen gaan?

Om dat het schier eetens-tyd is.

Kunt gy van den
with

with us?

Sir, I give you thanks, I cannot stay to day.

Why, what business have you?

I have not much business, but I must needs dine at home to day.

Have you invited any body to dine with you?

No, but I did promise a Dutch Gentleman, who doth not understand our Language, to go along with him into the City, to help him to buy some commodities.

What time do you look for him?

I look for him about two a clock.

Are you sure he will come?

I am not sure of it, but seeing I have pro-

middag niet met ons eeten?

Myn Heer, ik bedank u, ik kan 't van daag niet wachren.

Waarom, wat hebt gy te verrichten?

Ik heb juist niet veel te verrichten, maar ik moet noodzaakelyk van de middag t'huis eeten.

Hebt gy iemand genood om met u te eeten?

Neen, maar ik heb een Duitsch Heer, die onze taal niet verstaat, beloofd met hem in de stad te gaan, en hem behulpzaam te zyn in 't koopen van eenige waaren.

Wat tyd verwacht gy hem?

Ik verwacht hem omtrent twee uren.

Bent gy verzekerd dat hy komen zal?

Ik ben 'er juist niet van verzekerd, maar

SAMENSPRAAKEN. 257

*mis'd him, I must needs
be at home.*

It is well done.

*Well then, I will
not hinder you.*

*Farewel, your Ser-
vant.*

*Sir, I am your most
humble Servant.*

*Boy, go open the
door to Master...*

I can open it my self.

*But you have not the
Key.*

*How! do you lock
your door?*

It is our custom.

*Pray, Sir, oblige me
so much as to present
my respects to your
Sister.*

*Sir, I shall not fail,
but she is very much
your Servant.*

evenwel, dewyl ik 't
hem beloofd heb, zo
moet ik maken t'huis
te zyn.

't Is wel gedaant.

Wel, ik zal u dan
niet hinderen.

Vaarwel, uw Die-
naar.

Myn Heer, ik ben
uw zeer ootmoedige
Dienaar.

Jonge, doe de deur
open voor Mr. . . .

Ik kan zelf wel open
doen.

Maar gy hebt de
sleutel niet.

Hoe, sluit gy uw
deur?

't Is onze gewoon-
te zo.

Ik bid u, myn Heer,
dat gy my zo veel ver-
plicht, dat gy myne
gebiedenis aan uwe
zuster doet.

Myn Heer, ik zal
niet in gebreke bly-
ven; maar zy is uwe
Dienaresse.

258 De Engelsche en Nederduitsche

I am her most humble Servant.

When shall we see one another again?

To morrow, if it pleases God.

I will come and see you.

Pray do.

I will expect you. Farewell.

James, where goest thou?

I was going to look for you, Sir.

What is the matter?

They stay for you to dinner.

What! is it so late?

It is twelve a Clock.

Already?

They say so.

Who is at home?

It is Mistress such a one, who is come this morning to see your Sister.

How long hath she been there?

She came as soon as

Ik ben haar zeer ootmoedige Dienaar.

Wanneer zullen wy malkander weêr zien?

Morgen, als 't God belieft.

Ik zal u komen bezoeken.

Ik bid u, doe zo.

Ik zal u verwachten. Vaarwel.

Jakob, waar heen?

Ik ging om na u te zien, myn Heer.

Wat is de reden?

Zy wachten na u met eeten.

Wat! is het dan zo laat?

't Is twaalf uuren.

Alreede?

Zy zeggen zo.

Wie is 'er t'huis?

't Is Juffrouw zo een, die van de morgen gekomen is om uwe Zuster te bezoeken.

Hoe lang heeft zy 'er al geweest?

Zy quam zo dra

you went out, but your Sister went to walk abroad with her, and they came back together. als gy uitgegaan waart: maar uwe Zuster ging eens met haar uit, en zy quamen t'zamen weërom.

Doth she dine at home? Zal zy te middag t'huis eeten?

I think so, Sir. Ik geloof ja, myn Heer.

Is the dinner ready? Is de maaltyd gereed?

Yes, Sir, they only stay for you to sit down. Ja, myn Heer, zy wachten maar alleen naar u om aan te zitten.

Let us make haste then, the clock strikes. Laaten wy ons dan wat haasten, de klok slaat.

It is twelve, Sir. Dat is twaalf, myn Heer.

Are you sure of it? Weet gy 't zeker?

Yes, Sir, it is so much. Ja, myn Heer, 't is zo veel.

I did not think it was so late. Ik dacht niet, dat het zo laat was.

Ring the Bell. Trek aan de schel.

Ring hard. Schel hard.

They are coming, Sir. Zy komen, myn Heer.

Madam, your most humble servant. Juffrouw, uw zeer ootmoedige Dienaar.

Your most humble Uwe zeer ootmoe-

260 De Engelsche en Nederduitsche
servant, Sir.

Madam, I am very glad to meet with you here so fortunately.

Sir, the Gentlewoman your Sister did me the honour to invite me to dinner, after a little walk that we have had together.

Ah! what a good Sister I have, to invite to our house such persons as I honour as you.

I must kiss her presently for that very thing.

Come hither, Sister, that I may kiss you.

Why will you kiss me?

Because of the happiness which you have procured me.

What happiness, Brother?

For having invited this Lady to dine with us.

dige Dienaresse, myn Heer.

Juffrouw, ik ben blyde u hier zo gelukkig te ontmoeten.

Myn Heer, Juffrouw, uw Zuster heeft my de eere gedaan, om my ten eeten te noodigen, na dat wy een weinig t'zaamen gewandeld hadden.

O! wat een goede Zuster heb ik, dat zy zulke perfoonen tot onzent noodigt, die ik eer als u.

Ik moet haar terstond kussen, alleen om die zaak.

Kom hier, Zuster, dat ik u eens kus.

Waarom wilt gy my kussen?

Om dat gy my aan zo een geluk geholpen hebt.

Wat geluk, Broeder?

Dat gy deze Juffrouw by ons ten eeten genodigd hebt. I

I did it for my own interest, as well as for yours.

Truly, I am very much engaged to you both, for your kind love and your civilities.

Let us leave of compliments.

But, Brother, from whence come you, that you made us stay so long?

I come from giving a visit.

But you might have dined without me.

You should not have staid for me.

You should have begun.

Your Sister hath too much respect for you, Sir, as not to wait for you.

She stays for me sometimes, as the Fryer stays for the Abbot.

In earnest, Brother, I

Ik heb het zo wel om myn eigen belang gedaan, als om 't uwe.

Waarlyk, ik ben zeer in u beide gehouden, om uwe vriendschap en beleefdheid.

Laat ons de complimenten achterwege laten.

Maar, Broeder, waar komt gy van daan, dat gy ons zo lang hebt doen wachten?

Ik kom van een bezoek. ;

Maar gy had wel zonder my kunnen eeten.

Gy zoud na my niet gewacht hebben.

Gy zoud maar begonnen hebben.

Uwe Zuster, myn Heer, draagt u te veel eerbiedigheid toe, dat zy u niet zoude wachten.

Zy wacht zomtyds na my als de Monnik na den Abt.

In ernst, Broeder, ik

262 De Engelsche en Nederduitsche

Sometimes wait too long for you, both at dinner and supper.

And sometimes also you dine well without me.

That seldom happens, but when the time is past.

You are a good Sister, I do not complain.

Truly, you were to blame to complain without a cause.

Come, come, let us talk of something else; let us dine quickly, I begin to have a good stomach.

Besides that, I must make haste.

For I look for a Gentleman who is to call upon me as soon as I have dined.

How, Brother, will you leave the company of Madam?

wacht zomtyds al te lang na u met eeten, zo wel 's Middags, als 's Avonds.

En zomtyds eet gy 's middags ook wel zonder my.

Dat gebeurt zelden, dan wanneer de tyd voorby is.

Gy bent eene goede Zuster, ik heb niet te klaagen.

Zeker, gy zoud te beschuldigen zyn, indien gy zonder oorzaak klaagde.

Kom, kom, laat ons van wat anders praa-ten; laat ons met der haast eeten, ik begin honger te krygen.

Behalven dat, zo moet ik my haasten.

Want ik verwacht zeker Heer, die my zal aanspreken zo ras als ik gegeten heb.

Hoe, Broeder, zult gy 't gezelschap van Juffrouw verlaten?

Madam will be pleased to have the goodness to excuse me; For I am engaged by word of mouth to keep a Gentleman company into the City, who is to call on me presently.

Sir, I should be very sorry to hinder the effect of your promises.

Madam, I beg a thousand times your pardon, if I commit this day any incivility against you; but another time I will redeem this fault.

Sir, there is no fault, I assure.

Madam, I know you to be so good, that I am sure you will not believe that it is for want of respect to-

Juffrouw zal gelieven de goedheid te hebben, dat ze my verschoone; want ik ben door myn woord verbonden, om een Heer, die my terstond zal aan spreken, in de stad gezelschap te houden.

Myn Heer, 't zou my bedroeven, dat ik tot belet van uwe belofte zou strekken.

Juffrouw, ik bidde duizendmaal om vergiffenisse, indien ik dezen dag eenige onheusheid tegen u begaa, op een ander tyd zal ik deze fout verbeteren.

Myn Heer, daar is niets misdreeven, dat verzekere ik u.

Juffrouw, ik weet dat gy zo goed zyt, dat ik my wel mag verzekeren, dat gy niet geloven zult, dat het uit
wards

wards you.

Sir, I know you so well, that I know you to be the most civil Gentleman that ever I knew; that is all I can say.

Madam, you are too much obliging, you are obliging to an excess that is not imaginable. You will be pleased to grant me the permission to draw a conjecture of it to my advantage.

Alas, Sir, what do you speak of? My words are not able to advantage you to any thing.

gebrek van eerbiedigheid tegen u is.

Myn Heer, ik ken u zo wel, dat ik wel weet, dat gy de beleefste Heer zyt, dien ik ooit gekend heb; en dat is alles, wat ik zeggen kan.

Juffrouw, gy zyt al te verplichtende, gy zyt zo overdadig verplichtende, dat het onbegrypelyk is: 't zal u gelieven my toe te staan, dat ik een gissing tot myn voordeel daar uit trekke.

Helaas, myn Heer, waar spreekt gy van? Myne woorden zyn van zo weinig belang, dat zy u nergens toe kunnen te staade komen.

E I N D E.

HET DERDE DEEL

Van de korte

WEGWYZER,

Zynde een

WOORDE-BOEKJE,

Vermeerdert met veele Woorden, als mede eene Verklaring van verscheide Abbreviatien, die in de Engelsche Taal gevonden worden.

THE THIRD PART

Of the Compendious

G U I D E,

Containing a small

VOCABULARY;

Augmented with many Words, together with an Explication of severall Abbreviations, which are found in the English Tongue.

NED.
LETTER K.

Een WOORDEN-BOEK.

A V O C A B U L A R Y.

A ofte *An* word by de *Engelschen* gebruikt voor een voorftellige Arttykel, en beteekent een; Als een mensch, *a Man*; een Arm, *an Arm*.

AAD. AAN.

Een **A** Ader *a Vein*.
Een **A** Aal *an Eel*.
Aalmoes *Alms*.
een Aam Wyns *a Butt of wine*.
Aan *to*.
een Aanbeelt *an Anvill*.
Aanbidden *to Adore, to worship*.
Aanbieden, presenteerren, *to Offer*.
een Aanblafinge *an Aspiration*.
Aandoen *to Put on*.
Aangaande *Touching, concerning*.
Aangekomen *Arrived*.
Aangenaam *Acceptable*.
Aangeplakt *Pasted*.
Aangetoogen *Alledged*.
Aangezien *Seeing*.
het Aangeficht *the countenance, the face, or a visage*.

AAN.

Aangroey *growth*.
Aangrypen, vangen, vatten, *to Apprehend*.
Aanhaaken *to Hang upon a Hook*.
Aanhaalen *to draw to, to Attract*.
Aanhangen *to Depend*.
Aanhangfel *an Appendix*.
Aanhouden, ernstelyk verzoeken, *to Insist*.
Aanjaagen *to Chase*.
Aankleeven *to stick to, to Adhere*.
Aankondigen *to publish or to proclaim*.
Aankoppelen *to make up the match*.
Aanlanden *to Come to the Coast*.
Aanlokken *to Allure, to Entice*.
Aanmerken *to Observe*.
Aan-

AAN.

Aanmerkinge *Animad-
version.*
 Aanmoedigen *to En-
courage.*
 Aannaderen *to Appro-
ach.*
 Aanneemen *to Accept.*
 Aanprijzen bevelen *to
Recommend.*
 Aantaaiken *to Touch.*
 Aanrennen *to Run to.*
 Aanschakelen *to Chain*
 Aanschouwen *to be-
hold*
 Aanspellen *to Pin:*
 Aanstaan, behaagen *to
Please.*
 Aanteekenen, *to record.*
 Aantoonen *to shew.*
 Aantrekken *to Attract.*
 Aanvallen *to Assail or
Assault.*
 Aanvangen *to begin or
enter upon.*
 Aanveegen *to sweep.*
 Aanwasiën *to Increase.*
 Aanzien *to Admire.*
 een Aap *an Ape.*
 Aape-spel *Apish trick.*
 een Aar (van Koorn)
an Ear (of Corn).
 Aarde *Earth.*

AB. AC.

een Aarde kruik *a Pit-
cher.*
 Aardbevinge *an Earth-
quake.*
 Aardigheid *a quibble or
quibbling.*
 Aaren *to Glean.*
 een Aarts-Bisschop *an
Arch-Bishop.*
 een Aarts-Hartog *an
Arch-Duke.*
 Aarzelen *to Hesitate.*
 Aas (voor Visch) *a Bait
(for fish).*
 Aayen *to Wheedle, to
Cajoll.*
 Abdis, Abdisse, *an Ab-
bess.*
 Abrikoos *an Apricock.*
 Absent *Absent.*
 Absolutelyk *Absolutely.*
 een Abt *an Abbot.*
 Academie *University.*
 Acces zie Toëgang.
 een Accoord *an Accord.*
 Achten *to Esteem, to
Account, or Accompt,
to Prize.*
 Acht nemen *to Mind.*
 Agtnemende zie Voor-
 zienende.
 Achter, na, *behind.*

AC. AD. AF.

Achter laten , versuy-
men *to Omit.*
Achtersteven van een
schip, *the poop of a
Ship.*
Achteruitslaan *to Spurn.*
Achtinge *Respect.*
een Actie zie handeling.
een Adder *a Viper.*
Adel *Noble.*
Adelborst *a Cadet.*
Adem *Breath.*
Ademen *to Respire.*
Admiraal *an Admiral.*
Advocaat *a Lawyer.*
Advys *Advice.*
Afbeeldsel *Pourtraitu-
re.*
Afbranden *to Consume
by fire.*
Afdanken *to Casheer.*
Afdroogen *to wipe off.*
Afdwaalen *to wander
or straggle.*
Affronteeren *to Affront.*
de Afgang *the descent or
going down.*
Afgebrooken *Abrupt.*
Afgemat *tired or fati-
gued.*
Afgezant *Ambassador.*
een Afgod *an Idol.*

AF.

Afgryzelyk *Abominable*
Afgunst *Disfavour.*
Afhankelyk *dependent.*
Afhouden *to Bear off.*
Afkæeren *to turn from.*
Afkeuren *to Cry down
or prohibit.*
Afkomste *Offspring, pe-
digree.*
Afkorten *to Abate.*
Afliegging *Laying down.*
Afneemen *to Decrease.*
Afneemer *Ablative.*
Afschillen de schors, *to
Pill.*
Afschrikken *to have an
Averseness.*
Afsnyden *to pare.*
Afstaan *to yield.*
Afval *Apostacy.*
Afvallen *to Revolt.*
Afweezende zie *Absent.*
Afzonderen *to separate.*
Afzweeren *to abjure.*
Agaat *Agate.*
een Agent *an Agent.*
Agterdenken *to suspect.*
Ajuin *an Onion.*
een Aker *an Acorn.*
een Akker, *an Acre or
Aker.*
Al, Alle, *All.*

Alarm

AL. AM.

Alarm *Alarm.*
 Aldaar, *there, yonder.*
 Algemeen *Universal.*
 Alhier. *Here.*
 Alhoewel *All be it.*
 Alleen *Alone.*
 Alleenlyk *Only, solely.*
 Allengskens *by degrees.*
 Allerbovenste *Uppermost.*
 Alliantie zie verbond.
 Almachtig *Almighty, Omnipotent.*
 Almanak *an Almanack.*
 Alom *overall.*
 Alreede *Already.*
 Als *as*
 Alsoo *so*
 een Altaar *an Altar.*
 Altemaal *Altogether.*
 Al tot, *Unto.*
 Altyt *Always.*
 Aluin *Alum.*
 Alwaar *where.*
 een Amandel *an Almond.*
 Ambacht *Trade.*
 Ambassadeur zie Afgezant.
 Amber zie Brantsteen.
 Ampt, Officie *an Office.*
 een Ander *Another.*

AN. AP.

Anderfints *Else, Otherwise.*
 Andyvie *Endive.*
 Angst zie Benautheyt.
 Angst, *Agony, Anxiety.*
 een Anker *an Anchor, Ancre or Anker.*
 Ansjovis *Anchovies.*
 Antichrist, *Antichrist.*
 een Antwoord, *an Answer.*
 Apostel *Apostle.*
 Apoteker *Apothecary.*
 een Appel *an Apple.*
 Appel-drank *Cider.*
 Appelleeren, tot hooger Recht roepen *to Appeal.*
 Appetyd *Apetite.*
 Approbeeren *Approve.*
 Arbeid *Labour.*
 Arbeiden *to Toil.*
 een Arent *an Eagle.*
 Arg *Untoward.*
 een Argument *an Argument.*
 een Arke *an Ark.*
 een Arm, ofte Erm *an Arm.*
 Arm Poor.
 Armoede *Penury, Poverty.*

AR. AS. AV. BAA.

Arresteeren *to Arrest.*
 een Artisjok, *an Ar-*
rechoke.

Artillerie *Artillery.*

een Artykel *an Article.*

As *Asbes.*

een Aspick *an Asp.*

een Assignatie *an Assign-*
nation.

Assigneeren *to Appoint.*

Avantagie *Advantage.*

Avery *Average.*

de Avond *the Evening,*
the Even.

Avondmaal *Supper.*

by Avontuur *per Ad-*
venture.

Avontureren *to Adven-*
ture.

een Altaar *an Altar.*

Authoriteyt *Authority.*

Azyn *Vineger.*

B.

Baaden *to Bathe.*

een Baak *a Seamark,*
a Beacon.

een Baal *a Bale.*

een Baan, *a Path-way.*

een Baar van de Zee *a*
Wave.

een Baard *a Beard.*

BAA. BA. BAN.

Baaren *to Bear or bring*
forth.

Baay *Bay or Baze.*

Babbelen *to twittle-*
twattle.

Badstove *a Bath.*

Bagagie *Baggage.*

een Bailluw *a Bailiff.*

Bakken *to Bake.*

een Bal *a Ball.*

een Balans *a Balance.*

Baldadig *Brutish, Beast-*
ly.

een Balk *a Balk, a Beam.*

Ballast *Ballast.*

Baloorig *Stunned.*

Balsem *Balm, Balsam.*

een Band *a Band.*

Bangheit *Anxiety.*

een Baniere of een Vaan-

del *an Ensign.*

een Bank *a self, a Bank*

or *Bench.*

een Bank, Dyk, ofte

kant van de Zee *a*

Bank of the sea.

Banket *a Banquet.*

een Bankier *a Banker.*

een Bankroetier *a Bank-*

rupt, Bankrout.

Bannen *to Banish.*

Bar *Barren.*

een

BA. BE.

een Barbier *a Barber.*
 Barmhartigheid *Mercy.*
 Bassen *to Bark, to Bay.*
 Bast *Bark (of a tree).*
 een Bastaard *a Bastard.*
 een Battailje *a Battle.*
 een Baviaan *a Baboon.*
 een Bayonnet, *a Bayonet,* or *Dagger.*
 een Bazuin *a Trumpet.*
 Beantwoorden *to Reply.*
 Bebloed *Imbrued with Blood.*
 een Bed *a Bed.*
 Bedaardheid *Moderation.*
 Bedagtzaam *prudent.*
 Bedanken *to Thank.*
 Bedauwen *to Bedew.*
 een Bedde-deken *a Blanket.*
 Bedekken *to Cover.*
 een Bedel *a Beadle.*
 Bedelen *to Beg.*
 Bedenken *to Betbink.*
 Bederven *to Corrupt, to Spoil, to Waste.*
 Bedorven *Undone.*
 Bed-pan *a Warmingpan.*
 Bedraagen in Rekening *to Amount.*
 Bedriegen *to Cheat, to*

BEE. BE.

Begnile, to Deceive, to Defraud.
 Bedroeft *Sorry.*
 Bedrog, *Deceit, Fraud, Guile.*
 Beditede *a Bedstead.*
 Bedwingen *to Constrain, to Enforce, to Restrain.*
 een Bede *a Prayer.*
 Beedevaart *Pilgrimage.*
 een Beeld *an Image.*
 een Been *a Bone, a Leg*
 een Beer *a Bear.*
 een Beest *a Beast.*
 Beestagtig *Brutish.*
 Beeven, *kloppen to Pant, to Tremble.*
 Beeving, *a Trembling.*
 een Bezem *a Besom, or Broom.*
 een Bef *a Band for the Neck.*
 Begaafdheid *Capacity.*
 Begaan *to perpetrate.*
 Begeeren *to Covet, to Desire.*
 Begeven *to Betake.*
 Begeven *Addicted.*
 Beginnen *to Begin.*
 Beginsel *Principle.*
 een Begraffenis *a Burial*
 Begraven *to Bury.*

BE.

Begrip, een kort Begrip
an Abstract.
 Behaagen *to Please.*
 wat Behaagt U. *what pleaseth You.*
 Behalven *except.*
 Behartigen *to apply.*
 Behelsen *to Contain.*
 Behendig *Handfom.*
 Behoeden *to Beware,*
to ward.
 een Behoedinge *a Caution.*
 Het behoort it *Behoveth it should or ought.*
 Behouden *safe.*
 Beide *Both.*
 een Beitel *a Beetle.*
 een Bek van een Vogel
a Beak.
 Bekeeren *to Convert.*
 Bekend maken *to Acquaint.*
 Bekennen *to Confess.*
 een Bekken *a Basin.*
 een Bekkeneel *a scull.*
 Beklaagen *to Bemoan, to lament.*
 Beklaaglyk, Jammerlyk
Dolefull.
 Bekooren *to inchant, to Charm.*

BE.

Belagchelyk' *Ridiculous.*
 Belasting *Imposition or Impost.*
 Beledigen *to Offend.*
 Beleefd *Courteous, Affable, Civil.*
 een Beleg *a siege.*
 Belegeren *to Besiege, to Beleaguer.*
 Belemmeren *to clog, to hinder.*
 Beliegen *to Bely.*
 een Belofte aan God *a Vow.*
 een Beloninge *a Reward.*
 Belyden *to Profess.*
 Bemerken, Bespeuren *to perceive.*
 Bemind *Beloved.*
 Beminnelyk *Amiable.*
 Beminnen, lief hebben
to love.
 Benauwdheid *Anguish.*
 een Bende (Soldaten)
a Band (of soldiers), a Troop.
 Beneden *Below or underneath, Beneath.*
 Benezens *Besides.*
 Benyden *to Grudge.*
 Bepaalinge *Bounds or limits.*

Be-

BE:

Bepraaten *to wheedle.*
 Beproeven *to Try.*
 Bequaam *Apt, or Capable, Fit meet.*
 Bequaamheid *Convenience.*
 Beraaden, adviseeren *to Advise, or to Consult.*
 een Berdt *a Board.*
 Bereiden *to prepare.*
 een Berg *a Hill, a mountain.*
 Berispen *to Check, to Rebuke, to Reprove.*
 Bernende *Ardent.*
 Beroemt *Renown'd.*
 een Beroep *a Vocation.*
 een Beroerte *the palsy.*
 Berooven *to Bereave.*
 Berouw *Repentance.*
 Berouw hebben *to Repent.*
 Beschaamd *Asham'd.*
 Beschadigen, Berooven *to Annoy.*
 Beschermen *to ward. to protect, to Guard.*
 Bescherminge *Sauve-guard, safeguard.*
 Beschryven *to Describe.*
 Beschuldigen *to Accuse.*
 voor een vyerschaar

BE.

beschuldigen *to Arraign.*
 Besluyten *to Conclude or to Decree.*
 Besmeeren *to Besmear.*
 Besmetten *to Infect, to Beray.*
 Besnyden *to Circumcise.*
 Bespotten *to Rally.*
 Besprecken *to Bespeak.*
 Bestaan *to Consist.*
 de Beste *the Best.*
 Betaalen *to Pay.*
 Betaamelyk *Expedient.*
 het Betaamt *it Beseemeth or Becometh.*
 Beteekenen *to Betoken, signify.*
 Beter *Better.*
 Betooveren *to Bewitch, to Charm, to Enchant.*
 Betragten *to Endeavour.*
 Betrouwen *to Trust.*
 Bevallen *to Befall.*
 een Bevel *a Warrant.*
 Beveelen *to recommend.*
 Bever, Castoor *a Bever.*
 Bevestigen *to Confirm, to Establish, to Ratify.*
 een Beuling, potpatty *a Pudding.*
 de Beurs *the Exchange.*

BE. BI.

een Beurs *a Purse*.
 Beuzelingen Toys, *Trifles*.
 Bewaarder *a Tutor*.
 Bewaaren, *to Keep, to Preserve, to save*.
 Bewaaren, voorbehouden *to Reserve*.
 een Beweeginge *a motion, a Passion*.
 Beweenen *to Bewail*.
 een Bewerp, *a Project*.
 Bewoonen, *to inhabit*.
 Bewyzen *to Demonstrate*
 Bezië *a Berry*.
 Bezitten *to Possess*.
 Bezig *Buzy*.
 Bezoeken *to Visit*.
 Bezoekinge *a Visitation*.
 Bezwaaren *to Aggravate*.
 Bezwyming *swooning, swooning away*.
 een Biblioteek *a Library*.
 Bidden *to Pray*.
 Ootmoedig bidden *to Request*.
 Bier *Beer*.
 een Biese *a Rusb*.
 Biesen *Bulrusbes*.
 de Billen *the Buttocks*.
 Bilykheid *Equity*.

BI. BL:

Binden *to Bind, to Tie*.
 Binnen *Within*.
 een Binnenzaal *a Parlour*.
 Biskuit *Bisket*.
 Bisschop *a Bishop*.
 Bit, toom, *a Bridle*.
 Bitter *Bitter*.
 Bitterheyt *Bitterness*.
 een Blaas *a Blast*.
 de Blaas *the Bladder*.
 een Blaasbalg *Bellows*.
 Blaauw *Blew*.
 Blaazen *to Blase or to Blow, to puff*.
 een Blad *a Leaf*.
 een Bladwyzer, Register *a Register*.
 Blaeten *to Bleat*.
 Blaffen *to Bark (as a Dog)*.
 een Blasjet *a Busk*.
 Bleek *Pale*.
 Blind *Blind*.
 Bloed *Blood*.
 Bloeden *to Bleed*.
 Bloedverwantschap *a Relation or kindred*.
 een Bloem *a Flower*.
 Bloeyen *to Blossom*.
 een Blok *a Block*.
 Bloot *Bare, uncovered*:
 Bly-

BL. BO:

Blyde, vrolyk glad.
 Blyken of Bleiken to
bleach.
 Blyven to *Abide, to stay.*
 een Bobbel, a *Bubble.*
 een Bode a *Messenger.*
 de Bodem *the Bottom.*
 een Boef a *Villain; a*
knave.
 een Boek a *Book.*
 een Boek Papier a *quire*
of paper.
 Boenen to *Rub.*
 een Boer a *Clown.*
 Boeragtig *Rustical.*
 Boers *unmannerly.*
 Boetvaardig *penitent.*
 een Boezem a *Bosom.*
 een Bok a *Buck.*
 een Bolwerk a *Bulwerk.*
 Bondgenoot an *Ally, a*
Confederate.
 een Boodichap an *Er-*
rand, a Message.
 een Boog a *Bow.*
 een Boogfchieter an *Ar-*
cher.
 een Boom a *Tree.*
 een Boomgaard an *Or-*
chard.
 Boonen *Beans.*
 de Boord van een beket

BOO. BR:

the Brim of a Cup.
 Booren to *Bore.*
 Boos, Godloos, Lewd,
Untoward, wicked.
 Boosheit *malice.*
 een Boot a *Boat.*
 een Bord a *Plate.*
 Borduuren to *Embroider*
 een Borg, een pant a
Pledge.
 Borge, *Bail, surety.*
 een Borger, a *Citizen.*
 een Borst a *Breast.*
 een Borst of lyf-rok a
Waist-Coat.
 een Bos (hout) a *Bush.*
 een Bosdruiven a *Bunch*
of grapes.
 Bot *Dul.*
 Boter *Butter.*
 een Bottelier a *Butler.*
 Boven *Above, upon.*
 Bouwen to *Build.*
 Bouwvallig *Ruinous.*
 Braaden, roosten to
Broil, to Roast, to Toast.
 Braaf *Brave.*
 Braaken to *Vomit.*
 Brak *Brackish*
 Branden to *Burn, to*
scorch.
 Brandsteen *Amber.*

BR. BU.

Brand Yfer *an Andiron,*
 or *Brandiron.*
 een Brasselet *a Bracelet.*
 Breed, *Broad, large.*
 Breede, wyde *Ample.*
 Breedte *Breath.*
 Brecken *to Break.*
 Brein *Brains.*
 Brengen *to Bring.*
 een Breuk *a Breach.*
 Breyen *to Knit.*
 een Brief *a Letter.*
 een Brille *a spectacles.*
 Brittanje *Brittain.*
 een Brodder *a Bungler.*
 een Broeder *a Brother.*
 Broek *Breeches.*
 Broeyen *to Brood, to*
Hatch.
 Broeyen met heet wa-
 ter, *to scald.*
 een Broeyfel *a Brood.*
 Brood *Bread; a Loaf.*
 Bros *Bristle.*
 Brouwen *to Brew.*
 een Brug *a Bridge.*
 een Bruid *a spouse, a*
Bride.
 een Bruidegom *a Bri-*
degoom.
 Bruin *Brown.*
 Brullen *to Brawl, to Ro-*
re.

BY.

Buigen *to Bend: or to*
Bow.
 de Buik *the Belly.*
 Buikig *Big.*
 Buiten *Abroad.*
 Buiten westen *Besides*
himself.
 Bukken *to stoop.*
 Bulderen *to Bluster.*
 een vrye Burger *a Bur-*
gess.
 een Buurman *a Neigh-*
bour.
 By *By.*
 de Bybel *the Bible.*
 Bybrengen *to Alledge.*
 By doen *to Add.*
 een Bye *a Bee.*
 Bye korf *a Bee hive.*
 Bygelovig *superstitious.*
 Bykans, naasten *by Al-*
most.
 een Byl *a Hatchet, a Bill*
or Ax.
 een Bypad *a By path.*
 een Byflaap *a Bed-fellow*
 Bystaan *to Assist.*
 Bystand *succour.*
 Byten *to Bite.*
 By tyds, vroeg *Beti-*
mes.
 Byvoeginge *Addition.*
 een

CA.

een Bywoord *an Ad-verb.*
 een Bywyf *a Concubine.*
 Byzonder *Apart.*

C.

't **C** Abal *the Caball.*
 een Cabinet *a Cabinet.*
 Cadans *Cadence.*
 Calotje *a calot or Leather cap.*
 een Cameel *a Camel.*
 een Canaal *a Chanel.*
 Canaster *a Canaster.*
 Candidaat *a Candidate.*
 Caneel *Cinamon.*
 Canfer *Camphire.*
 Canonnen, wetten *Canons.*
 Canonnik *a Canon or Prebendary.*
 Capelaan *a Chaplain.*
 een Capitein *a Captain.*
 een Capittel *a Chapter.*
 Capituleren *Capitulate.*
 een Capriol maken *to Caper.*
 een Carbonkel *a Carbuncle.*
 Cargezoen *the Cargo.*

CA. CE.

Caronje *Jade, Baggage.*
 een Caltanje *a Chest-nut.*
 een Catarre *a Catarrh.*
 Catechiseeren *to Catechize.*
 Cederboom *a Cedartree.*
 een Ceel *a Bill or Note.*
 Cellery *Celery.*
 het Center, middelpunt *the Center.*
 Ceremonien, gewoonten *Rites.*
 Cherubim *a Cherubin.*
 Chirurgie *Surgery or Chirurgery.*
 Chocolaad *Chocolate.*
 Christus *Christ.*
 Chronyk *Chronicle.*
 Cieraad *Array (in Cloaths) ornament.*
 Cimbaal *Cymbal.*
 Cipier *a Faylor.*
 een Cirkel *Circle.*
 een Citroen *a Citron, or Limon.*
 een Clavecimbel *a Harp second.*
 Climaat *Climate or Climate.*
 Coffy *Coffee.*
 Couleur *Colour.*
 een Collegie *a Colledge.*
 A 7 een

CO.

een Colonel *a* Colonel.
 Comcommer *a* Cow-
cumber.
 een Comeet *a* Comet.
 Commandeeren *to* Com-
mand.
 Commissie *Commission.*
 Compagnie *Company.*
 een Compas *a* *Compass.*
 Complexie *Constitution,*
Complexion.
 Compres *a* *Bolster.*
 een Concierge *a* *Keeper.*
 Confiskeeren *to* *Confis-*
cate.
 Conoffement *a* *Bill of*
lading.
 een Conrector *an* *Usber*
of a school.
 Conscientie, gewisse
the Conscience.
 een Constapel *a* *Gunner.*
 Convooy *a* *Convoy.*
 een Cope *a* *Copy.*
 Coraal *Coral.*
 Corenten *Currans.*
 een Coulanga *Neck-lace.*
 een Courant *a* *Gaset.*
 Crocodil, *a* *Crocodile.*
 een Cyffer *a* *Cipher.*
 Cyfferen *to* *Cast ac-*
counts.

DAA. DA:

Cyfferkonst *Arithme-*
tick
 een Cyter *a* *Cittern.*

D.

een D Aad *a* *Deed, a*
Fact.
 met der Daad *Really.*
 Daar *there.*
 Daar en boven *Further-*
more, Besides that.
 Daar na *Thither.*
 Daarom *Therefore.*
 Daar van *Thereof.*
 Daar van daan *Thence.*
 een Dag *a* *Day.*
 Dagelyks *Quotidian.*
 de Dageraad *the Daw-*
ning of the Day.
 een Dagrol *a* *Calendar.*
 een Dak van een huys
a *Roof of a house.*
 een Dal *a* *Valley.*
 een klein Dal *a* *Bill-*
iard.
 een Dam *a* *Causey.*
 Damask *Damask*
 Dammen *to* *Crown, or*
king a man at Draughts.
 een Damp *a* *Damp, Va-*
pour.

Dan

DA. DE.

Dan, *Than, Then.*
 Dankbaarheid *Gratitude.*
 Danken *to thank.*
 een Dans *a Dance.*
 Dapperheid *Valour.*
 de Darmen *the Bowels.*
 Dartel *Wanton.*
 een Das *a Badger.*
 Dat *That, This.*
 Dateeren *to Date.*
 Dadelyk *By an by.*
 Dauw *Dew.*
 De *The.*
 Deeg *Paste or Dough.*
 een Deel *a Portion.*
 een Deel van een boek
a Volume.
 Deelagtig zyn *to Par-
 take.*
 Deelen *to Divide.*
 een Deeling *a Portion,
 a section.*
 Deerlyk *deplorable.*
 Deeffem *Leaven.*
 Dettig *Grave, serious.*
 een Deegen *a sword.*
 een ruuwe Deken *a
 Rug.*
 Dekken *to Cover.*
 een Dekfel *a Cover.*
 Delven *to Dig.*

DE. DI.

Dempfen *to heap up.*
 Denken *to Think.*
 Derhalven *Consequent-
 ly.*
 Dertig *Thirty.*
 Desgelyks *Likewise.*
 Deugd *Virtue.*
 een Deugeniet *a Rogue.*
 een Deur *a Door.*
 een Deurwaarder *a Ser-
 geant.*
 Deze *This.*
 Dezelve *the same.*
 een Diaken *a Deacon.*
 een Diamant *a Dia-
 mond.*
 Dicht by, *By, Hard
 by.*
 een Dictionarium,
 Woordenboek *a Dic-
 tionary.*
 Die *That or the.*
 een Dief *a Thief.*
 een Dienaar *a Servant.*
 Dienen *to serve.*
 Diep, *Deep, profound.*
 een Dier *a Beast.*
 Dierbaar *Dear.*
 Dievery *Theft.*
 Dik *Thick.*
 Dikmaals, *Often or of-
 ten times.*

een

DI. DO.

een Ding *a Thing*.
 Dingen *to Cheapen*.
 een Discipel *a Disciple*.
 Disputeeren, *to Argue*,
to Dispute.
 Distel *Thistle*.
 Distileeren *to Distill*.
 Dobbelsteen *a Die*.
 Doch, maar, *But*.
 een Dochter *a Daughter*.
 een stief Dochter, *a*
Daughter in Law.
 een Doctoor *a Doctor*.
 een Doeksken *a Clout*.
 een Doelmerk *a But or*
mark.
 Doemen *to Damn*.
 Doen, maaken *to Do*.
 een Dogge, een Hond
a Dog.
 Dolheid *Madness*.
 Dol worden *to Enrage*.
 Dom *Stupid, Blockish*.
 een Domheer *a Can-*
non in a Cathedral
Church.
 Dompelen *to Dip, to*
Duck.
 Donder *Thunder*.
 een Donderkloot *a*
Thunderbolt.
 Donker *Dark*.

DOO. DO.

Donker *sad-Colour*.
 Dood *Dead*.
 Doodelyk *Capital*.
 Dooden *to Kill, to mor-*
tify.
 een Doodkist *a Coffin*.
 Doodslaan *to slay*.
 Doof *Doaf*.
 Doolen *Wander*.
 een doolhof *a labyrinth*
 Doop *Baptism*.
 Doopen *to Baptize*.
 DoopVader *Godfather*.
 Door *Through*.
 Doorbooren, *to Trans-*
pierce.
 Doordringen, *to pene-*
trate.
 Doorgang *Passage*.
 Doorklooven *to Cleave*.
 Doorlugtig *Illustrious*.
 een Doorn *a Bramble or*
Briar, a Thorn.
 Doortrapt, *Cunning,*
crafty, subtle.
 Doorzien *to Peruse*.
 Doorzigt *Perspective*.
 een Doos *a Box*.
 Dooyen *to Thaw*.
 Dor *Arid*.
 een Dorp *a Village*.
 Dorst *Thirst*.

een

DR.

een Dozyn *a Dofen.*
 Draad *Thread.*
 een Draagband *a Belt*
 (*for a sword.*)
 Draagen *to Bear, to Carry, to Wear.*
 een Draager *a Bearer.*
 een Draak *a Dragon.*
 Draaven *to Trot.*
 Draayen *to Twine or Twist.*
 een Drachma *a Dram.*
 een Drapier *a Draper.*
 Drank *Drink.*
 Dreigen *to Threaten.*
 Drek *Dung.*
 Driakel *Treacle.*
 Drie *Three.*
 Drievuldigheid *Trinity.*
 Drift *Passion.*
 Dringen *to Urge.*
 Drinken *to Drink.*
 Droefheid *Grief, sorrow*
 Droeffem *Dregs.*
 Droevig *fad.*
 een Drogift *a Druggift.*
 een Dronkaard *a Drunkard, a Fuddle-Cap.*
 Droog *Dry.*
 Droogscheeren *to shear Cloth.*
 een Droom *a Dream.*

DU.

een Druif *a Grape.*
 Druipen *to Drop.*
 Drukken *to Print.*
 Dryven *to Drive.*
 Dubbel *Double.*
 een Ducaat *a Ducket.*
 Duidelyk *Clear.*
 Duiden met de Vinger
to Point with the finger.
 een Duif *a Dove, a Pigeon.*
 Duiken *to Plunge.*
 een Duim *a Thumb.*
 een Duim breed *an Inch.*
 Duinen *Downs.*
 Duister *Dimm, Obscure.*
 de Duivel *the Devil.*
 Dun, *slender, small, Thin.*
 Dun maken *to Rarefy.*
 Durven *to Dare.*
 Dus *fo, thus.*
 Duur *Dear.*
 Duuren *to last.*
 Duuwen *to push.*
 Dwaalen, *to go Astray, to Err, to Wander.*
 Dwang *Constraint.*
 Dwars *side-wise, Cross.*
 een Dwerg *a Dwarf.*

een

DW. ED.

een Dwingeland a Ty-
rant.

Dwingen to *Force.*

Dy *Thou.*

de Dye *the Thigh.*

Dyn *Thine.*

een Dy-ituk a *Leg.*

E.

Ebbe *the Ebb.*

Eccho, Wederklank
an Escho.

Echt-breeken to *Com-
mit Adultery.*

Eclipsis *an Eclips.*

Edel *Noble.*

een Edelman a *Gentle-
man.*

Edelmoedig *Generous.*

een Eed *an Oath.*

Eed-brekinge *Perjury.*

Eedgespan *Conspiration.*

Een *One.*

Eendvogel, zie End-
vogel.

Eendragt *Concord.*

Eendragtigheid *Unani-
mity*

Eenhoorn *an Unicorn.*

Eenig ding *something.*

Eenige *Any.*

EE. EI.

Eenpaarig *Uniform.*

Eens *Once.*

Eenvoudig *Ingenuous.*

Eenzaam, verwoest *De-
solate.*

Eenzinnig *Obstinate.*

Eer *Honour.*

Eerbieden to *Reverence.*

een Eerdief a *Calum-
niator, a Defamer.*

Eergierigheid *Ambition*

Eerlyk *Honest.*

de Eerste *the First.*

Eer-trap *Degree.*

Eerwaardigheid *Digni-
ty.*

Eerzugt hebben to *As-
pire.*

Eeten to *Eat.*

Eetwaären *Viſtuals.*

Eeuw *an Age.*

Eeuwig *perpetual.*

Eeuwigheid *Eternity.*

Eeuwiglyk *Eternaly.*

Effen *Even.*

een Egge a *Harrow, a
Rake.*

Eggen to *Harrow.*

Eigen *Own, Peculiar.*

Eigenaar *an Owner.*

Eigenen to *Own.*

een Eiken-boom *an
Oack*

EL. EN.

Oack tree.
 Eilaas *Alas.*
 een Einde *an End.*
 Eindigen *to Finish.*
 Eifchen *to Demand.*
 een El, Elle *an Ell.*
 Elders *Elsewhere.*
 een Element *Element.*
 Elendigheid *Calamity,*
 Mifery.
 Elf, Eleven.
 Elk, Each.
 een Elleboog *an El-*
 baw.
 een Elfen *an Awl.*
 Embuscade *Ambush-*
 ment.
 een Emmer *a Bucket.*
 Employeren *to Employ.*
 Ende *And.*
 een Endvogel *a Duck.*
 Eng *Strait.*
 een Engel *an Angle.*
 Engels *Englifh.*
 Enkel *Single.*
 Enkelbeen *the 'Ankle*
 bone.
 Enten *to graft.*
 zig Erbarmen *to have*
 Compassion.
 een Erfgenaam *an Heir.*

ER. EV.

Erg *sharp.*
 Ergens *Any where, som-*
 where.
 Ergernis geeven *to Of-*
 fend.
 Erkennen *to Acknow-*
 ledge.
 Ernstig *Earnest, serious.*
 Ervarentheid *Experien-*
 ce.
 Erven *to Inherit.*
 Erweten *Pease.*
 een Esquader *a Squa-*
 dron.
 een Effche-Boom *an*
 Afb tree.
 Evangelium *the Gofpel.*
 Even *Plain.*
 Evenaaren *to Equal.*
 Evenwel *However.*
 Ever-zwyn *a wild Boar*
 Euvel *Evil.*
 Examineeren *to Exa-*
 mine.
 een Exter (Vogel) *a*
 Mag-Py.
 Extraordinaris *Extraor-*
 dinary.
 een Ey *an Egg.*
 een Ezel *an Afs.*

FAA. FL.

F.

Faaen *to Fail.*
 Faam *Fame, reputation.*
 Fabelagtig *Fabulous.*
 een Factoor *a Factor.*
 Faculteit *Faculty.*
 Faillceeren *to Fail.*
 Faisant *a Pheasant.*
 een Fakkel *a Torch.*
 Falivouwen *to trick.*
 een Fatsoen, Manier
a Fashion.
 Fatsoeneeren *to Shape.*
 Feest *Feast.*
 een Feit *a Mischief.*
 Femelaar *a Leveller.*
 Fiel *a Knavel.*
 een Figuur *a Figure.*
 't Firmament, *the Sky.*
 Flaauw *Faint.*
 Flaauw worden *to languish.*
 een haastige Flaauwte *a qualm.*
 Fleemen *to Flatter.*
 een Fles *a Bottle.*
 Flikkeren *to Sparkle.*
 Floers *Crape.*
 Fluimagtig *Flegmatick.*

FL. GAA.

een Fluit *a Flute.*
 Flus *by and by.*
 Fluweel *Velvet.*
 Foelie, *Mace.*
 de Fok *the Fore-mast Sail.*
 Fondament *Foundation.*
 een Fontein *a Fountain.*
 een Foreest *a Forrest.*
 Formaat *Form.*
 Fortuin *Fortune.*
 Fout *Crime.*
 Fraay *Pretty.*
 Framboze *Raspberry.*
 Frans *French.*
 Fris *Fresh.*
 Frontieren *Borders.*
 Fruyten, Braden *to Fry.*
 Fyn *Fine.*

G.

Gaaf, gift, *Talent.*
 Gaan *to Go.*
 te Rugge gaan *to Retire.*
 Gaapen *to Gape.*
 Gaaren *Thread.*
 Gaauw *Nimble, Quick.*
 Gading *Will. accord.*
 Gagie *Wages,*
 de Gal *the Gall.*

een

GA. GE.

een Galdery *a* Gallery.
 de Galg *the* Gallows.
 Gallopeeren *to* Gallop.
 Galm Cry, loud Voice,
 Clamour.
 Galnoot *a* Gall-nut.
 een Gang, een naauw
 Straatje *an* Alley.
 een Gans *a* Goose.
 Garnaal *a* Shrimp.
 Garnisoen Garrison.
 Garst Barley.
 een Gast *a* Guest.
 een Gastmaal *a* Feast.
 Gast-vryheid Hospitali-
 ty.
 een Gat *a* Hole.
 Gebaar Noise.
 Gebak Pastry.
 Gabakken steen Brick.
 een Gebed *a* Prayer.
 Gebeuren *to* Happen.
 een Gebied *a* Territory.
 Gebieden *to* Bid.
 een Gebit *a* Bit.
 Gebogen Bent.
 Gebonden Bound.
 Gebooren Born.
 Geboorte Birth, Nati-
 vity.
 een Gebouw *an* Edifi-
 ce.

GE. GEE.

Gebrabbel *a* Mingle
 mangle.
 Gebrek Need.
 Gebrek lyden *to* Want.
 Gebreken, *to* lack, or
 Want.
 Gebruiken *to* Use.
 Gedaan Done.
 Gedagten Thought.
 Gedagtenis Memory,
 Remembrance.
 Gedagtig Mindfull.
 Gedagtig wezen *to* Re-
 cord.
 Gedeeld Shared.
 een Gedeelte *a* part.
 een Gedenktreen *a*
 Monument.
 een Gedicht *a* Poëm.
 Gedoogen *to* Tolerate.
 Gedouwt Strain'd.
 Gedraagzaamheid Be-
 haviour.
 Gedrang Crowd, Press,
 Throng.
 Gedult Patience.
 Geduuren *to* Continue.
 Geel Yellow.
 de Geelzugt Jaundice.
 Geen None or no.
 Geenzins *in* no Wise.
 Geerne, Fain.

Ge-

GEE. GE:

GE.

Geerst *Millet, Hirse.*
 Geesselen *to Scourge.*
 Geest *Ghost, the Spirit.*
 Geeven, toegeeven *to Afford.*
 Geeven *to Give.*
 Gegeneert *Begotten.*
 Geheel-en-al *Wholly, intirely.*
 Geheim *Secret.*
 Gehoor *Audience.*
 Gehoorzaamheid *Obedience.*
 Gehoorzaam zyn *to Obey.*
 een Geit, 't wyfje van een Bok, *a Goat.*
 een Gek *a Fool.*
 Gekerm *Groan, lamentation.*
 Gekogt *Bought.*
 Gekscheeren *to Feer.*
 Gekyf *a Bawling, scolding.*
 Gelaat *Gesture.*
 Gelag, *Reckoning.*
 Geld *Money.*
 Geleerd *Taught.*
 Gelegenheid *Occasion, Opportunity.*
 Geloof *Belief, Faith.*
 Gelooven *to Believe.*

Geluid, *sound, Noise.*
 Geluk *Fortune, luck.*
 Gelukkig *Happy.*
 Gelyk *As, Alike or like.*
 Gelyken *to Resemble.*
 Gelykenis *a Similitude.*
 Gelyktormig *Uniform.*
 Gemaakt *Made.*
 Gemak *Ease.*
 Gemeen *Common.*
 Gemeen *Publick, Vulgar.*
 Gemeenzame kennisse *Acquaintance.*
 't Gemoed *the Mind.*
 Gemoeten *to Meet.*
 Genade *Grace.*
 Geneesbaar *Curable.*
 Geneesmiddelen, *Remedy, Receipts.*
 Geneezen *to Heal.*
 Genegen *Addicted.*
 Genegen *Prone.*
 Genegtheid *Affection.*
 Generaal *Generall.*
 Generereeren *to Procreate*
 Geneuglyk *Pleasant.*
 Gember *Ginger.*
 Genieten *to Enjoy.*
 Genoeg *Enough.*

Ge-

GE.

Genoeg doen *to Satisfy.*

Gepeins *Meditation.*

Geraas *Noise.*

Gerecht gheid *Justice.*

Gereed *Ready.*

een Gereedschap *a Tool.*

Geregeld *Regulated.*

Gering *Vile.*

Geroep *Clamour.*

Gerst *Barley.*

Gerucht *Rumour.*

het Gerucht *Fame.*

Gerust *Quiet.*

Gescheurd *Torn.*

Geschieden *to happen.*

Geschiktheid *Aptness.*

Geschut *Artillery.*

Geschut gieten *to Cast Guns or Metals.*

een Geslacht *a Tribe.*

Geslachte *Gender.*

Gesnap *Prating, or Chatting.*

een Gesp *a Buckle, a Clasp.*

Gesprek *a Parley.*

Gest *Yest.*

Gestadig *Continual.*

een Getal *a Number.*

Getrouw *Faithful.*

Getrouwigheid *Fidelity.*

GE.

een Getuige *a Witness.*

Getuigen *to Testify.*

Gevaarlyk *Dangerous, Perillous.*

een Geval van een Naamwoord *a Case of a Noun.*

een Geval *an Adventure, Event.*

Gevangenis *Captivity, a Goal or Jail, a Prison.*

een Gevecht *a Combat.*

Geveinstheid *Hypocrisy.*

een Gevel *a Frontispice.*

Gevoegelyk *Convenient*

Gevoelig *Sensible.*

Gevolg *Retinue, Train.*

Geweest *Been.*

Geweld *Violence.*

Geweldiglyk *Violently.*

Gewennen *to Accustom*

Gewicht *Waight or weight.*

Gewisse *Conscience.*

Gewoonlyk *Ordinarily.*

een Gewoonte *a Custom.*

Gezag *Authority.*

Gezegend *Blessed.*

Gezegd *Told.*

GE. GO.

een Gezel *a Companion.*
 een Gezelschap *a Company, Fellowship, Society.*
 Gezicht *Sight.*
 een Gezichte *a Vision.*
 Gezondheid *Health.*
 een Gezwel *an Ulcer.*
 een Gier *a Vulture.*
 Gierig *Greedy.*
 een Gierigaart *a Niggard*
 Gierigheid *Avarice.*
 Gieten *to Pour, to Shed.*
 een Gifte *a Gift.*
 Gissen *to Guess.*
 Gisteren *Yesterday.*
 Glad *slippery.*
 Glans *a Glimmering.*
 Glas *Glass.*
 Glinsteeren *to Sparkle.*
 Glorieeren *to Brag.*
 Glory, eer, *Glory.*
 Glydent *to slide.*
 God *God.*
 God lasteren *to Blaspheme.*
 Godloos *Ungodly.*
 Godsdienst *Religion.*
 Godvruchtigheid *Piety.*
 Goed *Good.*
 Goederen *Chattels.*

GR.

Goedertierentheid *Benignity.*
 Goedkeuren *to Approve*
 Goed koop *Cheap.*
 een Golf *a Wave.*
 Gomme *Gum.*
 een Goot *a Gutter.*
 Gooyen *to Fling, to Throw.*
 een Gordel *a Girdle.*
 een Gordelriem *a Belt.*
 Gorden *to Gird.*
 een Gordyn *a Curtain.*
 Goud *Gold.*
 een Graaf *an Earl.*
 Graan of koorn *Corn.*
 Graveeren *to Engrave.*
 Graauw *Gray.*
 een Graf *a Sepulcher, a Tomb.*
 Gram *Angry.*
 Gramschap *Anger or Choler.*
 een Granaat - Appel *a Pom-granate.*
 Gras *Grass.*
 Grendelent *to Bar or Bolt*
 Grim-Lagchen *to smile.*
 Grimmig *Austere.*
 Groen *Green.*
 Groeten *to Greet, to salute.*

Groe-

GR. GU. HA.

Groeyen *to Grow.*
 Grof *Course (not fine).*
 Grof , ongemaniert
Rude.
 Grof vlas *Tow.*
 de Grond *the Ground.*
 Grondform , 't bewerp
 van een huys , a *Plat-*
form.
 Groot *Big, grand, Great.*
 Grootagting *Reputation*
 Groot maken , *to Mag-*
nify.
 Grootmoedig , *Animo-*
sity, Magnanimity.
 een Groot-Vader , a
Grand Father.
 Grouwel , *harrour.*
 Grypen , *to Gripe, to*
Arrest.
 Guichelen , *to fuggle.*
 Gulzigheid , *Riot.*
 Gunst , *Favour.*
 Gy , *Thou.*

H.

een **H**Aak , a *Hook.*
 Haalen , *to*
Fetch.
 een Haan , a *Cock.*
 een Haas a *Hare.*

HA.

Haast , *Soon.*
 Haastelyk , met haast
Apace
 Haasten *to Hasten.*
 doodelyke Haat *Fend.*
 Haaten *to Hate.*
 Haatelyk *Odious.*
 Hagel *Hail.*
 Hair *Hair.*
 Hair-kleed *Sack Cloth.*
 Hakken *to Mince.*
 een Hakmes a *Cleaver.*
 de Hals *the Neck.*
 een Ham a *Ham.*
 een Hamer a *Hammer.*
 een Hand a *Hand.*
 een Handboom a *Bar,*
or Lever.
 Handdaadig *Guilty.*
 een Handdoek a *Towel.*
 Handel *Trade.*
 Handelen *to Handle.*
 Handeling an *Action.*
 Handhaaven *to Main-*
tain.
 Handschoenen *Gloves.*
 Hangen *to Hang.*
 een Hangmat a *Ham-*
mock.
 een Hangslot *Pad-Lock.*
 Hard *Hard.*
 Hardnekkig *Obstinate.*

B

ceq

HA. HE.

een Haaring *a Horring.*
 een Harnas *a Harness.*
 een Harp *a Harp.*
 Harst *Rosin.*
 een Haspel *a Reel.*
 een Haven *a Haven, a*
Port.
 Haver Oats.
 Hazaard *Hazard.*
 Hebben *to Have.*
 Hebreen *Hebrews.*
 Hechten *to Tye.*
 Heden *to Day.*
 Heel, zeer, *Very.*
 een Heer *a Lord.*
 Heerlykheid *Magnifi-*
cence.
 Heerschap *Lordship.*
 Heerschen *to Bear sway*
to Rule.
 Heerichzugt *Ambition.*
 Heesch *Hoarse.*
 Heet *Hot.*
 Heffen *to Heave, or*
Heave up.
 een Hoft *a Haft.*
 Hefstigheid *Vialence.*
 een Hegge *a Hedge.*
 een Heide *a Heath.*
 Heiden *Heathen.*
 Heilig *Holy.*
 een Heilige *a Saint.*

HE.

Heiligen *to Hallow.*
 Heimelyk *Privily, Un-*
derhand.
 een Heirleger *the Camp.*
 een Hek *a Rail.*
 een Held *an Hero.*
 Helder *Bright.*
 de Helst, Halst, *Half.*
 Helle *Hell.*
 een Helm *a Helmet.*
 Helpen *to Help.*
 Hem *Him.*
 een Hembd *a Shift.*
 een Mans Hembd *a*
Shirt.
 een Vrouwen Hembd *a*
Smock.
 een Hemb-rok *a Waist-*
coat.
 Hemel *Heaven.*
 Hemelich *Celestial.*
 Hemelsblauw, Azuer,
Sky-Colour.
 Hemelvaart *Ascension.*
 een Henne *a Hen.*
 Hennip *Hemp.*
 een Herberg *an Inn, a*
Tavern.
 Herbergen *to Harbour.*
 Herdenken *to Revolve.*
 een Herder *a Pastor.*
 Herft *Autumn, Har-*
vest.
 Her-

HE.

Herhaalen *to Recite, to Rehearse, to Repeat.*
 Herhaalen, weerkrygen *to Recover.*
 HerkAAuwen *to Ruminare.*
 HerkooPen *to Buy a gain.*
 Herleeven *to Revive.*
 Hermaaken *to Repair.*
 Herroepen *to Recall, to Revoke.*
 de Herffenen *Brains.*
 Herstellen *to Restore, or Reestabliſh.*
 een Hert *a Hart.*
 het Herte *the Heart.*
 Hertelyk *Cordial.*
 een Hertog *a Duke.*
 een Hertoginne *a Dutcheſs.*
 Hervatten *to Retake.*
 Hervormen *to Reform.*
 Herwaarts *Hither.*
 Herwaarts en Derwaarts *To and Fro.*
 Herzien *to Review.*
 Heugen *to Remember.*
 Heup *Hanch, or Hip.*
 een Heuvel *a Bank, or Hillock.*
 een Hiel *a Heel.*

HI. HO.

Hier *Here.*
 Hier na *Hereafter.*
 Hier van daan *Hence.*
 Hindèren *to Hinder.*
 Hinken *to Halt.*
 een Historie *a History, a Storie.*
 Hoe *How, why.*
 een Hoed *a Hat.*
 Hoedanigheid *Quality.*
 Hoede *to take Heed.*
 een Hoef (van een Beest) *a Hoof.*
 een Hoek *a Corner.*
 Hoenderen *Poultry.*
 een Hoep *a Hoop.*
 een Hoere *a Quean, a Whore.*
 een Hoerhuys *a Bandy houſe.*
 de Hoest *the Cough.*
 Hoewel *Although.*
 het Hof *the Court.*
 Hol *Hollow.*
 een Hol *a Cave.*
 een Hond *a Dog.*
 een jonge Hond *a Whelp.*
 Honger *Hunger.*
 Hongersnood *Famine.*
 Honing *Honey.*
 Hoofd *a Head.*
 B 2 Hoofd.

HO.

Hoofdgeld *Pol Money.*
 een Hoofdkussen *a Bolster, a Pillow.*
 de Hoofdpan, Beckeneel *the Scull.*
 Hoofdpyn *Head-Ach.*
 Hoog *Highb.*
 om Hoog *Upward.*
 Hoogmoedig *Haughty.*
 Hoogte *Height, Altitude.*
 Hoop *Heap.*
 Hoopen *to Hope.*
 Hooren *to Hear.*
 een Hoorn *a Horn.*
 een Hoorplaats *an Auditory.*
 Hooy *Hay.*
 Hoozen *to draw up.*
 Hoppe *Hopps.*
 Hotsen *to Shake.*
 Hovaardig *Proud.*
 Hovaardigheid *Pride.*
 Hovaardy *Arrogance.*
 Houden *to Hold.*
 tegen recht Houden *to Usurp.*
 Hout *Wood.*
 Houtse kool *Charcoal.*
 Houwen *to Hew, to Wed.*
 Hui *Huy, Whay.*

HU. HY. JA.

Huid *Skin*
 een Huys *a House.*
 te Huys *at Home.*
 een Huisgezin *a Family.*
 Huysheer *Land-Lord.*
 Huyverig *Chill.*
 Hulp *Assistance, Aid, Relief.*
 Huppelen *to Hop.*
 een Hut *a Cottage.*
 Huurder *a Tenant.*
 Huuren *to Hire.*
 Huwelyk *Marriage.*
 Hy *He.*
 Hygen *to Pant.*
 Hyssen *to Hoise.*

J.

JA *Yea, Yes.*
 J Jaagen *to Chase, to Hunt.*
 een Jaar *a Year.*
 Jaarlyks *Annual.*
 een Jaarmarkt *a Fair, or Market.*
 Jaloers *Jealous.*
 Jammet *Pity.*
 Jammerlyk *Dolefull.*
 Ieder een *Every one.*
 Iemant *Some Body.*

Jesus

JE. IN.

Jesus *Jesus.*
 Iets *Something.*
 Jeuken *to Itch.*
 de Jicht, Podagra *the Gout.*
 Ik, I.
 Ik ben *I am.*
 In *In.*
 Inbeelden *to Imagine.*
 Inbeelding *Fancy or Fantasy, or Phantasy.*
 Inderdaad *Indeed.*
 Indien *If.*
 Indiscreet *Undiscreet.*
 Indoopen *to Dip.*
 Indruk *Impression.*
 Inenten *to Inoculate.*
 een Ingang *an Entrance.*
 het Ingewand *the Bowels*
 Ingezeten *Inhabitant.*
 Ink of Inkt *Ink.*
 een Inkkoker *an Ink-horn.*
 Inkomst *Revenue.*
 een Inleiding *an Introduction.*
 Innerlyk *Interiour.*
 Inscheepen *to Imbark.*
 Insluiten *to Enclose or Inclose.*

JO. JU. KA.

Instrument *a Tool.*
 Interest, Woeker, Interest.
 Intoomen *to Refrain.*
 Inval, Fall, Tumble.
 Invoeren *to Introduce.*
 Inwendig *Inward.*
 Inwikkelen *to Ingage.*
 Inwoonen *to Inhabit.*
 Inzonderheid *Principal-ly.*
 Inzwelgen *to Swallow.*
 Jokken *to Jest.*
 een Jongen *a Boy.*
 een Jong Gezel *a Lad.*
 Jonkheit *Youth, Young Age.*
 een Jood *a Jew.*
 Jucht *Russia Leather.*
 Juichen *to Rejoice.*
 een Juk *a Yoke, or Yoak.*
 een Jurk (een Kinder overtrek) *a Frok for a Child.*
 een Juweel *a Jewel.*

K.

het Kaakebeen *the Jaw-bone.*
 Kaal *Bald.*

KA.

een Kaars *a Candle.*
 een Kaarsmaaker *a*
Chandler.
 een Kaars-snuitter *a*
Candle snuffer.
 een Kaart *a map.*
 een Kaart, speelkaart,
a Card for Wool, a
Pack of Cards.
 Kaas *Cheese.*
 Kaauwen *to Chew or*
Chew.
 een Kabbelijau *a Codd*
(Fish).
 een Kabel *a Cable.*
 Kaf *Chaff.*
 Kakelen als een Hen *to*
Cackle as a Hen.
 Kalander *a Weevil, a*
Calender.
 een Kalf *a Calf.*
 Kalfsyleesch *Veal.*
 Kalk *Lime.*
 een Kam *a Comb.*
 een Kameel *a Chamel.*
 Kamelot *Chamlet.*
 een Kamer *a Chamber.*
 een Kan *a Can, a Flag-*
gon.
 een Kan, twee Pinten,
a Quart,
 ik Kan *I Can.*

KA.

Kandeel *Candle.*
 een Kandelaar *a Can-*
dle Stick.
 Kanefas *Canvas.*
 de Kanker *the Canker.*
 de Kant *the Border.*
 de Kant van 't Water
Brink.
 de Kant van een Blad-
zyde the Margin.
 Kant *Lace.*
 een Kap *a Bonet.*
 de Kap van een Mantel
a Cape of a Cloak.
 een Kapel *a Chappel.*
 een Kaperson *a Barna-*
cle.
 een Kapoen *a Capon.*
 Kappen *to Chop.*
 Kappers *Capers.*
 Kapsel, Hulsel, *Head-*
Dress.
 een Kar *a Cart.*
 Karmelk *Butter milk.*
 een Kas *a Press or Chest*
of Drawers.
 een Kasteel *a Castle.*
 Kastyden *to Chastize.*
 een Kat *a Cat.*
 Katoen *Cotton.*
 een Katrol *a Pulley.*
 de Keel *the Throat.*
 Keeren,

KE.

- Keeren, te rugge keeren, *to Retreat.*
 een Kegel *a Pin or Keal.*
 een Keizer *an Emperour.*
 een Keizerin *an Empress*
 een Keizerryk *an Empire.*
 een Kelder *a Cellar.*
 een Kelk *a Cup.*
 Kennen *to Know.*
 Kennisse *Knowledge, Acquaintance.*
 een Kerk *a Church.*
 een Kerker *a Dungeon.*
 Kermen *to Wail.*
 Kermis *a Fair.*
 een Kerffe *a Cherry.*
 Kerven *to Cut, slash.*
 een Ketel *a Kettle, a Cauldron.*
 een Keten *a Chain.*
 een Ketter *a Heretick.*
 een Keuken *a Kitchen.*
 de Keur *the Choice,*
 een Keur-Meester *an Essayer.*
 een Keur-Vorst *an Elector.*
 Kieken *Chicken.*
 Kiezen *to Choose.*
 een Kikvorsch *a Frog.*

KI. KL:

- de Kin *the Chin.*
 een Kind *a Child.*
 een klein Kindje *a Babe.*
 een Kinneken *a Rundlet.*
 een Kist *a Trunk.*
 Kittelen *to Tickle.*
 Klaager *Plaintiff.*
 Klaar, *Clear.*
 Klaar Even, *Plain.*
 Klaauw *a Claw.*
 Kladden *to Blot.*
 Klagt *Complaint.*
 Klank *Sound.*
 een Klap *a Box.*
 Klappen *to Babble, to Blab.*
 Klauteren *to Climb.*
 Kleeden *to Clothe.*
 Kleeding *Attire, Apparel.*
 een Kleedt *a Cloath, a Garment.*
 een kostelyk Kleedt *a Robe.*
 een Kleetborstel *a Brush.*
 een Kleermaker *a Taylor.*
 Klei, of Kley, *Clay.*
 Klein *Small.*

K L.

een klein Kind *an Infant.*

Kleinigheid *Small Business.*

Klein maaken *to Lessen.*
de Kleinste *the Least.*

Klieven *to Cleave.*

Klimmen *to Climb.*

een Kling *a Blade.*

een Klink van een
Deur *a Latch of a Door.*

Klinken *to Sound.*

een Klip *a Shelf, a Rock.*

een Klis *a Burr.*

Kloek *Vigorous.*

een Klok *a Bell, or a Clock.*

een Klooster *a Monastery, Convent.*

een Kloot *a Globe.*

een Kloot van Loot *a Plummet.*

Kloppen *to Knock.*

een Klos *a Bobbin.*

een Klugt *a Farce, Droll.*

Knaagen *to Gnaw; ook beteekend het klui- ven.*

Knaaging *Remorse.*

KN. KO.

een Knapzak *a Sachel- Knarssen to Gnash.*

een Knesht *a Servant.*

Kneeden *to Knead.*

Knellen *to Wring or Strain.*

een Kneukel *a Knuc- kle.*

een Knie *a Knee.*

Knikken met het Hooft
to Beck or Nod.

Knippen *to Fillip.*

een Knol *a Turnep.*

een Knoóp *a Button, a Knot.*

een Knop *a Bud.*

Knorrig *Grumbling.*

een Knuppe! *a Club.*

Knypen *to Pinch.*

een Koe *a Cow.*

een Koegel *a Bullet.*

een Koekoek *a Cuckoo.*

Koelte *Coolness.*

Koesteren *to Cherish.*

een Koets *a Coach.*

een Koffer *a Trunk.*

een Kok *a Cook.*

een Kooker *a Case, to put something in.*

Kolven *to play at Gaff or Cricket.*

een

KO

een Kom *a Porrenger.*
 Komen *to Come.*
 een Konfoor *Chafing-*
dijb.
 een Koning *a King.*
 een Koningin *a Queen.*
 Koninglyk Regal *King-*
ly, Royal.
 een Koningryk *a King-*
dom, a Realm.
 Konst *Art, Skill.*
 een Konstenaar *an Ar-*
tificer.
 een Konyn *a Rabbet.*
 Kooken *to Boil.*
 Kool *Cabbage.*
 een Kool *a Coal.*
 Koopen *to Buy.*
 Koopen, Verwerven,
to Purchase.
 een Koopman *a Mer-*
chant, a Chapman.
 Koopmanschap *Com-*
merce, Wares.
 't Koor of Choor, *the*
Quire.
 een Koord *a Cord.*
 Koorn *Corn.*
 een Koorts *an Ague.*
 een brandende Koorts
a Fever.
 een Kooy in 't Schip

KO. KR.

a Cabin of a Ship.
 een Kop *a Cup*
 de Kop *the Scalp.*
 Koper *Brass, Copper.*
 een Koppelaariter *a*
Baud
 Kooraalen *Beads.*
 een Kort *a Basket.*
 Kotst *Crust.*
 Kortswyl *Play, Sport.*
 Kort *Short.*
 Korthheid *Brevity.*
 Korzelig *Peewijsb.*
 Kost, spys, *Meat.*
 Kostelyk *Costly, Pre-*
cious.
 Kosten *to Cost.*
 de Koster *the Sexton.*
 Kostgeld *Pension*
 Koud *Cold (ter-*
een Kouffebandt a Gar-
Kouffen Stockings.
 een Kraai *a Crain (to*
lift Bardens.)
 Kraaken *to Crack.*
 een Kraam of Tent, *a*
Booth or Tent.
 een Kraan *a Crane (a*
Bird.)
 Kraayen *to Crow.*
 een Krabbe *a Crab.*
 Krabben *to Scratch.*

KR:

Kragt *Strength.*
 Krakkeelen *to Quarrel.*
 de Kramp *the Cramp.*
 Krank *Weak.*
 een Krans *a Garland.*
 een Kreeft *a Lobster.*
 een Kreng *a Carrion.*
 een Kreupel *a Cripple.*
 een Kribbe *a Rack, or Manger.*
 het Krieken van den Dag *Break of Day.*
 Krimpen *to Shrink.*
 een Kring *a Circle.*
 Krom, Scheet *Awry, or Crooked.*
 een Kroon *a Crown.*
 de Krop *the Crop.*
 Kruid *Herb.*
 een Kruidenier *a Grocer.*
 Kruid-Nagelen *Cloves.*
 een Kruyk *a Pitcher.*
 Kruijen *to Creep.*
 een Kruis *a Cross.*
 Krullen *to Curl.*
 een Kruywaagen *a Wheel-Barrow, or a Barrow with Wheels.*
 Krygen *to Get.*
 een Krygsheyr, Leger, *an Host, Army.*

KU. LA:

Kryt *Chalk.*
 Kryten *to Cry, to Weil.*
 een Kuiper *a Cooper.*
 Kuisch *Chast.*
 de Kuit *the Calf of the Legg.*
 Kurk *Cork.*
 een Kuffen *a Cushion.*
 de Kust *the Coast.*
 Kyven *to Brabble, to Chide.*
 Kyving *Bickering, or Scolding.*

L.

[L] Aaden *to Charge.*
 Laag, Nederig, *Low.*
 Laaken *to Vituperate.*
 een Laan *an Alley.*
 een Laars *a Boot.*
 Laat *Late.*
 Laatdunkend *Presumptuous, vain, Proud.*
 Laauw *Lukewarm.*
 een Ladder of Leer, *a Ladder.*
 Laf *Insipid, Unflavoury.*
 Lagchen *to Laugh.*
 Lak *Wax.*
 Laken *Clath.*

een

LA. LE.

een Lakey *a* *Lackey*.
 een Lam *a* *Lamb*.
 Lamme *Lame*.
 een Lamoen - Appel *a*
Lemon.
 Land *Land*.
 de Landpaalen *the Borders of a Land, the Limits*.
 een Landschap *a Region, a Territory*.
 Lang *Long*.
 Langzaam *Slow*.
 Langmoedig *Patient*.
 een Lantaern *a Lanthorn*.
 een Lap, een oude Lap,
a Rag.
 een Last *a Burden*.
 Lasteren, Valschelyk
 beschuldigen, *to Calumniate*.
 Lasteren *to Slander*.
 Latte *a Lath*.
 een Laurier-Boom *a*
Bay-tree.
 Lavendel *Lavender*.
 Leder *Leather*.
 Ledig *Empty*.
 Ledig zyn *to be Vacant*.
 Ledig maaken *to make Void*.
 Leelyk *Unhand[som, Ugl]*

LE:

Leenen *to Borrow, to Lend*.
 een Leen-houder *a Vassal*.
 Leepe oogen, een die
 loopende oogen heeft,
Blair-Eyed.
 Leepheid *Fineness*.
 Leeren *to Learn, to Teach*.
 een Leerling *a Scholar*.
 I. eet *Grief*.
 Leet wezen *to Repent*.
 Leeven *to Live*.
 Leevende *Alive*.
 de Leevende deelen des
 Lichaams *the Vitals*.
 Leevendig *Quick*.
 Leevendigheid *Vivacity*.
 een Leeuw *a Lion, or Lyon*.
 een Leeuwrik *a Lark*.
 Leezen *to Read*.
 een Leger *an Army*.
 Leger slaan *to Pitch the Camp*.
 Leggen *to Lay*.
 ten laste *Leggen to Charge*.
 Leiden *to Lead*.
 een Leidsman *a Guide*.
 B 6 Lek-

LE. LI.

Lekker *Dainty*.
 een Lelie *a Lilly*.
 't Lemmer van een De-
 gen *the Blade of a*
Sword.
 de Lendenen *the Loins*.
 Lengte *Length*.
 de Lente, *the Spring*.
 een Lepel *a Spoon*.
 een Les *a Lesson*.
 een Lessenaar *a Desk*.
 de Leste *the Last*.
 Letten *to take Care*.
 Letterkunde *Literatu-*
re.
 't Leven *Life*.
 de Lever *the Liver*.
 Leveren *to Deliver*.
 een Leugen *a Lie*.
 Leunen *to Lean*.
 een Leye *a Slate*.
 een Leyband *Leading*
Strings.
 een Lichaam *a Body*.
 Licht *Light*.
 een Lidt *a Joyn*.
 een Lidtmaat *a Mem-*
ber.
 een Lidtteeken *a Scar*.
 een Liedt *a Song*.
 Liefde *Love*.
 Liefkoozen *to Caress*.

LI. LO.

Liegen *to Lie*.
 Liever *Rather*.
 Ligt (niet zwaar) *Light*
(not Heavy).
 Ligtheid *Facility*.
 Ligtvaardig *Uncertain*.
 Likken *to Lick*.
 een Linie *a Line*.
 de Linkerhand *the Left-*
Hand.
 Linnen *Linnen*.
 een Lint, een Snoer,
a Ribbon.
 gaare Lint *Tape*.
 de Lippen *the Lips*.
 Lisperen *to Lisp*.
 Listigheid *Craft*.
 een Lits *a Loop*.
 Liverey *a Livery*.
 Loens *Squint eyed*.
 Loeren *to Leer, to O-*
gle.
 Loeyen *to Bellow*.
 Lof *Praise*.
 een Lofzang *a Hymn*.
 Logeeren *to Lodge*.
 Lokken *to Bait*.
 Lomp *Course, Unpoli-*
shed.
 Lonk *Sheep's-Eye*.
 Lont *a Match*.
 Lood, Loot, *Lead*.

een

LOO. LU.

een Loodgieter *a Plumber*.
 een Lootsman *a Pilot*.
 Loogchenen *to Deny*.
 Look *Garlick*.
 Loom *Slow*.
 Loon *Wages*.
 een Loop *a Race*.
 Loopbaan *Lists*.
 Loopen *to Run*.
 Loos *Cunning, Sharp*.
 Looten *to Cast Lots*.
 Looven *to Commend*.
 Los *Slak*.
 een Losbol *a heedless-man*.
 Los maaken *to Lose, to Undo*.
 de Lucht *the Air, the Sky*.
 Luid *Lowd*.
 Luid van Stem *Aloud*.
 Luiden de Klok *to Toll the Bell, to Sound, to Ring (Bells)*.
 een Luiffel *a Penthouse*.
 een Luis *a Louse*.
 Luister *Luster*.
 een Luit *a Lute*.
 Lust *Delight*.
 Lustig *Lufty*.
 Luttel, klein, *Little*.
 Luy *Idle, Lazy*.

LY. MAA.

Luyers of luuren *Swadling-Cloaths or Clouts for Children*.
 Lyden *to suffer, to Undergo*.
 Lym *Glue*.
 een Lyn-Baan *a Rope-Yard*.
 Lywaat *Linnen*.

M.

de **M**Aag *the Stomach*.
 een Maagd *a Virgin*.
 Maagdom *Virginity*.
 Maagschap *Affinity*.
 een Maakelaar *a Broker*.
 Maaken *to Make*.
 Maalen *to Grind*.
 Maaltyd *Meal, Repast*.
 de Maan *the Moon*.
 een Maand *a Month*.
 de Maanen van een Paard *the Manes of a Horse*.
 Maar *But*.
 een Maat *a Measure*.
 een Maat Koolen van zes en dertig Mudden *a Chauldron of Coals*.

MAA. MA.

Maatigen *to Temper.*
Maayen *to Reap, to Mow.*

Mager *Lean, Slender.*
Magt *Might, Power.*
Magtig *Able, Potent.*
Magtig maaken *to Enable.*

Majesteit *Majesty.*
een Majoor *a Major.*
Mal *Mad.*
Malligheid *Fondness.*
met Malkanderen *Tog-ther.*
de Mam of Tepel, *the Pap.*

een Man *a Man.*
een Mande *a Maund, a Basket,*

Manier *Manner.*
Manieren *Qualities.*
Manierlyk *Modest.*
het Manneke *the Måle, (of every Kind).*

Mannelykheid *Virility.*
een Mantel *a Cloke.*

Marcheeren *to March.*
een Mark-Gras *a Mar-quis.*

de Markt *the Market.*
Marmorsteen *Marble.*
een Martelaar *a Martyr.*

MA. ME.

een Masker *a Mask.*
Massief *Massy, Solid.*
de Mast *the Mast.*

Mat *Wearry.*
Materie, Stof, *Matter.*
een Matras *a Quilt.*

Mededeelen *to Com-municate, to Impart.*
Medelyden *Pity.*

Mede-Minnar *Rival.*
Medicyn *Physick.*
Mee *Mead.*

Meekrap *Madder.*
Meel *Meal, or Flour of Meal.*

Meenen *to think.*
Meer *More.*
Meest *Most.*

een Meester *Master.*
Meeten *to Measure.*
een Meid, *Dienst-*

Maagd, *a Maid.*
Meineedig *Perjury.*
een Meir *a Lake.*

een Meisje *a Girl, a Wench.*

Melaats *Esperous.*
Melancolye *Melancho-ly.*

Melden *to Mention.*
Melk *Milk.*
Melken *to Milk.*

Me-

ME. MI.

Memorie *Memory.*
 Mengelen *to Mingle.*
 Mengen *to Mix.*
 Menig *Many.*
 Menigmaal *Often, Of-*
tentimes.
 een Menigte *a Multitu-*
de.
 Menigvuldig *Manifold.*
 Mennen *to Lead.*
 Mennonist *of Menist,*
Anabaptist.
 Menschelyk *Humane.*
 Merg *Marrow.*
 een Merk *a Mark.*
 Merkelyk *Remarkable,*
Observable.
 een Merkteeken *a To-*
ken.
 een Merry *a Mare.*
 een Mes *a Knife.*
 Mest, Drek, Dung.
 Met *With.*
 Metaal *Metal.*
 Met-erdaad *Indeed.*
 een Met-Gezel *a Part-*
ner.
 een Metselaar *a Mason.*
 Meubelen *Household-*
goods, Furniture.
 een Meulen *a Mill.*
 Middag *Noon, Midday.*

MI.

een Middag-maal *a*
Dinner.
 Middel *the Middle.*
 Middelerwyl *in the*
mean while.
 Middelmaatigheid *Me-*
diocrity.
 't Middelpunt *the Cen-*
ter.
 in 't Midden *Amongst.*
 Middernagt *Mid-Night*
 een Mier *an Ant.*
 Mikken *to Aim.*
 Milddaadig *Liberal.*
 Milddaadigheid *Bounty.*
 de Militie *War, the Ex-*
ercise of War.
 de Milt *the Spleen.*
 Min *Love.*
 Minder *Inferiour, Less.*
 Minyverig *jealous.*
 een Minne *a Nurse.*
 Minnelyk *Amiable, or*
Lovely.
 een Minuut *a Minute.*
 Minziek *Amorous.*
 een Mirakel *a Miracle.*
 Misboren *Abortive.*
 Misbruiken *to Abuse.*
 een Misdaad *a Misdeed.*
 Misgunnen *to Envy.*
 Mishaagen *to Displease.*
 Mis-

MI. MO.

Misleiden *to Deceive.*
 Mislukken *to Miss.*
 Mismaakt *Deformed*
 Misnoegd *Malcontent.*
 een Mispel *a Medler.*
 Misprysen *to Dispraise.*
 Misrekenen *to Misrec-*
kon.
 de Misse *the Mass.*
 een Misflag *a Fault.*
 Mistig *Foggy Weather.*
 Mistroostig *Grieved,*
Afflicted.
 Mistrouwen *to Mistrust,*
to Suspect.
 Miszeggen *to Carp.*
 Modder *Mud.*
 Moede *Weary.*
 Moed *Courage.*
 Moed geven *to Ani-*
mate.
 Moeder *Mother.*
 een Moei of Meutje *an*
Aunt.
 Moeite *Trouble.*
 Moeras *Marsh, Fen.*
 een Moerbessie *a Mul-*
berry.
 Moeren *Must.*
 Moeyelyk *Peevisb.*
 Mogelyk *Possible.*
 een Mol *a Mole.*

MOO. MOR.

een Molen *a Mill.*
 een Molenaar *a Miller.*
 een Moem-Aangesigt *a*
Vizard.
 Mompelen *to Mutter or*
to Mumble.
 een-Monarch *a Mo-*
narch.
 de Mond *the Mouth.*
 Monsieur, Myn Heer,
Sir.
 een Monster *a Monster.*
 Monsteren *to Muster.*
 Moogen *to May or Can.*
 Moogend *Mighty.*
 Mooi, Net, *Fine.*
 een Moord *a Murder,*
or Murther.
 een Moordenaar *a Mur-*
derer.
 een Moord-kuil *a Cut-*
throat, a Dangerous
Place.
 Mooy *Pretty, Fine.*
 een Morgen (Lands) *an*
Acre or Aker.
 Morgen *to Morrow.*
 de Morgen-tyd *the Mor-*
ning.
 een Mōriaan *a Black-*
more.
 Morren *to Repine.*
 Mors-

MO. MU.

Morffig *Sluttifh.*
 Mortier *Mortar.*
 Mos *Moss.*
 een Moifel *a Muscle.*
 ik Most *I Must.*
 Most *Must, new or*
sweet Wine.
 Mostaart *Mustard.*
 Mout *Malt.*
 een Mouw *a Sleeve.*
 een Mudde *a Busbel.*
 een Mug *a Kind of Gnat,*
a Midge.
 een Muil *a Slipper.*
 Muilbanden *to Muzzle.*
 een Muil-Ezel *a Mule.*
 een Muis *a Mouse.*
 Muiten *to Mutiny.*
 Muiteer, Muiteermaaker,
Seditious Man.
 een Munnik *a Monk.*
 de Munt *the Mint.*
 Munten *to Coin.*
 Murmureeren *to Mur-*
mure.
 Murw *Mellow.*
 Muscus *Musk.*
 een Muts *a Cap.*
 een Muur *a Wall.*
 Muzyk *Musick.*
 My *Me.*
 Myden *to Avoid,*

MY. NAJ

een Myl *a Mile.*
 Myn *Mine.*
 een Myn *a Mine.*
 Myn Heer *Sir.*
 een Myter *a Mitre.*
 een Myt, Wurm *a Mito-*

N.

NA, ergens na toe,
to.
 Na, achter, *After.*
 Na, volgens, *According*
to.
 Na, achter, *behind.*
 een Naad *a Seam.*
 Naaken, Genaaken *to*
Approach, to Come
near.
 Naakt *Bare, Naked.*
 een Naald *a Needle.*
 een Naam *a Name.*
 een Naamwoord *a*
Noun.
 Naar *Frightful, Dread-*
ful.
 Naarftig *Diligent.*
 Naarftigheid *Industry.*
 de Naafte *the Next.*
 ten Naaften by *Almost.*
 Naauw *Narrow, Strait.*
 Naauwlyks *Scarce.*
 Naauw-

NA.

Naauwkeurig *Exact*,
Strict, *Punctual*
 Naayen *to Sew* or *Sow*.
 een Naayster *a Seamster*
 or *Sinister*.
 Nahoorden *to Counter-*
feit.
 Naby *Near*, *Nigh*.
 de Nacht *the Night*.
 een Nachtegaal *a Nigh-*
tingale.
 Nadeel *Prejudice*.
 Nademaal *Seeing*, *Since*.
 Naderen *to Advance*.
 Naderhand *Afterwards*
then.
 Nadien *Whereas*.
 Nadoen *to Imitate*.
 Nagalm *Exco*.
 de Nagelen *the Nails* (of
the fingers).
 Nakomelingschap *Pos-*
terity.
 Nalaaten by Testament
to Bequeath.
 Nalaatig *Negligent*.
 Namaakfel *a Counter-*
feiting.
 Namentlyk *Namely*.
 een Nap. *a Bowl*.
 Narigt *Advice*.
 Naspeuren *of Naspoor*.

NA. NE. NEE.

ren *to Follow by the*
track, *to Trace*.
 Nastaan *to sue*, or *stand*
for preferment.
 Nat *Wet*.
 Nattigheid *Humidity*.
 Natuur *Nature*.
 de Navel *the Navell*.
 Navolgen *to Prosecute*.
 Navraagen *to Inquire*.
 Nazoeken *to Search*.
 Neder *Down*.
 Nederdaalen *to Descend*.
 Nederig *Low*.
 Nederknielen *to Kneel*
down.
 een Nederlaag *a Defeat*.
 Nederwaarts *Below*.
 Nederwerpen *to Cast*
down, *to Deject*.
 Nederzitten *to Set*
down.
 een Neef *a Cousin*, *a*
Nephew.
 Neemen *to Take*.
 Neerhing met geweld
Raping.
 Neen *Nay*, *No*.
 Neerhaalen *to Pull*
down.
 Neeringe *Trade*.
 Neerflagtig *Afflicted*.
 Ne-

NE. NI.

Negen *Nine.*
 Negotieeren *to Negotiate.*
 Neigen *to Bend.*
 de Nek *the Neck.*
 Nergens *No Where.*
 een Nest *a Nest.*
 Net *Neat.*
 een Net *a Net.*
 Netel *Nettle.*
 de Neus *the Nose.*
 Neusdoek *a Handkercher or Handkerchief.*
 de Neusgaten *the Nostrils.*
 een Neut *a Nut.*
 Nicht *Neect.*
 Niemand *No Body.*
 de Nieren *the Kidneys, the Reins.*
 Niesen *to Sneeze.*
 Niet *Not.*
 Niet, te Niete doen, *to Abolish, to Abrogate, to Cancel.*
 Niets *Nothing or Nought.*
 Niet tegenstaande *Nevertheless.*
 Nieuw *New.*
 van Nieuws *a New.*
 Nieuwsgierig *Curious.*
 Nimmer *Never.*

NO. NOO. NU.

Noch *Yet.*
 Nochte *Neither, Nor.*
 Noemen *to Name.*
 Noen, Middag, Noon.
 Nogtans *However, Howsoever.*
 Nommer *Number.*
 een Nonne, Bagyn, *a Nun.*
 Nooddrift *Indigence.*
 Noodea *to Bid, to Invite.*
 Noodhulp *a Helper.*
 Noodlot *Fate.*
 Noodwendigheid *Necessity.*
 Noodzakelyk *Necessary.*
 Nooit *Never.*
 Noopende *Touching, Concerning.*
 Noord *North.*
 Noote-Muscaat *Nutmeg.*
 Nors *Fierce.*
 een Notaris *a Notary.*
 Noteeren *to Note.*
 Nu *Now.*
 Nugter *to be Fasting.*
 Nuttig *Useful.*
 Nuttig zyn *to Avail.*
 Nyd *Envy.*

Ny-

OB. OM.

Nypen *to Nip, to Pinch.*

O.

Obligatie *a Bond.*

de Oceaan, de grootte Zee *the Ocean.*

Oeffenen *to Exercise.*

een Oester *an Oyster.*

Of, Ofte, Or, *Whether, Either.*

Offeren *to Sacrifice.*

een Okker-neut *a Wallnut.*

Olie *Oil.*

een Olifant *an Elephant.*

een Olyf *an Olive.*

Om, Ontrent *About.*

een Ombragie *an Umbraige.*

Om dat *Because.*

Omhelzen *to Embrace.*

Omhoog *Aloft.*

Omkeeren *to Overturn.*

Omkoopen met gifte *to Bribe.*

Omringen *to Surround, Inviron,*

Omroeren *to Move.*

Omslag *Embarrassment.*

Omsmyten *to Throw down.*

ON:

Omftandlgheid *Circumstance.*

Omwerpen *to Overthrow.*

Omzigtig *Wary.*

Omzwerven *to Wander.*

Onaangenaam *Unacceptable.*

Onafhankelyk *Independant.*

Onagrzaam *Unmindfull*

Onbedagt *Inconsiderate.*

Onbedreeven *Ignorant.*

Onbekend *Unknown.*

Onbekommerd *Undisturbed.*

Onbekwaam *Unapt, Un- capable, Unfit, Un- meet.*

Onbeleefd *Uncivil.*

Onbeloond *Unrewarded*

Onbeminnelyk *Disagreeable.*

Onbemuurd *Unwalled.*

Onbereid *Unprepared, Unready.*

Onberispelyk *Unreprovable.*

Onbeschaamd *Impudent Unshamefaced.*

Onbescheiden *Undiscreet.*

On-

ON!

Onbesmet *Unstained.*
 Onbetaald *Unpaid.*
 Onberaamelyk *Absurd,*
Uncomely, Unseemly.
 Onbetamend *Unbesee-*
ming.
 Onbevlekt *Unspotted.*
 Onbeweeglyk *Unmove-*
able.
 Onbillyk *Unreasonable.*
 een Once *an Ounce.*
 Ondankbaar *Ungrate-*
full, Unthankfull.
 Onder *Under.*
 Onder *Among.*
 Onderaardich *Subterra-*
neous.
 Onderbrengen *to Sub-*
due.
 Onderdaanigheid *Alle-*
giance.
 Onderdrukken *to Op-*
press.
 Ondergaan *to Undergo.*
 Onderhaalen *to Over-*
take.
 Onderhouden *to Main-*
tain, to Support, to
Underhold, to Uphold.
 Onderling *Mutuall.*
 een Onderling, een die
minder in Officie is,

ON!

an Underling.
 Ondermynen *to Under-*
mine.
 Onderneemen *to Under-*
take.
 Onderscheiden *to Dis-*
tinguish, to Discern.
 Onder-Rector *an Usber*
of a School.
 Onderschryven *to Sub-*
scribe.
 Onderstand *Assistance.*
 't Onderste boven *Upfi-*
de-down.
 Ondersteunen *to Prop,*
to Uphold.
 Onderstutten *to Bear up*
 Ondertrouwen *to Be-*
troth.
 Ondertussen *While, and*
mean While.
 Ondervraagen *to Inter-*
rogate.
 Onderwerpen *to submit.*
 Onderwinden *to At-*
tempt, to Undertake.
 Onderwyzen *to Inform,*
to Instruct.
 Onderzaat *a Vassal.*
 Onderzoeken *to Exa-*
mine.
 Ondeugd *Vice.*

On-

ON:

Ondeugend *Vicious*.
 Ondeegende, daar geen
 genade meer in is,
Ungracious.
 Ondienstelyk *Unservi-
 ceable*.
 Ondiep *Shallow*.
 Onecht *Illegal*.
 Oneer *Disbonour*.
 Oneerbaar *Unhonest*.
 Oneerbiedig, *Unrevere-
 rent*.
 Oneffen *Unequal, Une-
 ven, Unlike*.
 Oneffen, Ruig, *Rugged*.
 Oneigen *Improper*.
 Oneindelyk *Infinite*.
 Onervaren *Unskilful*.
 Onfeilbaar *Unfallible,*
 or *Infallible*.
 Ongeacht *Unregarded*.
 Ongebouwt *Untilled*.
 Ongebruikelyk *Unusual*.
 Ongediert *Vermine*.
 Ongeduurig *Unstable*.
 Ongehoord *Unheard*.
 Ongehoorzaam *Disobe-
 dient*.
 Ongeleerd *Unlearned,*
Untaught.
 Ongelooflyk *Incredible*.
 Ongeloovigheid *Unbe-
 lief, Infidelity*.

ON.

Ongelukkig *Unfortunate*
 Ongelyk *Unlike*.
 Ongemakkelyk *Uneasy*.
 Ongemanierd *Unman-
 nerly*.
 Ongemeen, Selden,
 Raar *Rare*.
 Ongenade *Disgrace*.
 Ongeneuchelyk *Un-
 pleasant*.
 Ongenoegen *Displeàsu-
 re*.
 Ongepolyst *Unpolished*.
 Ongeraakt *Untouched*.
 Ongeregeld *Unruly*.
 Ongerechtigheid *Ini-
 quity*.
 Ongerustheid *Unquiet-
 ness*.
 Ongescheiden *Undivi-
 ded*.
 Ongeschent *Unstained*.
 Ongeschikt *Unhandsom,*
Unmodest.
 Ongeschooren *Unshav-
 en*.
 Ongestadig *Unsettled,*
Unstable.
 Ongetetnd *Untamed*.
 Ongetemperd *Unstayed*.
 een Ongetrouwd man
a Bachelor.
 On-

ON.

Ongewyffeld *Undoubted.*

Ongeval *Mischance.*

Ongeveinst *Unfained.*

Ongevoelig *Unperceivable, Unsensible.*

Ongewaaterd *Unwatered.*

Ongewoonheid *Unwontedness.*

Ongewoonelyk *Unusual.*

Ongezegd *Untold.*

Ongezien *Unseen.*

Ongezond *Unsound, Unwholesom.*

Ongoddelyk *Ungodly.*

Onheilig *Prophane.*

Onkosten *Charges.*

Onkruld *Weeds.*

Onkuis *Unchaste.*

Onlydelyk *Unsupportable.*

Onmagtig *Unable.*

Ontnoogelyk *Impossible, or Unpossible.*

Onnatuurlyk *Unnatural*

Onnoodig *Unnecessary.*

Onnozel *Harmless, Innocent.*

Onnutteyk *Unprofitable.*

ON.

Onordentelyk *Unorderly*

Onpartydig *Indifferent.*

Onpaffelyk *Indisposed.*

Onprofytelyk *Unprofitable.*

Onredelyk, zonder reden, *Unreasonable.*

Onregtvaardig *Unjust, Unrighteous.*

Onrein *Unclean.*

Onryp *Unripe.*

Ons *Us.*

Onschuldig *Blameless.*

Onsmakelyk *Unsavoury*

Onspaarzaam *Unthrifty.*

Ontandvastig *Unconstant, Unstedfast.*

Ontferffelyk *Immortal*

Ontferk *Feeble.*

Ontbinden *to Assoil, to Dissolve.*

Ontblooten *to Deprive.*

Ontbonden *Unyoked, Untied.*

een Ontbreeking *a Defect*

Ontbyt *Break-fast.*

Ontdekken *to Bewray.*

Ontdekken, Ontblooten, *to Discover, to Uncover, to Unvail.*

Ontdoen *to Undo.*

Ont-

ONT.

Ontdooyen *to Thaw.*
 een Ontfangst *a Receipt.*
 Ontfangen *to Conceive*
or Receive.
 Ontgaan *to Escape, to*
get away.
 Ontgespen *to Unbuckle.*
 Onthaalen *to Receive, to*
make welcome.
 Onthoofden *to Behead.*
 Onthouden *to Abstain,*
or to Detain, to Re-
tain.
 Ontkennen *to Deny.*
 Ontknoopen *to Unbut-*
ton.
 Ontknoopt *Untied.*
 Ontkomen *to Escape.*
 Ontlaaden *to Unload.*
 Ontlasten *to Acquit, or*
to Discharge.
 Ontleeden *to Dissect.*
 Ontloopen *to Eschew.*
 Ontlossen *to Release.*
 Ontmoeten *to Meet.*
 Ontneemen *to Pick, to*
Pull.
 Ontoegankelyk *Inacef-*
sible.
 Ontraaden *to Disswade.*
 Ontrouw *Unfaithful.*
 Ontfchoeyd *Unshod.*

ONT.

Ontfchuldigen *to Excuse*
se.
 Ontflaan *to Absolve.*
 Ontflippen *to Slip away.*
 Ontspannen *to Unyoke.*
 Ontfteeken *to Kindle.*
 Ontfteltenis *Consterna-*
tion.
 Onttarnen *to Rip.*
 Onttrekken *to Purloin.*
 Ontugtig *Dissolute.*
 Ontvlugten *to Fly, to*
run away.
 Ontvouwen *to Unfold.*
 Ontwaaken *to Awake.*
 Ontwapenen *to Unarm.*
 Ontwennen *to Break of*
a Custom.
 Ontydelyk *Untimely.*
 Ontydig *Unseasonable.*
 Ontzag *Aw.*
 Ontzegelen *to Unseal.*
 Ontzeggen *to Renounce.*
to Unsay.
 een Ontzegger, de
 naam gegeven aan een
 Papist, *a Recusant.*
 Ontzien *to Respect.*
 Onveranderlyk *Unchan-*
geable.
 Onverbeterlyk *Excel-*
lent.

On-

ON.

Onverciert *Unpolished*
 Onverdagt *Unthought*.
 Onverdraagelyk *Unsuferable*.
 Onverduldig *Unpatient*.
 Onvergeeffelyk *Unpardonnable*.
 Onvergenoegzaam *Insaturate*.
 Onverhoeds *Unawares, on a sudden, Napping*.
 Onvermoeid *Unwearied*.
 Onvermogen *Impotency*
 Onvernuftig *Unwitty*.
 Onverschillig *Indifferent*.
 Onverteld *Untold*.
 Onvertzaagd *Intrepid, Bold, fearless*.
 Onverwagt *Unawares, Unexpected, Unthought*
 Onverzadelyk *Unsatiable*.
 Onverzien *Unprovided*.
 Onverzoenelyk *Irreconcilable*.
 Onuitspreekelyk *Unspeakable, Unutterable*.
 Onuitvindelyk *Unsearchable*.
 Onyoegelyk *Undecent*,

ON. OO.

Onvolkomen *Unperfect*
 Onvoorzigtig *Unwary, Rash*.
 Onvriendelyk *Unkind, Unfriendly*.
 Onvrugtbaar *Barren, Unfruitfull*.
 Onwaar *Untrue*.
 Onwaardelyk *Unestimable*.
 Onwaardig *Unworthy*.
 Onweer *Storm, Tempest*.
 Onweetend *Unskilfull*.
 Onweetendheid *Ignorance*.
 Onwettig *Unlawfull*.
 Onwillig *Unwilling*.
 Onwinbaar *Im- or Unpregnable*.
 Onwys *Unwise*.
 Onze *Our*.
 Onzeker *Uncertain, Unsure*.
 Onzichtbaar *Invisible*,
 Onzuiver *Impure*.
 een Oog *an Eye*.
 de Oogbrauwen *the Eye-brows*.
 een Oogenblik *a Moment*.
 Oogmerk *an Aim, Scope*.

C

Ook

OO OP.

Ook *Also*.
 een Oom *an Uncle*.
 een Oor *an Ear*.
 Oordeel *Judgment*.
 Oordeelen *to Judge; to decide*.
 Oorkonde, een Register, *a Record*.
 Oorlog *War*.
 d'Oorspronk *the Original*.
 Oorzaak, Rede, *a Cause, or Matter, or a Cause*.
 het Oosten *the East*.
 Ootmoedig *Humble, Submissive*.
 Ootmoediglyk bidden *to Crave*.
 Op *Up, Upon*.
 Opblazen, *to Swell, to Blow up*.
 Opbonffen *to Borrowse*.
 Opbrengen *to Educate*.
 Op dat *That*.
 Op dat niet *Least*.
 Opdraagen *to Dedicate*.
 Openbaar *Apparent, Manifest*.
 Openbaaren *to Publish, to Reveal*.
 Open doen *to Open*.

OP.

Opentlyk *Openly*.
 Ophaalen *to Lift, to Hold up*.
 Ophangen *to Hang*.
 Opheffen *to Heave*.
 Ophelderen *to Clear up*.
 Ophouden *to Cease, to Sustain*.
 Opinie *Opinion*.
 Opklimmen *to Ascend, to Mount*.
 Opleggen *to Allot*.
 Opletten *to Regard or Mind*.
 Opleunen, steunen *to Lean*.
 Opligten *to List*.
 Opmerken *to Note, to Regard*.
 Opofferen *to Sacrifice*.
 Opperste *Chief, Principal*.
 Oprapen *to take up*.
 Oprecht *Sincere, Upright*.
 Oprekenen *to Calculate*.
 een Oprekening *a Computation*.
 een Oproer *a Tumult, an Uproar, a Seditious*.
 Opscheppen *to Dish up*.
 Opschikken *to Adorn, Beautify*.

Op-

OP. OR. OS.

Opschrift *Superscription.*
 Opsluiten *to Lock or Shut in.*
 Opstaan *to Arise or Rise up.*
 Opsteeken *to Broach.*
 Opstellen *to Project.*
 Optogt *March.*
 Opveilen *to Expose to Sale.*
 Opvoeden *to Educate.*
 Opwaarts *Upward.*
 Opwekken *to Raise up, or Rouze.*
 Opzamelen *to Heap up, to gather.*
 Opzet *Intention, Wilful*
 Opzigt *Overseeing.*
 een Orakel *an Oracle.*
 een Oratie *an Oration.*
 Ordentelyk *Orderly.*
 Order, Order, a *Warrant.*
 een Ordinaal *an Urinal.*
 Ordonnantie *an Act.*
 Ordonneeren *to Appoint, to Ordain.*
 een Orgel *an Organ.*
 een Orlogie *a Watch.*
 een Os *an Ox.*
 een jonge Os *a Bullock.*
 Osseyleesch *Beef.*

OU. OV.

Oud *Ancient, Old.*
 Ouder *Elder.*
 Ouderdom *Age.*
 Ouderen *Parents.*
 de Ouderlingen *the Lay-Elders.*
 Oudheid *Antiquity.*
 een Oven *an Oven.*
 Over, Over, Upon
 Over, aan de overzyde, *Beyond.*
 Overal *every Where.*
 Overblyffelen *Reliques, Remainers.*
 Overblyven *to Remain.*
 Overbrengen *to Transport.*
 Overdaadig *Profuse.*
 Overdenken, *to Meditate.*
 Overdwars *Cross.*
 Overeenkomen op een koop *to Bargain.*
 Overeenkomende *Agreeable.*
 Overeenkoming *an Accord.*
 Overgeeven *to Resign.*
 Overgeeven *to Cast or vomit, to Spew or Spue.*
 Overhouden *to Reserve.*

OV.

het Overige *the Rest*.
 Overigheid *Authority*.
 de Overigheid *the Magistracy*.
 Overklappen *to Report*.
 Overkomen *to Come or go Over*.
 Overladen *to Overcharge*.
 Overlang *Over-long*.
 Overleven *to Overlive*.
 Overleggen *to Contrive, to Ponder*.
 Overmeesteren *to Overmaster*.
 Overreden, met reden toebrenge[n], *to Perswade*.
 Overrompelen *to Surprise; to take napping*.
 Overschieten *to Rest*.
 Over slaan *to Omit*.
 Overspel *Adultery*.
 Overste *Upper*.
 Overstelpen *to Overwhelm*.
 Overtollig *Superfluous*.
 Overtreding *a Trespass*.
 Overtreffende *Eminent*.
 Overtuigen *to Convince*.
 Overvloed *Abundance*,

OV. PAA:

Plenty.
 Overvloeden *to Overflow*.
 Overvloeyen *to Abound, to Redound*.
 Overvoeren *to Wast over*.
 Overweldigen *to Prevail*.
 Overwinnen *to Conquer to Overcome*.
 Overwinning *Victory*.
 Overzenden *to Remit*.
 Overzetten *to Translate*.
 Overzien *to Oversee*.
 een Ouweltje *a Wafer*.
 een Oxhoofd *a Hoghead*.
 een Oye *an Ew*.

P.

een Paal *a Stake*.
 Paalen, Landpaalen *Limits*.
 een Paar *a Brace or Couple, a Pair*.
 een Paard *a Horse*.
 Paaren *to Pair*.
 Paassen *Easter, the Pass-over*.
 een Paauw *a Peacock*.
 een

PA.

- een Pad *a Path.*
 een Padde *a Toad.*
 een Padde-stoel of Dui-
 velsbrood *a Toad stool*
a Mushroom.
 een Paerel *a Pearl.*
 een Pagie *a Page.*
 een Pak *a Bundle, a*
Pack.
 een Palais *a Palace.*
 de Palm van de Hand
the Palm of the Hand.
 een Palmboom *a Palm-*
tree.
 Palm-hout *Boxwood.*
 een Pan *a Pan.*
 een Pand, Borg *a Pledge.*
 te Pand leggen *to Pawn.*
 een Panuekoek *a Pan-*
cake.
 een Pantoffel *a Pantofle.*
 een Papegaay *a Parrot.*
 Papier *Paper.*
 Paradys *Paradise.*
 't Parlement *the Parlia-*
ment.
 een Paruik of Pruik *a*
Perwig.
 Particulier, Byzonder
Particular.
 een Party *a Parcel.*
 Partydig *Partial,*

PA. PE.

- een Pas *a Pace.*
 een Paspoort *a Pass-*
port.
 een Pasquil *a Libel, a*
Pasquil.
 een Passagier, Reiziger
a Passenger.
 Passeeren *to Pass.*
 Passen *to Try, Essay.*
 een Passer *a Compass.*
 een Pastey *a Pasty, a*
Pie.
 een Patriarch *a Pa-*
triarch.
 een Patroon *a Patron.*
 een Patrys *a Partridge.*
 Paveyen, Plaveyen *to*
Pave.
 een Paviljoen *a Canopy,*
a Pavillion.
 de Paus *the Pope.*
 Peauter Tin, Pewter.
 een Peer *a Pear.*
 te Peilen *to Sound.*
 Pek *Pitch.*
 Pekel *Brine, Pickle.*
 een Pelgrim *a Pelgrim.*
 Pellen *to Shell.*
 een Pels *a Pelt.*
 een Penceel *a Pensil.*
 een Penne *a Pen.*
 een Pennemesa *Penknife*

PE. PI.

een Penning, een stui-
ver *a Penny.*
de Pens *the Pauch*, Tri-
pe.
een Pensioen *a Pension.*
Peper *Pepper.*
Pergament *of Perke-*
ment, *Parchment.*
een Perik *a Park.*
een Pers *a Press.*
een Persoon *a Person.*
Perykel *Danger.*
een Perzik *a Peach.*
Pestilentie *the Plague.*
Petercelie *Parsley.*
Peul *Pease.*
Peuluw *a Bolster.*
Peuzelen *to Piddle.*
Pharizeer *a Pharisee.*
een Filosooph *a Philo-*
sopher.
een Piek *a Pike.*
Piepen *to Peep.*
Pikken *to Pick.*
een Pink (klein sloop-
je) *a Pink (a little*
ship.)
een Pint *a Pint.*
Pinxteren *Whitsunday*
or Pentecost.
een Pinxternaken *a Pars-*
tep.

PI. PE:

Piffen *to Piss.*
een Pistoel *a Pistol.*
Pit in het hout *Pith in*
Wood.
Plaagen *to Vex.*
een Plaat *a Plate.*
een Plaats *a Place.*
Plakken *to Glue.*
een Planeet *a Planet.*
een Plank *a Plank*, *a*
Shelf.
Planten *to Plant.*
een Plas *a Pool.*
een Plasregen *a Shower*
of rain.
Plat *Flat.*
een Platteel, een scho-
tel, *a Platter.*
een Pleister *a Plaster.*
Pleisteren *to Bait.*
Pleiten *to Plead.*
Piezier *Pleasure.*
Pletteren *to Squash*, *to*
Crush in pieces.
de Pleuris *the Pleurisy.*
Pligt *Duty.*
een Ploeg *a Plough.*
Ploegen *to Plough.*
Plomp *Clownish.*
Plooyen *to Plait.*
een Plugge-gat *a Bung-*
hole.

een

PL. PO.

een Plum a Plume or Feather.
 Plukken to Pluck.
 Plunderen to Plunder.
 een Poel an Abyss.
 Poeyer Dust Powder.
 Pogghen to Brag.
 de Pokken the Pocks.
 Politie, Raad Policie.
 een Pollepel a Ladle.
 de Pols the Pulse.
 Polyften to Polish.
 een Pomp a Pump.
 een Pompoen a Pom-
 plon.
 een Pond a Pound.
 een Ponjaart a Dagger.
 een Pont a Ferry boat.
 Poogen to Indeaavour,
 or Endeavour.
 een Poort a Gate.
 een Poot a Paw.
 een Poppetje a Baby.
 Porfeleinkruid Purslain.
 de Post the Post.
 een Pot a Pot.
 een Potentaat a Poten-
 tate.
 een Pots a Trick.
 Pot-spys Pottage.
 een Pottebakker a Pot-
 ter.

PR.

Praatagtig Talkative.
 Praaten to Babble, to
 talk.
 Pragtig Pompous.
 Praktyk Practife.
 Precys Precise.
 een Predikant a Minis-
 ter
 een Predikatie a Ser-
 mon.
 Prediken to Preach.
 een Preckstoel a Pula-
 pit.
 Premie Premium or Ad-
 vance Mony.
 Presenteeren to Offer.
 President, voorzitter
 President.
 Pressen, dwingen to
 Press.
 Presumtie Arrogance.
 Pretendeeren, ergens
 na staan to Pretend.
 Prevelen to Mutter or
 Mumble.
 een (groen) Prieel a
 (green) Arbour.
 een Priem a Bodkin.
 een Priester a Priest.
 een Prikkel a Sting.
 Prikken to Prick.
 een Prins a Prince.

PR.

Print Cut or Print.
 Privilegie, voorregt a
Priviledge.
 Probeeren to *Essay.*
 een Proces a *Process.*
 een Procureur an *At-*
torney, Proctor.
 Proef *Proof.*
 Proeven to *Taste.*
 Profyt *Profit.*
 Profytelyk *Beneficial.*
 Prooy *Prey, or Booty.*
 een Propheet a *Prophet.*
 Proppen to *Absorb, to*
Swallow up.
 Prospereeren to *Thri-*
ve.
 Protesteeren to *Protest.*
 Froviant *Vituals.*
 een Provintie a *Pro-*
vince.
 Pruilen to *Powt.*
 een Pruijn a *Plum.*
 een wilde Pruijn a *Shoe.*
 een Prys a *Price, Rate.*
 Prynzen to *Praife.*
 een Psalm a *Psalm.*
 een Puilt, a *Wheal, a*
Blain, a Blister, a
Fush.
 Punt the *Point.*
 Punt-eind *Period.*

PU. PY. QU.

Purgeeren to *Purge.*
 Purper *Purple.*
 een Put a *Pit, a Well.*
 Putton (water) to *Draw*
(Water.)
 een Pyl an *Arrow, a*
Bolt (to shoot)
 een Pylaar a *Column,*
a Pile.
 Pyn an *Ach or Pain.*
 een Pynnas a *Pinnas.*
(Ship)
 Pyn hebben to *Ake or*
Ache
 Pynin de Darmen *Col-*
lick.
 Pynigen to *Rack, to Tor-*
ment.
 Pynlyk *Painful.*
 een Pyp a *Pipe.*
 een Pyramide a *Pyra-*
mid.

Q.

QUaad, *Bad, Evil,*
Ill, Naught.
 Quaadspreken van ie-
 mand agter zyn rug,
 to *Backbite.*
 een Quakzalver, a
Quack, a Quacksal-
ver,

QU. RA.

ver, a Mountebank.
 Qualyk doen to do *A-*
mifs.
 een Quartel a *Quail.*
 een Quaest a *Knot.*
 een Quee-Appel a *Quin-*
ce.
 Queeken to *Cultivate.*
 Quellen to *Molest*, or
 to *Pester*, to *Quell*, to
Torment, to *Vex.*
 een Questie, Krakeel,
 a *Quarrel.*
 Quetsen to *Hurt*, or
Wound.
 Quikzilver, *Quicksilver.*
 een Quitancie an *Ac-*
quittance.
 Quynen to *Languish.*
 Quyten, Quyttschelden,
 to *Quit.*

R.

R Aad *Counsel*, *Ad-*
vice.
 een Raad a *Council.*
 de Raad the *Senate.*
 Raaden to *Council.*
 Raadpleegen to *Delibe-*
rate.
 een Raadfel a *Riddle.*

RA. RE.

Raadslaagen to *Consider*,
 to *Consult.*
 Raaken, to *Hit.*
 een Raam a *Frame* f. r.
 a *Window.*
 een Raap a *Turnep.*
 Raauw *Raw.*
 Raazen to *Rage.*
 Raazerny *Fury.*
 Rabbelen to *Stammer.*
 een Rad a *Woel.*
 Radys a *Radish.*
 een Ram a *Ram.*
 Ramp *Disaster.*
 Rampzalig *Fatal*, *Un-*
lucky.
 de Rand the *Edge.*
 Rang Row, *Rang.*
 Rantsoen *Ransom.*
 Rapporteeren, vertel-
 len to *Report.*
 Ras *Swift*, *Nimble.*
 Rasjes, terstont *Quick-*
ly.
 Raspen to *Grate.*
 een Ratel a *Rattle.*
 een Rave a *Raven.*
 Razynen *Raisins.*
 Redden to *Save.*
 Rede *Discourse.*
 Redelyk *Rational.*
 Reden *Reason.*

RE.

een Ree of Rhee a Roe.
Reeds *Already*.

een Regeerder a Ruler.

Regeeren to Reign.

Regeering Reign, Government.

een Regel a Rule.

Regelmatigheid Regularity.

Regen Rain.

Regenbak a Cistern.

een Regenboog a Rainbow.

een Regiment a Regiment.

een Register a Register.

Regt Right, Straight.

Regt Equity, Justice.

Regten, Regt buigen, to Redress.

een Regter a Judge.

een Regterstoel a Tribunal, a Judges-seat.

Regtsgebied Jurisdiction.

Regtsgeleerde Doctor of the Law.

Regtvaardig Just, Righteous.

Regtvaardigen to Justify.

Regtzinnig Orthodox.

RE. RI.

een Reiger a Horn, or Heron.

Rekken to Protract.

Reiken to Reach.

Rein, zuiver Clean.

Reinigen to Purify.

een Reis of Tugt, a Voyage, a Journey.

Reizen to Travail.

Rekenen to Count, to Number, to Reckon.

een Rekening an Account.

Rekken to Stretch.

Remedie Remedy.

Renten, Inkomsten, Rents.

Reppen to Dispatch.

een Republyk a Commonwealth.

een Request a Petition.

Resolveeren to Resolve.

de Rest the Rest.

Revenge Vindication.

Reuk Odour.

Reukwerk Perfume.

een Reus a Giant.

een Ribbe a Rib.

een Ridder a Knight.

Rieken to Scent or Savour.

een Riem an Oar.

een

RI. RO.

een Riem *a Girdle.*
 een Riem Papier *a Reame of Paper.*
 een Riet *a Cane, a Reed.*
 Rimpelen *to Wrinkle.*
 een Ring *a Ring.*
 een Rinket *a Racket.*
 een Rivier *a River.*
 een Robyn *a Ruby.*
 een Roede *a Rod.*
 een Roede Lands *a Rod of Land.*
 Roekelous *Rash; Bold, Fool-hardy.*
 Roem *Glory.*
 Roemen *to Boast.*
 Roepen *to Call.*
 een Roer *a Caliver, a Gunn.*
 't Roer *the Rudder.*
 Roeren *to Stir.*
 Roest *Rust.*
 Roesten *to grow Rusty.*
 Roet *Soot.*
 Roeyen *to Row.*
 Rogge *Rye.*
 een Rok *a Coat.*
 Rollen *to Roll.*
 Rollen, met klooten spelen *to Bowl or Boul.*
 Rommelen *to Ramble.*

RO.

Rommelen als Byen *to Buz.*
 Rond *Round.*
 een Rondas *a Shield or Buckler.*
 Rondom *Round about.*
 Ronken *to Snare or Snott.*
 Rood *Red.*
 Roodagtig *Ruddy.*
 de Roodeloop *the Bloody flux.*
 Roof, buit *a Prey.*
 Rook *Vapour, Smoke.*
 Room *Cream.*
 een Roos *a Rose.*
 Roosten *to Roast.*
 Rooven *to Rob.*
 een Roover *a Robber.*
 een Rooving *a Ravening.*
 Rozemaryn *Rosemary.*
 een Rosbaar *a Litter.*
 een Roskam *a Horsecomb, a Curry-comb.*
 een Rot, Ratte *a Rat.*
 Rotten *to Rot.*
 een Rotting *a Cane.*
 een Rots *a Rock.*
 Rouwen *to Rue.*
 Rozyn *Raisins.*
 de Rug *the Back.*

RU. RY.

te Rugge glyen *to Back slide.*
 Ruggewaarts *Backwards.*
 de Ruggraat *the Backbone.*
 Ruigh, Rouw *Rough.*
 Ruiken *to Smell.*
 Ruilen *to Truck.*
 Ruimte *Room.*
 Ruischen *to Rattle.*
 een Ruit *a Square of Glass.*
 Rukken *to Snatch*
 Runsel van Melk *Rennet*
 Rusten *to Pause, to Rest, to Rest.*
 Ruuw *Rugged, Harsh.*
 een Ry of order *a Ranch.*
 Ryden *to Ride.*
 Rygen *to Lace.*
 Ryk *Rich.*
 Rykdom *Riches Wealth*
 Ryk maken *to Enrich.*
 een Rym *a Rime.*
 Ryp *Ripe.*
 Ryst *Rice.*

S.

Say *Serge.*
 de Sabbat *the Sabbath*

SA. SC.

een Sabel, a Sabre, a Hanger.
 Saffraan *Saffron.*
 Saifoen *Season.*
 Saland *Sallet.*
 Salie *Sage.*
 Samen *Together.*
 Samenbinden *to Bind.*
 Samenhang *Connexion.*
 Samenloop *Concourse.*
 Samenstellen *to Compose.*
 Samenvoegen *to Join.*
 Samenzweeren *to Conjure.*
 Sap *Juice, Sap.*
 Satan *Satan.*
 Saucys *Sausage.*
 Saus *Sauce.*
 Sayet *Woofed, or Yarn.*
 een Scepter *a Mace, a Scepter.*
 Schaade *Dammage, Harm.*
 Schaadelyk *Pernicious.*
 Schaaden *to Hurt.*
 een Schaaf *a Foyner's Plane.*
 Schaak *Chess.*
 een Schaal, *a Scale.*
 Schaamagtig *Blushfull.*
 Schaamrood *Blush.*
 Schaam-

SC.

Schaamte *Shame.*
 een Schaap *a Sheep.*
 Schaapevlees *Mutton.*
 een Schaar *Cizars.*
 Schaaren *Shears.*
 Schaars *Scarce.*
 Schaaven *to Shave.*
 een Schaduwe *a Shadow, an Umbrage.*
 een Schagt *a Quill.*
 een Schandaal *a Scandal.*
 Schandelyk *Infamous, Shameful.*
 Scharlaaken *Scarlet.*
 Schatten *Treasures.*
 een Schatter *a Rater.*
 Schattinge *Toll, or Tribute.*
 Schavot *a Scaffold.*
 een Scheede *a Sheath.*
 Scheel *Squint-Eyed.*
 Scheelagtig *Asquint.*
 de Scheen *the Shin.*
 een klein Scheepje *a Bark.*
 Scheepvaart *Navigation.*
 Scheeren *to Poll.*
 een Scheermes *a Razor.*
 Scheiden *to Separate.*
 een Scheidsman *an Ar-*

SC.

biter, an Umpire.
 een Schel *a Bell.*
 Schelden *to Scold, to Rail.*
 Scheldwoord *Base.*
 een Schelling *a Shilling.*
 een Schelm *a Rogue, a Villain.*
 een Schelvis *a Haddock.*
 Schenden *to Violate, to Vitiate.*
 Schenken *to Bestow,*
 Scheppen *to Create, to Shape.*
 Schermen *to Fence.*
 Scherp *Acute.*
 Scherpheid *an Edge (of a Knife.)*
 een Scheur *a Rent, a Rupture.*
 Scheuren *to Burst.*
 Scheuring *Schism.*
 een Schicht *a Dart.*
 Schielyk *Suddain.*
 Schieten *to Shoot (with a Gunn).*
 Schikken *to set in order, to Dispose.*
 een Schil *a Shell.*
 een Schild *a Buckler, a Shield.*

SC.

Schilderen *to Limb, to Paint.*

een Schildery *a Picture.*

een Schildpad *a Tortoise*

Schimmelagtig *Mouldy.*

Schimpen *to Rally.*

een Schip *a Ship.*

een Schipken met Rie-
men *a Barge.*

een Schoen *a Shoe.*

een Schoenlapper, *a*
Cobler.

een Schoenmaaker *a*
Shoe-maker.

Schoffeeren *to Ravish.*

een Schoof *a Sheaf.*

een School *a School.*

een Hooge School *an*
University.

Schoon *Fair.*

Schoonheid *Beauty.*

Schoonmaken *to Clean*

Schoorsteen *a Chimney.*

Schoot *Lap.*

een Schop *a Shovel.*

een Schors van een
Boom *a Bark of a*
tree.

de Schorffe afdoen *to*
Blanch.

een Schortekleed *an A-*
pron

SC.

een Schotel *a Dish, a*
Platter, a Scuttle.

een Schouder *a Shoul-*
der.

't Schouderblad, *the*
Shoulder Blade.

een Schouwspel *a Sight.*

een Schraag *a Trestle.*

Schraapen *to Scrape.*

Schranger *Subtle, Sharp,*
Cunning.

een Schreef *a Flit.*

Schreeuwen *to Bawl,*
to Shout or cry out.

een Schrifgeleerde *a*
Scribe.

Schrittuur *Scripture.*

Schrik *Fright.*

Schrikkeljaar *Leap-Year*

Schrikkelyk *Horrible.*

een Schroef *a Scrue or*
Screw.

Schroeyen, Branden *to*
Scorch.

Schroom *Fear.*

Schrupel *Scruple.*

een Schrynwerker *a*
Joyner.

Schryven *to Write.*

Schuldig *Scely.*

Schudden *to Quiver, to*
Shake.

Schud-

SC. SE.

Schudden 't Hoofd, *to Wag the Head.*

Schuilen *to Lurk.*

een Schuilplaats *a Shelter.*

Schuim *Scum.*

Schuins, *Oblique, Slope, awry, acrofs.*

een Schuld *a Debt.*

Schuld *a Fault, Blame.*

Schuld, Handdadig *Guilty.*

een Schulp *a Shell.*

Schurf, Schurfte *Scab.*

een Schut, Scherm *a Screen.*

een Schuur *a Barn.*

Schuuren *to Scour.*

Schuwven *to Avoid, to Eschew.*

Schynen *to Shine.*

een Schynheilige *a Hypocrite.*

het Schynt *it Seemeth.*

Schyten *to Shite.*

een Secretaris *a Secretary.*

een Secte *a Sect.*

Sedert *Since.*

't Seffens *Together.*

een Seiffen *a Sithe.*

Senebladen *Sena.*

SI. SL.

een Sententie, Vonnis *a Sentence.*

Sergie of Sargie, Serge.

een Servet *a Napkin.*

Sidderen, beeven *to Quake.*

een Signet *a Signet.*

een Sikkel *a Cikle or Sickle.*

Simpel, Silly, Simple.

Sint *Since.*

Slaa of Salaad *Sallet.*

een Slaat *a Slave.*

een Slaager *a Butcher.*

Slaan *to Bang, to Beat, to Strike.*

Slaapen *to Sleep.*

Slaaperig van leden, *Benumbed, Drowsy.*

een Slaaplaaken *a Sheet of Linnen.*

Slaaverny *Bondage.*

een Slabdoek *a Bib.*

een Slag *a Blow, a Lash, a Stripe.*

een Slagader, *an Artery*

Slagorder *Array & in Battel).*

een Slak *a Snail.*

een Slang *an Asp, a Serpent, a Snake, a Viper.*

Slap

SL.

Slap Slack, Remiss.
 een Slec a Sledge or
 Sled.
 Sleepen to Trail, to
 Drag.
 Slegt Base, Simple.
 een Sleutel a Key.
 Slibberagtig Slippery.
 Slibberen to Slide.
 Slim Wel advised, Wa-
 ry.
 een Slinger a Sling.
 een Slip, Pand van een
 rok a Lappet of a
 Gown.
 Slokken to Sup up.
 een Sloof a Sloven.
 een Slood a Ditch.
 Slofdig Sluttish.
 een Slot a Lock.
 Shuimeren to Slumber.
 een Sluis a Sluce.
 Sluiten to Shut.
 een Sluyer a Scarf.
 Slyk Mire.
 Slym Slime.
 Slypen to Whet.
 Slytente Wear out or off.
 Smaad Outrage, an A-
 buse.
 Smaak, Geur Relish.
 Smaaken to Taste.

SM. SN.

Smagten to be almost
 Choaked.
 Smal Strait, Close.
 Smeeden to Forge.
 Smeeken to Beseech, to
 Entreat.
 Smeer Greas, Suet or
 Tallow.
 Smelten to Melt.
 Smerten to Smart.
 een Smit a Smith.
 Smooren to Smother.
 Smyten to Smite, to
 Strike.
 een Snaak a merry, jo-
 vial man, a Banterer.
 een Snaphaan a Fusee.
 Snappen to Prattle, Chat
 or Twattle.
 een Sneede broots, a
 Shive of Bread.
 een Snee a Slice.
 Sneedig Clever, Skillful.
 Sneeuw Snow
 Snelheid Swiftness.
 Snikken to Sob, sigh, or
 Groan.
 een Snip a Woodcock.
 Snippen to Clip.
 een Snoek a Pike (fish).
 Snoepagtig Dainty-mou-
 thed.

een

SN. SO. SP.

een Snoer *a String*.
 Snoeyen *to Prune*, or
Lop.

Snoode *Evil*.

Snorken *to Snort* or
Snore.

Snot of Loop der Neuf-
 se of mond, *Rheum*,
Snot.

Snuiten *to Snuff*.

Snyden *to Cut*, *to Slice*.

Snyden in hout *to Car-*
ve in Wood.

Sober *Sober*.

een Sok *a Sock*.

een Soldaat *a Souldier*.

een Sompa *a Summ*.

Soldeeren *to Solder*.

Somtyds *Sometimes*.

Soort, *Sort*.

Sop, *Soppe*, *Broth*,
Soop.

een Spa, *Spade a Spade*.

Spaanders *Chips*.

Spaaren *to Save*, *to*
Spare.

een Spacie, *a Space*.

een Span *a Span*.

Spargie *Sparagrass*.

Spatten *to Splash* or
Dasb.

Speceryen *Spices*.

SP.

Speelen op de klokken
to Chime.

Speelen op de fluit *to*
Pipe.

Speelen *to Play*.

Speelen *Games*.

een Speeltoneel *a Sta-*
ge, *a Theater*.

Speenen een kind *to*
Wean a Child.

een Speer *a Lance*, *a*
Spear.

Spek *Bacon*.

een Speld *a Pin*.

Speldewerkskant *Bone-*
lace.

Spellen *to Spel*.

een Spelonk *Den*, *Cave*
or Cavern.

een Spiegel *a Looking-*
Glass.

een Spies *a Pike*.

een Spil *a Pen*.

een Spinnekop *a Spider*.

Spinnen *to Spin*.

een Spinnewebbe *a Cob-*
web.

een Spit *a Spit*.

Spits *Pointed*, *Sharp*.

een Splinter *a Shiver* or
Splinter.

Splitsen, *Splyten*, *to*
Clea-

SP.

Cleave, Slit, or Split.
 Spoeden *to Speed.*
 een Spoel *a Shuttle or Shuttle.*
 Spoelen *to Rinse.*
 een Spongje *a Sponge.*
 een Spook *a Spright, Fantom.*
 een Spoor *a Spur.*
 Spotten *to Scoff.*
 een Spotter *a Mocker.*
 Spouwen *to Spew or Spue, to Spit, to Vomit.*
 een Spraak *a Speech.*
 Spraakzaam, Beleeft, *Affable.*
 Spreken *to Speak.*
 een Spreekwoord *a proverb.*
 een Spreeuw *a Starling.*
 Sprenkelen *to Sprinkle.*
 een Spreuk *a Phrase.*
 Spryen *to Spread.*
 Springen *to Leap, to Skip.*
 Spruiten *to Springout, to Burgeon.*
 een Spyker *a Nail.*
 een Spyskamer *a Buttery or Boultetry.*
 Spyt *Spite.*

ST.

een Staak *a Stake.*
 Staal *Steel.*
 Staan *to Stand.*
 Staande houden *to Sustain.*
 een Staart *a Tail.*
 Staat, State, Case, *Condition.*
 Staatzucht *Ambition.*
 een Stad *a City, a Town.*
 een Staf *a Staff.*
 een Stal *a Stable.*
 een Stam *a Log, or Stump.*
 Stameren *to Stammer.*
 Stampen *to Stamp.*
 een Stamper *a Pestle or Pounder.*
 Standvastigheid *Constancy.*
 Stank *Stink or Stench.*
 een Stap *a Step.*
 een Star *a Star.*
 Staroogen *to Gaze.*
 een Statuit *a Statute.*
 een Steak van een Spel *a Prick of a Pin.*
 Steken *to Stick.*
 Steeken met een Poni-
 jaart *to Stab.*
 Steelen *to Steal.*

een

ST.

een Steen *a Stone.*
 Steenen *to Groan.*
 een Steert-kuil *a Quarry*
of Stone.
 een Steenrots *a Rock.*
 een Steilte *a Precipice,*
a Steep.
 Stellen een zaak aan ie-
 mand *to Refer.*
 een Stelling *a Position.*
 Stelpen *to Stanch or Stop*
 een Stem *a Voice, a Vote.*
 een Stempel *a Wedge,*
or Coin.
 Sterffelyk *Mortal.*
 Sterk *Strong.*
 Sterkte *Strength.*
 Sterven *to Die.*
 een Steunfel *a Prop, a*
Stay.
 Steuren of Stooren *to*
Interrupt, Disturb.
 een Stiefvader *a Father*
in Law.
 een Stier *a Bull.*
 Stigtinge *Edification.*
 Stikziende *Purblind.*
 Stil *Calm.*
 Stilswygendheid *Silence*
 Stinken *to Stinck.*
 Stipt *Punctual.*
 een Stoel *a Chair.*

ST.

Stoeyen *to Toy, to Wag.*
 Stof, Poeder, *Dust.*
 Stoffeeren *to Furnish.*
 Stoffen *Stuffs.*
 een Stok *a Bat, a Staff,*
a Stick.
 Stom, Stil, *Mute.*
 Stomp *Blunt, or Dull.*
 een Stoop *a Pottle.*
 Stooten *to Bruise, to*
Dash (against), to
push, to Thrust.
 Stoooven *to Stew.*
 Stoppen *to Obstruct. to*
Stop.
 Storm *a Storm.*
 Storten *to Shed, to Spill.*
 Stout *Bold, Saucy, Stout.*
 Stoutheid *Wickedness,*
Malice.
 een Straal *a Beam or a*
Ras.
 een Straat *a Street.*
 Straf *Severe.*
 Straffen *to Correct, to*
Punish.
 Straks *Anon.*
 de Strand *the Shore.*
 Streelen *to Stroke.*
 Stremmen *te Curd, to*
Curdle.
 Stremfel *Rennet.*

een

ST. SU.

een Streng Garen, *a*
Skain of thread,
 Strengheid *Rigor.*
 een Strik *a Snare.*
 een Stroo *a Straw*
 een Strook *a Band.*
 de Stroom *the Stream.*
 Strooyen *to Strew, to*
Cover or Spread over.
 een Strop *a Halter.*
 Struikeling *Stumbling.*
 een Stryd *a Battel.*
 Stryden *to Combate.*
 Stryken *to Smooth.*
 Studeeren *to Study.*
 een Student *a Student.*
 een Stuk geschut, *a*
Canon.
 een Stuk. *a Piece.*
 Stutten *to Shore up.*
 Stuur, Straf, *Severe.*
 Stuuren *to Steer.*
 Styf, *Stiff.*
 Styffel *Starch.*
 een Styl *a Post or Stake.*
 Styven *to Starch.*
 Substantie *Substance.*
 Suffen *to Dote.*
 Suiker *Sugar.*
 een Suiker-riet *a Sugar-*
Cane.
 Sukkelen *to Linger or*

SY. TA.

Languisb.
 Sy *She.*
 een Syllabe *a Syllab.*
 Synode *a Synod or Con-*
vocation.
 Syroop *Sirrup.*

T.

een T Aal, Spraak
a Language, a
Speech.
 een Taart *a Tart.*
 Taay *Tough.*
 een Tabbaart *a Gown.*
 Tabak *Tobacco.*
 een Taeling *a Teal.*
 Taf *Taffety.*
 een Tafel *a Table.*
 een Tafel-bord *a Tren-*
cher.
 een Tafel-kleed *a Car-*
pet.
 een Tak *a Branch.*
 een Tak van een Boom
a Bough of a Tree.
 een Talent *a Talent.*
 een Talhout *a Fagot.*
 Talk *Tallow*
 Talmen *to Haggle.*
 Tam *Tame.*
 een Tambour of Trom-
 mel-

TA. TE.

metslager a *Drummer*.
 een Tand a *Tooth*.
 Tandem *Teeth*.
 Tandpyn *Tooth-Ache*.
 Tandvleesch *the Gum*.
 een Tang a *Pair of Tongs*.
 Tappen *to Draw beer*.
 Tapyt *Tapestry*.
 Tarw *Wheat*.
 Taften *to feel*.
 Taxeeren *to Tax*.
 Teder *Tender*.
 een Teef a *Bitch*.
 Teelen *to Ingender, to Beget*.
 een Teems a *Sieve*.
 een Teen a *Toe*.
 Teeren *to Spend, to consume, to digest*.
 de Teering *the Consumption*.
 Tegen, *Anent, Against*.
 in tegendeel *Contrarily*.
 Tegen over over *against*.
 Tegen-party *an Adversary*.
 Tegen dank *in Spite of, Maugré*.
 Tegenspoed *Adversity*.
 Tegenspreken *to Con-*

TE.

tradict, to Gainsay.
 Tegenstaan *to Oppose*.
 Tegenstryden *to Contest, to debate*.
 Tegenvergif *Antidote*.
 Tegenwerpen *to Object*.
 Tegenwoordigheid *Presence*.
 Tegenzin *Antipathy*.
 een Teken a *Badge, a Sign*.
 Tekenen *to Dessign*.
 een Telg a *Sucker, or Sprig*.
 een Teljoor a *Plate, a Trencher*.
 Tellen *to Tell*.
 Tempeest a *Tempest*.
 een Tempel a *Temple*.
 een Tent a *Tent*.
 Ten zy *Unless*.
 Tepel *the Nipple*.
 Ter Unto.
 een Termyn a *Term*.
 Terpentyn-olie *Terpentine*.
 Terstond *Anon, Forthwith, Immediately*.
 Terwylen *While, and mean while*.
 Terzyden *Aside*.

Thee

TH. TI. TO.

Thee *Tea.*
 een Tigchel *a Tile.*
 Tien *Ten.*
 Tiende *Tithe.*
 Tieren *to make a bea-
 vy noise.*
 Timmerhout *Timber.*
 een Timmerman *a Car-
 penter.*
 Tin *Tinn, Pewter.*
 een Tobbe, *a Tub.*
 Toe *Unto.*
 Toebehooren *to Apper-
 tain, to Belong.*
 Toebereden *to Prepare*
 Toedoen *to Skut.*
 Toeëigenen *to Appro-
 priate, or to Claim.*
 Toegang *Access.*
 Toegeeven *to Afford.*
 Toegenegen *Affection-
 nate.*
 Toejuiching *Applause.*
 Toekomend *Future.*
 Toelaaten *to Admit, to
 let, to permit.*
 Toeleg *Attempt or Des-
 sign.*
 Toenemen *to Increase,
 to Improve.*
 Toepassen *to Apply.*
 Toererken *to Stretch*

TO.

out, to Reach.
 Toerekenen *to Attri-
 bute.*
 Toeroeping *Acclama-
 tion.*
 Toerusten *to Equip.*
 Toeschryven *to Ascribe*
 Toestaan *to Allow or
 Consent, to Permit.*
 Toestellen *to Appoint.*
 Toestemmen *to Assent.*
 een Toetssteen *a Touch-
 stone.*
 een Toeval *an Accident.*
 Toevallig *Casual.*
 Toevlugt *Recourse, a
 Shelter.*
 Toevoegen *to Apply.*
 Toewyzen *to Adjudge.*
 Toezien *to Mind, to
 take heed.*
 Tol, Toll *or Tribute.*
 een Tol *a Top.*
 een Tolk *a Truckman,
 an Interpreter.*
 een Tollenaar *a Publi-
 can.*
 een Tombe *a Tomb.*
 een Ton *a Tun.*
 de Tong *the Tongue.*
 een Tonneken *a Barrel.*
 Tonnel *Tinder.*

cen

TO. TR.

een Toom *a Bit or a Bridle.*
 in den Toom houden *to Restrain.*
 een Toon *a Tune.*
 Toonen *to Shew.*
 Toon stellen (ter) *to Expose.*
 Toorn *Wrath, Anger or Choler.*
 een Toorts *a Torch.*
 de Top of Hoogte *the Top or Height.*
 een Tooren *a Tower.*
 Tornen *to Unfow, or Unstitch.*
 Tot, *At, To.*
 Tot dat *Until.*
 Tot, al tot, tot den *Unto.*
 een Tovenaar *a Sorcerer.*
 een Toyenaarster *a Witch.*
 een Touw *a Rope.*
 Traag *Slow.*
 een Traalie, een open Venster *a Casement.*
 Fraalien *Lattices.*
 een Traan *a Tear.*
 Tragten *to Strive, to Labour.*
 Trappen *Stairs.*
 Trecden *to Tread.*

TR. TU.

een Tregter *a Tunnel or Funnel.*
 Trekken *to Draw, to Pull.*
 Trekken een Schip, *to Tow a Ship.*
 Treurig zyn *to Mourn.*
 Trillen en beeven *to Shiver, to Quake.*
 een Triomf *a Triumph.*
 een Troep *a Troop.*
 een Troffel van een Metselaar *a Trowel.*
 een Trog *a Trough.*
 een Frommel *a Drum.*
 een Trompet *a Trumpet.*
 een Troon *a Throne.*
 Troost *Comfort.*
 Troosten *to Consolate.*
 een Tros *a Bunch.*
 Trots *Proud.*
 Trouw *Faithful.*
 Trouwen *to Wed.*
 Trouwen of getrouwd worden *to Marry, or be Married.*
 Tugtigen *to Discipline.*
 Tumelen *to Tumble.*
 een Tuin *a Garden.*
 een Tulp *a Tulip.*
 Turf *Turf.*
 Tusfen *Among.*

Tuf.

TU. TW. TY.

Tuſſen beiden *Between*
 Tuſſenpoozing *Inter-
 miſſion.*
 Twaalf *Twelve.*
 Twee *Two.*
 de Tweede *the Second.*
 Tweedragt *Discord.*
 Tweeligt *Twilight.*
 Tweeling *Twin.*
 Twee pinten, een kan,
a Quart.
 Tweevoudig *Double.*
 Twintig *Twenty.*
 Twiſt, *Diſpute, quarrel.*
 Twyffelagtig *Ambi-
 guous.*
 Twyffelen *Doubt.*
 Twynen *to Twine* or
Twist.
 Tyd *Time, Term.*
 Tydverdryf *Pastime.*
 een Tyger *a Tiger.*
 een Tyran *a Tyrant.*
 een Tytel *a Title.*

V.

Vaakerig *Sleepy.*
 een Vaam of Va-
 dem *a Fathom.*
 een Vaan *a Banner.*
 Vaardig *Ready.*

VA. VE.

Vaaren *to Fure.*
 Vaar wel *Fare well.*
 een Vaatdoek *a Diſt-
 Clout* or *Duſting-Clout*
 een Vaatje *a Cask.*
 een Vader *a Father.*
 een Stiefvader *a Step-
 Father.*
 een Vaers *a Verſe.*
 Vagevuur *Purgatory.*
 een Valk *a Hawk, a
 Falcon.*
 Vallen *to Fall.*
 Valfch *False, Untrue.*
 Van From, of.
 Vangen *to Catch, to
 Apprehend.*
 Van te vooren *Before.*
 Van waar *Whence.*
 een Varken *a Hog.*
 Vaſt *Firm.*
 Vaſten *to Faſt.*
 Vaſt maaken *to Make
 faſt.*
 een Vat *a Fat.*
 Vatten *to Apprehend.*
 een Veder *a Feather, a
 Plume.*
 Vee *Cattle.*
 Veegen *to Sweep.*
 Veel *Many, Much.*
 Veel eer *Rather.*

VE.

een Veen *a Fen.*
 Vegten *to Fight.*
 Veilig *Safe, Secure.*
 Veinzen *to Dissemble,*
to Fain, or Feign.
 Vel *Skin.*
 een Vel papier *a Sheet*
of paper.
 een Veld *a Field.*
 een Veldslag *a Battel.*
 Veldruig *Artillery.*
 Venkel *Fennel.*
 een Venster *a Window.*
 Venyn *Venom, Poyson*
 Ver *Far.*
 Ver afgelegten *Remote,*
Far.
 Veragten *to Contemn, or*
to Despise, to Scorn.
 Veranderen *to Alter, to*
Change.
 Verandering *Variety.*
 Veranderlyk *Mutable*
 Verantwoorden *to an-*
swer, to warrant.
 Verbaasd *Astonished,*
Abasht.
 Verbaasd maaken *to*
Astonish.
 Verbaazen *to Amaze.*
 Verbeelden *to Repre-*
sent.

VE.

Verbeiden *to Tarry.*
 Verbergen *to Hide.*
 Verbeteren *to Amend,*
to Reform.
 Verbeuren *to Forfeit.*
 Verbieden *to Forbid.*
 Verbinden *to Oblige.*
 Verbintenis *Obligation.*
 Verbitteren *to exasper-*
ate, to Incense.
 Verblyven *to Sojourn,*
to Stay.
 Verbot *Prohibition.*
 Verbond *Alliance, a*
Covenant, a League.
 Verborgten, Heimelyk
Secret.
 Verborgendheid *a Mys-*
tery.
 Verbreeken *to Destroy.*
 Verbreiden *to Divulge.*
 Verbryzelen *to Break,*
Bruise or Beat in pieces.
 Vercieren *to Adorn, to*
Burnish.
 Verdeelen *to Divide.*
 Verdeeling *Division.*
 Verdenken *to Suspect.*
 Verder *Further or Far-*
ther.
 Verderven *to Corrupt,*
to Taint.

D

Ver-

VE.

Verdienen *to Deserve, to Earn.*
 Verdienste *Merit.*
 Verdiepen *to Dig, to Hollow.*
 Verdigten *to Forge, to Invent.*
 Verdoemen *to Condemn.*
 Verdraagelyk *Tolerable.*
 Verdraagen *to Bear or Suffer, to Endure.*
 Verdriet *Sorrow.*
 Verdrietig *Tedious.*
 Verdrinken *to Drown.*
 Verdrukking *Affliction*
 Verduisteren *to Darken*
 Verdwaald *Strayed.*
 Verdwynen *to Vanish, to Vanquish.*
 Vereeniging *Union.*
 Vereissen *to Require.*
 Verflaauwen *to Slacken.*
 Verfoeyen *to Abhor, to Detest.*
 Vergaan *to Perish.*
 Vergaderen *to Collect, to Gather, to Recollect.*
 een Vergadering *a Congregation.*
 Vergeefs *in Vain.*
 Vergeeten *to Forget.*
 Vergeetelyk *Oblivious.*

VE.

Vergeetig *Unmindful.*
 Vergeeven *to Forgive, to Pardon, to Remit.*
 Vergelden *to Recompense, to Requite.*
 Vergelyken *to Compare.*
 Vergen *to Demand, Requite.*
 Vergenoegd *Satisfy'd.*
 Vergezellen *to Accompany.*
 Vergift *Poyson.*
 Vergiffen *to Mistake.*
 Vergulden *to Gild.*
 Vergunnen *to Favour.*
 een Verhaal *a Narration a Relation or Story.*
 Verheffen *to Advance, to Exalt, to Extel.*
 Verheugen, Verblyden *to Rejoyce.*
 Verhinderen *to Hindet.*
 Verhuizen *to Remove.*
 Verjaagen *to Repel.*
 Verkeerd *Perverse, Un-toward.*
 Verkeeren *to Commerce, to Converse*
 Verkiezen *to Elect.*
 Verklaaren *to Declare.*
 Verkleeden *to Disguise.*
 Verkoelen *to Cool.*

Ver-

VR.

- Verkocht *Sold.*
 Verkondigen *to Announce.*
 Verkoopen *to Retail, to Sell.*
 een Verkoop *a Sale.*
 Verkorten *to Abbreviate.*
 Verkouden *to get a Cold.*
 Verkrygen *to Attain, to Obtain.*
 Verkwikken *to Cheer up.*
 Verlaaten *to Abandon, to Leave, to Relinquish.*
 Verlangen *to Long.*
 Verlappen *to Botch.*
 Verleden, geleden, *Ago or Past.*
 Verlezen *to Pick or Cull.*
 Verleegendheid *Trouble, Incumbrance.*
 Verleiden *to Seduce.*
 Verlies, verderffenisfe, *Perdition.*
 Verliezen *to Lose.*
 Verligten *to Ease, to Alleviate or Mitigate.*
 Verlof *Licence.*
 Verloogchenen *to Deny, or Disown.*
 Verlooren *Lost.*

VE.

- Verlossen *to Deliver, to Redeem.*
 Vermaaken *to Recreate.*
 Vermaanen *to Admonish, to Exhort, to Warn.*
 Vermeerderen *to Amplify, to Augment, to Multiply.*
 Verminderen *to Abate, or to Diminish.*
 Vermits *Forasmuch as.*
 Vermoeden *to Presume, to think.*
 Vermoeid *Tired, Weary.*
 Vermoeyen *to Toil*
 Vermoorden *to Massacre.*
 Vermijden *to Shun, to Eschew.*
 Vernederen *to Abase.*
 Verneemen *to Inform, Inquire.*
 Vernielen *to Ruin.*
 Vernietigen, *to Annihilate*
 Vernieuwen *to Renew.*
 Verontreinigen, *to Violate.*
 Veroordeeling *a Casting in Law.*
 Verplaatsen *to Displace.*

VE.

Verpligten to *Oblige*.
 Verquikken to *Quicken*.
 Verquisten to *Spend, to Wast*.
 een Verquister a *Prodigal, an Unthrif*t.
 Verraad *Treason*.
 Verraaden to *Betray*.
 een Verraader a *Traitor*.
 Verraadery *Treachery*.
 Verrassen to *Surprise*.
 Van verre *Aloof*.
 Verrigten to *Dispatch*.
 Verrotten to *Putrify, to Rankle, to Rot*.
 Versch *Fresh*.
 Verscheiden *Severall*.
 Verschieten to *Disburse*.
 Verschillen to *Differ*.
 Verschoonen to *Excuse*.
 Verschrikken to *Fright, or Terrify*.
 een Verschyning a *Apparition, a Vision*.
 Verslinden to *Devour*.
 Verslyten to *Wear out*.
 Versmaaden to *Disdain*.
 Verspieden to *Spy*.
 Verstaan to *Conceive, to Understand*.
 Verstand *Understanding*.
 Verstellen to *Mend*.

VE.

Versterken to *Fortify*.
 Verstikken to *Smother*.
 Verstooren to *Interrupt*.
 Verstooten to *Repulse*.
 Verstouten to *Presume*.
 Verstrooyen to *Scatter*.
 Vertaalen to *Interpret*.
 Verteeren to *Consume, to Digest*.
 Vertellen to *Tell*.
 Vertoornen to *Anger*.
 Vertraagen to *Delay*.
 Vertrouwen to *Rely*.
 Vervaard *Afraid*.
 Vervallen to *Decay*.
 Verveelen to *Weary, to Tire*.
 Ververffen to *Refresh*.
 Vervliegento *Evaporate*.
 Vervloeken to *Curse or accurse*.
 Vervolgen to *Pursue, to Persecute*.
 Vervreemden to *Allienate*.
 Vervuilen to *Defile*.
 Verwaardigen to *Vouchsafe*.
 Verwagten to *Expect, to Wait for*.
 Verwe *Colour*.
 Verwekken to *Excite*.
 Ver-

VE.

Verwelken *to Fade.*
 Verwen *to Dye.*
 Verwerd *Perplexed.*
 Verwerpen *to Cast off, or*
Cast away, to Reject.
 Verwerven *to Purchase.*
 Verwoest *Desolate.*
 Verwoesten *to Wast.*
 Verwonderen *to Admi-*
re, to Wonder.
 Verworpen *Abjeet, Re-*
probate.
 Verwyten *to Reproach,*
to Upbraid.
 Verzaaken *to Forsake.*
 Verzaden *to Satiare.*
 Verzagten *to Mitigate.*
 Verzameien *to Assemble*
 Verzekeren *to Ascertain*
or to Assure, to
Avouch.
 Verzinnen *to Mistake.*
 Verzoek *a Request.*
 Verzoeken *to Tempt.*
 Verzoenen *to Reconcile.*
 Verzoening *Atone-*
ment.
 Verzoeten *to Assuage.*
 Verzuimen *to Neglect,*
to Omit.
 Verzweeren *to, Abjure,*
to For swear.

VE. VI. UL.

Vet *Fat, Serwet.*
 een Veter *a Lace.*
 Victorie *a Victory.*
 een Victorie-vuur
Bone-fire.
 Victuaille *Victuals.*
 Vier *Four.*
 een Vierde deel *a Quar-*
ter.
 een Vierkant *a Qua-*
drant.
 Villen *to Flay or Flea.*
 Vinden *to Find.*
 Vinger *a Finger.*
 door de Vingeren zien
to Connive.
 een Vink *a Chaffinch.*
 een Violetbloem *a Violet*
 een Viool *a Vial or Vial.*
 een Vis *a Fish.*
 Vissen met een Angel-
roe to Angle.
 Vitten *to Carp, to Cavil.*
 een Uil *an Owl.*
 Uit *Out.*
 Uitblussen *to Extinguish*
to Quench.
 Uitbreiden *to Amplify.*
 Uitdaagen *to Challenge,*
to Defy.
 Uitdeelen *to Distribute.*
 Uitdrukken *to Express.*

Uitdryven *to Expel.*
 Uittermaten *Extream.*
Mightily.
 Uiterste *the Uttermoſt,*
Extremity.
 Uitgaan *to go Abroad.*
 Uitgeeven *to Imploy, to*
Beſtow.
 Uitgenomen *Except,*
Unless.
 Uithollen *to Hollow.*
 Uithouwen *to Carve.*
 Uitkiezen *to Select.*
 Uitkleeden *to Undreſs.*
 Uitlagchen *to Deride.*
 Uitleggen *to Expound.*
 Uitlekken *to Run.*
 Uitlokken *to Draw to,*
to Attract.
 Uitmuntend *Excellent.*
 Uitneemen *to Except.*
 Uitroepen *to Proclaim.*
 Uitroeyen *to Exterpate,*
to Root out.
 Utruimen *to Evacuate*
 Uitscheiden *to Quit, to*
Leave.
 Uitschelden *to Abuse, to*
Rail at.
 Uitchrabben *to Bar, to*
Croſs or Strike out.
 Uitsluiten *to Exclude.*

Uitspannen *to Untear.*
 Uitspreken *to Pronoun-*
ce, to Utter.
 Uitspreiden *to Extend.*
 Uitspeekendheid, *Pree-*
minence.
 Uitſtel *Reſpite.*
 Uitſtelgeven *to Reprieve*
 Uitſtellen *to Procrafti-*
nate, to Prorogue.
 Uitſtellen tot een zekere
 tyd *to Adjourn.*
 Uitſtrekken *to Abſtract*
 Uitſtroeyen *to Divulge.*
 Uitſtryken (linnen) *to*
Iron (linnen).
 Uitteeren, verzwakken
to Grow weak, to
Weaken.
 Uittrekken *to Extract.*
 Uitverkooren, *Elect.*
 Uitvinden *to Invent.*
 Uitvloeyen *to Gush out.*
 Uitvlugt *Evaſion, Sub-*
terfuge
 Uitvoeren *to Execute.*
 Uitwendig *Outward.*
 Uitwerpen *to Caſt out.*
 Uitwiſſen *to Blot out.*
 Uitwringen *to Wreſt, to*
Wring.
 Uirzonderen *to Except.*
 een

- een Vlagge *a Flag.*
 een Vlak *Blemish, a Spot, a Stain.*
 een Vlam *a Flame.*
 Vlas *Flax, Tow.*
 een Vleermuis *a Bat.*
 Vlees *Flesh.*
 de Vleeshal *the Shambles*
 een Vleeshouwer *a Butcher.*
 Vleesselyk *Carnal*
 Vlegten *to Intangle.*
 een Vlek *a Borough.*
 een Vles *a Bottle.*
 een Vleugel *a Wing.*
 Vleyen *to Flatter.*
 een Vlieg *a Fly.*
 Vliegen *to Fly.*
 Vlier *Elder.*
 een Vlies *a Tunick.*
 Vloeken *to Swear, to Curse.*
 de Vloer *the Floor.*
 Vloeyen *to Flow.*
 een Vlooa *a Flea.*
 een Vloot *a Fleet.*
 een Vloot scheepen *a Navy.*
 Vlughten *to Fly away.*
 Vlytig *Diligent, Quick.*
 een Vocaal *a Vowel.*
 Vochtig *Moist.*
- Vodde *Rag.*
 Voeden *to Feed, to Nourish.*
 Voeder *Fodder.*
 Voedsel *Food.*
 een Voedster, Minna *a Nurse*
 Voegen *to Joyn.*
 Voegen *to Become.*
 Voelen *to Touch, to Feel.*
 de Voering (van een kleed) *the Lining (of a Coat.)*
 een Voet *a Foot.*
 een Voetangel *a Caltrop*
 een Vogel *a Bird, a Fowl.*
 een Vogelkooy *a Bird-cage, or a Cage.*
 Vogellym *Bird-time.*
 Vogt *Liquor.*
 Vol *Full.*
 Volbrengen *to Accomplish, to Effect, to Perform.*
 Voldoen *to Content.*
 Voldoening *Satisfaction*
 Voleinden *to Perfect.*
 Volgen *to Follow.*
 Volgens, na, *According to.*

VO.

Volharden to Perseff.
Volharding Perseve-
rance.
 een Volk, Natie, a
Nation, People.
Volkomen, Volmaakt,
Perfect.
Volkryk Populous.
Volmaaken to Fullfil.
Volstrekelyk Absolu-
tely.
 een Vonk a Spark.
 een Voogd a Tutor.
Voor Afore.
Voorbeding Previous.
 een Voorbeeld an
Exemple, a Pattern.
Voorbehouden to Re-
serve.
Voorbygegaan Pass.
Voordeel Advantage.
 te Vooren Before.
Voorgaande Precedent
 een Voorganger Prede-
cessor.
Voorgevel Fore-front.
 een Voorhof a Porch.
 't Voorhoofd the Brow,
a Forehead.
 't Voorjaar the Spring.
Voorkomen to Antici-
pate, to Prevent.

VO.

Voornaamentlyk Brief-
ly or Especially.
Voorneemen to Purpose.
Vooroordeel a Prejuice
Voórouters Ancestors.
Voorraad Provision.
 een Voorreeden a
Preamble, Preface, a
Prologue.
Voorregt Priviledge.
Voorschikking Predesti-
nation.
Voorschryven to Pre-
scribe.
 te Voorschyn komen to
Appear.
Voorlaan to Propose.
Voorinyden to Carve
meat.
Voorspoed Prosperity.
Voorpraak Intercessor.
Voorstaan to Protect.
 de Voorste the Former.
Voorstellen to Pieser, to
Propose.
Voort, buiten Forth.
Voortaan Hereafter.
Voortbrengen to Produ-
ce.
Voortgaan to Proceed.
Voortplanten to Propa-
gate.

Voor-

Voortreffelyk <i>Magnificent</i> .	een Voys <i>a Voice</i> .
Voortvaarend <i>Dispatch</i> , <i>Swift</i> , <i>Quick</i> .	een Vraag <i>a Question</i> .
een Voorval <i>an Event</i> .	Vraagen <i>to Ask</i> .
Voorwaar <i>Truly</i> , or <i>Indeed</i>	een Vraat <i>a Glutton</i> .
Voorwendfel <i>Pretence</i> , or <i>Pretext</i> .	Vragt <i>Freight</i> .
een Voorwerp <i>an Ob-</i> <i>ject</i> .	een Vrat <i>a Wart</i> .
Voorzeggen <i>to Foretell</i> , <i>to Prognosticate</i> .	Vrede <i>Peace</i> .
Voorzegging <i>Prediction</i>	Vrede maaken <i>to Pacify</i> .
Voorzien <i>to Provide</i> .	te Vrede stellen <i>to Ap-</i> <i>pease</i> .
Voorziende <i>Aware</i> .	een Vreemdeling <i>an</i> <i>Alien</i> , <i>a Stranger</i> .
Voorzienigheid <i>Provi-</i> <i>dence</i> .	Vrees <i>Fear</i> .
Voorzigtig <i>Circumspect</i> , <i>Discreet</i> .	Vreesselyk <i>Dreadfull</i> , <i>Terrible</i> .
Voorzigtigheid <i>Pruden-</i> <i>ce</i> .	Vreugd <i>Joy</i> .
Voorzigtig zyn <i>to be</i> <i>Wary</i> .	Vriezen <i>to Freeze</i> .
Vorderen <i>to be For-</i> <i>ward</i> .	een Urinaalglas <i>an Ure-</i> <i>nal</i> .
een Vorm <i>a Mould</i> .	een Vriend <i>a Friend</i> .
een Vorsch, Kikvorsch, <i>a Frog</i> .	Vrindelyk <i>Kind</i> .
Vorst <i>Frost</i> .	Vrindschap <i>Amity</i> .
een Vos <i>a Fox</i> .	een Vroedvrouw <i>a Mid-</i> <i>wife</i> .
Vouwen <i>to Fold</i> .	Vroeg, by tyds <i>Early</i> .
	Vrolyk <i>Blith</i> or <i>Cheer-</i> <i>full</i> , <i>Merry</i> .
	Vrolykheid <i>Joy</i> , <i>Mirth</i> .
	Vroomheid <i>Uprightness</i> .
	een Vrouw <i>a Dame</i> , <i>Woman</i> .
	een Vrouwen-kaper <i>a</i> <i>Head</i>

VR. VU.

Hood.
 een Vrouws getroude
 man *a Husband.*
 een Vrouws muts *a*
Coyf.
 een Vrouws onderrok
a Petticoat.
 Vrugt *Fruit.*
 Vry *Free.*
 Vrydom, Vryheid *Im-*
munity, Liberty.
 Vryhouden *to Defray.*
 Vrymoedigheid *Assu-*
rance.
 Vryspreekent *to Absolve,*
to Acquit.
 Vryven *to Rub.*
 Vrywillig *Voluntary.*
 Vuil *Foul, Sluttib.*
 Vuiligheid, Slyk, *Dirt,*
Filth.
 Vuil maaken *to Pollute,*
to Soil.
 een Vuist *a Fist.*
 Vullen *to Fill.*
 Vullis *Dust.*
 een Uur *an Hour,*
 een Uurwerk *a Watch.*
 een Uurwyzer *a Dial.*
 Vuur *Fire.*
 Vuurig *Ardent, Ferwent*
 een Vuurpyl *a Squib, a*

VY. WA.

Rocker.
 Uwen *Thine.*
 de Vyand *the Enemy,*
a Foe.
 Vyt *Five.*
 een Vyg *a Fig.*
 een Vyl *a File.*
 een Vyver *a Pond.*
 een Vyzel *a Mortar.*

W.

WAagen *to Hazard.*
 Waaken *to Wake,*
to Watch.
 Waar *Where.*
 Waar *True.*
 de Waard *the Host.*
 Waarde, Waardy *Value.*
 Waardig *Worthy.*
 Waardig agten *to Vouch-*
safe.
 Waardigheid *Dignity.*
 Waaren *Wares.*
 Waarheid *Truth.*
 Waarmaaken *to Avert,*
to Verify.
 Waarneement *to Observe.*
 Waarom *Wherefore.*
 Waarschouwen *to Warn.*
 Waarschynelyk *Proba-*
ble.

Waar

WA:

Waar toe *Whereto*.
 Waarzegging *South-
 saying*.
 Waassem *Exhalation*.
 een Waayer *a Fan*.
 de Waereld *the World*.
 een Wafel *a Wafer*.
 een Wagen *a Waggon*.
 een Wagenas *an Axel-
 tree*.
 een Wagenmaaker *a
 Cart-Wright*.
 Wagenschot *Wainscot*.
 Wagensmeer *Hog's
 Grease*.
 Waggelen *to Reel, to
 Wag*.
 Wagt *Guard or Gard*.
 Wagten *to Attend, to
 Wait*.
 zig Wagten *to be Wary*.
 een Wagt toren *a Bel-
 frey, a Watch-Tower*.
 Wakker *Awake*.
 Wakkerheid *Vigilance*.
 een Wal *a Wall*.
 Walgen *to Lothe*.
 een Walvis *a Whale*.
 een Wambus *a Doublet*.
 Wandelen *to Walk*.
 een Wangedrogt *a
 Manster*.

WA. WE:

Wanhoopen *to Despair*.
 Wankelen *to Wag*.
 Wanneer *When*.
 Want *For*.
 Wantrouwig *Diffident,
 Mistrustful*.
 Wapenen, *Arms, Wea-
 pons*.
 Wapenen *to Arm*.
 een Wapenhuis *an Ar-
 senal*.
 een Wapenmaaker *an
 Armourer*.
 Warm *Warm*.
 Warmte *Heat*.
 Was *Wax*.
 Wassen *to Wash*.
 Wat *What, Somewhat*.
 Wat schort u? *What
 Ails you?*
 Water *Water*.
 een Waterloop *a
 Brook*.
 een Waterpot *a Cham-
 ber pot*.
 een Watervloed *a
 Flood*.
 de Waterzugt *the
 Dropsy*.
 een Webbe *a Web*.
 Wedden *to Lay a We-
 ger*.

WE.

Weder *Weather.*
 Weder antwoorden to
Reply.
 Wedergeboorte *Rege-*
neration.
 Wedergeeven to *Ren-*
der, to Restore.
 Wedergeevening *Restitu-*
tion.
 Wederhouden to *Hold*
back.
 Weder instorten to *Re-*
lapse.
 Wederkeeren to *Return,*
to Turn.
 Wederleggen to *Confu-*
te, to Refute.
 Wederom *Again.*
 Wederom betaalen to
Repay.
 Wederom brengen to
Reduce.
 Wederom roepen to
Reclaim.
 Wederopstanding, *Re-*
surrection.
 Wederoverzien to *Re-*
wise.
 Wederroepen to *Re-*
tract.
 Wederspannig *Rebel-*
tious.

WE.

Wederstaan to *Resist.*
 Wederstreeven to
Thwart.
 Wederwaardigheid *Tri-*
bulation.
 Wederzenden to *Send*
back.
 Wederzyds *Mutuell.*
 een Weduw a *Widow.*
 Wee *Wo.*
 Weegen to *Weigh, to*
Poize.
 een Weeghuis of Wand-
 huis a *Wall-louse.*
 een Week a *Week.*
 Week maaken to *Make*
tender.
 Weeldrig *Voluptuous,*
Wanton.
 Weemoedig *Pufflani-*
mous.
 Weenen to *Weep.*
 Weergaloos *Incompa-*
rable.
 Weerklank a *Eccho.*
 Weerkrygen to *Recover.*
 Weerligt *Lightning.*
 een Weerschyn a *Re-*
flexion.
 een Weeskind a *Or-*
phan.
 Weetenschap *Skill,*
Scien-

WE:

WE. WI:

Science.
 een Weetniet *an Ignorant.*

Weeven *to Weave.*

het Weezen *Being.*

een Weg *a Way.*

uit de Weg *Away.*

Wegdoen *to Remove.*

Wegens of van Wegen *Behalf.*

Weggaan *to Depart.*

Wei *Whay.*

een Weide *a Pasture.*

Weigeren *to Refuse.*

Weinig *Few.*

Wel *Well.*

Welaan *Go to.*

Welbehaagen *Agreement.*

Weldaad *Benefit.*

Welke *Which.*

Welkom *Welcome.*

Wellust *Lust.*

Wellustig *Voluptuous.*

Welspreekend *Eloquent.*

Welvaart *Prosperity, Weal.*

Wenden *to Turn.*

Wenschen *to Wish.*

Wentelen *to Tumble.*

een Werf *a Wharf.*

Werken *to Work.*

Werking *Operation.*

Werktuig *an Instrument.*

een Werkwoord *a Verb.*

Werpen *to Cast, to Throw.*

een Wespe *a Wasp.*

West, het westen *the West.*

een Wet *a Law.*

Wetten *to Whet.*

een Wied-mesje *a Weeding-hook.*

een Wieg *a Cradle.*

een Wiel *a Wheel.*

Wierook *Frankincense.*

de Wil *the Will.*

Wild *Savage, Wild.*

een Wildernis, *a Desert, Wilderness.*

een Wilgeboom *a Willow tree.*

de Wind *the Wind.*

Windbreeken *to Belch.*

een Winkel *a Shop.*

een Winkelhaak *a Rule, or Square.*

Winnen *to Get or Gain.*

Winst *Gain.*

Winter, *Winter.*

een Wisselbank *a Bank*

WI. WO. WR.

(for use - money.)
 een Wisselbrief a *Bill of Exchange.*
 Wisselen to *Exchange.*
 Wit *White.*
 een Wit of Merk a *But or Mark.*
 Witachtig *Blankish.*
 Woeker *Usury.*
 Woelen to *Flutter, to Frisk or Leap.*
 Wol *Wool.*
 een Wolk a *Cloud.*
 een Wond a *Wound, Sore.*
 Wonderbaar *Prodigious.*
 Wonderen to *Marvel.*
 Woonen to *Dwell.*
 een Woord a *Word.*
 Worstelen to *Wrestle.*
 een Wortel a *Root.*
 een geele Wortel of Peen a *Carrot.*
 Wraak *Vengeance.*
 Wraakgierig *Vindictive.*
 Wrang *Harsh.*
 Wreed *Crüel.*
 Wreedheid *Cruelty, Rigour.*
 Wreeken to *Avenge, to Revenge.*

WU. WY. YD.

Wringen to *Urge.*
 Wrongel *Curd.*
 Wurgen to *Choak.*
 een Wurm a *Worm.*
 Wy *We.*
 Wyd *Ample.*
 Wyders *Besides.*
 een Wyf a *Wife.*
 Wyken to *Shrink, to Soke, to Steep.*
 te rugge wyken to *Recoyl.*
 Wyn *Wine.*
 een Wyngaard a *Vine.*
 Wynleezing, wyntydt, *Vintage.*
 Wynruit *Rue.*
 een Wynverkooper a *Vintner.*
 Wys, Sage, *Wise.*
 Wyten to *Twit, to Re-proach.*
 Wyzen to *Shew, to let See.*

Y.

Y Del *Vain.*
 Ydelheid *Vanity.*
 Ylhoofdig *Half mad, Frantick,*
 Ys *Ice.*

Yyer

YV. ZA.

Yver *Zeal*.
 Yvoor *Ivory*.
 Yzer *Iron*.
 Yzing *a Quaking*.

Z.

Zaad *Seed*.
 een Zaag *a Saw*.
 een Zaak *a Thing*.
 Zaayen *to Sow*.
 een Zadel *a Saddle*.
 Zagt *Soft*.
 Zagzinnig *Meek, Mild*.
 een Zak *a Pocket, a Sack*.
 een Zakje *a Bag*.
 Zakken *to Sink*.
 een Zakpyp *a Bag-pipe*.
 Zalf *Ointment, Salve*.
 Zaligheid *Salvation*.
 Zaligmaker *Saviour*.
 Zalm *a Salmon*.
 Zalven *to Anoint*.
 een Zalving *an Unction*.
 Zand *Sable or Gravel*.
 een Zang *a Song*.
 Zeden *Morals*.
 Zeden, Manieren *Manners*.
 Zederd *Since*.
 Zedigheid *Modesty*.
 de Zee *the Sea*.

ZE.

een Zeef *a Sift, a Sieve or Sove*.
 een Zee-kaart *a Sea-Card*.
 een Zeelt *a Tench*.
 Zeemleer *Shamey-Leather*.
 Zeep *Sope*.
 Zeer *Very*.
 een Zeer *a Sore*.
 Zeer doen *to Hurt*.
 een klein loopende Zee-
 righeid *a Tetter*.
 een Zeerover *a Pirate*.
 een Zegel *a Seal*.
 een Zegel van den Tol
 of Costuimhuis *a Co-
 chet*.
 een Zegelbewaarder *a
 Keeper of the Seal*.
 een Zegelring *a Signet*.
 Zegenen *to Bless*.
 Zegening *Benediction*.
 Zegenpraal *Triumph*.
 Zeggen *to Say*.
 een Zeil *a Sail*.
 Zeilen *to Sail*.
 een Zeilsteen *a Load-
 Stone*.
 Zeker, *Certain, Sure,
 Secure*.
 Zelden *Seldom*.

Zelfs

ZE. ZI.

Zelfs *Even.*
 Zelfftandigheid *Sub-*
stance.
 Zemel *Bray.*
 Zenden *to Send.*
 een Zenuw *a Sinew.*
 Zes *Six.*
 een Zetel, Stoel, *a*
Seat.
 Zetten *to put, to set.*
 Zeven *Seven.*
 Zever *Foam, Slaver.*
 Zie daar *Behold, Lo.*
 Zieden, kooken *to*
Seeth.
 Ziek *Sirk.*
 Ziekte, ongemak *Di-*
sease.
 de Ziel *the Soul.*
 Zien *to Look, to See.*
 Ziften *to Sift*
 Zig *one's-Self, him-Self*
 Zigtbaar, Zienlyk *Vi-*
sible.
 Zilver *Silver.*
 Zilverwerk *Plate.*
 Zin *Sence.*
 Zindeyk *Neat.*
 Zingen *to Sing.*
 Zinlykheid *Fancy,*
Mind.
 Zinneloos *Mad, Senseless,*

ZK. ZO.

Zitten *to Sit.*
 t'Zoek *Stray'd.*
 Zoeken *to Seek.*
 een Zoen *a Kiss.*
 een Zoen-offer *a Pro-*
pitatory Sacrifice.
 Zoet *Sweet.*
 Zoethout *Licorish.*
 een Zog *a Sow.*
 een Zolder *a Garret.*
 Zomer *Summer.*
 Zommige *Some.*
 een Zondaar *a Sinner.*
 Zondag *Sunday or Sab-*
ath-day.
 Zonde *Sin.*
 Zonder *Without.*
 Zondigen *to Sin.*
 Zondvloed *Deluge, In-*
undation.
 de Zonne *the Sun.*
 Zonnestralen *Rays of*
the Sun.
 Zoo, Alzoo *So.*
 Zoodanig *Such, Like.*
 Zoo draa *Assoon as.*
 de Zool van de Voet,
the Sole of the Foot.
 een Zoom *a Seam, a*
Hem.
 Zoomen *to Hem.*
 een Zoon *a Son.*

ZORG

ZO. ZU.

Zorg *Care.*
 Zorgeloos *Careless, Secure.*
 Zorgvuldigheid *Carefulness.*
 een Zot *a Fool, a Sot.*
 Zotheid *Folly.*
 Zotterny *Foppery, or Foolish trick.*
 Zoude *Should.*
 Zout *Salt.*
 een Zoutkeet *a Salt-pit.*
 een Zout-vat *a Saltceller.*
 Zugten *to Sigh.*
 het Zuiden *the South.*
 Zuigen *to Suck.*
 Zuinig *Sparing, Saving.*
 Zuipen *to Sup*
 dikmaals Zuipen *to Bib.*
 Zuiver *Pure.*
 Zuiveren *to Purify, to Refine.*
 Zulk *Such.*
 Zuster *Sister.*
 Zuur *Sour.*
 Zuurdeeffem *Leaven, Ferment.*
 Zuuring *Sorrel.*
 Zuur zien *to Scowl.*
 een Zwaan *a Swan.*
 Zwaar *Heavy.*

ZW:

een Zwaard of Sabel *a Sable, a Sword.*
 een Zwaard-schedel *a Scabbard.*
 een Zwaard-veeger *a Furber, Cutler.*
 Zwaarigheid *Difficulty:*
 iemand Zwaarigheid aandoen *to Puzzle.*
 Zwaarlyvig *Corpulent.*
 Zwaarmoedig *Unquiet, Restless.*
 een Zwaager *a Brother in Law.*
 een Zwagtel *a Band, a Swath band.*
 Zwak *Weak.*
 een Zwaluw *a Swallow.*
 Zwart *Black.*
 Zwavel *Brimstone.*
 Zwavelstokken *Matches.*
 Zweemen *to Ressemble.*
 een Zweep *a Whip, Scourge.*
 een Zweer *an Ulcer.*
 zweeren *to Swear.*
 zweeten *to Sweat.*
 de zweegaten *the Pores.*
 zweigen *to Swallow.*
 zweelen *to Swell.*

een

ZW.

een Zwelling *a* *Botch*.
 Zwemmen *to* *Swim*.
 Zwerven *to* *Wander*.
 Zwier *Air*!
 Zwygen *to be Silent*, *to*
Hold one's Tongue.
 een Zwyn *a* *Swine*.

ZY.

Zy *She*.
 een Zy, Zyde *a* *Side*.
 ter Zyde *aside*.
 Zyde, Zy *Silk*.
 Zyn *to be*.
 een Zy-wurma *a* *Silk-*
worm.

T A B L E I.

A Table of Abbreviations or Contractions, wherein one, or two, or three Letters stand for one or more Words.

Een Tafel van Woordkorting, waar in een, of twee, of drie Letters staan voor een of meer Woorden, als:

A. or An. <i>voor</i> <i>Answer</i> .	B. <i>Brother</i> .
A. B. or B. A. <i>voor</i> <i>Bachelor of Arts</i>	C. C. C. <i>Corpus Christi College</i> .
Abp. <i>Archbishop</i> .	Cent. <i>Centum</i> , an <i>Hundred</i> .
A. D. <i>Anno Domini</i> , or, in the Year of our Lord.	C. S. <i>Custos Sigilli</i> , <i>Keeper of the Seal</i> .
A. M. or M. A. <i>Master of Arts</i> .	D. <i>Duke</i> .
B. <i>Book</i> .	D. <i>Doctor</i> .
B. A. <i>Batchelor of Arts</i> .	D. D. <i>Doctor in Divinity</i> .
Bp <i>Bishop</i> .	D^o <i>Ditto</i> , the <i>Same</i> .
B. V. M. <i>Blessed Virgin Mary</i> .	E. <i>Earl</i> .
	E. g. or ex. gr. <i>Exempli gra-</i>

T A B L E I.

<i>gratis</i> , or, for Example.	M ^{rs} . Mistrefs.
F. R. S. Fellow of the Royal Society.	MS. Manuscript.
Hn ^o . Honourable.	MSS. Manuscripts.
Id: <i>idem</i> , the Same.	M.S. <i>Memoria Sacra</i> of Sacred to the memory.
Ibid <i>ibidem</i> , in the same place.	N. B. <i>Nota bene</i> , mark well
IH S. Jesus, <i>the three first Greek Letters of the Name.</i>	N. S. New Style.
I. N. R. II Jesus of Nazareth (<i>Rex</i> , or) King of the <i>Jews</i> .	O. S. Old Style.
J. D. <i>Juris Doctor</i> , Doctor of the Law:	Pen. or <i>Penult</i> . Last save one.
K. King.	<i>Per Cent</i> . by the Hundred
K ^m . Kingdom.	P. G. Professor in Gresham College, as M. of Musc. A of Astronomy, &c.
K ^t . or Knt. Knight.	P. S. Postscript.
L. or L ^r . Lord.	Q. D. <i>quasi dicat</i> , as if he shou'd say.
L. C. J. Lord Chief-Justice.	Q. Queen, or Question.
Ldp or Lp. Lordship.	R. <i>Rex</i> , King, or <i>Regina</i> , Queen; as W. R. King <i>William A.</i>
La. Ladyship.	R. Queen <i>Anne</i> . C. R. II. King <i>Charles</i> the Second.
LL. D. <i>Legum Doctor</i> , Doctor of the Laws	Rev ^d . Reverend.
M. Marq ^{ess} .	R ^t . Right, as R ^t . Wp ^{full} Right Worshipfull, or R ^t Hon ^{bl} , Right Honourable.
M A Master of Arts.	
Math. Mathematicks.	
M D. <i>Medicinæ Doctor</i> , Doctor in Physick.	
M ^r . Master.	

S.

T A B L E I.

<p>S. or S. Saint.</p> <p>SS. T. <i>Sacrosancta Theologia</i>, Holy Divinity.</p> <p>S, T. P. <i>Sanctæ Theologiae Professor</i>, or Doctor in Divinity.</p> <p>S. Sc. Holy or Sacred Scripture.</p> <p>Sc. <i>Scilicet</i>, to Wit; or that is</p> <p>Sh. Shire.</p>	<p>S: Sir.</p> <p>Ult. <i>Ultimus</i>, Last.</p> <p>V. <i>Vide</i>, See.</p> <p>(viz.) <i>Videlicet</i>, or, that is.</p> <p>V. G. <i>verbi gratia</i>, for Example.</p> <p>Wp. Worship.</p> <p>Wp^{full}. Worshipfull. & <i>&c</i>, and, &c: <i>&c.</i> <i>et cetera</i> and so forth.</p>
---	---

There are many other Contractions that are used both in Print & Writing, which may be reduced to these general Heads.

I. Titles and Characters of Men: as *Adml's* Admiral; *Bart.* Baronet; *Capt.* Captain; *Coll.* Colonel; *Esq.* Esquire; *Genl.* General; *Gent.* Gentleman; *Philomath.* Philomathematicus, or a Lover of Mathematicks; *Prof.* Professor.

II. Proper Names of Persons and Places; as *Abr.* Abraham; *Geo.* George; *Wm* William; *Lond.* London, *Southton*, Southampton, &c.

III. Books of the Bible, as *Gen.* Genesis; *Ex.* Exodus, &c.

IV. Months; as *Jan.* January; *Feb.* February; *Sept.* September, &c.

V. Winds: as *N.* North, *S.* South, *E* East, *W.* West: *N. N. E.* North North-East, *W. b. S.* West and by South.

VI. Parts of Books; as *Ch.* or *Chap.* Chapter; S.

T A B L E I & II.

S or Sect. Section; *pa.* or *p.* Page; *L.* Line; *V.* Verse; *Qu.* Question; *Ans.* Answer; *Obj.* Objection; *Sol.* Solution, or Answer; *Ep.* Epistle; *Doct.* Doctrine; *Obs.* Observation; *Expl.* Explanation, &c.

VII. Inscriptions on Coyn or Mony and on Medals; as **GEORGIUS. D. G. M. BR. FR. ET HIB. REX;** *F. D.* that is, *Georgius Dei Gratiâ Magnæ Britanniae, Franciæ & Hiberniæ Rex, Fidei Defensor* **GEORGE,** by the Grace of God King of Great Britain, France and Ireland, Defender of the Faith.

And on the Reverse.

BRUN. ET L. DUX. S. R. I. A. TH. ET EL. 1720. that is, *Brunswigæ & Lunenburgæ Dux, Sacri Romani Imperii Archi-Thesaurius & Elector:* 1720. Duke of Brunswick and Lunenburg, High Treasurer and Elector of the Sacred Roman Empire, 1720.

T A B L E II.

A Table of Contractions Used only in Writing; but scarce ever in Print in our Age.

Een Tafel van Woordkorting, alleen gebruykelyk in 't schryven, maar zeer selden in het drukken in onse tyd.

<p>Acct. Account.</p> <p>Ag. Against.</p> <p>Adm. Administrator.</p>	<p>Cr. Creditor.</p> <p>Comr. Commissioner.</p> <p>D^a. Deliver'd.</p>
	<p>Dr.</p>

T A B L E II.

Dr. Debtor.	S ^d . Said.
Exec ^r . Executor.	W th . With.
Hon ^t . Honoured.	W ⁿ . When.
Jn. John.	W ^b . Which.
Lr. Letter.	W ^t . What.
L. J. C. Lord Jesus Christ.	Y ^e . The.
Ma ^d . Madam.	Y ^t . That.
Mj. Majesty.	Y ^{is} . I his.
P. Paid.	Y ^r . Your.
Q ^t . Containing.	X ^t . Christ.
R ^d . received.	X ^t ian, Christ.
Serv ^t Servant.	X ^m as, Christm ^s .

m^t. is written often for *ment*, at the end of a word, as *Instrum^t* : *Commandm^t* : and *t* set a little above the last Letter, with a Colon under it, stands for *ant* or *ent*, in many other words also; as *Coven^t* : *Covenant*, *Obed^t* : *Obedient*, &c.

Con, with a Line or Dash over it, goes for *tion*, at the end of a word, as *Condicoⁿ*, *Condition*.

A Dash or Line over any Vowel, stands for *n* or *m* thus, *Comon* for *Common*, *wat* for *want*, *Comet* for *Comment*.

Note, Some of these Contractions are used in Books that are printed on particular subjects, as *Exec^r*, *Adm^s*, &c. in Law Books, *Dr.*, *Cr.*, *Acc^t* in Books of Merchandize but seldom in other Authors.

A TA-

T A B L E III.

A Table of Numbers and Figures; Numbers are usually expressed by those seven Roman Capital Letters, I V X L C D M which are called *Numerals*; or by these Ten Characters, (*viz*) 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9 which are called *figures*, and 0; which is a Cypher.

Een Tafel van Getallen en Figuren; de Getallen zyn gewoonelyk uitgedrukt door deze zeven Romeinse Capitaale Letters, I. V. X. L. C. D. M welke getalig genoemd worden; of door deze tien Charaëters (als) 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. welke Figuren genoemd worden, en 0, welke is een Cyfer.

Their Signification.

1. One.	I.
2. Two.	II.
3. Three.	III.
4. Four.	IV.
5. Five.	V.
6. Six.	VI.
7. Seven.	VII.
8. Eight.	VIII.
9. Nine.	IX.
10. Ten.	X.
11. Eleven.	XI.
12. Twelve.	XII.
13. Thirteen.	XIII.
14. Fourteen.	XIV.
15. Fifteen.	XV.
16. Sixteen.	XVI.

T A B L E III.

17. Seventeen.	XVII.
18. Eighteen.	XVIII.
19. Nineteen.	XIX.
20. Twenty.	XX.
21. Twenty-One.	XXI.
22. Twenty-Two.	XXII.
23. Twenty-Three.	XXIII.
24. Twenty Four.	XXIV.
25. Twenty-Five.	XXV.
26. Twenty-Six.	XXVI.
27. Twenty-Seven.	XXVII.
28. Twenty-Eight.	XXVIII.
29. Twenty-Nine.	XXIX.
30. Thirty.	XXX.
40. Fourty.	XL.
50. Fifty.	L.
60. Sixty.	LX.
70. Seventy.	LXX.
80. Eighty.	LXXX.
90. Ninety.	XC.
100. One Hundred.	C.
200. Two Hundred.	CC.
300. Three Hundred.	CCC.
400. Four Hundred.	CCCC.
500. Five Hundred.	D. or 10.
600. Six Hundred.	DC. or 100.
700. Seven Hundred.	DCC. or 1000.
800. Eight Hundred.	DCCC. or 10000.
900. Nine Hundred.	DCCCC. or 100000.
1000. One Thousand.	M. or 1000.
1725.	MDCCXXV.

Thousand seven Hundred and Twenty Five.

F I N I S.

